

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

AMTSFORVALTER
FREDERIK CHRISTIAN BRAMMER
OG HANS AGNATISKE EFTERSLÆGT

AMTSFORVALTER
FREDERIK CHRISTIAN
BRAMMER

OG HANS AGNATISKE EFTERSLÆGT

VED

FR. BRAMMER

FHV. OVERFØRSTER VED VALLØ STIFT

TRYKT SOM MANUSKRIFT

KØBENHAVN MCMXLV

DENNE BOG ER TRYKT I 250
NUMMEREREDE EKSEMPLARER
HVORAF DETTE ER

N^o

97

J. JØRGENSEN & CO.

INDHOLD

	Side
Forord.....	7
Indledning	11
Slægterne Brammer's Forekomst og Navnets Oprindelse...	11
Amtsforsvalter Fr. Chr. Brammer's cognatiske Efterslægt...	13
Nogle talmæssige Oplysninger	14
Bogens Ordning.....	17
Brugte Forkortelser	17
Amtsforsvalter Frederik Christian Brammer (Nr. 1)	19
Amtsforsvalterens Børn (Nr. 2-8; Tavle A).....	43
Den norske Linie (Nr. 9—44; Tavle B)	60
Møen-Linien (Nr. 45—57; Tavle C)	71
Strø-Linien (Nr. 58—79; Tavle D).....	75
Den ældre Hillerød-Linie (Nr 80—135; Tavle E)	81
Den yngre Hillerød-Linie (Nr. 136—172; Tavle F)	114
Den jydskke Linie (Nr. 173—187; Tavle G)	152
Kilder og dør brugte Forkortelser	156
Personregister.....	161
Tavlerne A—G findes bag i Bogen.	

FORORD

Min i 1924 afdøde Broder, Generalintendant Gerhard Brammer, var levende interesseret i sin Slægts Historie og arbejdede i den sidste halve Snes Aar af sit Liv lejlighedsvis med Fremskaffelse af Oplysninger herom og da især om sin fædrene Slægt. Hans Arbejde er Begyndelsen til den her foreliggende Bog.

Jeg overtog efter hans Død det Materiale, han havde samlet, og ved at gennemse det forhøjedes min Interesse for disse Spørgsmaal, og jeg besluttede saa vidt muligt ved første Lejlighed at gennemføre den Plan, han antagelig har haft, nemlig at tilvejebringe en Slægtbog om vor Slægt Brammer — en Beslutning, der styrkedes af den Omstændighed, at der, formentlig ret tilfældigt, af et herværende Firma, der professionelt giver sig af med personalhistoriske Undersøgelser, blev fremdraget Beviser for vor Stamfader, Amtsforvalter Frederik Christian Brammers hidtil ukendte Afstamning. Disse Beviser afkøbte Trælasthandler, nuværende Direktør Sophus Brammer og jeg i Forening Firmaet i 1930; men det skal dog bemærkes, at samme Oplysninger senere er forelagt mig fra anden Side, ligesom jeg utvivlsomt selv vilde have fundet dem under mine senere Arkivstudier. Jeg har for øvrigt skaffet mig Vished for deres Rigtighed gennem de paagældende officielle tyske Myndigheder. Selve Konstateringen af Frederik Christian Brammers Afstamning har jo imidlertid fastlagt Oprindelsen til vor Slægt Brammer, der saaledes tydeligt er udskilt fra alle andre Slægter af samme Navn.

Fra min Broders Haand forelaa i Hovedsagen kun ret ufuldstændige Oplysninger om Navne, Datoer og lign., men kun i ringe Grad Resultater af videregaaende Arkivstudier, altsaa ikke Materiale til Belysning og Vurdering af de enkelte Slægtsmedlemmers Liv og Virke. Han havde ej heller sammenstillet de Oplysninger, han ved et i øvrigt ikke ubetydeligt Arbejde og især en ret stor Korrespondance havde tilvejebragt; men da jeg nogen Tid efter hans Død fik Materialet ordnet og bragt i Form, viste det sig dog at være et særdeles brugbart Skelet at arbejde videre paa. Desværre levnede min tjenstlige Virksomhed paa Vallø mig ikke Tid til at beskæftige mig yderligere med disse Ting, og det var først i Efteraaret 1942, at jeg fandt Lejlighed til at tage Opgaven op; til Gengæld har dennes Løsning i disse halvtredie Aar lagt meget Beslag paa min Tid; men Arbejdet har i høj Grad interesseret mig og for saa vidt været lønnende nok for mig selv. — Maatte ogsaa andre af Slægtens Medlemmer have nogen Glæde deraf!

Det er jo imidlertid saaledes, at man i Virkeligheden aldrig bliver helt færdig med et Arbejde som dette, fordi der stadig er uopklarede Spørgsmaal og tillige

et og andet, som man har Lyst til at uddybe, ligesom der jo inden for Slægten bestandig sker nye Begivenheder, som har Krav paa at komme med; i disse Afspærringstider gør der sig endelig det beklagelige Forhold gældende, at det ikke er muligt at komme i Forbindelse med mange af de i Udlandet bosatte Medlemmer af Slægten. Men man maa nu en Gang sætte Punktum, og da det dog vist kan siges, at det foreliggende Arbejde er nogenlunde saa fuldstændigt, som det i Øjeblikket kan blive, og da det efterhaanden indsamlede Materiale nødvendig skulde blive utidssvarende inden Bogens Fremkomst, har jeg fundet det rettest nu at søge mit Arbejde forelagt for Slægtens Medlemmer og andre særlig Interesserede, medens jeg ikke har ønsket, at det skal være almindelig tilgængeligt gennem Boghandelen. Det er derfor »trykt som Manuskript«. Den væsentligste Aarsag hertil er, at jeg netop har skrevet *for Slægten* og kun for den, hvorved jeg har kunnet gøre Fremstillingen mere »intim« og tage et og andet med, som man ellers vilde udelade, men som dog maa forudsættes læst med Interesse og Forstaaelse i det mindste af de i hvert enkelt Tilfælde nærmeststaaende Familiemedlemmer.

At det har kunnet lade sig gøre at faa Bogen frem, skyldes Direktør Sophus Brammer, Hundested, der stedse har været særdeles interesseret i sin Slægts Historie og som med sjælden Offervillie har paataget sig Omkostningerne ved denne Bogs Trykning og dermed det pekuniære Tab, som Udgivelsen selvsagt vil medføre, hvorfor jeg herved bringer ham min varmeste Tak — i Haab om, at ogsaa Slægten vil vide ham Tak skyldig.

Jeg takker endvidere alle dem af Slægtens Medlemmer, der har givet mig Oplysninger og Meddelelser til Brug for Bogen; uden saadan Medvirkning kunde denne ikke være skrevet. En særlig Tak bringer jeg Hr. Toldinspektør Frits Bramer* i Fredrikstad, der med stor Hjælpsomhed og Interesse og med et betydeligt Arbejde har fremskaffet Oplysninger om den norske Gren af Slægten (se Tavle B); da jeg i disse Aar ikke selv vilde have Mulighed for ved Ophold i Norge at faa dette Materiale frem, vilde Bogens slægtshistoriske Værdi have været betydeligt forringet, om Toldinspektøren ikke havde hjulpet mig paa dette vigtige Punkt. — Min ældste Søn, Amtsforvalter Tage Brammer i Aabenraa, der er meget interesseret i Personalhistorie, har paa mange Maader været mig til stor Hjælp i mit Arbejde med Bogen, navnlig hvad angaar »den jydsk Gren« (se Tavle G), som det har været særlig vanskeligt at komme paa Sporet af, men ogsaa med Bogens Redaktion i det Hele taget. Ogsaa ham vil jeg gerne sige Tak paa dette Sted.

Og endelig bringer jeg Hr. Arkivar ved Rigsarkivet, Dr. theol. Bjørn Kornrup min oprigtige Tak, fordi han saa venligt har imødekommet mit Ønske om netop fra hans kyndige Haand at kunne give Slægten en paa videnskabeligt Grundlag bygget Skildring af Biskop, Dr. theol. G. P. Brammers Virke inden

* Om Skrivemaaden Bramer — med kun eet m — se den til Slægtsmedlem Nr. 12 knyttede Note under Linien.

for den danske Kirke gennem en stor Del af forrige Aarhundrede, et Virke, der havde videre Horisont og større almen Betydning, end Tilfældet har været for Slægtens andre Medlemmer, hvilket forklarer, at jeg har fundet det rigtigt alene for hans Vedkommende at henvende mig til en særlig Sagkyndig uden for Slægten om et Bidrag til hans Biografi.

De Læsere, der maaske vil mene, at Omtalen af Slægtens enkelte, afdøde Medlemmer i øvrigt er meget ulige, hvad Omfanget angaar, vil jeg gerne erindre om, at det selvsagt er langt lettere, især gennem de offentlige Arkiver, at skaffe sig Oplysninger om Statens Tjenestemænd end om Mænd i private Erhverv; Artiklerne om disse sidste maa oftest baseres paa velvillige Meddelelser fra Vedkommendes nærmeste Familie — og saadanne er som Regel meget sparsomme eller slet ikke til at fremskaffe. En anden Aarsag til Uligheden er jo ganske lige til, idet den beroer paa Forskellen i Personlighed og i Betydningen af Vedkommendes Livsvirke; men jeg ønsker dog altsaa at pointere, at Omfanget af den enkelte Biografi ikke ubetinget kan opfattes som Udtryk for en Vurdering af det paagældende Slægtsmedlems Betydning.

Takket være Direktør Sophus Brammers Rundhaandethed har det været muligt at forsyne Bogen med et betydeligt Antal Billeder, især naturligvis Portrætter af Slægtens Medlemmer; da dog ikke alle disse kan komme med, har der maattet gøres et Udvalg, og Ledetraaden har da navnlig været at portrættere saa mange som muligt af de ældste Slægtled og i øvrigt fortrinsvis de egentlige Brammer'e (i Modsætning til de Indgifte) og inden for disse atter dem, der har fortsat Slægten. Til min Beklagelse synes der ikke at eksistere noget Portræt af Slægtens Stamfader. — Direktør Sophus Brammer har paataget sig Udvalget af Portrætter fra sin Gren af Slægten: Den ældre Hillerød-Linie, medens jeg har samlet de andre. Det foreliggende Resultat har naturligvis i øvrigt været afhængigt ikke alene af, hvad der kunde skaffes, men ogsaa af Portrætternes Egnethed for Reproduktion.

Sluttelig skal jeg bemærke, at det sikkert ikke har kunnet undgaas, at der er indløbet en og anden Fejl i et Arbejde af denne Art; jeg vil da være taknemmelig for Oplysninger om saadanne saavel som for alle Meddelelser, der kan supplere den her foreliggende Fremstilling af vor Slægts Historie.

Øster Søgade 96, København, i December 1944.

Fr. Brammer.

INDLEDNING

Slægterne Brammer's Forekomst og Navnets Oprindelse.

Selv om Navnet Brammer her i Danmark ikke hører til de helt almindelige, viser det sig dog ved nærmere Undersøgelse, at her findes flere Slægter Brammer, tilmed Slægter, der ikke synes at have fælles Rod inden for overskueligt Tidsrum. Skønt vor Slægt — den, der nedstammer fra Amtsforvalter Frederik Christian Brammer — ikke har andet fælles med de andre Slægter Brammer end selve dette Navn, hvilket er paavist i det følgende, skal dog her kort omtales nogle af de Brammer'e, som Arbejdet med denne Bog har bragt Forbindelse med, idet jeg samtidig mener at kunne fastslaa, at dersom en her i Landet boende Bærer af Navnet Brammer (bortset fra eventuelt nyfødte) ikke er omtalt i denne Bog, er Vedkommende, genealogisk set, os uvedkommende.

En af disse andre Slægter Brammer stammer fra en Organist i Aabenraa, der menes indvandret fra Bøhmen; hans Søn Jacob Heinrich Brammer var Købmand i Aabenraa og har efterladt sig en Del Efterkommere, blandt hvilke kan nævnes Grosserer i København Hugo Brammer (f. 1875) og Stationsforstander William Heinrich Brammer (f. 1870), en af denne sidstes Sønner er Kontorassistent Børge Brammer, Vanløse. — En anden Slægt bosatte sig i Danmark efter 1864 og stammer fra Angel; den har flere Repræsentanter, der er Landmænd i Jylland, og en af Slægten er Kriminalbetjent J. M. Brammer i Herning. — Til en tredje Slægt hører Læge i Aarhus Max Brammer, hvis Fader Marx Juergen Brammer var Toldassistent i Sydjylland (f. 1828) og Søn af en Boelsmand i Fahrenhorst ved Eckernførde. — Af en fjerde Slægt er Manufakturhandler Wilhelm Brammer i Esbjerg, der er født i Sommersted, men hvis Fader, Skræddermester Heinrich Jürgen Brammer, var indvandret fra Hannover; Slægtermester Børge Brammer i København er Adoptivsøn af Manufakturhandleren. — Fra en femte Slægt stammer Hans Asmus Brammer, født i Holsten 1837 som Søn af Landbruger Christian Brammer; han var først Lærer i Sønderjylland, efter 1864 i Danmark; han blev Forstander for en Højskole paa Amager og senere for Handelsskolen i Rønne. — Endelig kan nævnes en Skovrider, Forstkandidat Frederik Carl Brammer, der døde i 1844; han var født i Sydslesvig og har Efterkommere i det nuværende Danmark; rimeligvis er dog denne Slægts mandlige Brammer'e nu uddøde.

At der saaledes stadig lever forskellige Slægter Brammer her i Landet, er meget forklarligt, da her allerede sidst i det 18. og Begyndelsen af det 19. Aarhundrede fandtes adskillige Bærere af Navnet, der ikke hører til vor Slægt, deriblandt flere Officerer, navnlig af Slesvigske Jægerkorps og af Livregimentet

lette Dragoner¹, men ogsaa Borgere i København, f. Eks. to Detailhandlere, en Gartner, en Værtshusholder og to Naalemagere². I øvrigt maa det antages, at saavel disse Brammer'e som de nuværende Slægter Brammer her i Landet oprindelig alle har deres Rod enten i Sydslesvig og Holsten eller i Hannover, i hvilke to Egne Navnet er særlig udbredt den Dag i Dag, selv om det ogsaa optræder mange andre Steder i Tyskland, ja jeg har selv set det paa et Skilt saa langt mod Øst som i Budapest.

Brammer'ne i Tyskland er saa mange og føler sig saa stærkt knyttede til hverandre, at de 1926 har dannet en Forening: »Sippenverband Brammer« (i 1935 optaget i Foreningsregisteret), der holder Sammenkomster — Familiedage — hvert andet Aar, i 1938 havde ca. 230 Medlemmer, fra samme Aar endog udgav første Nummer af et »Nachrichtenblatt des Sippenverbandes Brammer« og indførte et Familievaaben med et flammende Sværd i blaat Felt³. Adskillige af vor Slægt har vist i Aarene før Krigen modtaget Opfordring til at indtræde i dette Sippenverband, hvis Medlemmer for øvrigt ses at indtage yderst forskellige borgerlige Stillinger i Byer og paa Landet, men som navnlig er bosatte inden for de ovennævnte to Omraader.

Tyske Undersøgelser har vist, at Slægtsnavnet Brammer kan følges meget langt tilbage i begge disse Landsdele. Paa Lüneburger Heide, hvor der stadig lever Bønder af Navnet, var saaledes allerede ca. 1440 Brammer'e tilknyttet en derværende Gaard, og fra det 16. Aarhundrede kendes i samme Egn en halv Snes Bønder af Navnet; i Rendsborg nævnes en Marquard Brammer i en Bekendtgørelse af 9/11 1355; en Matthias Bramherr var 1571 Diacon i Sønderborg; en Barthold Brammer i Kiel førte 1593 forskellige Processer; en Bartholomæus (Barthold) Brammer var 1630 Conrektor i Kiel, 1652—55 Præst ved Klosterkirken s. St., han døde 1655; hans Søn Barthold Johannes Brammer var Præst i Heiligenstedten fra 1675 til sin Død i 1692; en Johann Brammer var 1660 kgl. Husfoged paa Duborg, og en Heinrich Brammer blev i 1676 Prinse-Opdrager hos Hertug Christian Albrecht af Gottorp, i 1682 hertugelig Kammersekretær, overtog 1684 Godset Høckeberg, aflagde 1702 Hyldingsed til Hertug Carl Friedrich og forestod iflg. en hertugelig Forordning fra 1708 det Gottorpske Arkiv; han var da Etatsraad. Endelig skal nævnes, at en Sievert Brammer i 1456 var »Kirkherr« til Bordsholm i det nordlige Holsten og til Hertug Adolf VIII solgte det halve af Landsbyen »Brammer«⁴.

Denne Landsby Brammer i Nortorf Sogn ligger ca. 12 km sydøst for Rendsborg i en ret fattig Egn; en Gaard af samme Navn findes lidt sydligere ved Neumünster, og desuden optræder Navnet flere Steder i Forbindelser, f. Eks. Brammerau i Nærheden af Landsbyen, Brammer-Koppel, Brammer-Teich, Brammersholt og Brammermoor, alt i Holsten; desuden findes endnu en Landsby Brammer ved Verden i Hannover⁵.

Spørgsmaalet om, hvorledes Slægtsnavnet Brammer er opstaaet, har ligeledes været Genstand for Undersøgelse i Tyskland, og tidligere Formand for

Sippenverband Brammer, Seminarie-Overlærer Heinrich Brammer, erklærede i 1928 paa den »2. Brammertag« i et Foredrag om dette Spørgsmaal³, at Navnet formentlig var opstaaet af det tyske Fornavn »Brandmar« ved en Forvanskning i Tidens Løb fra dengang, man ikke brugte Slægtsnavne, men kun Fornavne. I Overensstemmelse med denne Opfattelse har Sippenverband Brammer konstrueret sit nye Familievaaben. Det hævdes imidlertid fra anden tysk, videnskabelig Side i en Afhandling om Mark- og Stednavne i Neumünster og Omegn⁶, at Brammer kommer af det midt-plattyske (mittelniederdeutsch) »brambèr« = Brombeere, Brombeergestrüpp, og at man i den paagældende Egn ved »Brammer« forstaar selve Brombærplanten, ikke Bærret, der kaldes »Brammerbèr« eller Brumbèr, f. Eks. »de Tún is vull Brammer«, »de Has sitt in den Brammer«, »de Deern het ehr Kleed in den Brammer twei retn«, »de Kinner wütt Brammerbeern plöcken«. Ifølge denne Opfattelse har man altsaa kaldt Egnen op efter Brombærkrattet.

Efter denne sidste Teori maatte man vel gaa ud fra som det sandsynligste, at Slægtsnavnet stammér fra Stedet eller Stederne Brammer paa samme Maade, som mangfoldige andre Slægtsnavne er afledet af By- eller Landsbynavne; men det faar dog staa hen, om denne eller Seminarie-Overlærer Brammers Forklaring er den rigtige.

Amtsforvalter Frederik Christian Brammers cognatiske Efterslægt.

Denne Slægtbog omfatter kun en mindre Del — den agnatiske — af Amtsforvalter Frederik Christian Brammers Efterslægt, og det vilde da ogsaa have været et ret uoverkommeligt Arbejde at medtage hans talrige Efterkommere efter Slægtens Døttre og især da at omtale hver enkelt paa en forholdsvis udførlig Maade, som her sket. Her skal kun eksempelvis anføres nogle af de mere kendte Navne blandt disse Efterkommere af cognatisk Afstamning.

Fra Amtsforvalterens ældste Datter Agneta Birgitte nedstammer Medlemmer af Slægten Arctander og gennem disse atter Efterkommerne efter Greve Andreas Ernst Heinrich Erich Bernstorff (1767—91) til Gyldensteen og efter Kammerherre Henrik Georg Flemming Lerche (død 1875), blandt hvis Børnebørn er Admiralinde Dagmar Richelieu, Baronesse Marie Wedell-Wedellsborg og Gesandt, Kammerherre Georg Harald Flemming Lerche. Ogsaa i Amtsforvalterens Søn, Pastor Bolle Brammers Efterslægt er Arctander'ne indgiftet, og blandt disse Efterkommere er Direktør Paul Arctander og Overretssagfører Oluf Bay, begge København; førstnævnte stammer tillige gennem Lovisa Larsen, f. Brammer (Nr. 187) fra Amtsforvalterens yngste Søn. Amtsforvalterens Datterdatter Anna Margrethe Gothardine Schulmeister blev gift med kgl. Skovrider Ludvig Frederik Erasmus Brüel, der har en talrig Efterslægt, hvoriblandt fhv. kgl. Skovrider Ludvig Bang Brüel og dennes Søn, kgl. Skovrider Gustav Ludvig Bang Brüel. Endvidere kan nævnes Skuespillerinden Fru Clara Pontoppidan,

hvis Moder var Caroline Brammer (Nr. 48); Overingeniør J. H. Munch-Christensen, Dr. phil. Jens Kruuse og Kontorchef, cand. polit. Oscar Lindholm, der alle tre er Børnebørn af Susanne Christensen (Nr. 117), samt Dr. med. Erik Jacobsen, Søn af Alpha Brammer (Nr. 100).

Nogle talmæssige Oplysninger.

Denne Slægtebog omhandler i alt 188 Medlemmer af Slægten Brammer, deraf 101 mandlige og 87 kvindelige; af disse er endnu levende henholdsvis 42 og 40, i alt 82, og af disse er atter 21 Børn under 18 Aar, nemlig 7 Dreng og 14 Piger.

Af de afdøde 59 mandlige Personer døde 13 før det fyldte 18. Aar, deraf 7 allerede i det første Leveaar; af de afdøde 47 kvindelige Personer døde 14 som Børn, men kun 1 i det første Leveaar. Dødsalderen kendes ikke for 2 Mænd og 2 Kvinder; men de øvrige 75 voksne afdøde opnaaede følgende Levealder:

Alder, Aar	Mænd	Kvinder
18—30	7	5
31—40	1	2
41—50	6	0
51—60	5	1
61—70	11	11
71—80	10	8
over 80	4	4
<hr/>		
I alt:	44	31

Gennemsnitsalderen for disse 44 Mænd var 58 ½ Aar, for de 31 Kvinder 62 Aar.

Af Slægtens 188 Medlemmer har 59 Mænd og 37 Kvinder indgaaet Ægteskab, deraf 3 Mænd og 2 Kvinder 2 Gange, 1 Mand 3 Gange, medens 10 Mænd og 16 Kvinder over 25 Aar er ugifte; om 4 Mænd og 2 Kvinder findes i saa Henseende ingen Oplysning.

Vil man nu undersøge Børneantallet, kommer jo kun Mændenes Ægteskaber i Betragtning, og det vil da være rimeligst at holde sig til de 6 ældste Slægtled, da der i Slægtled VII endnu kun er 3 Ægteskaber med Børn. Af de 55 gifte Mænd inden for de 6 ældste Slægtled levede 8 i barnløst Ægteskab, deraf 5 i Slægtled IV, 2 i V og 1 i VI; de øvrige 47 Ægtemænd havde følgende Antal Børn:

Slægtled	Antal Kuld	Antal Børn i Kuldene		Gennemsnitligt Antal Børn i hvert Kuld	Højeste Antal Børn i Kuldet
		Drenge	Piger		
I	1	5	2	7	7
II	4	13	11	6	9
III	5	20	25	9	11
IV	10	23	16	4	7
V	14	25	17	3	5
VI	13	11	15	2	6
	47	97	86	5	11

Det dalende Antal Børn i Kuldene er jo typisk nok for Tidsperiodernes forskellige Indstilling; det maa dog tilføjes, at der i Slægtled VI endnu kan forventes Børnefødsler i de nærmeste Aar.

Ser man paa, hvilket Erhverv Slægtens 81 mandlige Medlemmer over 18 Aar har eller har haft, vil det straks være iøjnefaldende, at nogle af Slægts-Linierne har deres særlige Præg; i Den norske Linie er der saaledes mange Sømænd, i Den jydsk Landmænd, medens Den ældre Hillerød-Linie domineres af Forretningsmænd og Den yngre af Embedsmænd. Af samtlige disse 81 Mænd er 23 Forretningsmænd, 26 er Tjenestemænd eller i lignende Stilling, 13 hører til de »frie Erhverv«, 5 er Sømænd, 4 Landmænd, 4 Haandværkere, og endelig er 6 uden Stilling. Blandt de studerede Mænd er der 5 Jurister, hvoraf 3 er cand. jur., 2 exam. jur.; af de første døde den ene straks efter at være blevet Kandidat, 1 er Embedsmand og 1 Sagfører, medens begge de to med dansk juridisk Eksamen forlod den juridiske Løbebane. Der er endvidere 4 Gejstlige, 4 Lærere, hvoraf 1 tillige er cand. pharm., 4 Officerer, af hvilke den ene er i udenlandsk Krigstjeneste (engelsk) og ikke oprindelig med Officersuddannelse, 1 Forstkandidat, 4 Ingeniører og 1 Tandlæge, men ingen Læge. Blandt Slægtens Medlemmer findes vel nogle Skribenter, men ingen skønlitterære Forfattere, og Kunsten er kun repræsenteret af een Eneste, en Malerinde, bortset fra mere privat Dykning af kunstneriske Interesser, især paa Musikkens Omraade. — Ser man alene paa de nulevende Mænds Erhverv, viser det sig, at Forholdet er omtrent det samme som ovenfor nævnt for samtlige 81, kun at der nu ikke mere findes nogen Præst, Lærer eller Sømand iblandt dem og kun 1 Landmand.

Slægtens 37 gifte Kvinder har i 39 Ægteskaber været gift med 10 Forretningsmænd, 11, der var Tjenestemænd eller i lignende Stilling, 9 Mænd hørende til de »frie Erhverv«, 3 Sømænd, 3 Landmænd og 3 Haandværkere. Af de Indgifte med Embedseksamen var 1 Præst, 1 Læge, 3 Jurister og 3 Ingeniører. Slægtens Døttre synes saaledes ved deres Giftermaal at have holdt sig i udpræget Grad

til de Lag, hvorfra de er udgaaet, idet Arten af deres Ægtemænds Erhverv er næsten paralleltløbende med Slægtens egne Mænds.

Af Slægtens 188 Medlemmer har ikke mindre end 52 haft fast Bopæl i Udlandet, hvortil kommer, at der dér muligvis lever endnu flere, som man for Tiden ikke har Forbindelse med. Hvorledes disse 52 Udlændinge fordeler sig til de forskellige Lande, Slægtled og Køn, ses af nedenstaaende Skema:

Slægtled	Norge		Sverige		England		U. S. A.		Austral.		I alt		Summa	
	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
II	1										1			1
III	3	4					1				4	4		8
IV	2	2			1	1		1	1		4	4		8
V	5	5	1	1	1		2	1			9	7		16
VI	3	2	3	2	1	1	2				9	5		14
VII		2			1	1					1	3		4
VIII						1						1		1
I alt	14	15	4	3	4	4	5	2	1		28	24		52

Af Hensyn til Slægtens Fremtid her i Danmark kan det herefter have Interesse at se paa, i hvilke Lande den *nulevende* Slægt er bosat; følgende Skema viser det:

Slægtled	Norge		Sverige		England		U. S. A.		Udlandet I alt:		Danmark		Summa	
	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.	Md.	Kv.
IV												1		1
V	3	5	1	1			1		5	6	3	4	8	10
VI	3	2	3	1	1	1	2		9	4	12	9	21	13
VII		2			1	1			1	3	9	12	10	15
VIII						1				1	3		3	1
I alt	6	9	4	2	2	3	3		15	14	27	26	42	40

Det fremgaar heraf, at af de nulevende 82 Slægtsmedlemmer lever 29 eller noget mere end en Trediedel i Udlandet, og sammenholder man Skemaets Tal med Slægtstavlerne, vil det ses, at af de 5 danske Slægtslinier er allerede Den jydskes uddød paa Mandssiden, i alt Fald her i Landet, medens baade Møen-Linien og Strø-Linien staar i Fare derfor. Her i Danmark er med andre Ord kun de to Hillerød-Linier endnu i Blomstring.

Er saaledes en forholdsvis stor Del af Slægten spredt i Udlandet, kan det

paa den anden Side sluttelig anføres, at af de her i Danmark levende Slægtsmedlemmer boer vel 3 i Sønderjylland og 1 i Aarhus, men — saa vidt vides — alle de øvrige 50 paa Sjælland og deraf endda en væsentlig Del i det Nordsjælland, hvor Slægtens Stamfader for omtrent 200 Aar siden slog sig ned og grundede Slægten.

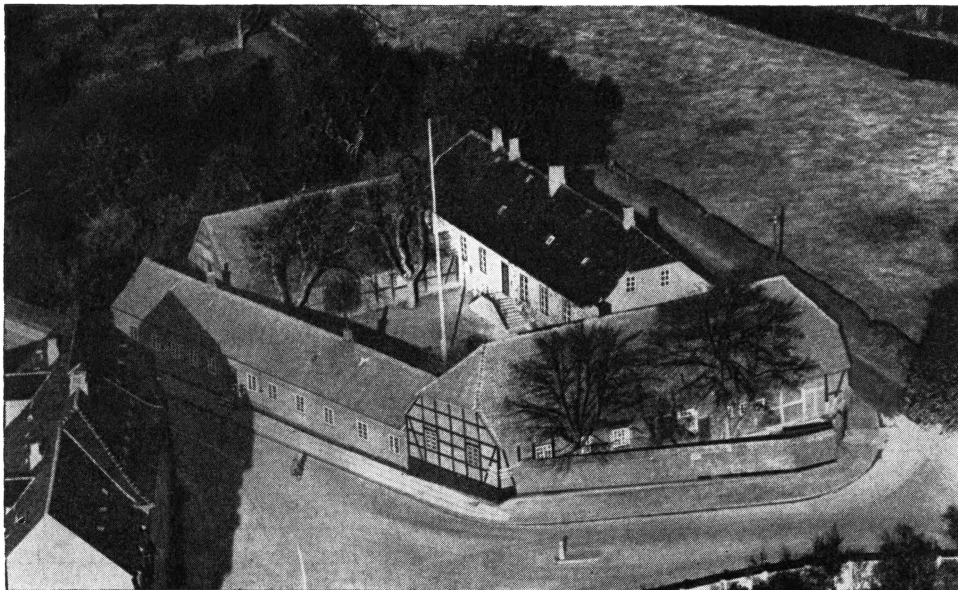
Bogens Ordning.

Efter de biografiske Meddelelser om Slægtens Stamfader følger i Aldersorden de tilsvarende om hans Børn, altsaa Slægtled II samlet; men da hans Sønners og deres Efterkommeres Skæbner blev vidt forskellige, er det forekommet naturligt og for Orienteringens Skyld ogsaa praktisk at betegne de forskellige Slægtslinier med særlige Navne, nemlig: 1) Den norske Linie, hvorfra atter er udskilt 2) Møen-Linien; 3) Nørhaa-Linien; 4) Den ældre Hillerød-Linie; 5) Den yngre Hillerød-Linie og 6) Den jydsk Linie. Inden for hver af disse Linier er brugt den almindelige Ordning, at Liniens Stamfaders Børn opføres i Aldersorden, men saaledes at efter den ældste Søn kommer dennes Børn, Børnebørn o. s. v., derefter Stamfaderens næstældste Barn og saaledes fremdeles. Søkende vil altsaa oftest være at finde paa forskellige Steder i Bogen. For at lette Orienteringen er Slægtsmedlemmerne nummererede i Rækkefølge, saaledes at dette Nummer staar forrest ved Omtalen af hvert Slægtsmedlem, derpaa følger et Romertal, der angiver Generationen med Stamfaderen som Udgangspunkt (I), samt et Bogstav, der viser Rækkefølgen inden for Søkendeflokken, endvidere det fulde Navn med Kaldenavnet fremhævet og endelig Faderens Nummer i skarp Parentes (f. Eks. 54. VI, d. ELSE MATHILDE BRAMMER [49]). Et Barn, om hvis Fødsel der først efter Afslutningen af Bogens Redaktion er indkommen Meddelelse, har ikke kunnet faa Nummer i rigtig Rækkefølge og er derfor medtaget under Faderens Nummer med Tilføjelse af et A (Nr. 89 A). I Bogen er saaledes i alt opført 188 Slægtsmedlemmer, skønt det sidste Nummer er 187. — I de 7 Oversigtstavler over de enkelte Slægtslinier vil man over hvert Navn finde Vedkommendes Nummer anført. Endelig er der bag i Bogen et Personregister.

Brugte Forkortelser.

f.	født.
d.	død.
~	gift med.
S.K.	Storkors af Dannebrogordenen.
K ¹ .	Kommandør af 1. Grad af Dannebrogordenen.
K ² .	Kommandør af 2. Grad af Dannebrogordenen.
R.	Ridder af Dannebrogordenen.
D.M.	Dannebrogsmændenes Hæderstegn.
F.M.1.	Fortjenstmedaljen i Guld.
B.K.4.	Belgiske Kroneorden, Officer.
B.L.II,4.	Belgiske Leopold II's Orden, Officer.

- Fi.H.R.2¹. Finlands hvide Rose, Kommandør I.
Fi.M.M.3. Finske Minde-Medalje i Bronze fra Krigen 1939—40.
F.O.A. Franske Officier d'Académie.
F.Æ.L.5. Franske Æreslegions Orden, Ridder.
Gr.Fr.5. Græske Frelserens Orden, Ridder.
L.S.Æ.K.3. Schaumburg-Lippes Æreskors III.
N.St.O.2¹. Norske St. Olafs Orden, Kommandør med Stjerne.
Pr.r.K.2,3. Prøjsiske røde Kors, 2. og 3. Kl.
Pr.R.Ø.4. Prøjsiske røde Ørns Orden, 4. Kl.
R.St.A.1. Russiske St. Anna Orden, 1. Kl.
R.St.Stan.3. Russiske St. Stanislaus Orden, 3. Kl.
S.N.3. Svenske Nordstjerne Orden, Ridder.
S.V.2¹,3¹. Svenske Vasa Orden, Kommandør I, Ridder I.
Ø.r.K.O. Østrigske røde Kors, Officersærestegn.
(Angaaende de i Kildefortegnelsen brugte Forkortelser se der.)

ANNABORG

AMTSFORVALTER
FREDERIK CHRISTIAN BRAMMER

1. I. FREDERIK (i Daaben Friederich) CHRISTIAN BRAMMER, døbt 13/6 1732 i Krusendorf i Sydslesvig, d. 8/5 (7/5?) 1796 i Hillerød. — Amtsforsvalter for Frederiksborg og Kronborg Amter samt Jægerspris Gods 1766. — Gift 26/5 1766 i Esbønderup med ANNA PLUM, døbt 21/12 1743 i Vordingborg, d. 5/1 1833 i Hillerød. — Datter af Regimentsskriver Bolle Friderich Plum og Hustru Cathrine Elisabeth, f. Karstin.

Stamfaderen til den her omhandlede Slægt Brammer var født i Sydslesvig og blev døbt i Krusendorf — en lille, idyllisk beliggende Landsby ved Sydsiden af Eckernførde Fjord — med Navnene FRIEDERICH CHRISTIAN⁷.

Sin Faders Navn fik han ikke; thi han var født uden for Ægteskab af Pigen GRET GØTJEN; men i Kirkebogen er som Fader angivet GREVE FRIEDERICH VON HOLSTEIN, og Faddere var: Dennes Broder, Amtmand i Flensborg, Greve Christian von Holstein, en Tjener hos Greve Christians Gemalinde ved Navn Carsten samt Moderens Søster Lemke Gøtjen. Moderen var født i Krusendorf d. 31/8 1706 som Datter af HANS GØTJE, f. 1/5 1678 s. St., og Hustru MARGRETHE BOCK, f. 20/6 1680 i Stubbendorf. Disse blev gift i Krusendorf 12/7 1701⁸.

Den i Kirkebogen angivne Fader til Frederik Christian var den senere anden Lensgreve til Grevskabet Holsteinborg og Ejer af Basnæs, Generalløjtnant,

Gehejmerraad FREDERIK CONRAD HOLSTEIN*, f. 25/12 1704, d. 2/11 1749, og var det en Sjældenhed i de Tider, at en Mand af saa fornem Æt blev anført i Kirkebogen som Fader til et uden for Ægteskab født Barn, hvorved hans Faderskab altsaa fik en vis officiel Anerkendelse, maa det forekomme endnu mærkeligere, at Præsten, Pastor S. H. Stahl, flere Aar senere, da Gret Gøtjen indgik Ægteskab, paany i Kirkebogen nævner »Graf Friederich von Holstein« som den, der i sin Tid havde besvangret Bruden. Gret Gøtjen blev nemlig 26/8 1736 i Krusendorf⁹ gift med Kusk paa NØR GERT BRAMMER, og det er altsaa fra denne Mand, vor Slægt har sit Navn — om end ikke sit Blod. For øvrigt vides intet nærmere om ham, heller ikke hvornaar han og Gret døde; dog ses det af et Brev af 11/8 1769 fra Frederik Christian Brammer til Greve Moltke, Bregentved, at de begge var døde paa dette Tidspunkt, Moderen sandsynligvis kort forinden.

Først i 1930 er der kommen Klarhed over Frederik Christian Brammers Afstamning, der indtil da var omgivet af nogen Mystik. Vel siger hans Sønesøn, Biskop G. P. Brammer, i sit »Ungdomsliv«¹⁰, at Frederik Christians Fader »skal have været en Greve«; men nærmere derom vidste han aabenbart ikke, og han angiver fejlagtigt, at Frederik Christian var født i Landsbyen Brammer i Holsten og paa Grund af sin »uægte« Fødsel havde faaet Navnet efter den paastaede Fødeby, hvorfra dog formodentlig Stedfaderens Navn har sin Oprindelse. Biskop Brammer skriver endvidere, at den grevelige Fader »antog sig« Sønnen i hans Barndom, navnlig ved at faa ham anbragt paa et Kontor; men udover denne Familietradition vides dog intet herom, og i det, dels i Rigsarkivet dels i Landsarkivet for Sjælland beroende, Holsteinborgske Familiearkiv findes ingen Oplysninger om denne illegitime Søn. Selv om det saaledes inden for den nærmeste Familie hed sig, at den senere Amtsforsvalter Brammer var Søn af en Greve, havde man i andre Kredse en anden Opfattelse af dette Forhold, saaledes som det nedenfor skal nærmere omtales.

Formentlig er Frederik Christian blevet opdraget i Hjemmet hos Moderen og Stedfaderen; han omtaler dem i alt Fald i 1770 i nogle Breve¹¹ til Ejeren af det i Krusendorf Sogn liggende Gods Nør Greve Adam Gottlob Moltke, Bregentved, som »mine salige Forældre«. Af disse Breve fremgaar det i øvrigt, at Forældrene i deres senere Leveaar boede i et til nævnte Gods hørende Hus, som de havde bygget for egen Regning. Antagelig har de haft det i Arvefæste; thi efter Moderens Død opnaar Sønnen paa udtrykkelig Anmodning at faa fast-

* FREDERIK CONRAD Greve HOLSTEIN var født 25/12 1704, blev 1719 Ritmester, 1727 hvid Ridder, 1728 kar. Oberst og Generaladjutant hos Kongen, 1728 Kammerherre, 1733 virk. Oberst, 1739 kar. Generalmajor, 1747 Afsked som Generaløjtnant af Kavalleriet og s. A. Gehejmerraad; død 2/11 1749. Gift 1729 med Lucia Henriette Blome. — Han var Søn af den I. Lensgreve til Holsteinborg ULRICH ADOLPH Greve HOLSTEIN (1664—1737) og Hustru CHRISTINE SOPHIE, f. Comtesse REVENTLOW (1672—1757), der var Halvsøster til Kong Frederik IV's Dronning Anna Sophie. — Om Slægten Holstein se i øvrigt Danmarks Adelsaarbog for 1938, hvor ogsaa Portrætter findes bl. a. af de to ovennævnte Grever Holstein.

slaaet, at Huset tilhører ham som Arv efter Forældrene, dog saaledes at han til Godset skal betale en mindre aarlig Afgift. Det ses af Brevene, at Brammers Interesse for Huset, paa hvilket han øjensynlig maa koste en Del Reparationer for at gøre det beboeligt, er dikteret af megen Omsorg for at skaffe Møderens Søster — antagelig Lemke Gøtjen, der har staaet Fadder til ham — fortsat Bolig i Huset, hvor hun formodentlig har boet sammen med Gret indtil dennes Død. Af den Omstændighed, at Frederik Christian indgaar som selvfølgelig og eneste Arving til det nævnte Hus, maa man slutte, at der i alt Fald i 1770 ikke har levet Børn af Ægteskabet mellem Gert Brammer og Gret Gøtjen, ligesom forgæves Eftersøgning i Kirkebogen⁸ tyder paa, at Ægteskabet i det Hele har været barnløst.

Som ovenfor anført, skal Frederik Christian som ung Mand have været ansat paa et Kontor; vist er det, at han i en Aarrække var »Kammertjener« hos Gehejmekonferentsraad Friderich Carl v. Gram (1702—1782), der, efter først at have været Overhofmarskal, var Amtmand over Kronborg og Frederiksborg Amter fra 1741 til 1771, og der er al Sandsynlighed for, at det netop — som Biskop Brammer siger — er Frederik Christians Fader, der har faaet ham anbragt hos Gram, der var gift med en Slægtning af ham, og at Brammer da først har været ansat paa Amtmandens Kontor, men derfra er gledet over i den mere private Stilling som Kammertjener. Amtmand Gram viste Brammer overmaade stor Interesse, og det skyldtes uden Tvivl hans Protektion, at Brammer i 1762 fik »Expectance« og i 1766 kgl. Bestalling paa Embedet som Amtsforsvalter for de to nævnte Amter. I sit efterladte Testamente¹² fremsætter Gram flere Udtalelser, der paa en saa smuk Maade giver Udtryk ikke blot for hans Hengivenhed for og hans Taknemmelighed over for Brammer, men ogsaa saaledes bidrager til at karakterisere begge disse Mænd, at det synes rimeligt her at omtale dette Dokument noget nærmere og at citere nogle af dets i nævnte Henseende mest oplysende Afsnit.

I Grams første Testamente, der er dateret 20/5 1767, altsaa kun et Aar efter Brammers Udnævnelse til Amtsforsvalter, erklærer han, at han »ikke vil have nogen Forsegling, Registrering og Vurdering af Rettens Betienter«, men han overlader til sin Broder »straks at tage de vigtigste Sager i hans Efterladenskaber, hvilke, saafremt det behøves, Amtsforsvalter Brammer kunde anvise, under sin Forsegling«, og han indsætter en Neveu, Kammerherre Chr. Fr. Gram til Universalarving; forskellige andre af hans Slægtninge faar Legater m. v., og der-efter hedder det: »Min forhenværende Kammertiener og nu kgl. Amtsforsvalter Friederich Christian Brammer haver jeg paa hans Bryllupsdag i Følge en i Hænde havende skriftlig Forsikring formedelst sin lange og ret trolig beviste Tjeneste, skænket efter min Død til Brudegave mine i den kgl. Banque og paa mit Navn staaende 4 Banco Actier beløbende sig til 2000 Rd. Men da ovennævnte 4 Actier tillige med de øvrige ved den sidste udgangne Anordning ere saaledes forandrede, at de 1600 Rd. deraf blive hos Kongen staaende mod Obli-

gationer, og de resterende 400 Rd. blive pr. Actie 100 Rd., saa haver jeg til desmere Forsikring og Oplysning herudi hermed villet indrykke, idet det er min alvorlige Villie at Obligationerne paa de 1600 Rd. som ogsaa Actiebrevene paa de øvrige 400 Rd. skulle strax efter min Død af mine Arvinger udleveres til ovenbenævnte Amtsforsvalter Brammer; men saafremt han før min Død skulde ved Døden afgaae, saa vil jeg dog, at denne ovennævnte Capital skal hiemfalde hans Enke, eller og, om deres Børn ere forhaanden da hiemfalde dem. Da ogsaa ovennævnte Amtsforsvalter Brammer altid, men endog i Særdeleshed ved min salig Frues Dødsfald haver vist sin Troskab, Erkiendtlighed og Attachement, paa en saa siælden og usædvanlig Maade, hvortil min egen Familie haver været Vidne, saa vil jeg, at denne Amtsforsvalter Friederich Christian Brammer skal til Bevis for min Gien-Erkiendtlighed og af besynderlig Velvilie, fornemmelig, da mig er bekiendt, at han ved sit Embeds Tiltrædelse maatte sætte sig i Giæld, af mine Arvinger endnu, foruden ovennævnte 4 Actier i Banquen skal efter min Død til hans frie Disposition udbetales . . . 2000 Rd.«

Efter at Grams Neveu, der var indsat som Universalarving, var afgaaet ved Døden, disponerede Gram i et Par Tilføjelser i Testamentet over flere af sine Midler, og i en særlig Codicil af 15/2 1769 skriver han: »Det er endnu min Villie da det synes ligesom Gud vilde velsigne Amtsforsvalter Brammer med Børn, og hans nuværende Søn [se Nr. 3] haver i Daaben faaet mit Navn, og jeg gerne, saa meget som det staar i min Magt vilde see benævnte Amtsforsvalter for sin mod mig uforanderlige Troskab og Attachement, lykkelig og i Stand til at give sine Børn en god Opdragelse, saa testamenterer jeg ham endnu herved 2000 Rd., hvorover han dog efter eget Godtbefindende ligesom han det maatte behøve, kan frit disponere; men saafremt han før end hans nuværende Hustru skulde ved Døden afgaae saa vil jeg at saavel disse førbenævnte 2000 Rd., som de ham i Testamentet allerede legerede 4000 Rd., skal udbetales hende til hendes egen og Børnenes Underhold, men vilde hun igen begive sig i andet Ægteskab, saa bliver alt det som endnu kunde være tilovers af denne Capital de med Amtsforsvalter Brammer avlede Børn aleene til Deel; dog saaledes, at saafremt den mig bevidste og til hans Indretning giorte Giæld endnu ikke i hans levende Live skulde være bleven betalt, hans Enke da af ovennævnte Capital clarerer Gielden, og besørger den overblevne Rest paa det omhyggeligste til Børnenes Nytte og Beste«.

I de følgende Aar gik det imidlertid tilbage med Grams Formueforhold, og i 1771 blev han tilmed afskediget fra sit Embede som Amtmand — utvivlsomt af politiske Grunde; det var jo paa den Tid, Struensee naaede Højdepunktet af sin Magt*. Gram blev da ængstelig for, at han skulde efterlade sig Gæld,

* Struensee blev 15/7 1771 udnævnt til Gehejmekabinetminister¹³; 10/9 s. A. blev Gram afskediget. Afskedigelsen begrundes kun med, at man »er sindet af foretage nogle Ændringer i Frederiksborg-Kronborg Amter«, og Gram »gratificeres« med en aarlig Pension af 1000 Rd. til Belønning for hans i Tjenesten beviste Iver og til Bevis paa Kongens Tilfredshed dermed¹⁴.

og for at denne skulde kunne betales, foretog han i 1771 og følgende Aar forskellige Ændringer i sit Testamente, der især gik ud over hans egen Familie, som han erklærede bedst kunde taale det; men Brammers Arvepart rørte han ikke ved — tværtimod: En Codicil af 3/10 1772 indleder han som Begrundelse for sine ændrede Dispositioner med følgende triste Betragtninger: »Da vi Mennesker saa længe vi leve ere underkastede mange og adskillige Forandringer og Viderværdigheder, saa haver jeg ogsaa i min Alderdom maatte erfare og taale samme. Og da jeg ved uformodentlig og uskyldig Afsættelse fra min Tieneste og Decourt i min Gage tilligemed andre denne Tids Calamiteter seer mig nødt til ved at angribe min Capital, at gjøre Giæld«; men han ender saaledes: »Naar da nu ald min forefundende Giæld tilligemed mine Begravelsesomkostninger ere tilsammen og rigtigheden ved Hielp af disse ovennævnte Decourtes og alle mine solgte Meubler, Effecter og Huusgeraad som jeg haaber betalt, og der maaske endnu skulle forefindes en Rest Contante Penge, saa vil jeg af Erkiendtlighed og Recompence, at denne tilovers blevne Rest i Penge skal alleene tilfalde og udbetales Amtsforsvalter Friderich Christian Brammer, som i min Alderdom og Eensomhed haver troeligen for mig baaret Omsorg og endnu ved min Afsettelse virkelig beviist sin Iver og Troeskab ved at Resiquere hans egen Fortun.«

Gram levede dog endnu nogle Aar herefter og gjorde i den Tid flere Tilføjelser til Testamentet, alle gaaende ud paa Indskrænkninger i Dispositionerne, for at han »kan komme som en ærlig Mand i sin Grav«; han begrunder disse Indskrænkninger med, at hans Omstændigheder aarlig betydeligt forringes, da han maa tage op af sine Kapitaler for at kunne leve. Han rørte dog stadig ikke ved Brammers Arvepart, gentager tværtimod sine tidligere Bestemmelser vedrørende ham som Universalarving, for at han »desbedre kan betale sin Giæld og opdrage sine Børn.« Han var tilmed saa omsorgsfuld over for ham, at han udstedte og overleverede ham et særligt Dokument »til Sikkerhed og Betyggelse for ham efter min Død«; Dokumentet indeholdt i kort Form Testamentets Bestemmelser angaaende Brammers Arv, og det indlededes med følgende Bemærkninger: »Da det er mig bekiendt, at Amtsforsvalter Brammer i Friderichsborg ved hans Tienestes Tiltrædelse har sat sig i en betydelig Giæld, den han, formedelst sin Families stærke Tilvæxt, og andre indløbende Omstændigheder ei til Dato har kunnet betale, og jeg i Anledning af den særdeles Attachment han hidtil bestandig har viist mig, som jeg og er forsikret om paa hands Side vil continuere saalænge jeg lever, indtet hellere ønsker, end at se hands Tilstand efter min dødelige Afgang saaledes forbedret, at han med Familie ikke skal have Aarsag at frygte for det nødvendige Udkomme; saa meddeles ham dette, som et Beviis til Forsikring paa min besynderlige Godhed«

At Gram havde vist Brammer saa megen Interesse og gjort saa meget for ham, bevirkede, at det almindeligt blev antaget, at der var Slægtskab mellem de to Mænd, og det hed sig, dels at Brammer var Søn af en Søster til Gram¹⁵,

og at det var for at dække Søsteren, at han tog sig saa meget af hendes Søn, dels at Gram selv var Fader til Brammer. Saaledes skriver Greve A. P. Bernstorff i et Brev af 20/5 1782¹⁶ til Greve Ditlev Reventlow: »Le testament de Gram est effectivement fort singulier. S'il est vrai, comme on l'a toujours cru, que Brammer est son fils, il faut peut-être excuser la tendresse paternelle«. Samtiden havde altsaa næppe i Almindelighed nogen Viden om Brammers virkelige Afstamning; men der er al Grund til at tro, at netop Gram havde det, og at hans oprindelige Interesse for Brammer og hans Antagelse af ham i sit Brød havde sin Aarsag i denne Viden, der, som ovenfor sagt, kan udledes af den Omstændighed, at Grams Hustru Sophie Hedevig von Holstein var en — ganske vist ret fjern — Slægting af Brammers Fader.

Det er altsaa sandsynligt, at denne inden sin tidlige Død selv har anbefalet sin illegitime Søn til Gram; men hvorledes dette nu end har forholdt sig, er det tydeligt, at der under Brammers Tjeneste hos Gram er opstaaet en virkelig Hengivenhed imellem den meget ældre Gram og hans Kammertjener, og at denne Følelse har udviklet sig gennem Aarene, forstærket af en gensidig Taknemmelighed, fremkaldt paa den ene Side af Grams Omhu for Brammers Fremtid og paa den anden Side af dennes Trofasthed over for sin tidligere Principal, en Trofasthed, som aabenbart paa Tidspunktet omkring Grams Afsked har medført en direkte Risiko for Brammer selv. Ligeferm rørende forekommer Grams bestandige Ængstelse for, at Brammer ikke skal kunne betale den Gjæld, han maatte stifte ved sin Udnævnelse til Amtsforsvalter, og hans Omtanke for, at Brammers Børn skal kunne faa en god Opdragelse. Det kan her bemærkes, at man næppe kan opfatte Datidens »Kammertjener« hos en rig og fornem Mand som Gram paa samme Maade, som denne Titulatur nu opfattes; Kammertjeneren har formentlig snarere været en Art Hushovmester, medens Gram havde en Lakaj til den egentlige Tjenergerning. Var der ikke en saadan Forskel, vilde der vel næppe have været Tale om Brammers Ophøjelse til en betroet Embedsmands Stilling.

Som nævnt fik Brammer allerede i 1762 af Rentekammer-Collegiet »Expectance« paa Amtsforsvalterembedet, hvorom det hedder: »Det Friderich Bramer, Kammertiener hos Hans Excellence Hr. Geheime Conference Raad og Amtmand Gram, er allernaadigst forundt Expectance paa Justice-Raad Lovsens Tieneste, som Amtsforsvalter over Friderichsborg og Cronborg Amter, naar samme efter hannem lovlig ledig vorder, det bliver, efter Cammer Collegii Befaling, til Efterretning for Eftertiden, herved antegnet den 13de Septemb. 1762¹⁷.« — Brammer afventede altsaa Amtsforsvalter Jakob Lowsons Afgang fra Embedet, hvilket indtraf i 1766, da Lowson blev udnævnt til den indflydelsesrige Post som Kommmitteret i Kammerkollegiet. Brammers kgl. Bestalling som »Amtsforsvalter over Friderichsborg og Cronborg Amter samt Jægerspris Gods« kom da ogsaa snart efter og er dateret 27/5 1766¹⁸.

Allerede Dagen forinden, altsaa d. 26/5 1766¹⁹, var Brammer i Esbønderup

Kirke blevet »copuleret med dydedle Jomfru ANNA PLUM paa Esrom. Forlovere vare velærværdige Hr. Magister Smith i Frederiksborg og velædle Hr. Bygningscommissær Frantz Dajon i Kjøbenhavn.« Anna Plum fødtes 1743 i Vordingborg og blev døbt d. 21/12 s. A. og s. St.²⁰; hun var Datter af Regiments-skriver i Kronborg Distrikt BOLLE FRIDERICH PLUM paa Esrom og Hustru CATHRINE ELISABETH, født KARSTIN. Brudens Forlover, nævnte Frantz Dajon, var gift med hendes Faster Agnete Plum. Der maa den Dag have været stor Bryllupsfest hos Regimentsskriver Plums; thi samtidig viedes deres anden Datter, Agnethe Birgitta, til Regimentsskriver over Kronborg Rytterdistrikt Gottlob Badstuber.

Brammer overtog dog ikke sit Embede før i Slutningen af Juli; thi 22/7 1766²¹ tilskriver Rentekammeret Amtmand Gram, at Justits-Raad Lowzon skal overlevere Beholdninger og Tjeneste til den nu beskikkede Amtsforsvalter Brammer, og samme Dato²² tilskrives Brammer, at han skal overtage Embedet samt aflægge Regnskab fra 1. Juli. Amtsforsvalterembedets væsentligste Opgave var — dengang som nu — at være Indbetalingssted for Skatter, hvorfor dets Indehaver maatte stille en Kaution paa 3000 Rdl. Brammers første Kautionist synes at have været en Generalmajorinde de Longville, i alt Fald forlangte ved hendes Død i 1770 »Skifte-Commissarierne i hendes Sterbboe udleveret den af Michael Fabritius & Wevers Kontor udgivne Caution paa 3000 Rdl. for de Brammer betroede Oppebørseler til Hans Majestæts Casser«²³. I Stedet indsender Brammer en af Geheime-Conference Raad Gram udstedt Kaution²⁴, og da Gram døde i 1782, blev Kammerherre, Hofjægermester, Greve Ranzow* hans Kautionist²⁵.

Under Amtsforsvalterens Embede hørte ogsaa Bestyrelsen af et »Havre-Magazin«, hvilket vil sige Modtagelsen og Opmaalingen af det Korn, som Amternes Bønder leverede in natura til Staten som en Skat, der hvilede paa deres Ejendomme, endvidere Kornets Opbevaring og Pasning i Magasinet samt endelig dets Udlevering og deraf følgende fornyede Opmaaling. Størsteparten af det leverede Korn var Havre, og det meste deraf gik til de kgl. Stutterier; men der var mange andre Leverancer, navnlig til det kgl. Hus's Stalde samt Deputater til forskellige Embedsmænd og Betjente. Da det drejede sig om store Partier, alene af Havre ca. 10.000 Tdr. om Aaret, gav det jo meget Arbejde og Regnskab; men det gav ogsaa mange Ærgrelser, ikke alene naar Rotter og Mus var lovlig graadige i deres særlige Krav til Kornskatten, men ogsaa naar Kornet var vaadt, eller naar Forandringer i de gældende Bestemmelser for Opmaalingen gav Anledning til Tab for Amtsforsvalteren, der skulde svare til de regnskabsmæssige Beholdninger.

Saaledes andrager Brammer i 1769²⁵ om, at han ligesom hans Formand, Lowson, maa nyde 3 pct. af den Havre, som oplægges i Magasinet, hvilken

* Formentlig Kammerherre, Hofjægermester, Rigsgreve Christian Frederik Ernst Rantzow (1747—1807), der 1774 var bleven Jægermester i Københavns, Frederiksborg og Kronborg Amter.

Erstatning Lowson har faaet »formedelst hvad derpaa af Rotter og andet Utøj foraaarsagende Skade«; trods gentagne Ansøgninger og Indsendelse af Erklæring fra to udmeldte Mænd om Skadens Størrelse faar Brammer Afslag²⁶ med den Motivering, at Lowsons 3 pct. kun var bevilget denne personlig, saa længe han var Amtsforsvalter! Og Brammer havde ikke bedre Held, da han i 1772²⁷ androg om en Godtgørelse, fordi der havde været betydeligt Undermaal paa Rugen, der det foregaaende Aar var vaadt indhøstet og derfor svandt under Opbevaringen; han mente, at han i alt Fald skulde holdes skadesløs for dette Tab — men han fik ingen Ting. Mere lydhør var Rentekammeret dog, da han i 1790²⁸ beklagede sig over, at nye Bestemmelser i Plakat af 22/8 1788 om Kornets Opmaaling havde forvoldt ham særlig stort Tab frem for andre Oppebørselsbetjente, dels fordi hans meste Oppebørsel af Kornvarer bestod i Havre, og »at Maalet af Sækkene paa denne lette Sæd aldrig kan staa sig imod Maalet med Skuffer, da at øses med Skuffer gjør den lettere i Tønden, end naar den med en jævn Bevægelse løber af Sækkene,« dels fordi »al Skatte-Havre ydes om Efteraaret i fugtigt og vaadt Vejrlig, og en Del modtages fra Skib, hvilket tager megen Fugtighed til sig og gør, at Kærnerne udvides og fylder mere i Tønden, end naar de vare tørre.« Han ansøger derfor om en Godtgørelse for dette Tab, der ikke kan anslaaes ringere end til 4 pct. af det hele Kvantum Havre, han oppebærer og igen udleverer, samt at Godtgørelsen maa ydes ham fra 1/10 1788 at regne, og han tilføjer, at naar han først nu fremkommer med sin Ansøgning, er det, fordi han maatte have nogen Tids Erfaring og Vished om det lidte Tab. Rentekammeret svarer ham, at han kan vente Godtgørelse for sit Tab, naar han ved hvert Aars Udgang edelig vil bekræfte dettes Størrelse; men en saadan Edsaflæggelse er Brammer for samvittighedsfuld til at indlade sig paa, og han meddeler Kammeret²⁹, at han »har gjort sig adskillige Betænkeligheder over saadan Eds Aflæggelse« og derfor »hellere vil undergives Kammerets egen Bestemmelse: hvad aarlig Godtgørelse han bør forundes, naar ei de forhen ansøgte 4 pct. kan indvilges.« Det gaar dog ikke hurtigt med at bevillige denne Godtgørelse; thi først omtrent to Aar efter, i Januar 1792³⁰, fremsætter Rentekammeret — sammen med Indstilling i anden Anledning — Forslag til Kongen om denne Sag, idet man fremhæver, at Brammer har vægret sig ved at »giøre edelig Angivelse« om sit Tab »paa Grund af, at samme dog umuligen af ham kan forfattes med fuldkommen Nøiagtighed«; Brammers Tab angives at udgøre »mere end 200 Rdl. aarlig«, hvorefter det indstilles, at der forundes ham »nogen aarlig Godtgørelse«. Den kgl. Resolution af 18/1 1792 yder ham da de nævnte 200 Rd. aarlig.

Samtidig med at denne Afgørelse faldt i et mindre væsentligt Anliggende, resolverede kgl. Majestæt i et for samtlige Amtsforsvaltere vigtigt Spørgsmaal, der ogsaa angik Korn-Oppebørslerne. Sagen var, at Kornskattens Betaling in natura var blevet ophævet ved Forordning af 12/8 1791, og da Amtsforsvalterne derved mistede den Indtægt, de havde haft af Kornets Opmaaling, maatte de

jo have en passende Godtgørelse for dette Tab; men nu var Spørgsmaalet, hvor stor denne Erstatning skulde være — eller vel snarere: Hvor *lidt* Staten kunde slippe med at give. Og dog erkender Rentekammeret i sin allerunderdanigste Forestilling af 10/1 1792, at »hvor Amtsforvalterne har haft Korn-Oppebørsel, har deres fornemste Indtægt bestaaet i Opmaalet, hvorimod den egentlige Gage er ansat saa meget ringere og paa en Del Steder ikke højere, end at samme kan anses at være, om ikke ganske, saa dog for det meste medgaaet til Kontorets og de fornødne Medarbejderes Underholdning. Disse Gager med Tillæg af, hvad Amtsforvalterne er tilstaaet paa Udridere, er bestemte fra 275 til 570 Rdl., Afkortningerne ey fradragne«, og der fortsættes: »Det er ufornuødent at opholde Deres Majestæt med nærmere at bevise disse Gagers Utilstrækkelighed«, idet tilføjes, at »Deres Majestæts Kasse i 25 Aar til denne Tid ikke har tabt det mindste ved nogen af dette Slags Oppebørsels-Betiente i Danmark«, samt at »Amtsforvalterne herefter i det mindste maa aflægges saaledes, at de ikke af Mangel paa Udkomme skulle fristes til at angribe den dem betroede Kasse.« Det er Meningen ved denne Lejlighed i det Hele taget at regulere Amtsforvalternes Lønninger, og Rentekammeret opstiller nu som »den vigtigste Regel«, at ingen Amtsforvalter, der har haft Korn-Oppebørsel, bør have en Løn, der ligger »under det, som kan ansees, efter Afdrag af hans Omkostninger ved Embedet, at være tilstrækkelig til anstændig Underholdning for ham selv og en Familie. Som Minimum i den Henseende antage vi en Sum af 700 Rdl., og da ingen Amtsforvalter, endog af dem, som har de mindre vidtløvtige Districter, kan undgaa at holde en Fuldmægtig og en Skrivedreng ved Embedet, til hvis Løn og Underholdning samt til Skrivematerialier i det mindste medgaaer 200 Rdl., saa maatte efter denne Beregning Lønnen ikke ansættes under 900 Rdl. aarlig for nogen af de Amtsforvaltere, som have haft Korn-Oppebørsel.« Efter disse tilsyneladende humane Betragtninger »vover« Rentekammeret dog »alene at foreslaa, at den nederste Løn for en Amtsforvalter maa ansættes til 800 Rdl., altsaa 100 Rd mindre, end der efter dets egen Mening behøvedes til »anstændig Underholdning«, og skønt det hedder videre i Indstillingen, at, om end Amtsforvalterne faar den Løn, som her er foreslaaet, saa »lide de dog et ej ubetydeligt Tab i deres hidtil havte Indkomster«! Indstillingen indeholder derefter Forslag om hver enkelt af de 22 Amtsforvalteres Løn, idet man beregner »Opmaalet« efter Middeltallet af 20 Aars Kapiteltakster, og de nye Gager skal regnes fra 1/7 1791 og være »uden al Afkortning«. For Brammer hedder det: »Amtsforvalter Brammer i Friderichsborg, som har 1091 Tdr. Hartkorn og oppebærer 53,051 Rdl., har haft i Indkomster af Opmaal 672 Rdl. og i Gage 300 Rdl., foruden 700 Rdl., som ere ham tilstaaede i Godtgørelse for Magazin-Omkostninger og Kaste-Penge for Magazin-Havren. For ham foreslaaes en Gage af 972 Rdl. og saaledes til de 300 Rdl. et Tillæg for Opmaalet af 672 Rdl.« Til Sammenligning skal anføres, at den højst lønnede Kollega fik 1581 Rd., og at der i alt var 7, der fik højere Gage end Brammer.

For Brammers Vedkommende var der for øvrigt det særlige, at han — uanset Bortfaldet af Kornskatten — fremdeles skulde have et Magasin paa ca. 10.000 Tdr. Havre til Brug for Stutterierne, de kgl. Stalde paa Fredensborg og anden kgl. Tjeneste. Det var under Hensyn hertil, at han opnaaede den ovenfor omtalte særlige Erstatning paa 200 Rd. aarlig for Tab ved de nye Opmaalingsregler af 22/8 1788 — men hans gentagne Ansøgning³¹ om, at Erstatningen maatte løbe fra 1/10 s. A. blev blankt afslaaet!

Brammers Gageforhold³² var fra ovennævnte Tidspunkt til hans Død saaledes, at han aarlig, foruden de da fastsatte 972 Rd. og de samtidig bevilgede 200 Rd. for Tabet ved de nye Opmaalingsregler, havde 50 Rd. for Magasin-Havrens Kastning samt efter kgl. Resolution af 9/4 1764 for Ind- og Udmaalning, Kasteløn og Sække m. v. for Magasin-Havre 650 Rd., i alt — efter visse Fradrag — 1862 Rd. 64 Sk. foruden Deputaterne: 52 Tdr. Havre, 28 Læs Hø, 12 Læs Halm eller i Penge 12 Rd., 7 ½ Fv. Brænde og 45 Læs Tørv, som i alt er anslaaet til en Værdi af 198 Rd. 48 Sk. Disse Indtægter kunde maaske synes ikke saa ringe; men det maa herved erindres, at det ikke var alene Amtsforvalteren selv og hans Familie, der skulde leve deraf; men han skulde ogsaa afholde alle Embedsudgifter til Kontorhold, lønne Fuldmægtig og Skrivere og give dem Kost og Logis. Og det var sandelig en stor Husholdning, der i de Tider førtes hos Amtsforvalteren i Frederiksborg, saa stor, at næppe nogen Embedsmand nu om Dage drømmer om at have noget lignende. I Folketællingslisten for 1787 findes saaledes opført foruden Brammer selv og hans Hustru: 5 Sønner og 2 Døttre, 1 Fuldmægtig, 2 Skrivere, 1 Informator, 1 Gartner ved Navn Hans Gerhard Brammer, der var ugift, 48 Aar gammel og anføres som »Mandens Fætter«, en Enke Christiane Dorothea Zuerg, om hvem det siges, at hun »opholdes af Hr. Brammer«, samt endelig 11 — elleve — Tjenestefolk, altsaa i alt 26 Personer! (Ved Brammers Død var Tjenestefolkenes Antal dog indskrænket til 2 Karle og 4 Piger³³.)

At der behøvedes mange Tjenestefolk er i Virkeligheden ikke saa uforstaaeligt, naar man betænker, dels at der jo, foruden Tyendet selv, var 15 Personer i Huset at sørge for, dels at man dengang i udstrakt Grad selv lavede de til en Husholdning nødvendige Varer, som nu købes færdige hos de Handlende, derunder utvivlsomt Rugbrød, Smør, Ost, Øl, Lys, Svedsker og andre Produkter fra Mark, Stald og Have foruden at disse selv skulde passes, dels endelig at der blev gjort Brug af Folkene til Udførelse af Arbejde, der hørte ind under Amtsforvalterens Tjenesteforretninger, f. Eks. Kastning og anden Pasning af Kornet i Magasinbygningen, ligesom han — som han skriver til Rentekammeret i 1774³⁴ — »som oftest i Embedsforretninger maa udsende 1, 2 à 3 af mine Folk.«

En Amtsforvalter havde Forbindelse med en stor Del af Befolkningen; men man var jo ikke dengang saa velhjulpet som nu med Trafikmidler, Post og Telefon og maatte derfor sende Bud, vel i Regelen ridende Bud, naar noget skulde meddeles eller aftales med Egnens Folk. Enkelte af Amtsforvalterne var der »til-

staaet Løn paa en Udrider«, men dette gjaldt ikke Embedet i Frederiksborg, og da Forretningerne dér blev flere og flere, var det, at Brammer i ovennævnte Skrivelse i 1774 ansøgte om, at ogsaa han maatte faa Penge til en saadan, for at han »uden alt for store Tab kan sættes i Stand til at præstere de ved Amtsstuen forefaldende Forretninger.« Skønt Amtmand Levetzow, der i 1771 havde afløst Gram, erklærede, at Brammer »virkelig kan behøve en Udrider«, fik han ikke nogen, men henvistes til eventuelt at benytte en af Regimentsskriverens Udridere, og da denne naturligvis erklærede, at han ingen kunde undvære, maatte Brammer renoncere paa den ønskede Hjælp, og da han i 1776 skulde udføre nogle ham paalagte særlige Forretninger og spurgte Rentekammeret, hvordan det skulde kunne gøres, naar han ingen Udrider havde, blev Arbejdet — efter at Levetzow havde erklæret, at en Udrider »dog var højst nødvendig for Brammer«³⁵ — paalagt Sognets Bønder som Hoveri! Heller ikke en ny Ansøgning i 1783 om Udrider gav noget Resultat.

Det var ingenlunde uden Grund, at saavel Brammer selv som Amtmanden gentagne Gange havde fremhævet over for Rentekammeret, at Amtsforvalterens Embedsforretninger efterhaanden var bleven stærkt forøgede. Saaledes blev i 1793³⁶ Optrædelsen af Brandkontingenter »af de i Brandkassen forsikrede Stæder« i Amterne henlagt under Amtsforvalteren, hvilket Brammer, der søger om Dækning af Udgifter til en i den Anledning nødvendig Skrivers Løn og Kost, kalder en »betydelig Forøgelse i Embedsforretninger«. Endvidere var Brammer nogle Aar stærkt optaget af Anlæg og Drift af et Teglværk for Statens Regning; men dette var han ganske vist, som nedenfor nærmere skal omtales, selv ude om. Da Hørsholm Gods i 1770 inddrogtes under Kronen, bestemtes det ved Kgl. Resolution af 12/6 1770³⁷, at Hørsholm Amtstue ved indtrædende Vakance skulde nedlægges og forenes med Kronborg Amtstue. Denne Afgørelse synes dog ikke at være bleven gennemført, selv om det under 18/8 s. A. meddeltes Brammer, at »Hvad af Hirschholm Gods Landgildehavre ikke ved Hirschholm til Kongelig Tieneste behøves, bliver herefter ved Amtets Bønder transporteret til Friderichsborg Magazin og til Hr. Amtsforvalteren leveret«. Derimod fik Brammer sammen med Birkedommer N. Sundbye som »Commission« det særlige Hverv at udfærdige en Beskrivelse* af »det Hs. Maj. paa Hirschholm Amt hiemfaldende Gods med Tilhørende«³⁸, som af Kammeret skal modtages og herefter for kgl. Regning administreres, og at dette Hverv maa have medført et ikke lille Arbejde, fremgaar formentlig af, at de to Kommissarier forlangte en Kommissionsskriver, fri Befordring ved Udførelsen af Forretningerne samt Udmeldelse af nogle Taksationsmænd fra et andet Amt. Brammer fik da ogsaa udstedt et »Pas paa Befordring«, og ifølge dette »haver vedkommende Amtsbetiente og Regimentsskriverne, saa ofte fornævnte Amtsforvalter Brammer til denne Forretning reiser hannem til Befordring at anskaffe en bespændt Bonde-

* I »Hørsholms Historie« af C. Christensen findes som Bilag den af Brammer og Sundbye udarbejdede Beskrivelse af Hørsholms Skove, dateret 31/5 1771.

Vogn baade til Hen- og Tilbage-Reisen.« En anden Gang skal han og Regiments-skriver Gottlieb Badstuber som Kommissarier³⁹ bivaane Aflevering fra Forpagter Abel af de kgl. Fiskerier paa Frederiksborg, Kronborg og Hirschholm Amter (Store Donse Dam undtaget), der derefter som et Forsøg skal drives for den kgl. Kasses Regning; ved visse Lejligheder beordredes⁴⁰ han til midlertidigt »at have den fornødne Opsigt med Flyvesands Arbejdet, saa at intet derved i Inspecturens Fraværelse bliver forsømt«, og efter Christiansborg Slots Brand i 1794 skal han modtage frivillige Bidrag⁴¹ fra Befolkningen, baade rede Penge og f. Eks. Sølv, til dets Genopførelse.

Det var saaledes mange og forskelligartede Hverv, der kunde hvile paa en Amtsforsvalter i de Dage; men Rentekammeret siger da ogsaa selv i sin ovenfor omtalte Indstilling til Kongen om Amtsforsvalternes Lønningsforhold, »at disse Betiente i Hensigt til deres Vederhæftighed og Paalidelighed paalægges ved mange Leiligheder Forretninger til det almindelige Bedste, som egentligen ikke vedkommer deres Oppebørsel, men hvorved deres daglige Arbejde alligevel meget forøges.«

Det er ovenfor nævnt, at Brammer i en Periode var Bestyrer af et Teglværk; naar dettes Historie her skal omtales noget nærmere, er det, fordi denne formentlig giver et ganske godt Indtryk ikke alene af Brammers Personlighed, men ogsaa af Myndighedernes Indstilling saavel over for ham personlig som over for et Forslag af denne Art.

I Januar 1782 fremsatte Brammer over for Rentekammeret, saaledes som det fremgaar af dettes Indstilling til Kongen i Septbr. s. A.⁴², et Forslag om, at der paa et bestemt Sted i Frederiksborg Amt skulde anlægges et Teglværk, idet han finder et saadant Anlæg ikke alene særdeles nyttigt, men »endog nødvendigt, i Særdeleshed til Lettelse for Distriktets Bønder udi deres besværlige Hoverier med Tag og Murstens aarlige Tilførsel til Distriktets Bøndergods, der bestaar af omtrent 700 Gaarde og dobbelt saa mange Huse samt af nogle og tyve Kirker og ligesaamange Skoler, dels til Hospitalet, Syge og Jordemoder Husene, den latinske Skole, Frederiksborg Slot, Stutteri Staldene og Magazinerne m. fl. Deres Majestæt i og ved Frederiksborg tilhørende Bygninger.« Brammer foreslog at anlægge Teglværket i »den saakaldte Gade-Vang, der i KrigsJORDEBogen staar anført som ubrugelig og formedelst sin slette Beskaffenhed ikke indbringer Deres Majestæt mindste Nytte«; men det oplyses, at der fandtes det fornødne af Ler, Tørv, Bygnings- og Sætteplads samt Græsning, »ligesom og dens Nærhed ved Frederiksborg vilde lette Bondens Hoverier.« Brammer tilbød at anlægge Teglværket for egen Regning, dersom han maatte faa overladt Gade-Vangen »dog uden Fornærmelse for den deri værende Skov, som i ingen Maade derunder skulde lide«, og dersom alle Mur- og Teglsten, som skulde bruges ved Fredensborg, Frederiksborg og i det Hele for kgl. Regning inden for Amtet, blev taget fra Værket til de paa andre Steder gangbare Priser, imod »at Varerne blev om ikke bedre, saa dog i det mindste lige saa gode som ved andre Værker«, og at Værket

altid havde tilstrækkeligt Oplag. Rentekammeret ansaa det imidlertid »som nyttigere for det almindelige og for Deres Majestæts Bønder og Bygninger udi Frederiksborg Amt i Særdeleshed« at anlægge Teglværket for Kongens egen Regning og vilde da foreslaa Amtsforsvalteren »som en aarvaagen og retsindig Mand« til at have »Opsyn og Bestyrelse dermed imod visse billige Fordele eller aarlige Procenter af Værkets Indbringende«. Kammeret havde med dette Syn paa Sagen sendt denne til Erklæring for Amtmand Levetzow, der anbefalede Foretagendet og indsendte 3 af Brammer, en Teglblander og nogle Haandværkere forfattede Overslag over Omkostningerne ved Opførelsen af Ovne, Bygninger etc., som Amtmanden fandt billige; men han medsendte en Skrivelse fra Brammer, hvori denne erklærede, at det vilde blive dyrere at drive Teglværket for kgl. Regning end for hans og Medinteressenters, og han bad om at komme i Betragtning, dersom det ikke blev til noget med Anlægget for Kongens Regning. Herefter forlangte Kammeret dog gennem Amtmanden nye Overslag og Beregninger fra Brammer, og da denne fremsendte saadanne, mente han, at der af Teglværket vilde blive et aarligt Overskud af 4305 Rd. »eller det dertil svarende Quantum af omtrent 484 000 Stkr. Mursten, med hvilke han formener at 20 udflyttede Bøndergaarde aarlig kunde opføres af Grundmur til anselig Forbedring af Deres Majestæts Godser.« Til sig selv havde Brammer beregnet 800 Rd. »for daglig Tilsyn, Rejser, Skriverier og Regnskabs Førelse, Indtægternes Indkassering og Udgifternes Udtælling, de dertil fornødne Folks Kost og Løn, samt 2 Hestes Holdelse for sig og dem med videre.«

Amtmanden havde intet at tilføje til Brammers Erklæring, og han ønskede meget, at dennes Forslag til grundmurede Bøndergaardes Opførelse maatte bifaldes, da han »fandt saadant nyttigt, til Zirat for Landet og i Tidens Længde fordelagtigt for Deres Majestæts Kasse.« Da Kammeret herefter forlangte yderligere Oplysninger samt Ændringer i Overslaget, erklærede Brammer, at han ikke kunde fremskaffe bedre, og deri gav Amtmanden Brammer Ret og tilføjede, at han troede i øvrigt, »at Værkets Bestyrelse uden nogen Mistanke kan overdrages Amtsforsvalteren som en tro og ærlig Betient.« Sluttelig indstillede Kammeret saa, at Teglværket anlagedes for Kongens Regning og i Hovedsagen efter Brammers Plan, dog med enkelte Ændringer, derunder den væsentlige, at der kun skulde bygges 1 Teglovn, medens Brammer havde foreslaaet 2, samt at Brammer ikke selv skulde lønne Folk, men at han »for sin personlige Umage med Bestyrelse af Værkets første Anlæg og aarlige Drift samt det fornødne Tilsyn dermed allernaadigst maa bevilges en aarlig Belønning af 200 Rd. saalænge indtil Værkets Afsætning tager sin Begyndelse, men fra den Tid af aarlig 12 Procent af dets beholdne aarlige Fordeel eller Overskud«, dog saaledes at denne Løn ikke noget Aar maatte være mindre end 200 Rd. Rentekammerets Indstilling er underskrevet med ikke mindre end 11 Navne. Kongens Resolution af 19. September 1782 følger Indstillingen — dog, at den Brammer tiltænkte Lønning forhøjes til 300 Rd. Paa højeste Sted har man dog altsaa i dette Tilfælde

fundet de 11 Herrer's Sparsommelighed over for Embedsmanden lovlig vidtdreven.

Teglværkets Tilværelse som et kongeligt Foretagende blev dog ikke af lang Varighed, hvilket utvivlsomt har været en Skuffelse for Brammer, der havde taget Initiativet til dets Oprettelse. Aarsagen til, at det saa hurtigt blev opgivet, var Mangel paa Aftagning fra de Myndigheders Side, der havde med de kgl. Bygninger at gøre, eller med andre Ord: Der blev ikke foretaget ret meget Byggeri for kgl. Regning inden for det paagældende Omraade — og det var jo kun oprettet for dettes Skyld, medens Værket kunde have søgt ogsaa andre Aftagere, dersom Brammers Ønske om at drive det for egen Regning var blevet opfyldt. I alt Fald kan det ikke have været hans Skyld, at Driften blev opgivet; i de Skrivelser, der omhandler disse Forhold, findes da heller ikke eet bebrejdende Ord over for ham.

Allerede i 1787⁴³ gør Rentekammeret Indstilling til Kongen om at nedlægge Værket under Hensyn til den manglende Afsætning og de deraf følgende Tab for Kongens Kasse. Brammer havde over for Kammeret erklæret, at Udgifterne vilde kunne nedsættes betydeligt, dersom Beholdningerne kunde blive anbragt og Værket i øvrigt kunde drives »paa en med Afsætningen i Tiden overensstemmende Maade«, og han foreslaar, at hans egen Lønning for Opsyn og Bestyrelse enten ganske eller for en Del skal bortfalde, hvorimod han ikke »tildrister sig at foreslaa nogen Ændring i Teglmesterens Lønning, 134 Rd. aarlig.« Amtmand Levetzow havde sluttet sig til Brammers Udtalelser og Forslag, dog ikke med Hensyn til dennes Lønning, som ikke burde bortfalde, men kunde nedsættes til 150 Rd. Kammerets Indstilling gaar dog ud paa, at de hidtidige Lønninger skal bortfalde fra Begyndelsen af 1787, og der skal alene ansættes en Opsynsmand, der skal have Tilsyn med Bygninger og Inventar. Dette tiltrædes ved kgl. Resolution af 10/1 1787. — Efter at Brammer i 1791 havde indberettet⁴⁴, at Teglværkets Bygninger var brøstfældige, opgav Rentekammeret imod Brammers og Amtmandens Raad helt Værket og lod det bortsælge ved Auktion. Det blev med Bygninger og Materialier samt tilliggende Jorder og 3 Tørvemoser tilslaaet Købmand Buch af Hillerød for 2400 Rd., og dette Bud accepterede Kongen 20/3 1793.

At Brammer som Embedsmand havde meget at tage Vare paa, fremgaar af det her skildrede; men ogsaa som Privatmand viste han stor Foretagsomhed. At han i Sommeren 1783 anmoder om og faar Orlov⁴⁵, fordi han »i egne Forretninger behøver at gjøre en Reise til Holsteen paa en 5 à 6 Uger«, oplyser vel intet nærmere om disse Forretninger; men hjemme paa Egnen maa Driften af hans forskellige Ejendomme have lagt ikke ringe Beslag paa hans Interesse og Arbejdskraft. Allerede i 1772 havde han faaet et Stykke af den saakaldte Kalvehauge ved Frederiksborg i Livsfæste⁴⁶ imod en aarlig Afgift af 4 Rd., der skulde betales til Amtmand Levetzow, hvis Embede hele Kalvehaugen var tillagt »som en Herlighed«; efter Levetzows Fratræden skulde Afgiften dog falde tilbage til

Kongens Kasse, der ligeledes skulde have 4 Rd., hver Gang det paagældende Areal skiftede Ejer, og som Brammer da ogsaa havde betalt ved Indfæstningen. Her i Kalvehaugen opførte Brammer en meget smuk Gaard, som fik Navn efter hans Hustru og kaldtes »Annaborg«. Paa hvilket Tidspunkt han er gaaet i Gang med dette, ret store Byggearbejde, kan ikke siges; men formodentlig er det dog først sket, efter at Amtmand Gram var død (1782) og Brammer havde tiltraadt Arven efter ham. Gaarden staar endnu og havde indtil den seneste Tid fire, nu kun tre Længer. Hovedbygningen er et eenetages, grundmuret Hus med 11 Fag og høj Kælder under hele Huset; af de to Sidelænger indeholdt den nu nedrevne Stalde, medens den bevarede høje, smukke Bindingsværks-Bygning utvivlsomt er identisk med det ovenomtalte Havre-Magazin; den fjerde Længe er helt af Sten og indrettet til Kontorer. En nutidig Forfatter⁴⁷ siger om Gaarden, at »den ligner i det Ydre med sine anselige, 1 Stokværk høje Længer nærmest en velhavende Landejendom, paa hvilken kun det nydelige Klokketræk i Empire minder om Købstaden.« Brammer var i øvrigt saa »moderne«, at han havde Vandledning ind i Boligen og Talerør fra Spisestuen til Køkkenet⁴⁸. Ved Gaarden anlagde og indhegnede han »med betydelig Bekostning« en Have, der bl. a. skal have indeholdt forskellige sjældne Træarter.

I 1777 fik han yderligere i Fæste det saakaldte Jægersgaards Vænget samt to Engstykker beliggende ved »Trolde Hus«; i Indfæstning betalte han 2 Rd., og den aarlige Afgift var 16 Rd. 16 Sk. Endnu var det dog ikke store Arealer, han havde til Raadighed; men efter at han havde arvet Gram og fik større Midler i Hænde, forøgede han i betydelig Grad sit Jordtilliggende, ikke blot ved nyt Fæste, men i Særdeleshed ved Køb. Allerede i 1782 købte han saaledes af Slotspræst til Frederiksborg og Sognepræst til Hillerød og Herlev Menigheder, Provst Andreas Reiersen den i Herlev liggende Præstegaard, af Hartkorn 7 Td. 6 Sk. 3 Fdk., som Præsten havde faaet Tilladelse til at sælge, fordi han havde Embedsbolig i Hillerød og derfor ikke havde Nytte, men kun Udgift af Gaarden i Herlev. Købekontrakten, der er dateret 9/9 1782 (Skødet 30/8 1783), viser bl. a., at Brammer skal betale Reiersen 152 Rd., som er den Sum, Præsten selv har betalt sin Formand i Embedet, og som hans Successor atter skulde have ydet ham; desuden skal Brammer aarlig betale 50 Rd. i Afgift til Præsten i Kaldet, og der forbeholdes denne et Værelse i Præstegaarden, som Køberen skal holde »i forsvarelig Stand, reent og ryddeligt, saaledes at Præsten anstændigen kand betiene sig deraf«; endelig beholder Præsten 1. Prioritet og Panterrettighed i Jorderne til Sikkerhed for Afgifternes Erlæggelse.

Ved en »Forening« af 4/10 1785 fik Brammer »Rettighed til Brug« af en under Tibberupgaard hørende Engstrækning samt til »Brug og fri Raadighed i 30 Aar« 30 $\frac{7}{8}$ Td. Ld. af Stenholts Indelukke mod at svare 1 Rd. aarlig til Kongens Kasse, og ved Resolution af 18/11 1786 fik han yderligere 4 $\frac{1}{8}$ Td. Ld. s. St. mod en aarlig Afgift af 3 Rd.; den 28/1 1790 fik han Arvefæsteskøde paa Bondegaarden »Sophien-Fryd« i Herlev By, af Hartkorn 6 Td. 7 Skp. 2 Fdk. 2 $\frac{49}{60}$ Alb.,

og straks efter — ved Kontrakt af 8/2 s. A. (Skøde af 8/5 1793) — købte han af Oberstløjtnant af Husarerne Wilhelm Ludvig von Bülow en anden Bondegaard, beliggende i Uvelse Sogn (Matr. Nr. 12) og kaldet »Prøve-Lyst«, af Hartkorn 7 Td. 3 Skp. 3 Fdk. $15/17$ Alb.

Brammer var dog ikke tilfreds med at have de ovennævnte, Kongen tilhørende Jorder i Fæste; han ønskede at eje dem og ansøgte derfor om at maatte købe dem »paa det at saavel de derpaa allerede anvendte Bekostninger som Belastningerne paa de Forbedringer, Jorderne endnu kunne tiltrænge, ikke skulle være tabte for ham og Arvinger«. Han opnaaede da ogsaa at faa Skøde først 10/3 1790 paa Arealet i Kalvehaugen, Jægersgaards Vang samt de tre Engstykker ved Trolds Hus, i alt 8 Td. $4\frac{1}{2}$ Skp. Ld. Kalvehaugen fik han paa samme Betingelser, som Fæsteforholdet havde givet ham, medens han for de andre Arealer betalte i alt 200 Rd., foruden at den aarlige Afgift paa 16 Rd. 16 Sk. blev opretholdt; dernæst fik han ved Skøde af 28/1 1791 de 35 Td. i Stenholts Indelukke overdraget til Ejendom, imod at han fra 4/10 1785 at regne betalte aarlig i 30 Aar 4 Rd. til Kongens Kasse, hvorefter denne Afgift skulde forhøjes til 14 Rd. 1 Mk. 12 Sk. om Aaret.

Paa dette Tidspunkt af Brammers Liv maa han antages endnu at være i sin fulde Kraft og at have ubrudt Virkelyst; men snart efter synes hans Heldbred og hans Kræfter at blive mindre tilfredsstillende, ligesom den Velstand, der formentlig har hersket i hans Hjem, efter at han havde arvet Amtmand Gram, maa være gaaet tilbage. I alt Fald ansøger han i 1792 om at maatte optage et Laan paa 4000 Rd. i sine tre Bøndergaarde »til at forøge Værdien af bemeldte Gaarde, naar enten jeg eller mine Arvinger en Gang i sin Tid ville sælge samme«, og han motiverer det med, at han »formedelst tiltagende Alder og Svaghed« holder det for sin Pligt saa meget som muligt at sørge for sin efterlevende Families Vel. To Landinspektører har ansat Gaardenes »sande Værdie« til 9400 Rd., og hans Kautionsist, Greve Ranzow, erklærer at ville fortsætte sin Kaution for ham uanset Pantsætningen, da han ved, at Laanet vil blive brugt til Bygningernes og Jordernes Forbedring, hvorved saavel Pantets Værdi som Ejerens Formue vil forøges. Naar Brammer ikke kunde optage Laan i sine private Ejendomme uden at ansøge derom, var det efter en gældende Bestemmelse om, at ingen Oppebørselsbetjent maatte pantsætte sit Gods, for at Kongens Kasse ikke ved Pantsættelsen skulde »hindres i det Fortrin, samme i paa-kommende Tilfælde haver til alle en saadan Betients Eiendele«. Men Brammer fik Tilladelsen ved kgl. Resolution af 25/4 1792, og det var Den almindelige Enkekasse, der ydede Laanet paa de 4000 Rd. imod 4 pct. aarlig Rente og 1. Prioritets Panteret i Brammers Ejendomme.

Laanet gav ham imidlertid kun en kort Frist; thi allerede i 1793 fandt han Anledning til at søge om Tilladelse til at sælge sine nylig pantsatte Ejendomme, hvilket naturligvis lige saa vel som Pantsætningen krævede Samtykke fra højeste Sted. Han motiverede dette Skridt med, at »da hans tiltagende Alder og Svaghed

minder ham om, at hans dødelige Afgang nærmer sig«, ønsker han saa meget som muligt »forinden at se sine Sager bragt i Rigtighed«. Han medsender ogsaa denne Gang en Erklæring fra sin Kautionist, Greve Ranzow, der viser ham den virkelig beundringsværdige Tillid, at han uanset Salgene af Ejendommene fremdeles vil være ansvarlig for de Brammer betroede Oppebørsler, og Kammeret, der indstiller, at Tilladelse til Salget gives, bemærker for sin Part, »at bemeldte Amtsforsvalter Brammer, som desuden har arvet Midler, stedse har vist god Orden og Rigtighed ved sin Regnskabsføring og de ham betroede Oppebørsler.« Kongen gav sin Tilladelse ved Resolution af 24/7 1793, og 16/1 1794 fik Postmester i Hillerød Mathias Wisch Skøde paa Jægerbakken og Engene, der betaltes med 800 Rd., medens Forpagter paa Bidstrup Gaard Thomas Henrichsen 28/7 s. A. fik Skøde paa Præstegaarden i Herlev samt paa Sophien-Fryd og Prøvelyst. For disse tre Gaarde fik Brammer 11000 Rd., hvoraf dog Den almindelige Enkekasse stadig havde en Prioritet paa 4000 Rd., medens han selv lod 1000 Rd. blive staaende paa 2. Prioritet uopsigeligt i 2 Aar; desuden forpligtede han sig til for egen Regning at fuldføre Bygningen af en paabegyndt Længe paa Sophien-Fryd.

Dog, derved blev det ikke; thi i 1795 indsendte Brammer en ny Ansøgning om Salgstilladelse og fremførte da bl. a., at han nu havde »en god Lejlighed til at afsætte sin iboende Eiendoms Gaard med tilhørende Jorder i Stenholts Indelukke« og meget ønskede at faa Tilladelse dertil »formedelst sin stedse vedvarende og mere tiltagende Svaghed«. Som før medfulgte en Erklæring om Kautionen fra Greve Ranzow, og Rentekammeret gjorde i sin Indstilling lignende Bemærkninger om Brammer personlig som ovenfor citeret, hvorfor da ogsaa den kgl. Resolution fulgte den 28/10 1795. Dette nye Salg gjaldt Brammers sidste Ejendomme: Ikke alene de 35 Tdr. Ld. i Stenholts Indelukke, men ogsaa — og det maa have været svært for ham og hans Familie — selve Kalvehaugen med »Annaborg«. Køberen var Conferentsraad v. Munthe af Morgenstjerne, der dog først naaede at faa Skøde paa Ejendommen 29/9 1796, altsaa efter Brammers Død. Købesummen var 12000 Rd., hvoraf Brammer havde faaet de 7000 udbetalt, saaledes at der kun blev 5000 Rd. tilbage til hans Bo*.

Brammer led af Lungetuberkulose, og det gik nu hastigt nedad med hans Helbred. Første Gang der er Tale om Sygdom i hans Skrivelser til Rentekammeret, var allerede i 1788⁴⁹, da han ikke har kunnet indsende en Kasse-Ekstrakt rettidig paa Grund af 14 Dages Sygdom, uden at det dog ses, om dette har nogen Forbindelse med den nævnte alvorlige Lidelse; i Marts 1795⁵⁰ skriver han imidlertid i et Andragende om Udsættelse med Indsendelse af Regnskaber for 1794: »Efter at jeg den heele nu afvigte Vinter næsten bestandig har været plaget af

* »Annaborg« blev senere købt af Staten, i hvis Besiddelse den fremdeles er; den blev gennem en lang Aarrække benyttet til Amtstue og Bolig for Amtsforsvalteren for Frederiksborg Amt, medens det nu er Amtets Vejinspektorat, der har sine Kontorer der. — Se Billedet S. 19.

en vedvarende Sygdom, som dog af og til har smigret mig med en god Forandring, er jeg nu for en fjorten Dage siden bleven angreben af en stærk Gigt-Syge, der i nogle Dage har saa stærkt tiltaget, at jeg stedse maa holde Sengen; men han lover, »saasnt hans svage Helbred tillader det« ufortøvet at indlevere alt, hvad der hører til samme Regnskab. Dog, allerede i Juni s. A. kniber det paany med de rettidige Indsendelser, og det er atter »hans nærværende svagelige Helbred«, der er Aarsag til Forsinkelsen. Bortset fra den nævnte »Gigt-Syge« kan der ikke være Tvivl om, at det nu er Lungetuberkulosen, der har taget alvorligt fat og gør Brammer mere og mere arbejdsudygtig, og i Begyndelsen af Februar 1796 maa han i Hovedsagen give op, idet han ansøger⁵¹ om, at han »i Betragtning af hans 30 Aars troe Tieneste og svage Helbred maa overdrage sine Embeds Forretninger til sin Svigersøn Capitain og Regimentsskriver Arctander, saalænge hans Sygdom vedvarer«; han giver dog Udtryk for, at han »igen vil tiltræde sit Embede, naar hans Svaghed ophører, hvortil Fritagelse for besværlige Forretninger ikke lidet vil bidrage.« Men trods hans Optimisme gaar Sygdommen ubønhørligt sin Gang. Arctander skriver i Marts til Rentekammeret, at han har talt med sin Svigerfader om, hvorvidt det kunde lade sig gøre straks at overlevere til ham alle Dokumenter, Papirer m. v., som vedkommer Amtsforvalter-tjenesten; men Brammer har erklæret, at »formedelst hans yderst svagelige Heldbred var det ham umuligt i en kort Tid at bringe al Ting i den Rigtighed og Orden, som Arctander til sin egen Sikkerhed nødvendig maatte fordr det«; Arctander foreslaar da, at Overleveringen skal finde Sted ved April Kvartals Udgang, og samtidig indsender Brammer Anmodning om det samme og med samme Motivering. Rentekammeret bifalder Forslaget, men paalægger dog Brammer at indsende Regnskabet for 1795. Dog heller ikke dette sidste formaar han, og i April indkommer fra ham følgende sørgmodige Udtalelse, vistnok hans sidste tjenstlige Skrivelse til Rentekammeret: »For det høykongelige Rente-Kammers naadigste Resolution af 2den hujus paa min under 17de f. M. indgivne Ansøgning takker jeg underdanigst, og skal saavidt min svage Heldbred tillader det opfylde Høystsamme Ordre, men da jeg nu igien har lidt saa meget paa samme, først ved at tabe en af mine Sønner, som efter 5 Dages Svaghed døde den 2den hujus, og for det andet min Fuldmægtig, som døde samme Dag, samt at min anden Contoir Betient ligger for Døden, saa haaber jeg at Det Høye Collegium naadigst vil tilgive om mit allerunderdanigste Regnskab for f. A. ei skulle indkomme til den i Høystsammes Ordre af 14de afvigte Maaned fastsatte Tiid, da jeg forsikrer, at Hans Majestæt ei skal tabe det mindste derved, ligesom jeg og, om Gud sparer mig Livet skal til Junii Maaneds Udgang avlevere alt mit Embede angaaende til Hr. Capitain og Regimentsskriver Arctander, samt gjøre Hans Majestæt allerunderdanigst Rede og Rigtighed for alle i dette løbende Halvaar havte og havende Oppebørsler.«

Men Brammer naaede aldrig at faa overleveret sine Embedsforretninger og Regnskaber til Arctander; thi allerede i Maj 1796 afgik han ved Døden. Hans

Død bekendtgjordes i Berlingske Tidende⁵² saaledes: »Efter næsten 1 Aars Sygeleie døde af en Tæring Amtsforsvalter Friderich Christian Brammer den 7. Maj, i hans Alders 64 Aar; hvilket herved bekjendtgjøres fraværende Slægt og Venner. Forvisset om deres Deltagelse i vor billige Sorg, frabede vi os skriftlig Condolence. Friederichsborg, den 9de Maj 1796. Den Afdødes efterladte Enke og Børn.«

Hvad selve Dødsdagen angaar, er der for øvrigt Uoverensstemmelse mellem Dødsannoncens Dato og forskellige officielle Angivelser⁵³, der alle nævner 8. Maj som Dødsdagen; dette gælder saaledes bl. a. Hillerød Kirkebog og Dødsboets Dokumenter.

Naar Svigersønnen Arctander som en Selvfølge blev udset til under Brammers Sygdom at varetage hans Embedsforretninger, var det, fordi Arctander allerede i 1792 ved sin Udnævnelse til Regimentsskriver var blevet forpligtet til efter Brammers Død eller Afsked tillige at overtage Embedet som Amtsforsvalter for Frederiksborg Amt⁵⁴. Han blev da ogsaa nu konstitueret i Embedet, men han fik aldrig kgl. Udnævnelse som Amtsforsvalter, fordi han sidst i Juni blev Kommitteret i Rentekammeret. Brammers Embede blev imidlertid delt, saaledes at Kaptajn og Vej-Conducteur Gulbrand Arentz blev Amtsforsvalter og Regimentsskriver for Frederiksborg Amt og Distrikt, medens Secretair for Sjællands Landvæsenscontoir Jeremias Friederich Reuss Balsløw blev Amtsforsvalter og Regimentsskriver for Kronborg Amt og Distrikt. Den hos Brammer ansatte Kontorbetjent Schulmeister, der for øvrigt senere blev gift med en af Brammers Døttre (se Nr. 4), skulde som »Committeret aflægge afdøde Amtsforsvalter Brammers tilbagestaaende Regnskaber«⁵⁵.

Som foran meddelt fandt Brammer fire Aar før sin Død Anledning til at optage Laan i sine private Ejendomme og snart efter til at sælge dem. Det maa antages, at det allerede paa dette Tidspunkt er gaaet stærkt tilbage for ham med Hensyn til hans Formuesomstændigheder, og vist er det, at da han døde, var den engang velhavende Mand bleven fattig. Han var, som før sagt, Universalarving i Boet efter Amtmand, Gehejmekonferentsraad Gram og, saa vidt det kan ses af de foreliggende Dokumenter⁵⁶, maa denne Arv have beløbet sig til mindst 25.000 Rd. Da Brammer jo desuden som Embedsmand havde ganske gode Indtægter, maa man spørge, hvad Aarsagen da var til, at det gik saa sørgeligt tilbage for ham. Sønnen, Biskop Brammer, som man skulde antage maatte vide noget derom paa første Haand, fordi hans Farmoder først døde — 89 Aar gammel — da han selv var 31 Aar, siger i sine Erindringer¹⁰, at han »veed, at han [Farfaderen] arvede mange Penge efter denne rige Mand [Gram], saa at han i sine ældre Aar var gjæstfri indtil Ødselhed og gererede sig, som om hans Penge aldrig kunde forgaa, men de forgik. Hans Enke, til hvis Ære han havde opbygget en prægtfuld Gaard, som han efter hendes Navn havde kaldt »Annaborg«, maatte gaa fra Arv og Gjæld.«

Hvorledes det nu end forholdt sig med hans Gæstfrihed og »Ødselhed«, maa

det erindres, at hans Embedsindtægter ikke blot skulde række til Underhold af hans store Familie — han havde 7 Børn, af hvilke 3 af Sønerne blev Studenter, og 2 af dem tog Embedseksamen ved Københavns Universitet — men ogsaa til Udgifter af Embedet, derunder Løn, Kost og Logis til Personalet samt direkte Kontorudgifter, Budtjeneste etc.; endvidere havde han, formentlig af rent filantropiske Grunde, en fattig Enke i sit Hus, og det kan ses af hans efterladte Papirer³³, at han paa temmelig rundhaandet Vis baade kautionerede for og laante større og mindre Summer ud til trængende Venner og Bekendte og derved led ikke ringe Tab. Endelig er det sandsynligt, at han har mistet Penge ved flere af sine private Engagementer, og det kan da i denne Forbindelse have Interesse at se lidt paa, hvilke disse var.

En stor Del af den Gram'ske Arv er utvivlsomt blevet anbragt i de ovennævnte Gaarde og Bygningen af »Annaborg«; men Pengene havde ogsaa andre Veje. Saaledes ses det⁵⁷, at Brammer har haft Prioriteter i forskellige Landejendomme og i Gaarde i Hillerød By, om end ikke til særlig store Beløb; men han havde ogsaa Interesser i Skibsfart og andre Virksomheder. Rimeligvis har han heraf overtaget et og andet direkte fra Boet efter Gram⁵⁶, der i alt Fald efterlod sig baade »Asiatiske Actier« og Andele i Frederiksborg Salpeter- og Skedevandsfabrik. Antagelig er det paa Grundlag af en deraf skabt Interesse, at han, da »det allernaadigst privilegerede Fridericksborgske Salpeterværk« den 12/6 1782 blev udbudt til Salg ved en femte Auktion⁵⁸, købte Værket sammen med to andre Interessenter, Slotsforvalter Andreas Jørgen Goos og Fuldmægtig hos Amtmand Levetzow Nicolaj Ulstrup, for en Sum af 2900 Rd. Værket blev tilslaaet dem med alle derpaa befindende Bygninger og Indretninger, der var forsikrede i Kjøbstædernes Brand-Casse for 8540 Rd., samt med sine Salpeter-Jordbænke og alt tilhørende Inventarium. De fik »Auctions Skiøde« paa Værket 18/1 1783, og samme Aar gav de det kgl. »Oeconomie og Commerce Collegium« en Obligation paa 3750 Rd. som 1. Prioritet deri. Goos trak sig imidlertid ud af Interessentskabet i 1785, og af det ved den Lejlighed oprettede nye Skøde ses det, at der til Værket nu ogsaa hører et Teglværk, samt at Brammer og Ulstrup har betalt Goos »følgende fornøvelig Vederlag«: 1300 Rd. i rede Penge, idet de tillige skal tilsvare Kongen og til sin Tid udbetale ham Goos's Tredjedel af de 2500 Rd., som Kongen da har staaende i Værkerne mod 1. Prioritet. Allerede næste Aar overtager Ulstrup dog ogsaa Brammers Andel og betaler ham 4000 Rd. derfor³³.

Hvad Brammers Interesser i Skibsfart angaar, ses det, at han var engageret med 4 Aktier i en »vestindisk Expedition« med Skibet »Vennerne«, der bl. a. gik til Dansk Vestindien³³. Selskabet baade handlede og sejlede med Varer som Vitriol og Salpeter, hvoraf maa sluttet, at det har haft nær Tilknytning til Salpeterværket. Brammer havde købt Aktierne i 1782, altsaa netop da han havde overtaget den Gram'ske Arv. Nogle Aar senere var han interesseret i et med 45 Mand bemandedt Hvalfangerskib, uden at dog nærmere herom kan opspores.

Om de direkte Tab paa disse Engagementer vides kun, at han efter egen Beregning tabte 2000 Rd. paa den vestindiske Ekspedition; men man kan vel nok antage, at ogsaa hans Gaarde i det lange Løb har været en økonomisk Skuffelse, da han næppe selv — og navnlig ikke i sin Sygdomsperiode — har haft megen Tid og Lejlighed til at give sig af med deres Drift; maaske kan det ogsaa siges, at han har bygget »Annaborg« flottere op, end han egentlig havde Raad til, alligevel har Rentekammeret sikkert ikke Uret i sin Opfattelse af Aarsagen til hans sluttelige Fattigdom, naar det derom udtrykker sig saaledes i en Indstilling til Kongen angaaende hans Enkes Pensionsforhold⁵⁹: »I de sidste Aar af hans Levetid var han meget svag og maatte for største Deel lade sit Embede forrette ved andre, hvoraf Følgen var, at hans Formue hensvandt, og at han for at redde sig med Familie fra Ødelæggelse, og Deres Majestæts Kasse for Tab, allerede i levende Live havde søgt: at maatte overdrage Embedets Bestyrelse i hans Svaghed til hans Svigersøn.« I samme Skrivelse siges videre: »Afdøde Amtsforsvalter Brammers Stervboe har til Kammeret aflagt Regnskab for de ham betroede Oppebørsler, og uagtet de udi dette Regnskab ved Revisionen udfærdigede Antegnelser endnu ikke ere besvarede og deciderede, troer man dog ikke, at derved kan befrygtes noget Tab for Deres Majestæts Kasse. Kammeret har ogsaa kiendt afdøde Amtsforsvalter Brammer som en duelig og redelig Embedsmand, og er vidende om, at han har efterladt sin Enke i meget trængende Omstændigheder.«

Ved Dødsboets Opgørelse³³, der forestodes af Amtmand Levetzow som Skifteforsvalter og først afsluttedes i Januar 1804, viste det sig, at der vel var fuld Dækning til den kgl. Kasse m. fl. privilegerede Fordringer, men alle øvrige Kreditorer kunde ikke blive dækkede for deres Tilgodehavende, og Enken, hvis Lavværge var Sønnen Henriks Svigerfader Provst Johs. Jensen, og Børnene maatte gaa fra Arv og Gæld, skønt Boets Indtægter beløb sig til 18.270 Rd. Allerede to Maaneder før sin Død havde Brammer ved to Dages Auktion solgt Løsøre for 645 Rd., og Boet afholdt ikke mindre end 6 Auktioner, ved hvilke der solgtes Heste for 55 Rd., Sæd paa Roden for 17 Rd., Løsøre for 2878 Rd. og Kreaturer for 561 Rd.; af Løsøre solgtes bl. a. en Del Sølvstøj, i alt 540 Lod. Ogsaa Brammers udestaaende Fordringer solgtes ved en af Auktionerne og indbragte 603 Rd.

Hvorledes blev da nu den fattige Enkes økonomiske Situation? Ja, det saa jo ingenlunde godt ud for hende; thi vel skulde hun fra Enkekassen kunne faa 400 Rd. aarlig; men ved Brammers Død manglede der at indbetale et Indskud paa 346 Rd. 77 Sk., og hun havde ingen Ret til Pension af den kgl. Kasse. Hun indgav dog allerede d. 8/5 1796 en Ansøgning til Rentekammeret⁶⁰ om, at der af den kgl. Kasse maatte forundes hende en liden Pension aarlig, og at denne efter hendes Død maatte tilfalde hendes skrøbelige Datter Elisabeth Sophie (se Nr. 4). Amtmand Levetzow anbefalede, med sin sædvanlige Velvillie over for Familien, Andragendets Bevilling og foreslog, at Enken skulde have en aarlig

Pension af 150 Rd. og Datteren efter hendes Død 100 Rd. aarlig; men Rentekammeret tog den Stilling til Sagen, at det overlodes til Pensionskassen at afgøre, om der kunde forundes Enken som uformuende noget, medens Datteren indstilledes til Pension. Ikke desto mindre skete der intet i Sagen, og halvandet Aar efter — 21/11 1797 — skrev Anna Brammer da bl. a. saaledes til Rentekammeret: »Kort efter at min Mand Amtsforvalter Brammer ved Døden var afgangen, tog jeg mig den underdanige Frihed at insinuere til Det Høye Kongelige Rente-Kammers Rekommandation, en Ansøgning til Kongen, om af den Kongelige Kasse at nyde nogen Pension, enten for mig eller min syge Datter, i Betragtning af min Mands lange Tieneste og at jeg med 3 uforsørgede Børn er sadt i trængende Omstændigheder, siden alt blev solgt ved Auction og hvorved, den Kongelige Kasse især bliver skadesløs; men da jeg intet Svar har erholdt slutter jeg at Udfaldet ikke bliver efter min Forventning. Jeg nødes derfor atter for Det høye Kongelige Rente-Kammer nærmere at beskrive min virkelig trængende Forfatning«, og hun fortsætter, efter at have omtalt, at hun maa afdrage 100 Rd. aarlig paa Gælden til Enkekassen: »Ved at købe det nødvendige Indhaveboe ved Auctionen for mig og Familie blev jeg sadt i en betydelig Gield, som jeg ogsaa maa afbetale aarlig med 100 Rd. saa jeg altsaa ikke har over 200 Rd. aarlig og hvoraf jeg med mine Børn ikke kan have nødvendig Udkomme.« Hun anmodede derefter om, at dersom hendes Ansøgning om Pension af den kgl. Kasse ikke kunde bevilges, da det Beløb af 346 Rd. 77 Sk., som ved hendes Mands Død reterede at betale i Indskud til Enkekassen, maatte blive betalt af den kgl. Kasse, derunder hende selv godtgjort 107 Rd. 88 Sk., som hun havde afbetalt paa denne Gæld, saaledes at hun kunde nyde den fulde Pension af Enkekassen fra hendes Mands Død at regne, og hun endte sit Brev med at sige, at dette »meget ville lette paa min slette Forfatning og sætte mig i Stand til at opfylde det giorte Løfte med min Gields Afbetaling, som ellers bliver mig gandske umulig.« Denne Ansøgning fik da for saa vidt et gunstigt Resultat, som Anna Brammer ved kgl. Resolution 31/1 1798⁵⁹ opnaaede at faa tilbagebetalt, hvad hun efter Mandens Død havde betalt til Enkekassen, og at faa Restgælden til samme afgjort.

Anna Brammer fik altsaa fra Enkekassen 400 Rd. aarlig i Pension, men maatte deraf bruge de 100 til Afbetaling af Gæld paa købt Indbo; desuden maa hun have haft fri Bolig; thi kort før sin Død, 2/2 1796⁶¹, ansøgte Brammer Rentekammeret om, at de til Amtsforvalterbolig ved Frederiksborg Slotsstalde bestemte Værelser maatte overlades hans Hustru, dersom hun overlevede ham, i Betragtning af de Bekostninger, han havde anvendt paa dem, og som han ikke kunde vente sig godtgjort af sin Eftermand, da Amtsforvaltertjenesten efter hans Død skulde forenes med Regimentsskrivertjenesten, der allerede havde sin bestemte Bolig. Han anmodede om, at Værelserne da maatte overlades hende til fri Beboelse, saa længe hun levede, og paa Rentekammerets Anbefaling blev hans Ansøgning bevilget ved kgl. Resolution af 9/3 1796. Senere —

i Foraaret 1799 — opnaaede Enken efter Ansøgning⁶² og med Levetzows anbefaling at maatte skære 30 Læs Tørv i en af de kgl. Tørvemoser uden at betale for dem.

Anna Brammer fik det dog bedre paa sine gamle Dage, end de triste økonomiske Forhold ved Mandens Død gav Udsigt til; thi efter faa Aars Forløb opgav hun sin egen Husførelse og flyttede til sin Datter Birgitte Arctander (se Nr. 2) og dennes Mand, i hvis Hjem hun tilbragte Resten af sit lange Liv, og hvor hun døde d. 5/1 1833⁶³. De gav hende i en Dødsannonce i Berlingske Tidende⁶⁴ følgende smukke Eftermæle: »Vor elskede og agtværdige Moder og Svigermoder Anna Brammer, født Plum, Enke efter Amtsforsvalter Brammer, indgik til den evige Salighed, Løvedag den 5. dennes 1833, i hendes 90de Aar. I 32 Aar, i hvilke vi havde den Glæde at pleie hende i vort Hus, gjorde hun sig elsket af Enhver ved sin sieldne Blidhed og sit kiærlige Væsen, hvorfor vi dybt føle hendes Tab med taknemmelige Hierter. Dette bekiendtgjøres sørgeligst for fraværende Familie og Venner. Frederiksborg, den 10de Januar 1833. A. B. Arctander, født Brammer. Arctander, Conferentsraad.« Hun blev begravet ved sin Mands Side i Hillerød⁶⁵.

Vil man nu sluttelig paa Baggrund af, hvad der saaledes foreligger af Oplysninger om Amtsforsvalter Frederik Christian Brammer, søge nærmere at karakterisere ham som Menneske og Personlighed, vil man ikke være i Tvivl om, at han har været særdeles retlinet, agtværdig og samvittighedsfuld i hele sin Færd. Dette ses ikke blot af den altid direkte anerkendende og rosende Omtale, som gives ham i tjenstlige Skrivelser fra Amtmændene og fra selve Rentekammeret i dets Indstillinger til Kongen; men det fremgaar ogsaa af hans Forhold til hans Ungdoms Foresatte, Konferentsraad Gram, saavel som til Amtmand Levetzow, der ved enhver Lejlighed støttede hans Andragender og hans tjenstlige Forslag paa en iøjnefaldende venligsindet Maade, ligesom til hans Kautionist, Greve Ranzow, hvis Tillid til Brammer ikke rokkedes af Optagelse af Laan i og senere Salg af hans Ejendomme. Brammer maa imidlertid ikke blot have været en redelig, men ogsaa en dygtig Embedsmand, hvilket Rentekammeret da ogsaa, som ovenfor nævnt, efter hans Død siger direkte i en Indstilling til Kongen, og han har desuden været i Besiddelse af et omfattende Initiativ og af megen Virkelyst, hvilket bl. a. gjorde sig gældende, da han foreslog Oprettelsen af et Teglværk og ved hans Virksomhed som Ejer af flere Ejendomme, deriblandt 3 Bøndergaarde, ved Iværksættelse af forskellige Byggearbejder og ved hans Interessentskab i forskellige Foretagender.

Om hans indre Egenskaber i øvrigt er det naturligvis noget vanskeligere at danne sig en fuldt begrundet Mening; men der kan dog her peges paa forskellige sympathiske Træk: Hans Omsorg for at skaffe sin Moster en Bolig i hans afdøde Moders og Stedfaders Hus; hans Optagelse af en fattig Enke i sit Hjem; hans Ønske om ved Teglværkets Oprettelse at kunne lette Bøndernes Hoveri-

Forpligtelser; hans Forslag, da Teglværkets oprindelige Drift ikke lod sig opretholde, om at hans egen Lønning skulde inddrages, men ikke Teglblænderens; hans Nægtelse af at efterkomme Rentekammerets Ønske om, at han hvert Aar skulde aflægge Ed angaaende et Tab ved Opmaaling af Korn, fordi han ikke med fuldkommen Nøjagtighed kunde indestaa derfor; hans Ængstelse, da det gaar ned ad Bakke baade med Helbred og Formue, for hvorledes det skal gaa hans Familie efter hans Død; hans følelsesbetonede sidste Skrivelse til Rentekammeret; hans Trofasthed over for Amtmand Gram, ogsaa da Skæbnen gik denne imod, og Brammer dog stod ved hans Side, skønt han derved risikerede sin egen Lykke, saaledes som Gram selv udtrykker det; sidst, men ikke mindst, den menneskevenlige og humane Tone, der gaar gennem talrige af hans tjenstlige Skrivelser⁶⁵, i hvilke han over for højere Myndigheder taler fattige og vanskeligt stillede Folks Sag.

Alt foreliggende om Frederik Christian Brammer viser Billedet af en Mand af udpræget Retsind og med baade Forstand, Dygtighed, Mod og Hjærte — en Mand, som hans talrige Efterkommere med fuld Ret kan mindes med Ærbødighed og med Glæde og Tilfredshed kan se tilbage paa som *Slægtens Stamfader*.

AMTSFORVALTERENS SKRIVEBORD*

* Det smukke Skrivebord har den Ejendommelighed, at den Del af det, som paa Billedet ses oven over Bordpladen, kan bringes ned under denne eller atter op, som her vist; er den nede, vendes Pladens ene Halvdel som Dække derover. Skrivebordet ejes nu af Direktør Sophus Brammer (Nr. 92).

AMTSFORVALTERENS BØRN

Frederik Christian Brammer havde i sit Ægteskab med Anna Plum
7 Børn (II, a—II, g): 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8.

2. II, a. AGNETA BIRGITTE BRAMMER [1], døbt 27/7 1767 i Hillerød⁶⁶,
d. 29/3 1845 i Fredensborg⁶³ af Alderdomssvaghed, begravet i Hillerød.

Gift 13/6 1789 i Hillerød⁶⁶ med HANS NICOLAI ARCTANDER, f. 18/2 1757 i
Borge i Norge, d. 21/10 1837 i Fredensborg⁶⁷. — Korporal i 2. smaalenske nation-
ale Infanteriregiment, gennemgik derefter den militære Højskole i Christiania
1773—75, Stykjunker i Artillerikorpset i København 1775, Sekondløjtnant 1776,
karakteriseret Premierløjtnant 1785, sattes s. A. à la suite, Kaptajns Karakter
1790, Afsked fra Hæren 12/7 1793. Han havde faaet Bestalling som Landmaaler
1784 og blev Landinspektør 1785. Under sin Virksomhed som Landinspektør
i Kronborg Amt gjorde han Forslag til Søborg Sø's Udgravning, der iværksattes
1794—99 og bragte Staten betydelige Indtægter. Denne lykkelige Tanke blev
Udgangspunktet for hans civile Embedskarriere. 2/11 1792 blev han Regiments-
skriver over det Frederiksborgske Distrikt med Forpligtelse til, naar Amtsfor-
valtertjenesten paa Frederiksborg Amt blev ledig, tillige at paatage sig samtlige
dette Embedes Forretninger; men forinden Embedet ved Brammers Død kunde
overleveres ham, blev han 24/6 1796 udnævnt til Kommitteret i Rentekammeret,
et usædvanligt Avancement for en Mand med hans Uddannelse. Medlem af den
store Landbokommission 24/2 1797, Amtmand for Frederiksborg Amt 20/3 1805
(fra 1/5 at regne), Medlem af Matrikulkommissionen 1806. Afsked paa Grund
af Svagelighed med fuld Gage som Amtmand 17/11 1826.

Han stod i det bedste Forhold til Amtets Beboere og vidste med smaa Midler
at skabe Fordel for sit Embedsdistrikt, bl. a. ved Udviklingen af et for sin Tid
fortrinligt Vejvæsen⁶⁸. — Justitsraad 1800, R. 1810, Konferentsraad 1826. —
Søn af Kaptajn Paul (Nielsson) Arctander paa Hølen ved Moss og Hustru Allette
Kristine, f. Thaulow.

3. II, b. FREDERIK (i Daaben Friderich) CARL GRAM BRAMMER [1],
f. 26/12 1768⁶⁹ (døbt 2/1 1769⁶⁶) i Hillerød, d. 10/10 1835 i Fredrikstad⁶⁹, Norge.
— Student fra Hillerød 1787 (laud.⁷⁰), cand. phil., examin. jur. (theoretisk Del
1793 med Karakteren »ey ubeqvem«, praktisk Prøve 1794: »stemmelig vel«⁷¹). —
Han arbejdede en Tid med Regnskabsføring paa Faderens Kontor⁷²; ved Folke-
tællingen 1/2 1801 boede han hos Broderen Bolle Frederik (se Nr. 5) i Præste-
gaarden i Strø; men samme Aar ansattes han som kgl. Overtoldbetjent i Aas-
gaardsstrand i Norge⁷² med en Løn af 163 Rd., der senere steg til 237 Rd. aarlig.
Hans Ansøgning anbefaledes af Gehejmekonferentsraad, Amtmand i Frederiks-

borg H. Levetzow, der roste ham for Redelighed og god Opførsel. Han forflyttedes 1807 til Fredrikstad som Visitør, til hvilken Tjeneste der var 37 Ansøgere; Aarslønnen var her 450 Rd. Til hans Ansøgning bemærkedes, at »han har meget gode Vidnesbyrd af sine Foresatte« og »har udvist udmærket Tjenesteiver«⁷². Han afskedigedes 1832 i Naade med en Pension paa 300 Spd. aarlig⁷³; et Andragende om dens Forhøjelse blev dog 12/10 s. A. afslaaet. Han købte ved Skøde af 12/11 1808 Gaarden Matr. Nr. 137 i Fredrikstad V.; Huset brændte under Ildsvaade i Juli 1837, Tomten blev da omreguleret, og en Del af den erhvervedes i 1842 af hans Svigersøn Peter Grønner, der ejede Nabogaarden⁶⁹ (se Nr. 41).

Gift 3/4 1801 i Hillerød⁶⁶ med MARIE ELISABETH SCHMIDT, f. 6/11 1777⁶⁹ (døbt 15/11 s. A.⁷⁴) i København, d. 2/6 1845 i Fredrikstad⁶⁹. — Efter Mandens Død ansøgte hun 21/11 1839 om Enkepension og opnaaede 5/5 1840 at faa tilstaaet en Gratification paa 30 Spd.⁶⁹. — Datter af Møller og Købmand paa Svanemøllen ved København, senere Slotsmøller i Frederiksborg Caspar August Frederik Schmidt og Hustru Sara, f. Caspersen. (Hun gift 2. Gang 15/2 1796⁶⁶ med Slotsmøller i Frederiksborg, senere Feltpostmester i Slagelse Johan Claus Goos.)

Frederik Carl Gram Brammer er Stamfader til Den norske Linie (Nr. 9—44, Tavle B) og derigennem tillige til Møen-Linien (Nr. 45—57, Tavle C).

4. II, c. ELISABETH SOPHIE BRAMMER [1], f. 5/3 1770 i Hillerød⁶⁶, d. 21/3 1839 i Helsingør⁷⁵. — Gift 3/4 1805⁷⁶ med PETER CHRISTIAN SCHULMEISTER, døbt 8/4 1764 i Helleved, Notmark Sogn paa Als⁷⁷ (i Kirkebogen staar: »Christen Skolemesters Søn af Helled Peter«.), d. 26/1 1829 i Frederiksværk⁷⁸. — Søn af Husmand i Katrød, tidligere Hestehandler i Helleved Christen Christensen Skolemester og Hustru.

Efter i en Aarrække at have været Kontorbetjent hos Amtsforsvalteren i Hillerød⁷⁹ blev Schulmeister ved kgl. Resolution af 20/8 1804 udnævnt til Bogholder og Kasserer paa Frederiksværk med Tiltrædelse 1/10, der ogsaa er Datoen for hans kgl. Bestalling⁸⁰, udstedt af Kronprins Frederik, som fra dette Tidspunkt overtog Værket efter Prins Carl af Hessen. Han fik ved Ansættelsen en Gage paa 600 Rd. aarlig, hvortil kom 300 Rd. til Kontorhold og 60 Rd. til et Bud; dog skulde de Bøger og Protokoller, som behøvedes i Embedet, anskaffes for Værkets Regning. Desuden havde han paa Værket frit Hus med Have, og af Værket lejede han et Stykke Jord, der støtte op til denne⁸¹. I 1810 fik forskellige Embedsmænd paa Værket, deriblandt Schulmeister, om hvem det siges, at han »fuldeligen har opfyldt sine Embedspligter«, et Gratiale, der for hans Vedkommende var paa 452 Rd. 48 Sk., og dette gentog sig næste Aar med samme Beløb, medens han 1816 fik 555 Rd. og 1817 300 Rd.⁸².

Den under Administrationen sorterende øverste Embedsmand paa Værket var en Inspektør, og derefter nævnes altid Bogholderen som Nr. 2. Schulmeister havde desuden forskellige særlige Hverv, saaledes beskikkedes han 1811 som

Medlem af en stedsevarende Indkvarterings-Kommission paa Frederiksværk, men renoncerede paa den Rettighed, som i Almindelighed var en Følge deraf, nemlig at befries for Indkvarteringsbyrderne; i 1816 udnævntes han til Medlem af Skolekommissionen for Frederiksværk Skole, og endelig var han nogle Aar Forligskommissær, hvilket han dog efter Ansøgning afskediges fra i 1809⁸³.

I en Indstilling af 24/1 1824 fra Administrationen⁸⁴ til Kongen hedder det, at Schulmeister ifølge en medsendt Lægeattest har faaet et kraftigt Anfald af Apopleksi, som for Tiden gør ham uskikket til hans Forretninger, og til hvis Helbredelse Rolighed er nødvendig, hvorfor han ansøger om indtil videre ganske at maatte fritages for sin Embedsførelse og Forretningerne overdrages til hans mangeaarige Medhjælper, Justitsraad Born, imod at han selv beholder sin Gage paa 600 Rd. Sølv aarlig, men afstaar til Born, hvad der er reglementeret til Kontorhold m. v., i alt 450 Rd. Sølv aarlig. Dette Forslag blev approberet af Kongen, og Forholdet fortsattes saaledes til Schulmeisters Død fem Aar senere. — Efter hans Død fik Enken 20/3 1829 kgl. Bevilling til at sidde i uskiftet Bo, og da hun søgte om en aarlig Pension af Værkets Kasse, erklærede Værkets Administration i sin Indstilling af 26/2 1829 til Kongen⁸⁵, at hendes økonomiske Forfatning som Følge af Mandens femaarige Sygdom var i den Grad derangeret, at den Boet paahvilende Gæld end ikke ved dets samlede Ejendelees Realisation vilde kunne dækkes, samt at hun intet andet havde at leve af end den hende af den alm. Enkekasse tilkendte Pension af 190 Rd. aarlig. Administrationen mente vel, at denne maatte anses for tilstrækkelig, dersom hun kun skulde sørge for sig selv, men hun havde tre uforsørgede Døttre, hvoraf især den ene, som formedelst Svagelighed var uskikket til at ernære sig selv, trængte til Moderens Hjælp, og der fortsættes: »Som blottet for alle huuslige Fornødenheder selv meget svagelig og uvant til fornuftig Oekonomie, staaer der intet andet tilbage for hende end at tinge sig med Datter i Kost hos en Familie paa Landet, og hertil vil Pensionen næppe være tilstrækkelig.« Administrationen indstiller da, at der af Værkets Kasse forundes Enken en aarlig Pension af 80 Rd. Sølv fra Mandens Dødsdag at regne samt, indtil Pensionen fra Enkekassen forfalder til Betaling, yderligere een Gang for alle 80 Rd. Administrationens Indstilling blev bifaldet af Kongen 26/2 1829. For øvrigt ses det af hendes Bo-Opgørelse⁸⁶, at hun dog ogsaa har haft eller i alt Fald senere har faaet en Livrente fra Den alm. Forsørgelsesanstalt, hvorfra hun ved sin Død havde et Tilgodehavende paa 25 Rd. — Hun døde i et Hus i Helsingø, paa hvilket hun havde Fæstebrev af 8/7 1837; det solgtes af Boet for 100 Rd. Hun efterlod hver af sine fire Døttre, hvoraf to paa det Tidspunkt var gifte, 46 Rd. 67 Sk.

5. II, d. BOLLE FREDERIK (i Daaben Friderich) PLUM* BRAMMER [1], f. 29/4 1771 i Hillerød⁸⁸ (døbt 7/5 s. A.⁸⁶), d. 16/9 1815 i Strø (begravet 21/9⁸⁹).

* Opkaldt efter sin Morfader, Regimentsskriver Bolle Frederik Plum (se S. 25), der atter havde Navnet Bolle⁸⁷ som Opkaldelse efter Oversekretær og Envoyé Bolle Luxdorff, hvis Enke, Fru Frederikke, f. Adeler, havde skaffet hans Fader Claus Plum et Sognekald.

— Student fra Frederiksborg 1788⁹⁰ (haud. illaud.), philol. Prøve 1794 (haud. illaud.), cand. theol. 1795 (non⁹¹), udnævnt til Sognepræst i Nørhaa i Thy 1796⁹², i Strø paa Sjælland 1800⁹³.

Gift 8/11 1793 i København⁹⁴ med SOPHIE HEDEVIG GALBERG, f. 5/1 (?) 1771⁸⁸, d. 20/9 1840 i København, begravet i Strø⁸⁹. — Datter af Møller Otto Galberg³³ og Hustru Kirstine Pedersdatter Høeg⁹⁵.

Det var kun et lille Sognekald, Bolle Brammer fik i Nørhaa, hvorfor han da ogsaa efter næppe fire Aars Forløb søgte Embedet i Strø. I sin Ansøgning⁹³ herom skriver han bl. a.: »Ieg smigrer mig med i mit Embede at have med den strængeste Iagttagelse af mine Pligter, som Menneske og Embedsmand, giort mig værdig til mine Foresattes Yndest og Anbefaling og den mig anbetroede Menigheds Kiærlighed, Tillid og Agtelse. Ikke uden medfølelse har ieg kunnet fatte den Beslutning at forlade et Sted, hvor ieg har seet Prøver paa godmodige Menneskers kiærlige Sindelaug imod mig, og hvor ieg har erfaret, hvor lykkelig den Religionslærer maa være, der er sin Menigheds Ven og Fortrolige; men da mit Embedes Indkomster ere saa ringe, at ieg ikke uden trykkende Nærings-sorger seer mig i Stand til at ernære en daglig tilvoxende Familie, og min Tilstand nu for Tiden er saa meget beklageligere, som det afvigte Aars almindelige mislige Kornhøst lader mig befrygte Mangel, endog paa de første af Livets Nødvendigheder, saa byder Pligt mod mig selv og den Familie, hvilken det paa-ligger mig at forsørge, at søge mine Kaar forbedrede.«

Han maa virkelig i de faa Aar i Nørhaa have forstaaet at gøre sig afholdt og anset deroppe saavel hos sine Sognebørn som hos sine Foresatte; thi han kan ledsage Ansøgningen med Udtalelser, dels fra Biskop Studsgaard⁹³ i Aalborg, der kalder ham en »vel studeret, retskaffen og til Læreembedet saare vel oplagt Embeds Mand«, som »til min og Menighedens Glæde flittig og troelig haver opagtet sit Embeds Pligter samt vundet Menighedens og Egnens Agtelse og Kiærlighed«, dels fra Herredsprovst Carstensen i Thisted, der 27/9 1799⁹³ udtaler sig i følgende, for den rationalistiske Tid karakteristiske Vendinger: »Hans Velærværdighed Hr. Brammer har behaget at forlange ogsaa min allerunderdanigste Paategning; Pligt byder mig at opfylde hans Begjæring. Enhver, der formaaer at indsee, hvilken ulyksalig Indflydelse Fordomme og urigtige Religions Meninger hidtil have havt paa Menneske-Slægtens Fremgang til Moralitet og sand Lyksalighed, maae glæde sig ved at see unge Folke-Lærere ansatte, som, opdragne i den Fordoms-friere og efter Sandhed meere forskende Tid, besidde Duelighed, Retsindighed og Gaver til at udbrede sund og fornuftig Oplysning, Overtroens afsagte Fiende! Fra den Side betragtet var Hr. Bramers Komme for 4 Aar siden mig kiær, og hans Afsavn vil smerte mig. — Men betragter jeg ham som Ægtemand, som Fader til 2 Børn allerede, som fattig Mand — betragter jeg hans retfærdige Adkomst til Haab om blidere Kaar, da, o Landets Fader! modtag allernaadigst min allerunderdanigste Forbøn for ham om hastig og hældig Befordring, at ikke hans Manddoms ædle Fyrighed og Nid-

kiærhed for sit Embeds gode Sag skal qvæles og underkues af ulastelige Nærings-Sorger, som siden ey kan afhielpes!»

Brammer fik da ogsaa, valgt blandt 26 Ansøgere, — »paa Grund af Biskop Studsgaards Anbefaling« — Embedet i Strø, hvis Indtægter ansloges til 250 Rd. aarlig⁹³; men der var uheldigvis en »Enke paa Kaldet«, som Eftermanden skulde yde Pension, og det skulde da ogsaa snart vise sig, at hans økonomiske Forhold ikke vandt ved Forflyttelsen, tværtimod: han kom fra Asken i Ilden — i bogstavelig Forstand, saaledes som det vil fremgaa af det følgende.

Det var allerede galt med hans økonomiske Forhold i 1806; thi han søger da et Laan af offentlige Stiftelser, men faar Afslag af Biskop Balle⁹⁶, der skriver til ham, at »da De har pantsat Præstegaard, Naadesaar og Godtgjørelse for Udskiftnings Omkostninger, samt desuden givet Forskrivning for Deres Indskud i Enkekassen, kan jeg efter Omstændighederne ikke indlade mig i videre Laan.« Aarsagerne til denne Elenighed maa dog ikke alene søges i Embedets, i Forhold til den voksende Families Størrelse, beskedne Indtægter, men først og fremmest i den Række af Ulykker, der ramte ham.

I denne sin Nød søgte han Biskop Balles Støtte til at faa et bedre Kald og skriver saaledes til ham 24/3 1807⁹⁷: »Under de bliideste Forhaabninger bar ieg tillidsfuld, stedse lidende

paa Det algode Forsyn! hidtil mit Livets sandelig tunge og byrdefulde Kaaer. — Langt fra at denne trøstende Tilliid i mindste Maade er svækket, føler ieg som sand Christen, taknemmelighedsfuld hvad ieg skylder det evig gode Forsyn, som hidtil saa blidt og forunderligt sørgede for mig og mine. Som Fader og Forsørger for 6: skyldfrie umyndige Smaa føler ieg kuns altforvel, at mit lidet Kald ikke er tilstrækkeligt til min Families Nødvendigheder. — Underkasted saa mange uventede Uhæld blev ieg, desværre, saa haardt og føleligt sadt tilbage, at flere Aær, end under blidere Kaaer, neppe vil være i Stand til at gienoprette mit betydelige Tab. — Ieg seer mig desaaarsag sadt i den sørgelige Nødvendighed; (sørgelig derfor, da ieg usigelig nødig forlader mit betroede Sogn, hvis fuldkomne Tilliid og Kiærlighed er mig saa kiær) allerunderdanigst, at ansøge om allernaadigst Forflyttelse: Min underdanige og ærbødige Anmodning er; at Deres Høyærværdighed naadigst ville forunde mig Deres meget formaaende Attest, til min forventede Lykkes Forbedring. — I denne Henseende være det mig naadigst tilladt, med sand Oprigtighed og redelig Sandheds Kiærlighed, her,

BOLLE BRAMMER

som for den Alviidendes Aasyn, at aflægge Deres Høyærværdighed Reede for min Stilling, som Embeds Mand og Statens Borger; forsaa vidt samme ikke nøye nok maatte være Dem bekjendt. — Mine betroede Sognefolks Agtelse, fuldkomne Tillid og Kiærlighed har ieg, Gud være lovet, aldeles, herpaa og om kan ieg fremføre de umiskjendeligste Beviiser: Ungdommens Underviisning i Kirke og Skole var mig stedse et kiært og vigtigt Arbeide: Disses gode Oplysning vidner her for mig: Som Regnskabsfører har ieg med raadelig Iver forestaaet det mig anbetroede; mit Fattiges Regnskab, som et blandt de fortrinligste paa Fredriksborg Amt vidner tydelig her for mig. Omegnens gode Menneskers Agtelse og Kiærlighed har ieg ligeledes. — At ieg i dette mit eget Vidnesbyrd har fulgt den reneste Sandhed derom er Gud mit Vidne. — Tillidsfuld udbeder ieg mig saaledes underdanig Deres Høyærværdigheds Atest og naadige Vidnesbyrd, for dermed at belægge min allerunderdanigste Befordrings-Ansøgning.«

Biskoppen anbefaler ham da ogsaa i Skrivelse af 28/4 1807⁹⁷ med følgende Udtalelser: Brammer »forvalter sit Embede efter mit Vidende med Troeskab, Hæld og Velsignelse«; han citerer derefter sin Visitatsbog⁹⁸, hvori han 4/7 1804 har noteret: »Sogne-Præsten Hr. Brammer prædikede over Rom. 8, 16, 17, opbyggeligt og godt med passende Gaver. Han cathechiserer godt, og messer vel: Embedsbøger findes i Orden. Præstegaard var brændt, og stod i Bygning paa nye.« Bispen slutter sin Erklæring⁹⁷: »De aarlige, ved Rescriptet af 28de December 1804 befalede Indberetninger lægge for Dagen, at han udmærker sig ved iidelige Cathechisationer med Ungdommen, og ved flittige Skolebesøg. Ved uheldig Ildsvaade er han sat meget tilbage i sine Kaaer; og hans lidet Kald strækker ikke til de Nødvendigheder; som udfordres med tre smaa Børns Opdragelse. Ieg kan og bør ikke undlade at anbefale ham til bedre Befordring.« — Brammer vedlægger desuden sin Ansøgning Udtalelser af Provst Johs. Jensen, der 28/3 1807⁹⁷ bl. a. omtaler ham som »den reedelige og veltænkende Mand, den for sin Menighed omhyggelige Lærer og Fattigvæsenets varme og fortrinlig agtsomme Befordrer i sit Sogn, overensstemmende med de velgiørende Anordningers Hensigt,« samt af Amtmand Arctander, der 26/5 1807⁹⁷ bl. a. skriver: »Ieg kan med den varmeste Følelse for mine Pligter og med den fuldkomneste Overbevisning bevidne, at i intet Sogn paa det samlede Friderichsborg Amt er Fattig og Skolevæsenet nu for Tiiden i en bedre og stadigere Gang, overensstemmende med Anordninger end i Strøe Sognedistrict, og som det er mig beviist, at De besidder Deres Menigheds Tillid og Kiærlighed er dette mig tillige Beviis for, at De er en ligesaa nidkiær, som retskaffen Embedsmand. — Ogsaa Deres store Uhæld er mig altforvel bekjendt; De kom til en saa forfalden Præstegaard, at Stormen kastede en Længde Udhuus omkuld, og efter at den med flere Hundrede Rigsdalers Omkostninger var opbygget brændte det Heele; hvilket ikke usandsynligt var en Følge af den Alvorlighed hvormed De søgte at ordne Fattigvæsenet; og De blev derover en meget fattig og giælbunden Mand med en talrig tilvoxende Familie.«

Trods disse fortrinlige Anbefalinger fik Brammer intet nyt Embede, hvorfor han forsøger paa anden Maade at forbedre sine Forhold, dog uden mere Held. I Januar 1809, da et Nabosogn er blevet ledigt paa Grund af Sognepræstens Afskedigelse, andrager han⁹⁹ saaledes om at maatte vikariere i dette Sogn, saa længe den afskedigede Præst lever, imod at erlægge en aarlig Pension til hans Familie; men Bispnen erklærer, at det paagældende Sognekald er alt for vidtløftigt til at behandle som et Vikariat. — I Juli s. A.⁹⁷ henvender han sig til sin nye Biskop, Frederik Münter, for at opnaa, at det ledige Sognekald i »Schievinge« (det nuvær. Skævinge) bliver sammenlagt med Strø i Overensstemmelse med et tidligere af Amtmanden og Amtsprovsten fremsat Forslag; men Biskoppen nærede Betæneligheder¹⁰⁰, og Kancelliet vilde ikke gøre Indstilling om Sagens Fremme, saaledes at ogsaa dette Haab glippede¹⁰¹, skønt Amtsprovst Gutfeldt havde ledsaget Andragendet med følgende Udtalelser af 25/2 1809⁹⁷: »Jeg skylder Sandheden og ham selv at erklære, at ieg med fuld Vished veed, at han, som en brav og retsindig Mand, troeligen opfylder sine Embedspligter, og arbejder især med Virksomhed og Iver for Skolevæsenets Fremme. Redelighed i Omgang og godmodig Velvillie mod alle ere de Egenskaber, som tillægges ham af enhver, som kiender hans Vandel. Sørgeligt! At et Sammenstød af uheldige Omstændigheder har bragt denne Mand i en Forfatning, hvor han bøyet under hiine trykkende Næringsorger, der langsom svække Mod og Evner, maae med en kiær og talrig Familie, ofte sukke efter Livets første Nødvendigheder. Dog Held ham! at han tør nære det glade og visse Haab i sit Sind, at *den* Regiering, hvis Øie vaager over hver troefast Undersaat og sørger for hans Tarv, vil med *særdeles* faderlig Ømhed antage sig den *uforskyldt* ulykkelige.«

Ak, har den ulykkelige Præst virkelig næret dette »glade og visse Haab i sit Sind«, blev han sørgeligt skuffet ikke blot da, men ogsaa senere. — Saa vel i 1812¹⁰² som i 1813⁹⁷ ansøgte han om Fritagelse for den Embedet paalagte Kornleverance for henholdsvis 1811 og 1812, der udgjorde 52 Td. Sæd¹⁰³, eller i det mindste, at det maatte tillades ham deri at fradrage den Enkepension, der svarede af Kaldet, nemlig 6 Td. Rug, 8 Td. Byg og 2 Td. Havre samt 10 Rd.; men disse Ansøgninger, der paa det kraftigste blev anbefalet af Biskoppen, Amtsprovsten, Amtmanden og Amtsforsvalteren, blev dog afslaaet af General-kvartermester v. Haffner⁹⁷. Det følgende Aar, 3/4 1814⁹⁷, henvender han sig til Biskop Münter i Anledning af disse Afslag, der foraarsagede, at han kom i Røst med den næste Leverance og nu truedes med Udpantning fra Amtstuen, hvilket, som han siger, »vist nok er en saare sørgelig Skiebne for den Undersaat, hvis Hierte nærer varmeste Følelser for Konge og Fædreneland«, og han beder nu indtrængende Biskoppen om, »naar han taler med Landets elskede Fyrste« da at ville tale hans Sag, »som derved vandt saa umiskienkelig Troeværdighed og sikkredes snarest allernaadigst Bønhørelse«, og han tilføjer, at dersom den Naade nægttes ham, vil han være aldeles ødelagt, om han skal indkøbe hele det Kvantum Sæd, der fordres til Leverancen, idet han af de to sidste Aars mis-

lykkede Avl ikke har faaet 1 Skp. til Salg, medens han endog har maattet købe flere Td. Sæd til egen Husholdning. Han slutter saaledes: »Og, naar al den Uhæld tages i Betragtning, som stedse var mit Livets sørgelige Lod: saasom Storm, der først ødelagte min Gaard, da ieg næsten af nye maatte opbygge den, siden en rædselsfuld Ild, der fortærede al min Eiendom og bød mig atter af nye at opbygge Præstegaarden, Uhæld paa Creature, saasom den heele min Faareflok afvigte Aar uddøde, er det klart, at ieg, forhen uformuende, ved dette uforskyldte Uhæld maatte synke i en rædselsfuld Giæld, som ved den senere Penge-Forandring er stegen til en frygtelig Høyde. — Selv var Deres Høyærværdighed Vidne til at ieg desuagtet Intet har sparet paa Gaardens Bygninger, men, som ærlig Mand opbygget samme, sufficient. — Og aldrig søgte ieg eller nogensinde fik end mindste Hielp eller Gotgiørelse hertil. — Mit eneste Haab og tryggeste Tilliid er til Deres Høyærværdighed — og — en ædel Kone, hvis Helbred er aldeles nedbrudt af Kummer og Nærings-Sorger — en elsked Børneflok vil velsigne Dem.«

Det skal her bemærkes, at Branden fandt Sted 12/5 1804, og at Brammer ved kgl. Resolution af 15/6 s. A. — efter Ansøgning og med Bispens anbefaling — i Overensstemmelse med Sædvane i lignende Tilfælde fik Hjælp til Præstegaardens Genopbygning, nemlig 150 Rd. af Jordebogskassen samt Udvisning af det fornødne Egetømmer fra Kongens nærliggende Skove til en nedsat Pris, nemlig 24 Sk. pr. Al. Fodtræ og 16 Sk. pr. Al. Stolper og Løsholter, dog kun indtil en Sum af 300 Rd. — Præstens Indbo var ganske vist assureret, og selve Præstegaarden var forsikret i Brandkassen for 2440 Rd.¹⁰⁴, hvilken Sum iflg. Bispens var »meget ringe«, især paa Grund af alle Bygningsmaterialers »nuværende høje Priser«¹⁰⁵; men der kan ikke være Tvivl om, at Branden dog i højeste Grad bidrog til at forarme Præsten.

Biskoppen anbefaler i Skrivelse af 28/5 1814¹⁰⁰ Brammers ovennævnte Ansøgning til Cancelliets kraftige Understøttelse, idet han bl. a. henviser til, at da den kgl. Kasse giver Godtgørelse for de ekstraordinære Korn- og Fourageleverancer, som i Anledning af Krigen er paalagt Præsterne, saa vil den nu indtrufne Fred bevirke, at Trangen til at udskrive saa meget bortfalder, og naar Supplikanten forskaanes for sidste Aars Leverancer, vil den kgl. Kasse derved spare en Udgift! — Saa vidt ses, blev Andragendet ikke bevilget inden Brammers Død det følgende Aar.

Til Supplering af ovenstaaende forskellige Udtalelser om Bolle Brammers Personlighed og Virksomhed kan yderligere anføres følgende.

Provst Gutfeldt skriver i Strø Sogns Embedsbog 14/7 1809⁹⁷, at Sognepræsten Hrr. Brammer »med megen Varme og Følelse holdt en vel udarbejdet og opbyggelig Prædiken. Den voxne Ungdom var tilstæde i talrig Mængde og viiste i deres Svar paa de forelagte Religions Spørgsmaal god Kundskab samt sund og forstandig Eftertanke«, og Biskop Münster noterer i sin Visitatsbog 20/5 1813¹⁰⁶:

»d. 20. M. vis. ieg i Strøe Kirke, hvor en talrig Ungdom var forsamlet, som svarede med Tænksomhed og Færdighed, var vel bekendt med den bibelske Historie, havde lært endeel Psalmer, og for det meste læste færdig i Bog. Den duelige og velbegavede Lærer [Brammer] fortjener Tak og Opmuntring for hans redelige Arbeide. Gud velsigne og styrke ham fremdeles! — Hr. Brammer er en Mand med Talent, prædiker med Varme og Inderlighed, ret god Declamation, skøn og levende Action, kun alt for hurtig, saa det koster Umage at følge ham. — Embedsbøger i Orden. Kirken, Præstegaarden, Haven, Skolebygninger i god Stand. Præsten er elsket af sin Menighed, som, da han har haft den Ulykke at miste sine Faar, har og fremdeles vil erstatte ham dette Savn.« Det fremgaar saaledes klart af det foreliggende, at Pastor Bolle Brammer var en velbegavet og nidkær Præst, der ikke alene prædikede, katekiserede og messede godt, men tillige var en dygtig og varmt interesseret Administrator af Fattig- og Skolevæsen, samt at han i det Hele taget havde sine Ting i den bedste Orden. Alt tyder ogsaa paa, at han virkelig var elsket af sin Menighed.

At hans Nidkærlighed og Idealisme kunde give sig et lovlig stærkt Udslag, fremgaar af, at han fik en Proces paa Halsen, fordi han skulde have beskyldt en Nabopræst for Drukkenskab, hvilket Brammer dog benægter Rigtigheden af¹⁰⁷. Efter at Parterne »ved højtideligt Forlig er blevet forsonede«, faar de begge en tjenstlig Reprimande, Brammer med Paalæg om »at handle med den Varsomhed og Klogskab, som en Embedsmand og Religionslærer stedsse bør«, Nabopræsten om at »vogte sig for, at der kan gives Anledning til Forargelse« — saa noget har der jo nok været om det med Drukkenskaben! For øvrigt havde Brammer søgt om og faaet »fri Sag«¹⁰⁸, og Biskoppen udtaler i Sagen — i Overensstemmelse med Byfogeden — at Brammers Fremgangsmaade, skønt den hverken var klog eller skaanende mod en Embedsbroder, dog kan undskyldes dermed, at han var angreben, samt at han kun fejlede i Forsvarsmidlernes Valg, som var stærkere end behøvedes ifølge Angrebets Natur¹⁰⁹.

Bolle Brammer skal ifølge Overleveringen have været en Mand med saa ualmindelige Kræfter¹¹⁰, at han kunde tage sine to Tønder Sæd paa Nakken; han døde dog ung, idet han bukkede under for et Angreb af Tyfus, kun 44 Aar gammel. Det er selvfølgeligt, at han efter de mange Ulykker, der var overgaaet ham, saaledes Stormskade og Brand paa Bygninger og Indbo, Misvækst og Dødelighed blandt Faarene, og i Betragtning af, at hans Embedsindtægter var smaa og yderligere formindskede af Afgiften til en Enke paa Kaldet, samt at han selv havde en stor Børneflokk, ved sin tidlige Død maatte efterlade sin Enke i fattige Kaar. Hun kunde jo kun opnaa et beskedent Beløb i Pension, hvortil kom et Bidrag fra Enkekassen; men det ses dog ikke, at hun har søgt om yderligere Hjælp, før hun d. 31/3 1840 ansøger Kongen om en Understøttelse¹¹¹. Hun erklærer her, at hendes Mand efterlod hende i trange Kaar med 5 uforsørgede Børn, saa hendes Forfatning siden har været højst kummerlig; men hun

har bestræbt sig for ikke at falde det offentlige til Byrde, dog har hun fra 1833 haft en Gratifikation af 50 Rd. fra den almindelige Pensionskasse. Nu er hun 69 Aar og hendes Helbred saa svækket, at hun ikke kan erhverve det aller mindste, saaledes at hun ser sig »i Mangel af Livets første Fornødenheder«; hendes Datter, hvis Helbred aldrig har været stærkt, er i de sidste 3 Aar stadig blevet svagere. Hun ender med at »bønfalde Deres Majestæts milde Naade om Bøn-hørelse og nedlægger med fuld Fortrøstning min Ansøgning for Deres Majestæts Fødder.« Hun opnaaede at faa tilstaaet en Understøttelse paa 10 Rd. halvaarlig; men da hun døde saa snart efter, kan hun kun have nydt godt deraf højst een Gang.

Datteren Henriette søger under 6/10 1840¹¹¹, altsaa samme Aar, om en Understøttelse til Hjælp ved Moderens Begravelse. Denne havde som Enke boet en Tid i Hillerød, senere opholdt hun sig hos Henriette i Brødrene Petersens Jomfrukloster i København, hvor hun døde, kun efterladende sig nogle faa Klæder, et Bord og to Stole, alt vurderet til 9 Rd. 3 Mk.¹¹². Hun blev begravet ved sin Mands Side paa Strø Kirkegaard. Hendes Søn Peter (Nr. 59) havde ifølge Bo-Opgørelsen¹¹³ udlagt 11 Rd. 12 Sk. til Læge og Medicin samt 74 Rd. for Begravelsen, derunder 26 Rd. for Ligets Transport til Strø; han fik delvis Godtgørelse for sine Udlæg ved at faa overladt en Restpension af 13 Rd. 17 Sk. plus 5 Rd. til Begravelsen samt 26 Rd. 4 Mk. fra Enkekassen.

Bolle Frederik Plum Brammer er Stamfader til Strø-Linien (Nr. 58—79, Tavle D).

6. II, e. JOACHIM HENRIK (i Daaben Henrich) CARSTIN* BRAMMER [1], f. 25/5 1772¹¹⁴ i Hillerød (døbt 1/6⁶⁶), d. 20/11 1801 s. St.⁶⁶. — Student fra Frederiksborg 1789⁷⁰ (haud. illaud.); tog derefter den philosophiske Eksamens philosophiske Del med laud. og dens philologiske med haud. illaud.¹¹⁵; Hører (o: Adjunkt) ved Frederiksborg lærde Skole 1794.

Gift 20/3 1798¹¹⁴ med SUSANNE MARIE JENSEN, f. 26/3 1782 i Karlebo¹¹⁶, d. 27/5 1867 i Høve¹¹⁷ og begravet dør. Parrets Forlovelse var i sin Tid blevet bekendtgjort paa hendes Konfirmationsdag (5/10 1795), men de havde da allerede været »forlovet skjult« i 1½ Aar — altsaa fra hun var 12 Aar! Efter Brylluppet blev hun boende hos sine Forældre i Præstegaarden i Frederiksborg til 5/11 s. A.¹¹⁴. (Gift 2. Gang 1804 med Fysikus, Dr. med. Johan Boetius Fangel). — Datter af Amtsprovst Johannes Jensen og Hustru Abigael Marie, f. Ussing.

Efter at Henrik Brammer havde taget Philosophicum, studerede han Teologi; men langvarig Sygdom hindrede ham i at gaa op til Embedseksamen, og han besluttede sig da i August 1793 til at søge en ledig Stilling som Lærer ved 2den Klasse i sin gamle Skole. I sin Ansøgning¹¹⁵, der er stilet til de tre »Scholarcher«: Gehejmekonferentsraad, Amtmand Levetzow, Confessionarius, Dr. theol. Bastholm og Provst Johs. Jensen, anfører han som Aarsag til, at han søger dette

* Han var opkaldt efter sin Mormoders Fader Joachim Henrich Karstin i Køge.

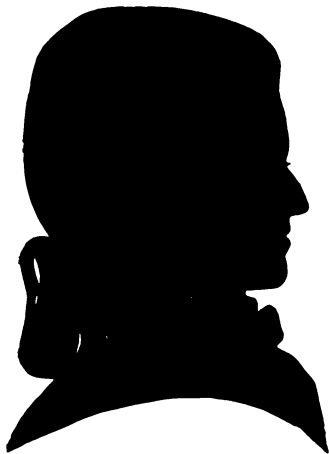
Levebrød, at hans Fader »ikke har Raad til at holde saa mange Sønner ved Akademiet«; men han erklærer, at han med al Flid har søgt at lægge sig efter det, som til dette Embede udfordres, og at han tror sig skikket dertil, og han slutter saaledes: »Dersom de høje Herrer ville af disse anførte Grunde forunde mig dette Lære-Embede, da lover ieg, at tage Atestatz om 1 ½ Aar, og i alle Tilfælde vil ieg stræbe at gjøre mig værdig til Deres Bevaagenhed ved Flid i mine Forretninger og den strængeste Agtsomhed i min Opførsel.« Ansøgningen er paaført Udtalelser fra 3 af Universitetets Professorer, af hvilke J. Baden giver Meddelelse om Udfaldet af Brammers Eksamen Philosophicum, Th. Bugge bevidner, at han i Vinteren 1789—90 har »hørt Collegium over de optiske Videnskaber, den sphæriske og theoretiske Astronomie samt den matematiske Geografie«, og endelig skriver B. Riisbrigh: »At Monsieur Joachim Henrich Brammer i indeværende Sommer Semestri har været blandt de flittigste af mine Tilhørere over mine saavel offentlige, som private Forelæsninger over den theoretiske philosophie bevidnes med megen Fornøjelse.«

Brammer fik dog ikke Stillingen denne Gang, men blev af Rektor Bendtsen i Indstillingen til de tre Skolarcher opført som Nr. 2 af fire Ansøgere, idet Nr. 1 havde taget Attestats med laud. og derfor var bedre kvalificeret. Rektor slutter for øvrigt sin Indstilling med følgende, noget mistrøstige Bemærkning: »Jeg venter underdanigst de Høye Scholarchers gunstige Resolution, for jo før jo heller at kunde med den ny Hører bedre organisere den nederste Lexe, som desværre bestaaer af meget tvivlsomme Subjecter, der have gjort Hr. Wolgand Undervisningen ikke lidet fortrædelig.« Endnu inden Aarets Udgang blev »nederste Lexie« dog atter ledig og søgtes nu af 5 Personer, deriblandt paany Brammer, der denne Gang af Rektor indstilledes som Nr. 1 med bl. a. følgende Omtale¹¹⁶: »Hans Charakter er sat og moderat, og hans Lyst til Skole-Embedet har han yttret fra de første Studenter-Aar, og hans udvortes bær næsten Præg af den Aand. Attestatz har han ey, men har læst endeel dertil, og forpligter sig til at tage den om 1 ½ Aar.« De tre Skolarcher sluttede sig alle til Rektors Forslag, og Provst Jensen tilføjede, at »Skolens agtværdige og ypperlige Rector Hr. Magr. Bendtsen« bedst kan afgøre, hvorledes Undervisningen, foruden »i de to nye Læreres egne Discipliner,« skal fordeles mellem dem »i de overalt i det menneskelige Liv nyttige Kunster Regning og Skrivning.« Brammers Ansættelse gjaldt fra 1/1 1794, saaledes at ogsaa han aabenbart har maattet i Lag med de ovennævnte »meget tvivlsomme Subjecter.«

At det ikke var noget meget indbringende Embede, Brammer saaledes havde opnaaet, er vist nok, og det fremgaar da ogsaa klart af, at han i 1797 andrager om at faa sine Indtægter forøget med et saa beskedent Beløb som 40 Rd. aarlig, idet han slutter saaledes¹¹⁵: »Da Tiderne for nærværende ere langt anderledes end da Hørernes Løn blev fastsat, og ieg ved min Faders Død er berøvet betydelig Understøttelse, saa haaber ieg, at De Høye Herrer Skolarcher naadigst ville biefalde og opfylde min underdanige Ansøgning.« Ansøgningen blev bevilget,

»dog kun saa længe Skolens Kasse kan taale det uden Afgang i dens Capitaler, samt uden Følger for Hr. Brammers Eftermand.«

I 1800 er Brammer, der nu havde været gift i et Par Aar, saa heldig, at han ved en Kollegas Udnævnelse til andet Embede »efter Skikken ascenderer til den øverste Hørerplads«, hvorved hans Indtægter forbedres; men han finder dog Anledning til samtidig at indgive en saalydende Ansøgning¹¹⁶: »Da ieg veed, at det efter vores Skoles Fundatz staaer i de høye Herrer Scholarkers Magt at forøge Skolens Læreres Løn, saa tager ieg mig den underdanige Frihed

HENRIK BRAMMER

at anraabe de høye Herrer om at forunde mig det Tillæg, som de naadigst tilstode Hrr. Wedel, paa Grund af min lange Tieneste. — Ieg smigrer mig saa meget meere med naadigst Bønhørelse, da ieg kender mine høye Foresattes billige og ædle Tænkemaade, og da den Løn, som forhen bestemtes for en Hører, muligt da kunde underholde sin Mand, men nu, da alle Ting, som udfordres til Livets Ophold ere uhyre kostbarere end i hine Tider, nøder en Lærer til at opofre sine faa ledige Timer til privat Undervisning, ved hvilket idelige Arbeyde baade Siel og Legem mærkelig lide. — De Indkomster, som ved Kantorens Embede indkommer, og hvoraf Læreren i den 3die Klasse nyder en tredie Deel, blive Aar for Aar ringere, hvorledes kan da en Mand, som opofrede sin Ungdom og Manddom til Skolelivet,

kunne med Kraft virke deri, naar Nærings Sorger berøve ham den Munterhed, som til dette Arbejde nødvendig udfordres, dersom det skal lykkes. — Paa disse anførte Grunde vover ieg at indgive denne min underdanigste Ansøgning og haaber naadigst Bønhørelse.«

Ogsaa dette Andragende fik han bevilget; men det var kun kort Tid, han havde Glæde deraf; thi den Sygdom, der allerede i mange Aar havde hjemsøgt ham, fik efterhaanden Bugt med hans Modstandskraft, og i Efteraaret 1801 døde han, kun 29 Aar gammel.

Om Henrik Brammers Personlighed kan ikke vides meget ud over de allerede anførte Udtalelser om ham fra Universitetets Professorer, fra Skolens Ræktor m. fl.; det kan dog tilføjes, at Biskop, Dr. theol. Nic. Edinger Balle efter en Visitats i Frederiksborg latinske Skole i Aaret 1800, altsaa Aaret før Brammers Død, skriver i sin Visitatsbog⁹⁸: »Collega Bramer er sygelig, men underviser med Fliid«; og saa faar man vel yderligere et Indtryk af hans hele Indstilling ved at kaste et Blik paa de i hans Dødsbo fundne Efterladenskaber¹¹⁸.

Det viser sig da, at ikke alene hans ovenomtalte Studier ved Universitetet, men ogsaa hans ret omfattende Bogsamling — der foruden teologiske Værker og dansk Litteratur af forskellig Art, saaledes Holbergske Skrifter, bl. a. inde-

holder Bøger paa Latin, Græsk, Fransk og Tysk — giver Udtryk for, at han har haft Interesser og Kundskaber paa adskillige Omraader. Derunder kan ogsaa regnes Musik; thi i hans Bo fandtes — og solgtes ved Auktionen — et Klaver, to Violiner og en Klarinet. Hans efterlædte, ret righoldige Garderobe, hvoriblandt et Par sribede Silkeunderklæder, nogle fine Veste, saaledes »en gul Atlaskes broderet«, flere Kjoler og Frakker, hvoraf en Frakke med rød Fløjlskrave, en Ridedragt (og Sporer) m. v. samt en ligeledes efterladt Skrædderregning paa 43 Rd., hvilket sikkert var meget efter hans Forhold, kunde tyde paa, at han lagde ikke ringe Vægt paa sit Ydre, ligesom det ses, at han trods sin Sygdom gav sig af med Ridesport.

Nogle eksisterende Silhuetter af ham viser — som den her gengivne — en smuk og meget kraftig Profil: Høj Pande, stor, krum Næse og fremtrædende Hage, der giver Indtryk af en ret stærk Personlighed bag det svage Legeme, der lagdes i Graven allerede i Ungdommen.

Henrik Brammer maa have haft det svært paa forskellig Maade i sin korte Levetid. Allerede i sine Studenterdage, eller maaske før, er han blevet smittet i sit Hjem af Lungetuberkulose, og denne Sygdom nedsatte hans Arbejdsevne, saaledes at han maatte opgive at fuldende sit teologiske Studium, hvortil dog ogsaa bidrog Mangel paa Penge, idet hans Fader, trods sin allerede da daarlige økonomiske Stilling, havde to andre studerende Sønner i København. Da han i 1798 giftede sig, maatte han gøre Gæld, og det var ikke underligt; thi hans Fader havde intet efterladt ham, og hans Embede var saa ringe aflagt, at han endnu ved sin Død, trods Oprykning til »den øverste Hørerplads«, kun havde en aarlig Gage af 250 Rd.¹¹⁸. Hans Indtægter var i det Hele saa smaa, at han maatte tage imod Hjælp først af Faderen og efter dennes Død og sit Giftermaal af Svigerfaderen; men han skaffede sig dog nogen Bifortjeneste, saaledes — som ovenfor omtalt — ved at give privat Undervisning, men vel ogsaa i nogen Grad paa anden Maade; i alt Fald ses det af Opgørelsen af hans Bo, at han i de seneste Aar havde været Incassator for to Auktioner, den ene efter hans Rektors Moder, Rektorenken Madame Bendtsen, den anden efter en Skoleholderenke Madame Lottrup.

Nogen helt daarlig Økonom kan han dog ikke have været; thi det lykkedes ham, trods alt, at gaa gældfri i sin tidlige Grav og at efterlade hver af sine to Sønner 59 Rd. og sin Enke det dobbelte Beløb — foruden 69 Rd. 4 Mk. 12 Sk., som hun havde krævet af Boet »som Godtgørelse for hendes egen Begravelse lig med hendes afdøde Mands Begravelses Omkostninger«, en virkelig vidtdreven Forsynlighed i Betragtning af, at hun først døde 65 ½ Aar efter Manden! Og det virker saa meget pudsigere, som det af Boets specificerede Opgørelse over disse Begravelsesomkostninger ses, at der i Beløbet var indbefattet 14 Rd. 3 Mk. til Ligklædning og Enkens egen og Børnenes Sørgedragt samt 14 Rd. 5 Mk. 12 Sk. til Mad og Drikke ved Begravelsen. For øvrigt kunde Enken ikke selv være med til Begravelsen, da hun endnu ikke var rask efter et svært Angreb

af Skarlagensfeber, og hun maatte overlade alt vedrørende denne til sine Forældre, hvis Præstegaard hun var tyet til efter Dødsfaldet.

Det nævnte relativt gode Resultat af Boopgørelsen naaedes dog kun ved at bortsælge en Del af Afdødes Efterladenskaber ved en Auktion, der i alt indbragte 610 Rd. netto. Boet blev imidlertid først sluttet omtrent 3 Aar efter Dødsfaldet, og ved det afsluttende Møde var paa de to umyndige Sønners Vegne mødt deres Farbroder Pastor Bolle Brammer i Strø (se Nr. 5) samt Moderen og hendes nye Mand Fysikus Fangel, hvilke sidste to i Protokollen erklærer, at »vi forpligte os til at bære al den os mulige Omsorg for de tvende Umyndiges Underholdning og Opdragelse, uden at fordre andet derfor end Renten af deres Arve-Capitaler.«

Skønt Henrik Brammers Bo saaledes var solvent, efterlod han jo dog — ligesom det var gaaet Faderen — sin Enke i vanskelige Kaar, og det varede da heller ikke længe, inden hun til Skolarcherne sendte en Ansøgning, der paa Grund af dens hele Form og Indhold, som synes karakteristisk for Datiden, skal gengives her og lyder saaledes¹¹⁵: »Underdanig Promemoria. Dybt — saare dybt — behagede det det urandsalige Forsyn at nedbøye mig; haardt var Stødet, som ramte mig, da Gud bortkaldede min gode Mand I. H. C. Brammer, endog paa den Tid, da en heftig Sygdom holt mig sluttet til Sengen. Og mine Udsigter, naadigste og gunstigste Herrer! Kunne de vel for mine menneskelige Øine være andet end høistmørke? Med 2de smaae Børn sider ieg her tilbage; det er dem, ieg som Moder skulde forsørge og opdrage: og Midlerne dertil! det er dem, ieg haaber at Alles evige Fader vil opvække ved at bruge som Redskaber i hans Haand de gode Mennesker, som han skiænkede medlidende og kierlige Hierter. Men til hvilke af disse, hvis lykkelige Lod det blev at kunne lindre nogen Kummer, skulde ieg vel hellere eller med bedre Haab henvende mig end til Dem, ieg her bønfalder, da min hele Forfatning maa være Dem bekiendt. Rigtignok har ieg Adgang til Pension af Stiftets geistlige Enkekasse, ifølge dens Indretning aldeles intet i det første Aar, og beregner intet derfor; en Omstændighed, som hvor velbegrundet Indretningen end i sig selv er, dog, hvorlidet trykkende den end kan være for Præste-Enker, som have Naadsens Aarets Indkomster, maa være trykkende for andre geistlige Enker. Da nu her ved Skoleembedet saa meget mindre kan tænkes paa noget Naadsens-Aar, efterdi Lærerne kunne behøve alt det dem tillagte, og ieg, som Enke efter en Mand, der ey havde Kongelig Bestalling egentlig ingen Adgang har til Pension af den Kongelige Kasse, er det min underdanige Begiering: 1. at ieg maatte beholde den Øverste Hørers Indkomster indtil Pladsen besættes, da ieg har den Tillid til de 2de Læreres gode Hierter at de imidlertid bære Omsorg for Disciplernes Undervisning m. v. 2. at mig af den latinske Skoles Kasse maa naadigst tilstaaes en aarlig Pension af 50 Rd. Ieg vover underdanig at nævne denne Sum, og haaber at den vil naadigst bevilges, da ieg ikke alene bør troe at Kassen kan meget vel taale denne Udgift, men ogsaa fordi just denne Sum tilforn har været

tillagt en Enke, Madam Nyholm, hvis Mand selv ikke engang døde, som Hører, men efter at han fra Hører Embedet var blevet befordret til Præst, da min salig Mand derimod efter 8te Aars møisommelig Tieneste har tilsat endog sine allersidste Kræfter i Lærerembedet. I Haabet seer ieg Opfyldelsen af denne min dobbelte Bøn i Møde og velsigner mine naadige Herrer underdanig Susanne Marie Brammer.«

Ansøgningen er paaført en lang Anbefaling af hendes Fader, der jo var en af de tre Skolarcher; efter at have nævnet den Vanskelighed, som denne dobbelte Stilling medførte for ham, henviser han til, at de to andre Skolarcher »kender hans Upartiskhed og Ansøgerindens Trang« og fortsætter: »Den nu afdøde H. Brammer har intet arvet, giftede sig med Gield, kunde ikke med Familie leve, som Hører, uden tildeels paa hans Svigerforældres Bekostning, og døde med Gield, som ieg endnu ikke veed om hans Boe kan betale. Hans Enkes Forældre have aldrig haft, og ville formodentlig aldrig faae, uden omtrent til Nødtørft.« Han udtaler sin Villie til dog at hjælpe Enken og Børnene, »dele vort Brød med dem, og, om muligt var, udstrække til 2de Familier, hvad der var bestemt for een, og hvad der hidtil visselig ikke var overflødigt.« — De to andre Skolarcher, af hvilke Biskop, Dr. theol. Nic. Edinger Balle nu havde afløst Bastholm, sluttede sig til Provst Jensen, og Balle skriver, at han ikke mener, at der behøves Indstilling i Sagen til Det kgl. Danske Cancelli, og han slutter med denne ejendommelige Bemærkning: »Med Hensyn til Cancelliet selv havde jeg slet ingen Betænkelighed ved at indgive Forestilling herom, da jeg kender den værdige Præsidents og de ædle Deputeredes sande Menneskevenskab. Men dersom Forestillingen blev sendt fra Cancelliet — andensteds hen — Vestigia terrent.« (∴: »Sporene skræmme«.) Det endte da ogsaa med, at Enken fik begge sine Ønsker opfyldt af Skolarcherne, og saavel Rektor selv som de to andre Lærere afgav Erklæring om, at de aldeles havde frasagt sig Betaling for de Embedsforretninger, de fra Brammers Dødsdag til 1/3 1802 udførte i hans tidligere Tjeneste.

Susanne Brammer hensad dog ikke længe som Enke, hvilket ikke var mærkeligt, da hun var ung, smuk og temperamentsfuld¹¹⁹. Allerede 12/9 1802 havde hun forlovet sig med Johan Boetius Fangel¹¹⁴, og 9/7 1804 blev de gift i Hille-rød⁶⁶. Han var født 11/12 1780¹¹⁴ paa Sylt, gik i Skole i Glückstadt, blev Student fra København 1798, cand. med. 1801 (laud.), fik Guldmédaille 1803, blev

SUSANNE FANGEL
f. Jensen

1. Gang gift med Henrik Brammer.

Dr. med. 1804 og Fysikus 25/5 1804¹²⁰ i Stavanger i Norge, hvor han døde af Lungetuberkulose allerede 29/10 1805¹¹⁴. Han var Søn af Præsten Rasmus Fangel og Hustru Margrethe Marie, f. Boëtius.

»Efter Brylluppet«, skriver Fru Fangel i sine efterladte Optegnelser, »forlod jeg d. 11. August 1804 med Mand og Børn mine Forældres Hus og rejste til Kjøbenhavn for derfra med Skibsløjighed at rejse til Stavanger. Den 29de August 1804 forlod vi Sjællands Ø. Natten imellem d. 2den og 3die September samme Aar svævede vi imellem Liv og Død paa Nordsøen, hvor en skrækkelig Storm rasede, men da Skibet var nyt, holdt det, og vi blev altsaa lykkelig reddet og naaede Stavanger den 9nde September.« Sønnen, den senere Biskop G. P. Brammer (se Nr. 136), omtaler i sit »Ungdomsliv« samme farlige Sejlads og tilføjer, at Familien først havde truffet Aftale med en Skipper, der kun gik til Bergen, om at sejle med ham, og de havde allerede faaet deres Gods ombord i hans Skib, da de fik Chansen for at komme direkte til Stavanger, hvilket var deres Redning, idet Bergen-Skipperens Baad tillige med mange andre Skibe i den voldsomme Storm gik ned med Mand og Mus.

I sit Ægteskab med Dr. Fangel fik Susanne Fangel d. 27/4 1805 en Søn, Karl Erasmus Fangel, der dog døde 8/8 s. A.¹¹⁴. Da hun efter kun 1 ½ Aars Ægteskab og endnu kun 23 Aar gammel paany var blevet Enke, rejste hun d. 1/4 1806 tilbage til Danmark og boede hos Faderen først i Frederiksborg Præstegaard, fra Foraaret 1818 til Maj 1824 i Hjølunde Præstegaard, det sidste Aar dog i »Naadensaaret«; thi Faderen var død i Maj 1823. Medens hun boede i Frederiksborg, havde hun oprettet et Pigeinstitut dér, men maatte opgive dette ved Moderens Død i Jan. 1813¹¹⁴. Da hun i Maj 1824 tog fra Hjølunde, flyttede hun sammen med sin ugifte Søster Juliane til Slangerup, hvor de levede i 11 Aar, »den meste Tid ret veltilfreds«; men i September 1834 købte hun en afbrændt Tomt i Frederiksborg og lod bygge et Hus paa Tomten, hvor de to Søstre flyttede ind i September 1835¹²¹ efter under Opbygningen at have boet et halvt Aar i Ammindrup hos Johannes Brammer (Nr. 80). Det sidste Aar af sit Liv — efter Søsterens Død — tilbragte hun dog i Lærerboligen i Høve hos sin Sønnedatter »Sanne« Christensen (Nr. 117), der sammen med sin Søster Julie (Nr. 128) var opdraget hos hende, og som hun stod særlig nær¹²².

Det er ovenfor sagt, at hun var smuk i sin Ungdom; fra hendes senere Aar omtales hun af sin ældste Søns Datterdatter¹²² som en »en lille, rank, fornem Dame, der indgød megen Respekt«. Den her gengivne lille Tegning af hende (Originalen er farvelagt) fra hendes yngre Aar modsiger ikke disse Udtalelser.

Joachim Henrik Carstin Brammer er Stamfader til Den ældre Hillerød-Linie (Nr. 80—135, Tavle E) og til Den yngre Hillerød-Linie (Nr. 136—172, Tavle F).

7. II, f. GERHARD PETER BRAMMER [1], f. 31/1 1775 i Hillerød⁶⁶, d. 2/4 1796 s. St.⁶⁶ efter 5 Dages Sygdom. — Student fra Hillerød 1791 (laud.⁷⁰), Philosophicum og Philologicum 1792 (laud.¹²³), cand. jur. 23/1 1795 (laud.¹²⁴). — Ugift.

8. II, g. CLAUS JOHANNES CHRISTIAN BRAMMER [1], f. 3/12 1779 i Hillerød⁶⁶, d. 30/12 1822¹²⁶ i Gredstedbro ved Ribe. — Han var Dragon ved Prins Friderich Ferdinands Dragon-Regiments 3. Eskadron¹²⁶ og opholdt sig derefter i Næstved, men ansattes 24/8 1811 som Told- og Konsumptions-Underbetjent i Fredericia; han faar 10 Rd. i Rejsepenge og skal afløse »Underbetjent Smidt, som har forladt sin Post. Da han ikke siden har indfundet sig, vil han nok ikke længere tjene«, hedder det i den paagældende Skrivelse fra Jydske Toldkammer¹²⁷; 25/1 1820 blev han udnævnt til Grænsekontrolør i Gredstedbro fra 1/3 s. A. at regne, paa hvilken Dag der indførtes en Nyordning af Grænsetoldvæsenet; hans aarlige Lønning var 500 Rd. I Generaltoldkammer- og Kommercollegiets Indstilling siges om ham, at han tjener nu paa 9. Aar i Toldfaget og har »med Duelighed og Redelighed« varetaget sine Forretninger, samt at han i flere Aar har været adjungeret den forrige Overbetjent og efter dennes Død konstitueret som Told- og Konsumptions- samt Strøm-Inspektør, endelig at »Toldinspektøren, Justitsraad Hornemann har gjentagne Gange paa det fortrinligste anbefalet ham«¹²⁸. Da han døde, kun 42 Aar gammel, averterede hans Enke saaledes i Berlingske Tidende¹²⁹: »Med den dybeste Kummer bekiendtgjøres for Familie og Venner, at min elskede Mand, Grændsecontroleur Brammer i Gredstedbro blev, efter at have kiæmpet under en langvarig og smertefuld Sygdom, i Gaar ved Døden bortkaldt fra mig og 6 smaa Børn, hvis trofaste og kiærlige Forsørger han var. Vor Sorg er ubegrændset, som vort Tab er uerstatteligt. Venner, skienker os Eders Medlidenhed! Gredstedbroe ved Ribe, den 31/12 1822. Lykke Marie sal: Brammer, fød Larsen.«

Gift 24/1 1810 i Næstved¹²⁶ med LYCKE MARIE LARSEN, f. 17/12 1789 i Slagelse (døbt 23/12 s. A.¹³⁰), d. 15/3 1824 i Fredericia¹³¹, hvortil hun efter Mandens Død var flyttet. Efter hendes tidlige Død blev Børnene sat i Pleje hos Fremmede. — Datter af Rytter, senere Vægter i Næstved Lars Larsen og Hustru Giertrud Carlsdatter.

Claus Johannes Christian Brammer er Stamfader til Den jydsk Linie (Nr. 173—187, Tavle G).

DEN NORSKE LINIE

Nr. 9—44, Tavle B

Stamfader til denne Linie er FREDERIK CARL GRAM BRAMMER (Nr. 3), f. 26/12 1768 i Hillerød, d. 10/10 1835 i Fredrikstad. Exam. jur., Toldvisitør. — Gift 3/4 1801 i Hillerød med MARIE ELISABETH SCHMIDT, f. 6/11 1777 i København, d. 2/6 1845 i Fredrikstad.

Angaaende hans og Hustrus øvrige Data se S. 43—44.

7 Børn (III, a—III, g): 9, 10, 40, 41, 42, 43, 44.

9. III, a. ANNE SYRINE BRAMMER [3], f. 12/1 1804 i Aasgaardsstrand⁶⁹, Norge, d. 2/6 1887 paa Snarøya, Bærum Herred, Norge. — Gift med sin Morbroder PETER DANIEL SCHMIDT, f. 26/12 1787 i København⁷⁴, d. 1834 i Fredrikstad. (Gift 1. Gang med Louise Fredrikke Wendel, d. i Batavia 1817). — Søn af Møller Caspar August Frederik Schmidt og Hustru Sara, f. Caspersen (se Nr. 3). — Han var Skibskaptajn i Det ostindiske Kompagnis Tjeneste, men afskedigedes 1833 paa Grund af fuldstændig Blindhed. De boede en Tid i Grimstad (hvor en Søn blev født 1827), men flyttede senere til Fredrikstad. Hustruen ansøgte 16/1 1834 om Separation fra Manden; men denne maa snart efter være afgaaet ved Døden; thi da hun i Juni s. A. ansøgte om Bevilling af Ret til »Husnæring«, betegnedes hun som Enke. Den søgte Bevilling fik hun 4/7 s. A.; men i November 1838 søgte hun Retten til Husnæring forandret til »Handelsret«, hvortil hun af Fredrikstad Bystyre blev anbefalet med Bemærkning om, at hun er »en i enhver Henseende agtværdig Kvinde«. Hun drev nu Handelsvirksomhed i ovennævnte Gaard, Matr. Nr. 137 i Fredrikstad V, der tilhørte hendes Svoger Peter Grønner (se Nr. 41); men da Handelen med Brændevin iflg. Lov af 6/9 1845 vilde blive belagt med en betydelig Særafgift fra Nytaar 1847, frasagde hun sig i Høsten 1846 denne Del af sin Handelsret⁶⁹. Hun flyttede, formentlig i 1850'erne, fra Fredrikstad til Christiania, hvor hun havde en »lykkelig og sorgfri Alderdom« hos sin yngste Søn¹³², der var 1. Fuldmægtig i en Trælasthandel.
10. III, b. FREDRIK CHRISTIAN BRAMMER [3], f. 11/9 1806 i Aasgaardsstrand⁶⁹, (døbt 18/9 s. A.¹³³), d. 31/7 1853 i Fredrikstad Vest⁶⁹. — Han vides i 1826 at have været Styrmandsaspirant og 1831 at have været Skibskaptajn; han førte saaledes i 1843 Skibet »Minerva«⁶⁹. Han boede paa sin egen Gaard »Hjørnerød« i Glemminge⁶⁹, men døde om Bord paa det af ham førte Skib i Vestre Fredrikstad og blev begravet paa Kolerakirkegaarden⁶⁹.

Han indgik som kun 19-aarig uden Ægteskab Forbindelse med den 6 Aar ældre HENRIETTE AUGUSTINE CHARLOTTE Goos, f. 13/9 1800 i Hille-rød⁶⁶, d. af Kræft 30/5 1857 i København¹³⁴. — Frugten af Forbindelsen var nedennævnte Søn Frederik Christian Brammer (Nr. 11). Hun var Datter af før-nævnte Slotsmøller, senere Feltpostmester i Slagelse Johan Claus Goos (se Nr. 3) og Hustru Sara, f. Caspersen, der i sit første Ægteskab med Slotsmøller Caspar August Frederik Schmidt havde Datteren Marie Elisabeth Schmidt, den her omhandlede Skibskaptajn Fr. Chr. Brammers Moder. Den unge Jomfru Goos var ankommen til denne sin Halv-søsters Hjem i Fredrikstad i September 1816 og forblev i Byen ogsaa efter Søn-nens Fødsel; men da hun i Foraaret 1829 paany var blevet gravid, rejste hun d. 7/5 med Sønnen til København⁶⁹, hvor hun d. 4/10 fødte en Datter Jacoba »Coba« Caroline Charlotte Kock, hvis Fader var Skibskaptajn Jacob Grube Kock¹³⁵. Nogle faa Aar efter ægtede Charlotte Goos exam. juris, Fuldmægig H. C. Petersen (1807—1836). Hun fik 23/3 1827 gennem den norske Amtsovrighed Ret til Op-fostringsbidrag fra Sønnens Fader, en kort efter indgivet Ansøgning om For-højelse af Bidraget blev dog afslaaet⁶⁹; dette indgik for øvrigt ikke regelmæs-sigt, i alt Fald ikke efter at hun var rejst til Danmark og var blevet gift dør; thi hendes Mand lod i 1833 gennem Byfogden i Fredrikstad et skyldigt Opfostringsbidrag paa 10 Spdl. opkræve hos Barnefaderen, og efter at Charlotte i 1836 var blevet Enke, maatte hun paany opkræve skyldige 4 Spdl., der blev betalt 9/1 1837; ved hver Opkrævning tilbageholdt den norske Byfoged dog udlagt Postporto, der udgjorde en forholdsvis ikke lille Del af Bidraget, nemlig i 1833 79 Skilling og i 1836 ½ Spdl. Den 29/8 1839 sluttedes Bidragspligten med Tilsendelsen af 15 Spdl.⁶⁹

Fredrik Christian Brammer blev 19/12 1843⁶⁹ i Glemminge gamle Kirke gift med ANDREA MARIE LARSEN, f. 26/6 1821 i Fredrikstad V., d. 27/6 1889 i Fredrikstad Ø.⁶⁹. — Hun fik som Enke i 1857 Bevilling gældende »for Livstid« til Udsenkning af Brændevin (Værtshushold); i 1868 købte hun en Forretningsejendom, Matr. Nr. 85 i Fredrikstad Ø., og fortsatte her Be-driften til Udgangen af 1877, da Udsenkingsretten blev indløst af det nystiftede »Fredrikstad Samlag for Brændevinshandel«, der som Erstatning

FREDRIK BRAMMER og Hustru ANDREA
f. Larsen

ydede hende en livsvarig aarlig Pension⁶⁹. — Datter af Fragtmænd i Skalle Hans Larsen⁶⁹ og Hustru Johanne.

Børn: med Charlotte Goos 1 Barn (IV, a): 11;

med Andrea Larsen 5 Børn (IV, b—IV, f): 12, 13, 18, 19, 39.

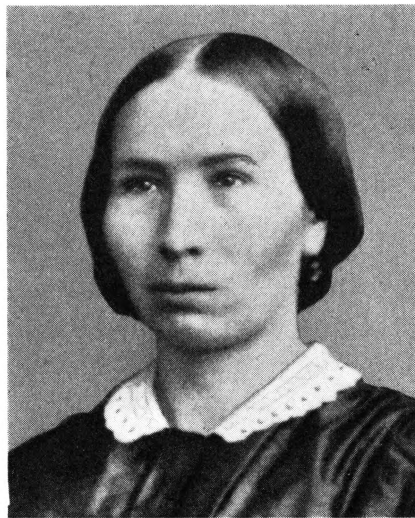
11. IV, a. FREDERIK CHRISTIAN BRAMMER [10], f. 13/12 1826 i Glemminge⁶⁹, d. 10/3 1904 i København. Han døbt i Glemminge gl. Kirke 3/2 1827⁶⁹, men i Kirkebogen er han kun indført med de to Fornavne. — Han kom, som ovenfor omtalt, 2 ½ Aar gammel med Moderen til København og opdroges i hendes Hjem sammen med den der fødte Halvsøster. Nogen Forbindelse med Faderen maa der have været i de første Aar; thi i en efterladt Selvbibliografi¹³⁶ omtaler han, at han saa Faderen »sidste Gang«, da han var ca. 5 Aar gammel. Han gik i Skole i Bisserups Institut i Læderstræde, der efter hans egen Angivelse var et af Datidens bedste Institutter i Hovedstaden. Efter Konfirmation i 1841 kom han i Handlslære og begyndte senere at forberede sig til Artium, men maatte opgive videre Studier paa Grund af Moderens smaa Kaar, og fordi »en privat Understøttelse« var ophørt. Han søgte derefter at »uddanne sig for Skuespilkunsten for at offre denne sit fremtidige Liv«, men herom foreligger dog intet nærmere. 16/5 1849 indkaldtes han som menig Soldat ved 4. Forstærkningsbataillon, og han deltog i Felttoget fra 1/7 til 13/9 s. A., saaledes at han var med i Udfaldet fra Fredericia 6/7. I Januar 1850 blev han Underkorporal, men kasseredes d. 24/5 s. A. paa Grund af et Brud af venstre Overarm, paadraget under gymnastiske Øvelser. Han maa herefter have haft meget vanskelige Forhold; thi i en Ansøgning af 23/10 1851 om Invalideforsørgelse erklærer han, at han for Øjeblikket er »aldeles blottet for Erhverv og for Midler selv til den tarveligste Eksistens«, endvidere, »at hans Stilling er yderst slet« og »den ham i Tjenesten tilstødte Skade hindrer ham i at søge Erhverv ved fysisk Arbejde. Han skulde visseligen ikke falde Staten til Byrde, naar hans Omstændigheder ikke nødte ham dertil.« Af Bataillonens har han faaet det Vidnesbyrd, at han ikke har været straffet, og at han »saa vel i som udenfor Tjenesten har opført sig til Bataillonens fuldkomne Tilfredshed«. Alt dette synes dog ikke ved den Lejlighed at have skaffet ham den ønskede Hjælp; først fra 1/1 1875 opnaaede han en lille Invalideunderstøttelse paa 14 Kr. 07 Øre maanedlig, der udbetaltes ham til hans Død.

Om denne Periode vides i øvrigt kun, at han i Sommeren 1851 og indtil Maj 1852 var Korrespondent til »Fyens Avis«; da han blev gift i Oktober 1852, var han Privatlærer i Hørsholm, og 16/12 1853 blev han ansat som Lærer ved Knudskov Biskole i Vordingborg vestre Landsogn. Her maa han have haft baade Tid og Energi til videre Studium; thi i 1857 fik han Tilladelse til s. A. at indstille sig som Privatist til Skole-

lærereksamen ved Statsseminariet i Ranum, og han afgik derfra med et godt Eksamensresultat og Hovedkarakteren »Meget duelig«. Hans fineste Karakterer var i »Dansk Læsning« og i Tysk. Allerede samme Aar, 3/10 1857, blev han ansat som Lærer i Kjeldbylille paa Møen, hvor han indtil 1875 udfoldede en betydelig Virksomhed ogsaa uden for sin egentlige Skolegerning. Han var saaledes Medstifter af Møens Lærerforening, hvis Sekretær han var i fire Aar, i 1866 blev han Formand for »Brandassuranceforeningen for Fanefjord m. fl. Sogne paa Møen«, i 1868 for »Ældre

CHRISTIAN BRAMMER

MARIE BRAMMER
f. Hansen

Vaabenbrødre paa Møen« og i 1869 for Møens Arbejderforening. Fra sin Ankomst til Møen var han Medarbejder ved »Møens Avis« og forskellige Skoleblade og 1869—70 Redaktør af »Tidsskrift for den danske Folkeskole«. Han havde ogsaa en poetisk Aare, og i 1867 udkom i Stege »Viser og Vers. Poetiske Studier af Chr. Brammer.«, der bl. a. vidner om hans store Kærlighed til Fædrelandet og ikke mindst til Sønderjylland. Lærer Brammers katolske Sympathier foranledigede ham imidlertid til i 1875 at forespørge Ministeriet, om han kunde blive afskediget med Pension, dersom han gik over til Katholicismen. Resultatet heraf var, at han blev afskediget fra 5/4 s. A. uden Pension; men da Overgang til Katholicismen ikke fandt Sted, opnaaede han dog at faa en aarlig »Understøttelse« paa 500 Kr. Han drev derefter en Købmandsforretning i Stege, men flyttede i 1877 til København, hvor han havde et Skotøjsudsalg, som han dog allerede i 1880 maatte opgive paa Grund af flere Uheld og, som han siger, »et storartet Bedrageri« over for ham. Samme Aar fik han kgl. Bevilling som Translatør i Tysk, og han forsøgte sig, men »med ringe

Held« som Privatlærer. Han var saaledes i Hovedsagen henvist til gennem en lang Aarrække til sin Død at leve af de to ovennævnte smaa Understøttelser.

Han skildres af sine Lærerkolleger som en meget repræsentativ Mand med fortrinlige Evner, ogsaa som Taler, og som Lærer var han især dygtig i Dansk, hvilket ogsaa fremgaar af Skolens Eksamensresultater. Han var politisk interesseret og talte ofte ved Folkefester, især Skyttefester; han holdt saaledes Hovedtalen, da Frederik VII's Mindestøtte blev afsløret paa Torvet i Stege i 1874. Han skal i sin Ungdom have været »en kraftig og livsfrisk Mand, som altid havde en Vittighed paa rede Haand, begavet, som han var«. Ved sin Død fik han et smukt Eftermæle i »Møens Dagblad«, ligesom der i Berlingske Tidende fandtes en sympathisk Nekrolog over ham, skrevet af Museumsinspektør, Dr. phil. P. Brock. Han havde til det sidste et udmærket Helbred og hensov blidt og roligt efter faa Dages Sygeleje. Han begravedes d. 15/3 1904 paa Frederiksberg Kirkegaard. I »Møens Dagblad« for 29. s. M. er indrykket en Annonce, hvori bl. a. siges: »Han døde som en troende Kristen, og han sender herved sin hjærteligste Tak til enhver, der har vist ham Venlighed paa hans lange Livsbane.«

HANNA PETERSEN
f. Brammer

Gift 31/10 1852 i Birkerød¹³⁷ med KAREN MARIE HANSEN, f. 20/10 1831 i Fredensborg⁶⁸, efter mange Aars Svaghed d. 12/11 1889 i København¹³⁸. — Om hende skriver Ægtemanden i sine Optegnelser, at hendes »Flid, Sparsommelighed, Uegennyttighed og utrolige Nøjsomhed aldrig vil glemmes«, og han tilføjer: »Du besad mit Hjærte helt og udelt, og ingen Skæbne var i Stand til at berøve Dig min Kjærlighed og Hengivenhed.« — Datter af Hjulmand Poul Hansen og Hustru Johanne Hermantine Wilhelmine¹³⁹.

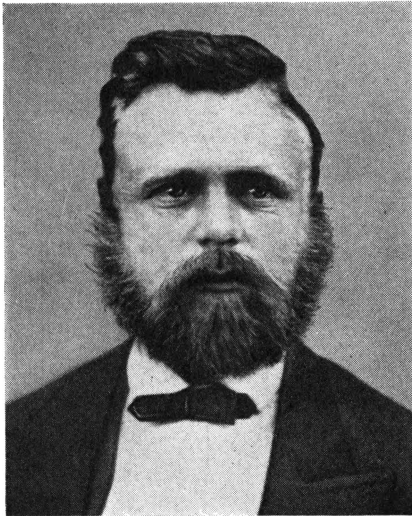
Frederik Christian Brammer er Stamfader til Møen-Linien (Nr. 45—57, Tavle C).

12. IV, b. HANNA AUGUSTINE BRAMMER* [10], f. 13/10 1844 i Glemminge⁶⁹ ved Fredrikstad, d. 17/3 1927 i Fredrikstad Ø. — Gift 7/2 1886 s. St. med Styrmænd CONRAD FERDINAND PETERSEN, f. 18/3 1859 i

* Denne og følgende Generationer af den norske Linie skriver sig Brammer, altsaa med kun eet m; derfra er dog undtaget Torleif Brammer (Nr. 34) og hans Børn.

Fredrikstad Ø. — Han forlod Søen i 1903 og var senere i flere Aar beskæftiget i industriel Virksomhed. Han boer nu som Pensionist hos en gift Datter. — Søn af Skomagermester Laurits Oluf Pettersen og Hustru Olea Sørensdatter.

13. IV, c. FREDRIK CHRISTIAN BRAMER [10], f. 10/5 1846 i Glemminge⁶⁹, d. af Kræft 5/1 1915 i Fredrikstad⁶⁹. Han var Skibskaptajn, men forlod, ligesom ovennævnte Svoger, Søen i 1903 og var ligeledes flere Aar beskæf-

FREDRIK BRAMER

JUST BRAMER

tiget i industriel Virksomhed. — Gift 3/1 1875 i Fredrikstad Ø. med MAREN LOVISE OLSEN, f. 20/8 1856 i Borge ved Fredrikstad⁶⁹, d. 27/7 1934 i Fredrikstad Ø. Hun boede som Enke hos sin Søn Tandlæge Just Bramer (Nr. 16). — Datter af Kommandersergent og Forretningsfører ved Fredrikstad militære Sygehus Iver Olsen og Hustru Oline, f. Helgesen.

4 Børn (V, a—V, d): 14, 15, 16, 17.

14. V, a. ANNA OTHILIE BRAMER [13], f. 9/2 1876 i Fredrikstad Ø.⁶⁹. — Gift 20/12 1896 s. St. med EMIL GOTTFRED GUNDERSEN, f. 1/10 1868 paa Kirkøen, Hvaler Herred. — Han drev egen Manufakturforretning i Fredrikstad Ø. 1893—97, var derefter Fuldmægtig i Manufakturforretning i Oslo til 1907, da han blev Lagerchef ved A/S De nordiske Fabriker, Fredrikstad; Afsked med Pension 1930. — Søn af Sømænd Nikolaj Gundersen og Hustru Amalie, f. Nielsen.
15. V, b. FREDRIKKE MARIE BRAMER [13], f. 22/8 1877 i Fredrikstad Ø.⁶⁹, hvor hun fremdeles boer. — Gift 12/12 1897 s. St. med Købmand MARTINIUS CHRISTIANSEN HØIDAHL, f. 14/9 1864 i

Skjeberg Herred, d. 18/4 1921 i Fredrikstad Ø. — Søn af Gaardbruker Christian Trulsen og Hustru Anne, f. Johansen.

16. V, c. JUST NICOLAUS SMITH BRAMER [13], f. 14/12 1879 i Fredrikstad Ø. — Tog Middelskoleeksamen 1900, Tandlægeeksamen 1904; var derefter Tandlægeassistent i Drammen, Arendal og Kristianssand. Siden 1908 selvstændig Tandlægepraksis i Fredrikstad. Stifter af

PETTER BRAMER

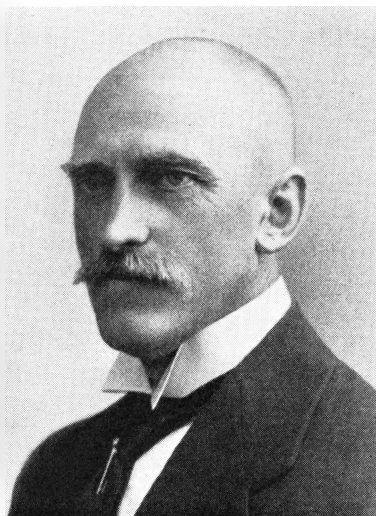
BOLETTE BRAMER
f. Iversen

Drammens og Oplands Tandlægeforening; tidligere Sekretær i Fredrikstad Tandlægeforening. — Ugift.

17. V, d. CARL EMIL BRAMER [13], f. 30/11 1894 i Fredrikstad Ø., d. 17/4 1909 s. St.
18. IV, d. HANS ANTON BRAMER [10], f. 16/9 1847 i Glemminge⁶⁹. — Sømand; rejste 1879 som Matros til Australien. Hans videre Skæbne er ukendt. — Formentlig ugift.
19. IV, e. PETTER JULIUS BRAMER [10], f. 16/10 1851 i Glemminge⁶⁹, d. 21/12 1892 paa Atlanterhavet⁶⁹. — Han var Skibskaptajn og omkom ved Forlis med Skibet »Asta«⁶⁹. Han havde overtaget Moderens ovennævnte Gaard, Matr. Nr. 85 i Fredrikstad Ø.⁶⁹. — Gift 26/12 1874 i Fredrikstad Ø⁶⁹ med BOLETTE IVERSEN, f. 9/1 1851 i Skoger Herred ved Drammen, d. 11/10 1932 i Oslo. — Hun var kommen til Fredrikstad ½ Aar gammel. Som Enke boede hun hos sin Datter Agathe Graff (se Nr. 38).

7 Børn (V, a—V, g): 20, 21, 22, 27, 28, 34, 38.

20. V, a. FRITS OLGER BRAMER [19], f. 14/10 1875 i Fredrikstad Ø, d. 17/5 1879 s. St.
21. V, b. CAMILLA JOSEFA BRAMER [19], f. 26/10 1877 i Fredrikstad Ø. Boer som Enke i Oslo, hvor hun er Ejendomsbesidder. — Gift 23/3 1901 i Oslo med THORIUS ASPESÆTER, f. 19/6 1864 i Fiskum Herred, d. 29/2 1936 i Oslo. — Uddannet som Ingeniør ved Teknisk

FRITS BRAMER

HELGA BRAMER
f. Christensen

Skole i Skotland og drev mekanisk Værksted i Oslo 1894—1921; senere Ejendomsbesidder s. St. Deltog aktivt i det kristelige Ungdomsarbejde, bl. a. i en Aarrække som Bestyrelsesmedlem i Oslo Ynglingeforening; desuden Medlem af Menighedsraadet for Præsternes Kirke i Oslo 1926—36. — Søn af Gaardbruker Gullik Aspesæter og Hustru Grethe, f. Bagli.

22. V, c. FRITS OLGER GRAM BRAMER [19], f. 24/10 1879 i Fredrikstad Ø. — Efter Middelskoleeksamen 1895 ansat ved Fredrikstad Toldkassererkontor 1896, senere Toldassistent, Toldkontrolør og fra 27/5 1921 Toldinspektør s. St., fra 25/8 1924 tillige Toldvæsenets Kystbevogtningsinspektør, en Stilling der omfatter hele Landet. Medlem af og Sekretær i Toldvæsenets Reglementskomité 1927—31; Medlem af Fredrikstad skolestyre 1920—34, deraf 3 Aar Formand. Fra 1926 Medlem af Fredrikstad sjømannsskoles styre. Bankrevisor 1906—40; fra 1940 Medlem af Fredrikstads Sparingsskillingsskoles Forstanderskab, fra 1941 1. Suppleant til Bankens styre. — S.V.³¹1937. — Gift 15/11 1903 i Fredrikstad V. med HELGA CHRISTINE CHRISTEN-

SEN, f. 4/6 1876 s. St., d. 1/6 1932 s. St. — Datter af Snedkermester Johan Christensen og Hustru Petrine, f. Olsen.

2 Børn (VI, a—VI, b): 23, 24.

23. VI, a. AASTA BRAMER [22], f. 7/5 1905 i Fredrikstad Ø. — Student 1923 fra Fredrikstad; Eksamen fra Lærerskole 1926 og fra »Statens lærerinneskole i husstell« 1932. Ansat som Lærerinde ved Taasen Folkeskole i Aker Herred; boer i Oslo. — Ugift.

24. VI, b. TRYGVE GRAM BRAMER [22], f. 12/11 1908 i Fredrikstad Ø. — Student 1927 fra Fredrikstad. Ingeniøreksamen 1932 ved Norges Tekniske Højskoles Maskinafdeling. Ansat som 1. Ingeniør ved teknisk Konsulentforretning i Oslo. — Gift 3/6 1933 i Oslo med RAGNA ELISABETH BREDÅ, f. 12/10 1905 i Horten. — Student. — Adoptivforældre Ingeniør Henrik Bredå og Hustru Ragni Karoline, f. Løve.

2 Børn (VII, a—VII, b): 25, 26.

25. VII, a. LISE HELGA BRAMER [24], f. 4/9 1936 i Oslo.

26. VII, b. MONA RAGNA BRAMER [24], f. 12/4 1939 i Oslo.

27. V, d. MARGIT ANDREA BRAMER [19], f. 4/8 1883 i Fredrikstad Ø. — Gift 30/7 1904 s. St. med BJARNE BRYNILDSEN, f. 30/7 1879 i Fredrikstad V. — Uddannet ved Hamar Lærerskole 1900, gik senere i Snedkerlære og udvandrede 1906 med sin Familie til Chicago, hvor han fremdeles boer og driver Byggevirksomhed med Kirkebygning som Specialitet. — Søn af Bygmester Nils Brynildsen og Hustru Pauline, f. Haugland.

28. V, e. PETTER BIRGER HALFDAN BRAMER [19], f. 2/11 1885 i Fredrikstad Ø. — Efter Middelskoleeksamen 1901 tog han 1905 Agronomeksamen fra Kalnes Landbruksskole. Har siden drevet Landejendomme, først Gaarden »Orød«, Tistedalen ved Halden i Norge; men 1916 tog han til Sverige, hvor han har ejet Gaardene »Herrestad« i Vermland og »Yxe« i Västmanland; senere har han været Gaardbestyrer i Sverige, hvor han fremdeles boer. — Gift 9/11 1910 i Oslo med MARGIT BAKKE, f. 13/9 1890 i Skjeberg Herred. — Datter af Gaardbruger Lauritz Bisseberg Bakke og Hustru Marthe, f. Norsted.

5 Børn (VI, a—VI, e): 29, 30, 31, 32, 33.

29. VI, a. KAI REIER BRAMER [28], f. 30/3 1913 i Id Herred ved Halden, Norge. — Efter Handelsuddannelse Kontorstilling i Gøteborg.

30. VI, b. **EBBE BRAMER** [28], f. 6/3 1917 paa Herrestadgaard ved Säffle, Sverige. — Handelsgymnasiast fra Gøteborg 1937, senere ansat ved Den svenska Amerikalinjes Kontor s. St.
31. VI, c. **LAJLA BRAMER** [28], f. 5/5 1919 paa Yxegaard, Västmanland, Sverige, d. 27/12 1922 i Gøteborg, begr. i Skjeberg Herred, Norge.
32. VI, d. **ROLF BRAMER** [28], f. 16/11 1923 paa Färjestadgaard ved Karlstad, Sverige. — 1939 Realskoleeksamen fra Gøteborg, hvor han uddannes som Maskiningeniør.
33. VI, e. **MARGARETH BRAMER** [28], f. 21/6 1927 i Stockholm. Gaar paa Realskole i Gøteborg.
34. V, f. **TORLEIF BRAMMER** [19], f. 2/8 1887 i Fredrikstad Ø. — Efter Middelskoleeksamen 1903 Ingeniøreksamen 1910 fra Horten tekniske Skole. Han har 1914—20 været ansat som Ingeniør i A/S Frigator, Oslo, og har derefter drevet selvstændig Brændsel- og Transportvirksomhed i Oppegaard Herred. — Gift 24/6 1916 i Skebjerg Herred med **LAURA BAKKE**, f. 16/10 1894 s. St. Søster til Petter Bramers Hustru (se Nr. 28).
- 3 Børn (VI, a—VI, c): 35, 36, 37.
35. VI, a. **ROAR BRAMMER** [34], f. 14/4 1919 i Oppegaard Herred. — Student 1938 fra Kristelig Gymnasium i Oslo; studerer Teologi og uddanner sig samtidig som Diakon.
36. VI, b. **INGAR BRAMMER** [34], f. 12/4 1922 i Oppegaard Herred. — Har gaaet i Middelskole og gennemgaar en Politiskole.
37. VI, c. **BODIL BRAMMER** [34], f. 3/3 1927 i Oppegaard Herred.
38. V, g. **AGATHE MARIE BRAMER** [19], f. 24/10 1889 i Fredrikstad Ø. — Gift 8/5 1915 i Oslo med **THEODOR CHRISTIAN GRAFF** (tidligere Hansen-Graff; Navneforandring ved Bevilling af 2/10 1935), f. 8/7 1887 i Oslo. — Student 1906 fra Hamar, senere Officerseksamen og Eksamen fra Handelsskole i Oslo. Har 1910—28 haft Stilling i »Centralbanken for Norge«, Oslo, henholdsvis som Korrespondent, Kasserer og Incasso-Chef, derefter indtil 1941 været Kasserer i »Bergens Privatbank«, Oslo, og endelig fra 1942 Kontorchef i A/S Moresco s. St. — Søn af Døvscolelærer Hans Hansen og Hustru Jørga, f. Graff⁶⁹.
39. IV, f. **PETRA BRAMER** [10], f. 2/11 1852 i Fredrikstad V, d. 2/8 1927 i Fredrikstad Ø. — Boede først sammen med sin Moder og senere med sin Søster Hanna Pettersen (se Nr. 12). — Ugift.

40. III, c. CASPER AUGUST BRAMMER [3], f. 27/11 1808 i Fredrikstad V⁶⁹, d. 20/9 1809 s. St.⁶⁹.
41. III, d. HANNA NICOLINE BIRGITHE BRAMMER [3], f. 13/10 1810 i Fredrikstad V⁶⁹, d. 19/4 1891 i Christiania. — Gift 7/12 1828⁶⁹ med den betydeligt ældre, velstaaende Skibskaptajn og Reder PETER GRØNNER, f. 1776, d. 10/1 1844 paa sin Ejendom »Gibraltar« paa Kragerøen i Glemminge⁶⁹. — Han var, da han blev gift, Nabo til Svigerfaderen, men bosatte sig senere paa »Gibraltar«. I 1842 havde han af sin Svigermoder erhvervet en Del af Ejendommen Matr. Nr. 137 i Fredrikstad V. Hanne Grønner solgte nogle Aar efter Mandens Død sine to ovennævnte Ejendomme og flyttede til Christiania⁶⁹, hvor hun, skønt svagelig, levede i en Aarrække, først i ret gode Kaar, senere under vanskelige økonomiske Forhold, væsentligst fordi der kom daarlige Aar for Skibsfarten, som skulde give hende Levebrød¹³².
42. III, e. ANNA PAULINE CATHARINE BRAMMER [3], f. 23/2 1813 i Fredrikstad⁶⁹, d. 25/4 1879 i Christiania. — Efter Faderens Død i 1835 var hun 7 Aar i Huset hos ovennævnte Grønners, hvorefter hun i en Aarrække »søgte sit Brød hos Fremmede«. Da hun paa Grund af Svagelighed maatte opgive sin Virksomhed, flyttede hun til Christiania, hvor hun boede hos en af Damerne paa Stiftelsen »Kong Oscars Minde« og i øvrigt levede af en lille Renteindtægt samt af Understøttelse fra flere af de Familier, i hvis Hjem hun havde været, og af hvem hun aabenbart var blevet paaskønnet¹³². — Ugift.
43. III, f. CASPER AUGUST FREDRIK BRAMMER [3], f. 21/2 1815 i Fredrikstad⁶⁹, d. 15/11 1833 paa Rigshospitalet i Christiania af »Brystsvaghed«.
44. III, g. ALETHE ELISABETH CAROLINE PETRINE LOUISE BRAMMER [3], f. 19/10 1822 i Fredrikstad⁶⁹, d. 2/4 1902 paa Christiania Diakonissehjem. — Hun boede hos Grønners fra Faderens Død i 1835 og i alt Fald endnu i 1876 hos Søsteren Hanna Grønner (se Nr. 41). Hun ernærede sig i mange Aar ved at lave Præstekraver. — Ugift.

M Ø E N - L I N I E N

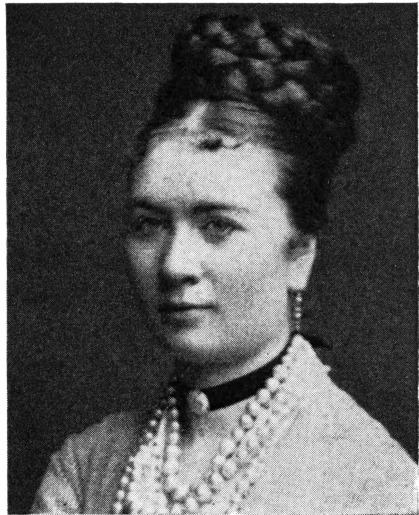
Nr. 45—57; Tavle C

Stamfader til denne Linie er **FREDERIK CHRISTIAN BRAMMER** (Nr. 11), f. 13/12 1826 i Glemminge, d. 10/3 1904 i København. Lærer, Købmand. — Gift 31/10 1852 i Birkerød med **KAREN MARIE HANSEN**, f. 20/10 1831 i Fredensborg, d. 12/11 1889 i København.

Angaaende hans og Hustrus øvrige Data se S. 62—64.

7 Børn (V, a—V, g): 45, 46, 47, 48, 49, 56, 57.

45. V, a. **CHARLOTTE MARIE BRAMMER** [11], f. 21/10 1853 i København¹⁴⁰. — Hun opdroges af Faderens ovenomtalte Halvsøster **Jacoba Caroline Charlotte Petersen**, f. Kock (gift 1860 med Vognmand Peter Petersen; Enke 1862). Tog Almuelærerindeeksamen 1877 og virkede derefter uafbrudt ved Københavns kommunale Skolevæsen, fra 1879 ved Kapelvejens Skole. Afsked 1/1 1915. — Gift 3/5 1881 i København med **JOHAN HENRIK MØLLER**, f. 21/6 1850 i København¹⁴⁰, d. 23/10 1928 paa Frederiksberg. — Efter i 1865 at have taget Præliminæreksamen fik han i fire Aar Uddannelse som Varemægler, men ansattes derefter hos en Overretsprokurator i København og tog 1873 dansk juridisk Eksamen (»bekvem«). Han forlod dog snart efter Juraen og tog 1875 Skolelærereksamen i København. Efter i et Aarstid at have været Huslærer hos en Slægtning i en Præstegaard ved Aalborg fik han 1877 Ansættelse ved Københavns kommunale Skolevæsen, først ved Charlottetegades Skole, fra 1879 ved den da aabnede Skole paa Kapelvej, hvor han 1896 blev Vice-skoleinspektør. Afsked 1913. — Søn af Grosserer Jacob Møller og Hustru Margrete Martine, f. Svingelberg.

CHARLOTTE MØLLER
f. Brammer

46. V, b. **FRITZ PAUL GOOS BRAMMER** [11], f. 26/6 1855 i Knudskov¹⁴¹, d. 12/11 s. A. og s. St.¹⁴¹.

47. V, c. FRITZ JOHAN FRANDS BRAMMER [11], f. 26/5 1857 i Knudskov¹⁴¹, d. 15/3 1935 i New York. — Efter Uddannelse i en Købmandsforretning i Stege rejste han 4/3 1883 til Amerika, hvor han var beskæftiget i Hotelvirksomhed og fik amerikansk Borgerskab 28/10 1891. Efter Hustruens Død rejste han i Efteraaret 1928 hjem til Danmark, hvor han da gerne vilde være blevet; men i Haab om paa New York's Børs hurtigt at kunne erhverve tilstrækkelige Midler til at leve i Hjemlandet tog han allerede næste Foraar tilbage til Amerika, hvor hans Forhaabninger dog blev skuffede, og i Marts 1935 blev han fundet død paa et Hotelværelse.
- Gift 4/10 1903 i New York med ANNA BARBARA KOTZ, f. 27/7 1875 s. St., d. 6/2 1928 s. St. — Datter af Skolelærer og Kirkesanger Robert Kotz og Hustru Barbara.
48. V, d. SARA CAROLINE VILHELMIE BRAMMER [11], f. 23/12 1859 i Kjeldbylille¹⁴², d. 30/11 1935 i København. — Hun var, ligesom sine to ældste Søstre, opdraget hos Faderens Halvsøster Jacoba Petersen, f. Kock. Efter Separationen fra sin anden Ægtefælle levede hun i København, de sidste 6 Aar paa Københavns Sygehjem, hvor hun døde af Sukkersyge. Hun havde gode Sprogkundskaber, særlig i Fransk, og rejste en Del i Udlandet; hun var elsket af sine Venner, bl. a. paa Grund af sit straalende Humør, der dog til Tider kunde slaa om til Melankoli. Da der ikke forelaa Skilsmisse, kunde hun efter Carl Hansens Død leve af de Midler, der efter ham var sikret hende.
- Gift 1) 12/10 1879 paa Frederiksberg med EDUARD HEINRICH RASMUSSEN, f. 15/9 1857 i København, d. 1/11 1901 s. St. — Kolonialhandler i Nyraad ved Vordingborg, senere i København. Han opholdt sig nogle Aar i U. S. A. — Skilt. (Han gift 2. Gang med Ella Borch). — Søn af Skræddermester Hans Christian Rasmussen og Hustru Hansine, f. Korkendrup. — 2) 2/6 1909 paa Frederiksberg med CARL VILHELM AMANDUS HANSEN, f. 22/12 1853 i København, d. 18/12 1924 s. St. — Efter nogle Aars Ophold i Sydafrika rejste han hjem og blev Husejer i København. — Separerede 7/7 1914. — Søn af Grosserer, Tømmerhandler Niels Hansen og Hustru Mathea Marie, f. Rosenkilde.
49. V, e. CARL PETER BRAMMER [11], f. 10/7 1862 i Kjeldbylille¹⁴², d. 26/3 1923 i København. — Efter Uddannelse i en Manufakturforretning i Roskilde drev han selv en saadan Forretning i København 1886—88, var derefter Politibetjent 1888—1902 og sluttelig Restauratør s. St.
- Gift 1) 16/7 1886 paa Frederiksberg med AUGUSTA MATHILDE EMLIE PETREA SCHALTZ, f. 30/9 1865 i København, d. 10/10 1900 i Sundbyøster. — Datter af Malersvend, senere Ølhandler Emilius Knudsen Schaltz og Hustru Ida Mathilde, f. Fresløw. — 2) 21/11 1901 i København med FREDERIKKE SOFIE RASMUSSEN, f. 25/4 1875 i Sundby, d. 16/2 1922 i København. —

Datter af Snedker, senere Tømrermester Valdemar Rasmussen og Hustru Vilhelmine Marie, f. Ahrensberg.

I 1. Ægteskab 2 Børn (VI, a—VI, b): 50, 51;

i 2. Ægteskab 3 Børn (VI, c—VI, e): 52, 54, 55.

50. VI, a. **GUDRUN ASTRID BRAMMER** [49], f. 19/11 1892 i København. — Oplært i Manufakturbranchen og før sit Ægteskab beskæftiget herved. — Gift 21/5 1911 i København med **HOLGER SOFUS OLSEN**, f. 2/9 1883 i København. — Udlært som Snedker og beskæftiget hos forskellige Snedkermestre, fra 1912 i Pianobranchen, 1925—31 Bestyrer af Pianofabrikken »Danmark«, derefter Repræsentant i Træ og Finer indtil han i September 1939 sammen med en Søn Helge Marius, der iflg. kgl. Bevilling fører Navnet Brammer-Olsen, oprettede en Fabrik til Fremstilling af Gummi-stempler — Søn af Maskinmester Vilhelm Frederik Olsen og Hustru Andrea Marie Juliane Sofie, f. Hansen.

CARL BRAMMER

51. VI, b. **GERDA BRAMMER** [49], f. 30/4 1896 i København. — Gift 25/11 1917 s. St. med **MARIUS VICTOR KIRKEBY**, f. 20/1 1893 i København, d. 28/9 1943 s. St. — Uddannet som Blikkenslager 1907—12 og arbejdede siden i Faget. — Søn af Vognmandskusk Jens Christian Nielsen Kirkeby og Hustru Maren, f. Pedersen.
52. VI, c. **POUL FREDERIK BRAMMER** [49], f. 8/9 1902 i København. Vognmand, senere Chauffeur. — Gift 29/10 1929 i Havdrup med **ANTONIA (Tony) ELISABETH CLEMMENSEN**, f. 16/11 1906 s. St. — Datter af Skorstensfejmester s. St. Carl Christian Clemmensen og Hustru Elvine, f. Nielsen.
1 Barn (VII, a): 53.
53. VII, a. **ELSE FREDERIKKE BRAMMER** [52], f. 16/2 1931 i København.
54. VI, d. **ELSE MATHILDE BRAMMER** [49], f. 8/10 1905 i København, d. 10/5 1917 s. St.
55. VI, e. **CARL VALDEMAR BRAMMER** [49], f. 21/2 1913 i København, d. faa Maaneder gammel s. St.

56. V, f. JACOBA AMALIE DAGMAR BRAMMER [11], f. 1/6 1864 i Kjeldbylille¹⁴², d. 16/11 1884 i København af Tyfus, »smittet under Udøvelse af en Kærlighedsgerning«¹⁴³. — Hun var uddannet som Lærerinde paa Frk. Zahles Kursus i København og havde derefter Stilling som Lærerinde paa en Herregaard paa Lolland. — Ugift.
57. V, g. TYRA AUGUSTA JOHANNE BRAMMER [11], f. 31/1 1867 i Kjeldbylille¹⁴², d. 25/10 1941 i København. — Efter Moderens Død i 1889 førte hun Hus for Faderen til dennes Død i 1904. — Gift 4/8 1908 i København med JENS PETER HANSEN, f. 21/12 1862 i Boeslunde Sogn¹⁴⁴ ved Skelskør, d. 11/3 1939 i København. — Han var uddannet som Skomager; efter i nogen Tid midt i 1880'erne at have arbejdet i Berlin hos en kejserlig Hof-Skomager blev han Værkfører i en Skotøjsfabrik i København, men drev senere (fra ca. 1909 til 1930) sammen med Hustruen et Laanekontor s. St. Han og Hustruen omtales som et Par elskelige og meget flittige Mennesker; de levede efter Afhændelsen af Laanekontoret uhyre beskedent, men efterlod en sammensparet Formue, af hvilken Halvdelen, ca. 20.000 Kr., ved deres Testamente tilfaldt Stiftelsen »Georg Stages Minde«, hvis Formaa^l er uden Betaling at give Drengene, der skal uddannes til Sømand, den første praktiske Undervisning i det Stiftelsen tilhørende Skoleskib »Georg Stage«. Legatet bærer Navnet »Værkfører Jens Hansen og Hustrus Legat«, og iflg. Fundatsen skal Renterne anvendes til Hjælp for værdige, trængende Elever paa Skoleskibet »Georg Stage«, enten til disses Ekvipering, naar de skal paa Togt med Skibet, eller til deres videre Uddannelse efter Togtets Afslutning¹⁴⁵. — Søn af Gaardejer Peder Hansen og Hustru Kirsten, f. Andersen.

JOHANNE HANSEN
f. Brammer

STRØ-LINIEN

Nr. 58—79; Tavle D

Stamfader til denne Linie er BOLLE FREDERIK PLUM BRAMMER (Nr. 5), f. 29/4 1771 i Hillerød, d. 16/9 1815 i Strø. Sognepræst. — Gift 8/11 1793 i København med SOPHIE HEDEVIG GALBERG, f. 5/1 (?) 1771, d. 20/9 1840 i København.

Angaaende hans og Hustrus øvrige Data se S. 45—52.

9 Børn (III, a—III, i): 58, 59, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79.

58. III, a. FRITS (i Daaben Friderich) CHRISTIAN BRAMMER [5], f. 13/1 1794 i Hillerød⁶⁶, d. 8/8 1833 i København¹⁴⁶. — Han blev 26/9 1812 udnævnt til Sekondløjtnant ved Slesvigske Jægerkorps og ansat ved Korpsets 2. Bataillon; i Novbr. s. A. fik han udbetalt et Gratiale paa 100 Rd. »at udrede af Feltkassen«; 6/7 1813 blev han forsat til Korpsets 1. Bataillon »uden Anciennetet, indtil han har taget sin Officersexamen«. Fra 1813 til sin Afsked 1826 føres han à la suite ved Jægerkorpset med en Ekstragage af 14 Rd. 56 Sk. maanedlig, der, i alt Fald fra 1825, udbetales ham ved Sjællandske Jægerkorps, ved hvilket han føres; ved kgl. Resolution af 26/10 1825 og 29/3 1826 anvises der ham Kvarterpenge i København for to Halvaar. 1815—18 var han med sit Korps i Frankrig blandt de Tropper paa i alt 5000 Mand, som Danmark — efter ved Freden i Kiel 14/1 1814 at være tvunget ind i den store europæiske Koalition mod Napoleon — sendte derved som sin Del af Koalitionens Besættelsestropper. 18/4 1826 blev han paa Grund af Svagelighed efter Ansøgning afskediget i Naade med Pension¹⁴⁷. Han døde som »fattig Patient« paa Almindeligt Hospital efter 9 Maaneders haarde Lidelser af Brystsyge, som han menes at have paadraget sig under Udkommandoen til Frankrig. Alle hans Efterladenskaber bestod i »en liden Kasse, et Mahogni Syskrin, et Par gamle Benklæder og en Brystnaal«, i alt vurderet til 8 Mk., — samt en Gæld paa 65 Rd.¹⁴⁸. — Ugift.
59. III, b. GERHARD PETER BRAMMER [5], f. 25/2 1798 i Nørhaa¹⁴⁹, d. 26/10 1884 i København¹⁵⁰. — Exam. jur. 1819 (»bequem«). Han nedsatte sig 1826 som Grosserer i København¹⁵¹ og oparbejdede en ret stor Forretning paa Norge, samtidig med at han havde flere Sejlskibe i Søen; men under en Krisetid maatte han likvidere sin Forretning, hvorefter han fik Ansættelse som Bogholder ved Berlingske Tidende. I sine sidste Aar boede han i Grosserernes Stiftelse i Valdemarsgade, hvor han havde Fribolig, og hvor han døde¹¹⁰.

Gift 19/1 1819 i København¹⁵² med sin Kusine HENRIETTE (Jette) CHRISTINE ESBENSEN, f. 1/7 1800 i Vadsø¹⁵³ i Finmarken, Norge, d. 16/1 1878 i København¹⁵⁴. — Hun var kommen til Danmark 1815. — Datter af Fiskeeksportør og engelsk Konsul, Købmand i Vadsø Arent Nicolaj Esbensen og Hustru Anne Margrethe (Grethe), f. Galberg.

11 Børn (IV, a—IV, l): 60, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71.

60. IV, a. ARENDT FREDERICK BRAMMER [59], f. 8/4 1821 i København¹⁴⁰, d. 11/11 1891 s. St.¹⁵⁵. — Han rejste som ung en Del i England og Tysk-

PETER BRAMMER

HENRIETTE BRAMMER
f. Esbensen

land for at uddanne sig og var derefter Korrespondent hos et en gros Firma i København; senere selvstændig som Agent og samtidig Bogholder hos en Grosserer. — Ugift.

61. IV, b. ERNST GEORG PETER BRAMMER [59], f. 12/7 1822 i København¹⁴⁰, d. 27/4 1876 i Leytonstone i England¹⁵⁶. — Var først Skibsmægler i København, men i Slutningen af 1860'erne var han 4—5 Aar bosat i Antwerpen, hvorefter han havde Kulforretning i London med Bopæl i Leytonstone¹⁵⁷.

Gift 1850 i England med ANN HALL, f. 1831 (?) i Gloucester-shire, England, d. 1890 i London. — Datter af Forpagter under Godset Rerhley i Gloucester-shire Hall¹⁵⁷.

1 Barn (V, a): 62.

62. V, a. GRANTLEY BRAMMER [61], f. 1851 i Gloucester-shire, England, d. 1873 i London. — Han var opkaldt efter Politikeren, Ejer af Godset Rerhley Grantley Rerhley¹⁵⁷.

63. IV, c. ANE MARGRETHE (Grethe) SOPHIE HEDEVIG BRAMMER [59], f. 23/1 1824 i København¹⁴⁰, d. 11/4 1897 s. St. — Hun gav Undervisning i Musik og boede sammen med sin Søster Henriette. — Ugift.
64. IV, d. ANNE KIRSTINE BRAMMER [59], f. 1/7 1825 i København¹⁴⁰, d. 17/8 1827 s. St.¹⁵⁸.
65. IV, e. MATHILDE HENRIKKA BRAMMER [59], f. 31/10 1826 paa Christianshavn¹⁵⁸, d. 2/2 1895 i Charlottenlund. — Hun skildres af en Søn som et livligt og arbejdsomt Menneske, der ikke blot styrede sit Hus med tilhørende lille Landbrug med 4 Kær, men ogsaa passede sin Mands Købmandsforretning, naar denne drev Fiskeri som sideløbende Virksomhed.
- Gift 9/9 1849 i Vadsø i Finmarken, Norge, med sin Fætter RASMUS GALBERG ESBENSEN, f. 21/9 1827 i Vadsø, d. 1/11 1914 s. St. — I Hjemmet i Norge havde han haft dansk Huslærer; som ganske ung fik han af sin Fader overdraget baade Butik, Pakhus, Brygge og Beboelseshus i sin Fødeby og drev Købmandsforretning der 1848—85, da han overdrog den til en Søn, Hans Fredrik Esbensen, hvorefter han med sin Hustru som en velhavende Mand bosatte sig i Danmark, hvor han levede som Rentier i en Villa, han havde ladet bygge i Charlottenlund. Da Hustruen var død i 1895, vendte han dog tilbage til Vadsø, hvor han døde hos nævnte Søn. — Søn af Handelsmand Andreas Esbensen og Hustru Erikka Lorentse, f. Klog¹⁵⁹.
66. IV, f. EMMA CATHINCA BRAMMER [59], f. 22/4 1828 paa Christianshavn¹⁵⁸, d. 21/6 1832 i København¹⁵⁴.
67. IV, g. HENRIETTE KIRSTINE BRAMMER [59], f. 11/7 1829 paa Christianshavn¹⁵⁸, d. 10/2 1899 i København. — Underviste i Sprog, særlig i Engelsk. Boede sammen med Søsteren Grethe. — Ugift.
68. IV, h. ANE ANDREA FRIDERIKKE AUGUSTA BRAMMER [59], f. 4/7 1831 i København⁷⁴, d. 11/7 1832 s. St.¹⁵⁴.
69. IV, i. FREDRIKKE AUGUSTA BRAMMER [59], f. 3/6 1833 i København¹⁵⁴, d. 29/11 1901 s. St. — Underviste i Sprog, særlig i Tysk. — Ugift.

HENRIETTE BRAMMER

70. IV, k. EMMA BRAMMER [59], f. 10/6 1835 i København¹⁵⁴, d. 10/12 1841 s. St.¹⁵⁴.

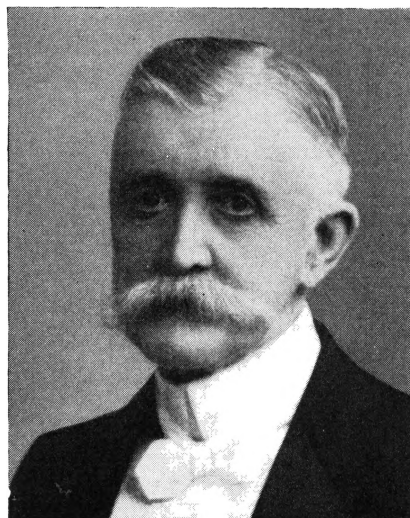
71. IV, l. ANDREAS ESBENSEN BRAMMER [59], f. 30/10 1837 i København¹⁴⁰, d. 14/12 1923 s. St. — Han kom 1852 paa Marinens Konstruktionskammer, dimitteredes derfra som Konstruktør 1855, deltog 2 Aar i praktisk Skibsbyggeri og tog saa paa Studieophold i England, hvor han i halvandet Aar arbejdede paa Tegnestuen ved et Værft i Bristol. Da fast Ansættelse i England paa Grund af den store Pengekrise ikke var opnaelig, søgte han hjem til Danmark og fik 1859 Stillingen som Fuldmægtig paa Skibsmaalingskontoret i København; 1867 forfremmedes han til Skibsmaaler ved det da nyoprettede Hovedkontor for Skibes Maaling og Registrering. Kgl. Udnævnelse 1880. Afsked 1/1 1912¹⁶⁰.

Han varetog sit Hverv som Skibsmaaler med utrættelig Energi og fremragende Dygtighed, og som Skibskonstruktør var han en Foregangsmand; saaledes byggede han 1866 Barkskibet »Thorvaldsen«, der var kendt for sin Hurtighed og endnu, da det var over 50 Aar gammelt, gjorde Rekordrejse; det tilhørte Den kgl. grønlandske Handel. Han konstruerede ogsaa forskellige Lystbaade, saaledes to særlig berømte: »Karen« og »Vivat«, som i Aarene omkring Aarhundredskiftet ved Kapsejladserne vandt mange Sejre og var anerkendte som Mønsterbaade. Hans Indsigt i Skibsfartens Udvikling fra Sejlskibenes, over Dampskibenes til de moderne Motorskibes Tid var betydelig, og han vedblev til sin Død at være levende interesseret i alt, hvad der vedrørte dette Fag. Han vandt sig mange Venner saavel ved sine store Kundskaber inden for sit Omraade som ved sin elskværdige og retsindige Karakter¹⁶¹. — R. 1897, D. M. 1909; virk. Justitsraad 1912.

Gift 29/10 1886 i København med VICTORIA CHARLOTTE AUGUSTA GRAM, f. 21/8 1855 i København, d. 18/2 1939 s. St. — Datter af Garvermester August Maximinus Gram og Hustru Valborg Emma, f. Thaulow.

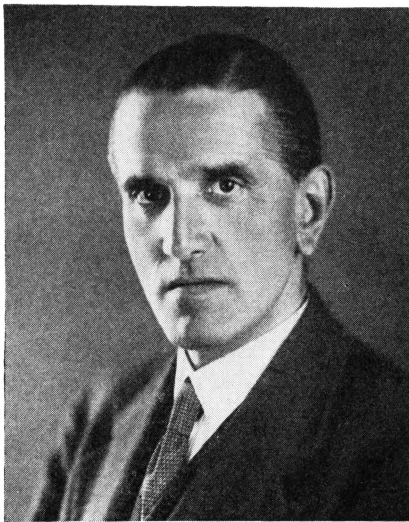
1 Barn (V, a): 72.

72. V, a. POUL ANDREAS GRAM BRAMMER [71], f. 15/9 1887 i København. — Efter at have taget Præliminæreksamen 1904 og Handelseksamen fra Bokkenheusers Kursus 1905 var han nogle Maaneder

ANDREAS BRAMMER

ansat i et Rederfirma i København, var Assistent i Grundejerbanken s. St. 1907—09 og derefter i Handelsbanken til 1918, da han sammen med to Kompagnoner paabegyndte en Veksellerer- og Bankierforretning. Han solgte dog sin Andel heri 1920, var et Aar paany i en Veksellererforretning, men beskæftigede sig derefter i en Aarrække med Revisionsarbejde og nogen Assurancevirksomhed, indtil han i Septbr. 1930 fik fast Ansættelse i Assurancefirmaet Johs. Hansen & Wilken, i hvilket Firma han er Assurandør.

POUL BRAMMER

EVA BRAMMER
f. Dam

Gift 10/3 1933 paa Frederiksberg med EVA DAM, f. 12/9 1901 s. St. — Efter at have taget Pigeskoleeksamen i København og fortsat sin Uddannelse i England fik hun 1925 Ansættelse i Finansministeriets statistiske Departement; Afsked med Pension 1944. — Datter af Fabrikant, cand. pharm. Vilhelm Bredahl Dam og Hustru Christiane Marie, f. Olsen.

73. III, c. ANNA BRAMMER [5], f. 13/5 1800 i Nørhaa¹⁴⁹, d. 27/6 1830¹⁶² i Gjødstrup Præstegaard, Sneibjerg Sogn. — Gift 26/1 1824 med sin Fætter THOMAS MANWERING ARTHUR ARCTANDER, f. 30/9 1797 i København¹⁵⁴, d. 20/5 1866 i Klinte paa Fyen⁸⁸. — Student fra Hillerød 1814⁷⁰, cand. theol. 1823, Premierløjtnant i Livkorpsset, Sognepræst til Sneibjerg-Tjørring i Ribe Stift 1823, til Nørre Næraa-Bederslev paa Fyen 1831 og til Klinte-Grindløse 1836⁸⁸. (Gift 2. G. 1831 med Kristine Amalie Fjelstrup). — Søn af Amtmand, Konferentsraad Hans Nicolai Arctander og Hustru Agneta Birgitte, f. Brammer. (Se Nr. 2).

74. III, d. JOACHIMINE HENRIETTE (Jette) BRAMMER [5], døbt 17/9 1802 i Strø⁸⁹; d. 7/11 1891 i København som Konventualinde i Brødrene Petersens Jomfrukloster¹⁶³, hvor hun boede i en meget lang Aarrække (fra før 1840). Hun var halt og blev det allerede som spæd paa Grund af et Fæld, forårsaget ved Ammens Uforsigtighed, og da hun tillige var meget gigtsvag, kunde hun kun fortjene en Smule ved Haandarbejde. Moderen boede en Del Aar hos hende i Klosteret og døde der. Efter Moderens Død i 1840, søger hun hvert halve Aar om en Understøttelse og opnaar ogsaa fra Oktober 1841 hvert Halvaar at faa et Beløb af 10 Rd.¹¹¹. — Ugift.
75. III, e. HANSINE NICOLETTE BRAMMER [5], døbt 29/6 1804 i Strø⁸⁹, d. 15/5 1818 i Hillerød⁶⁶ i Moderens Hjem.
76. III, f. JOHANNES CARL BRAMMER [5], f. 20/2 1806 i Strø¹⁶⁴, d. 13/4 1879 i København. — Bogbindersvend, senere Fabriksarbejder. Han led af »Vandresyge« og strejfede vidt om, men tilbragte fra 1852 sin meste Tid, dels paa Ladegaarden, dels paa Almindeligt Hospital i København. Sidstnævnte Sted blev han senest indlagt 26/11 1877, og der døde han¹⁶⁵.
77. III, g. ERNST KRISTOFFER DREXLER BRAMMER [5], døbt 16/11 1807 i Strø⁸⁹, begravet 29/12 s. A. og s. St.⁸⁹.
78. III, h. ERNST GEORG WILHELM BRAMMER [5], døbt 13/2 1810 i Strø⁸⁹, begravet 19/4 1815 s. St.⁸⁹.
79. III, i. RASMUS CHRISTIAN BRAMMER [5], døbt 8/11 1814 i Strø⁸⁹, begravet 19/4 1815 s. St.⁸⁹.

DEN ÆLDRE HILLERØD-LINIE

Nr. 80—135; Tavle E

Stamfader til denne Linie er JOACHIM HENRIK CARSTIN BRAMMER (Nr. 6), f. 25/5 1772 i Hillerød, d. 20/11 1801 s. St. Hører (Adjunkt). — Gift 20/3 1798 med SUSANNE MARIE JENSEN, f. 26/3 1782 i Karlebo, d. 27/5 1867 i Høve. Angaaende hans og Hustrus øvrige Data se S. 52—58.

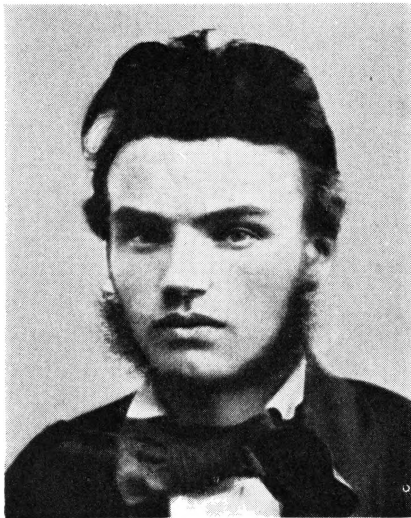
2 Børn (III, a—III, b): 80, 136.

80. III, a. JOHANNES FREDERIK (i Daaben Friderich) CHRISTIAN BRAMMER [6], f. 15/12 1798 i Hillerød⁶⁶, d. 7/2 1869 i Butterup¹⁶⁶ ved Holbæk. — Knap 6 Aar gammel kom han med sin Moder, sin Stedfader Fysikus, Dr. med. Fangel og sin yngre Broder til Stavanger i Norge; men allerede efter 1 ½ Aars Forløb, efter Dr. Fangels Død, var han atter i Danmark og blev da straks — fra April 1806 — optaget i Hjemmet i Tikøb Præstegaard hos Moderens »overmaade kiære Veninde og Kusine Kristiane Marie Fangel¹¹⁴«, der dog døde allerede i September 1808; men han blev hos Pastor Fangel til 1810 og var derefter i to Aar sammen med Moderen hos sin Morfader, Amtsprovst Jensen i Frederiksborg Præstegaard, hvor han fik almindelig Skoleundervisning.

Da det var blevet bestemt, at han skulde gaa Apoteker-Vejen, blev han i April 1812, altsaa kun 13 Aar gammel, »anbragt i Disciplin« hos Assessor og Apoteker Pflugmacher paa Christianshavns Apotek, og der blev han, til han var færdig med sin Uddannelse. Den 29/3 1817 havde han »underkastet sig den befalede Prøve hos Professor og Stadsphysicus Lund«, og af ham fik han »for sine gode Kundskaber et fortrinligt Vidnesbyrd om, at han er en meget god Medhjælper i et Apothek«; det udtales, at han har »stedse saavel ved sit paalagte Arbejde som i sine Fritimer søgt at erhverve sig saa mange theoretiske og practiske Kundskaber som muligt«, ligesom dette Testimonium bevidnede »saavel Candidatens Flid og Fremgang i Pharmacien som og hans øvrige Kundskaber og rosværdige Opførsel i bemeldte hans Condition«. Dernæst fremstillede han sig 19/8 s. A. for Decanus og andre Medlemmer af det medicinske Fakultet samt Assessor pharmaceuticus og begærede at blive antaget til Examen chemico pharmaceuticum, og ved den samme Dag afholdte Prøve »befandtes, at han besvarede de ham forelagte chemiske, pharmaceutiske og botaniske Spørgsmaal saaledes, at samtlige Examinatores eenstemmigen tillagde ham Characteren Laudabilem«, og han

erklæredes »for dygtig til at indrette et Apothek og at forestaae det, enten som Principal eller Provisor, samt at have Indsigt til at kunne forsyne det med gode Medicamenter«. Testimoniet er udstedt 25/8 1817¹⁰⁷.

Han fik nu Ansættelse paa Vajsenhusapoteket i København, men blev der kun til 1/5 1818. Paa dette Tidspunkt maa han — til Trods for sine gode Vidnesbyrd og fine Eksamen — være kommen paa andre Tanker med Hensyn til sin Fremtid; thi efter at han en Tid paany har opholdt sig hos Moderen og Morfaderen, der nu er forflyttet til Hjørlande Præstegaard, tog han fra

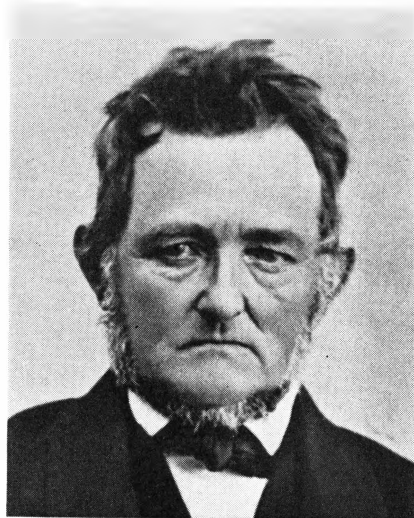
JOHANNES BRAMMER

ANNE BRAMMER
f. Knudsatter

1/5 1819 — efter Forslag af Broderen¹⁰⁸, der i Regensporten havde set et Opslag derom — imod en Stilling paa Catrinedal ved Holbæk som Huslærer for Kammerraad og Landinspektør Bie's Børn¹¹⁴, og fra nu af helliger han sig helt Lærergerningen. Han blev hos Bie, indtil han 1/7 1820 tog til Jonstrup Seminarium, hvor han paa kun eet Aar — 1/7 1821 — tog Skolelærer-Eksamen med Hovedkarakteren »Meget duelig«. Af de 17 Specialkarakterer var 5 udmærket godt (i Fag vedr. Dansk, Historie, Geografi), 11 meget godt og kun eet godt, og det var i Sang. Det siges dog, at han »kan forestaa Sang i Kirken, men ikke Orgelspil«. Efter Eksamen tog han paany til Catrinedal; men 9/4 1823 sendte han en Ansøgning til Sjællands Biskop, Münter, med Anmodning om, at denne vil have ham i gunstig Erindring ved forefaldende Vacance af et Skolelærerembede paa Landet. I denne Ansøgning, der var ledsaget af Eksamenstestimonier og anbefalinger fra Bie m. fl., støtter han »sit Haab om at maatte værdises at komme i fortrinlig Betragtning« foruden paa sin gode Eksamenskarakter og sin Øvelse og Færdighed i at undervise tillige paa Bevidstheden om sin »til den ansøgte Virkekreds inderlige Lyst«.

og han fortsætter: »Vel kan kun min egen Samvittighed afgjøre, om jeg i Sandhed er opfyldt af Tilbøjelighed til at anvende mine Leve-Aar til Børns Opdragelse og Undervisning, eller om jeg søger et Embede, hvis Kald disse Hver ere, blot for det nødtørftige Udkommens Skyld; men dog kan jeg bevise, at jeg kunde erhverve mig dette paa en anden Vej, end den her ansøgte, og at altsaa denne, uagtet dens Simpelhed, Tarvelighed og Besværlighed maa i og for sig selv have noget tiltrækkende ved sig for mig«¹⁶⁷.

At Johannes Brammer virkelig har følt et særligt Kald til at være Lærer, bør sikkert ikke betvivles; men en medvirkende Aarsag til, at han forlod Pharmacien, kan dog maaske ogsaa have været, at han af Mangel paa Penge ikke mente nogensinde at kunne blive Apoteker. Det skal i alt Fald have været Moderens Ønske, at han skulde gifte sig med »en gammel, rig Apotekerenske«, da det var den eneste Maade, hvorpaa han kunde opnaa at faa et Apotek¹²²; men han valgte altsaa at tage Lærereksamen, og han blev gift med en ung Pige, som han utvivlsomt havde truffet under sit Ophold paa Catrinedal, og Moderen maa have forsonet sig med dette Giftermaal; thi hun tilbragte senere ofte en Tid hos Skolelærerfamilien.

JOHANNES BRAMMER

Johannes Brammer blev paa Catrinedal, indtil han 12/4 1824 fik Collats som Lærer og Kirkesanger i Amminstrup¹⁶⁹, Helsing Sogn, og her faldt hans øvrige Livsgerning, til han 1/7 1860 tog sin Afsked. Som Lærer udmærkede han sig nu ikke i særlig Grad til Trods for, at han jo havde fine Eksamensresultater; i alt Fald maa man af Biskop Münters Visitatsbog fra 1828¹⁰⁶ forstaa, at Amminstrup Skole kun hørte til de middelgode, og Biskop Mynster siger i sin Visitatsbog 11/10 1840¹⁷⁰ om ham, at han »er vel indskrænket, men katechiserer godt, naar han ikke bliver confus«, og ved næste Visitats 16/7 1850, at han »er sagtfærdig, men tro og flittig«. De Karakterer, Bispen giver selve Skolen i de forskellige Fag, er dog ved den sidste Visitats bedre end ved den første.

Det er forstaaeligt, at det maatte knibe for ham at faa Tjenestens Indtægter til at slaa til, efterhaanden som Familien voksede. Ved hans Ansættelse hedder det, at den ham »tilkommende Skoleløn 50 Rbd. S. vil blive ham quartaliter udbetalt af Frederiksborg Amtstue, samt at der vil blive ham anvist 5 Fv. Brænde aarlig«¹⁷¹. I 1840 søger han da om en Understøt-

telse¹¹¹ af Amtsskolekassen og anfører at have været Lærer i Ammindrup i 17 Aar, samt at han har 8 levende Børn og snart venter det niende; Provst J. P. Wedel i Helsingør anbefaler ham, da han i mange Aar har kendt ham »fra den fordelagtigste Side baade som Skolelærer, i hvilket Fag han stedse har anvendt den muligste Flid, og som Menneske, der ved sit Forhold har gjort sig fortjent til almindelig Agtelse«. Han opnaaede at faa 12 Rd. af Distriktets Jordebogskasse, da han ansaaes »trængende og værdig til Hjælp«; det samme gentog sig aarlig til 1847 incl.

Da han havde taget sin Afsked, boede han en Tid i Høve hos Datteren Susanne Christensen (se Nr. 117), men flyttede senere til den anden Datter, Christiane Rüssel (se Nr. 130) i Butterup¹⁷², hvor han døde. Han omtales som en elskværdig Mand, der havde den Skæbne at være lam i sine sidste Aar¹⁷³.

Gift 11/6 1824 i Svinninge¹⁷⁴ med ANNE LUCIE KNUSDATTER, f. 12/6 1797 s. St.¹⁷⁴, d. 30/4 1869 i Helsingør¹⁷⁵, begravet i Butterup. Ved Brylluppet var ovennævnte Landinspektør Bie en af Forloverne. — Datter af Gaardmand i Svinninge Knud Jensen og Hustru.

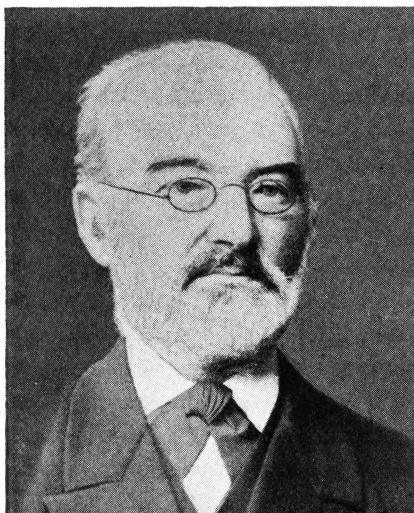
10 Børn (IV, a—IV, k): 81, 117, 118, 119, 128, 129, 130, 131, 132, 135.

81. IV, a. CARL HENDRIK BOETHIUS BRAMMER [80], f. 28/1 1825 i Ammindrup¹⁷⁶, d. 23/6 1901 i Hundested, Torup Sogn¹⁷⁷. — Han var Discipel i Frederiksborg Latinskole fra 1/4 1838, men maatte ifølge sin Farmoder, Fru Fangels Optegnelser »forlade den igen af Mangel paa Hoved og rejste hjem 10/10 1842«. Denne strænge Opfattelse af hans intellektuelle Evner — hvad enten den nu i denne Form skyldtes Skolen eller Farmoderen — skulde han dog gennem sin senere Virksomhed gøre grundigt til Skamme.

I Oktober 1849 tog han Skolelærereksamen fra Snedsted Seminarium¹¹⁴ og blev straks efter ansat som Hjælpelærer hos sin Svigerfader, Skolelærer Peder Hansen i Krabbedams Skole ved Jægerspris i Draaby Sogn. Svigerfaderen var saa svagelig, at Brammer i Virkeligheden bestyrede Skolen, og han gjorde det som en »duelig og samvittighedsfuld Lærer«, en Udtalelse fra vedkommende Provst¹⁷⁸, der tilføjer: »Den Ungdom, som han underviste, har jeg fundet i det Hele vel oplyst. Krabbedams Skole er en god Skole!« I 1852—53 søgte Carl Brammer anden Tjeneste og blev i September 1853 kaldet til Skolelærer i Næsby paa Ovrø¹⁷⁹, hvor han dog kun blev kort, idet han allerede i Begyndelsen af 1855 fik Store Karlsminde Skolekald i Torup Sogn¹⁷⁹. Ogsaa sin Ansøgning om denne Tjeneste kunde han ledsage med rosende Udtalelser fra sin Provst om Duelighed, Troskab samt brav og retskaffen Vandel¹⁷⁸. Han virkede som Lærer og Kirkesanger i St. Karlsminde, indtil han fra 1/1 1891 tog

sin Afsked og flyttede til Jægerspris, sin og Hustruens Ungdoms Egn; men efter fire Aars Forløb drog de dog tilbage til Torup Sogn for at bosætte sig hos Sønnen Wilhelm (se Nr. 105), der var Købmand i Hundested, og der blev han til sin Død.

Det var dog næppe Skolegerningen, der lagde mest Beslag paa Carl Brammers Initiativ; men det var Egnens store Fiskerbefolkning og dennes vanskelige og utilfredsstillende Arbejdsforhold, som især vakte hans Interesse, og gennem de omtrent 40 Aar, i hvilke han virkede paa Egnen,

CARL BRAMMER

DORTHEA BRAMMER
f. Hansen

udførte han et stort og resultatrigt Arbejde for at forbedre Fiskernes Kaar. Der var i saa Henseende navnlig to Omraader, som i høj Grad trængte til at reformeres og saa at sige opbygges fra Grunden: Fiskerne havde ikke store, søgaaende, men kun smaa, aabne Baade og var derfor henvist til at fiske i forholdsvis nære Farvande, og de havde ingen Havne, men landede deres Baade paa den aabne Kyst. For disse fundamentale Mangler, der satte snævre Grænser for Fiskernes Indtjeningsmuligheder, havde Brammer et aabent Øje, og han satte sine Kræfter ind paa at afhjælpe dem.

Han begyndte allerede i 1860 at arbejde paa den Opgave at skaffe Fiskerne i Lynæs en Havn, og han opnaaede bl. a., at Det Classenske Fideikommis ydede betydelige Summer dertil, samt at Grevinde Danner skænkede det nødvendige Tømmer fra sine Skove ved Jægerspris; ved lejlighedsvis selv at deltage i det manuelle Arbejde bidrog ogsaa Fiskerne deres til Værkets Fremme. I 1865 var Maalet naaet, og Lynæs

Fiskerihavn stod færdig som den første paa Halsnæs. Som rimeligt var, valgtes Brammer til Formand for Havnens Bestyrelse, en Post han beklædte, indtil han i 1891 forlod Egnen.

Det var forstaaeligt, at Fiskerne ofte henvendte sig til Brammer, deres nidkære Talsmand, naar der skulde skaffes Midler til nye og større Baade eller til mere tidssvarende Redskaber, og han havde oftest Held til at skaffe Hjælpen gennem sine mange og gode Forbindelser, og da det efterhaanden var lykkedes at faa en Del større, søgaaende Baade i Fart, kom der et vældigt Opsving i Fiskeriet paa Halsnæs, hvilket bl. a. dokumenteredes gennem en Statistik, som Brammer hvert Aar udarbejdede. Statens Myndigheder fik da ogsaa Øje for disse Fremskridt og stillede sig velvilligt over for Egnen, saaledes at der blev bevilget Midler til Anlæggelse af en Havn i Hundested, og Brammer opnaaede den Glæde at se ogsaa denne anlagt. Hans Interesse for disse Forhold strakte sig for øvrigt ogsaa til »Kulhusene« i Horns Herred paa den modsatte Side af Indløbet til Roskilde Fjord, saaledes at den første Anløbsbro paa dette Sted blev anlagt paa hans Initiativ.

Han udarbejdede endvidere et Skrift om Fiskeriet paa Halsnæs og Fiskerlejnernes Udvikling i Tiden 1788—1888, og dette haandskrevne Arbejde var fremlagt i Fiskeriforeningens Lokale paa den store nordiske Udstilling i København 1888; det bragte ham megen Anerkendelse, bl. a. i Form af Udstillingskommitteens Hædersdiplom. Da »Dansk Fiskeriforening« stiftedes i 1887, blev Brammer indvalgt i Bestyrelsesraadet, hvor han virkede til sin Død¹⁸⁰.

Sin betydelige Indsigt i Fiskeriforhold udvidede han paa sine hyppige Rejser i Udlandet, og han fik jo Lejlighed til at udnytte sine saaledes vundne Erfaringer i Hjemegnen. Det var vel ellers i de Tider temmelig usædvanligt, at en Landsbyskolelærer kunde foretage saadanne Langrejser, da selve Lærerlønnen var lille nok; men Kaldets Biindtægter var ikke saa ringe, og han var desuden en god Økonom¹⁸¹.

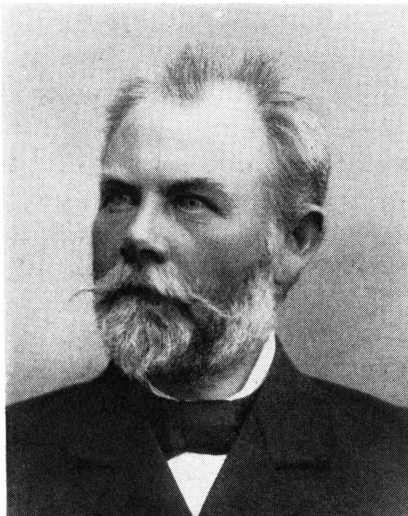
At Brammer paa den Egn, som han havde gjort saa meget for, var en afholdt Mand, er selvfølgelig; men ved sin Død fik han ogsaa en smuk Omtale i Dansk Fiskeriforenings Medlemsblad¹⁸², der kalder ham Fiskernes utrættelige Talsmand og Raadgiver og udtaler, at disse sikkert længe vil mindes ham med Taknemmelighed, ligesom hans ivrige Arbejde inden for Foreningen og hans paalidelige og regelmæssige Medarbejderskab ved Bladet anerkendes. — D.M. 1886, Kammerraad 1888.

Gift 15/7 1849 i Draaby Sogn¹⁸³ med DORTHEA CECILIA HANSEN, f. 21/5 1825 s. St.¹⁸³, d. 14/1 1905 i Frederiksværk¹⁷⁷. — Datter af Skolelærer og Kirkesanger i Krabbedams Skole ved Jægerspris, Dannebrogsmænd Peder Hansen og Hustru Ane Marie Mortensdatter.

6 Børn (V, a—V, f): 82, 98, 99, 101, 105, 108.

82. V, a. PETER HANSEN BRAMMER [81], f. 3/10 1849 i Gjerlev, Draaby Sogn¹⁸³, d. 14/2 1916 i Lynæs¹⁷⁷.

Da han i fire Aars Alderen efter en svær Sygdom var blevet lam i Benene, saaledes at han indtil sit 28. Aar kun kunde færdes ved Hjælp af Krykker, ansaa man Skrædderhaandværket som særlig egnet for ham; han kom altsaa i Skrædderlære efter Konfirmationen, og da Læretiden var endt, slog han sig ned hos Forældrene i St. Karlsminde Skole. Hans Hu stod imidlertid ikke til Naalen, og vel-

PETER HANSEN BRAMMER

CORNELIA BRAMMER
f. Jacobsen

begavet, som han var, begyndte han snart at sysle med andre Planer, og i en Alder af 22 Aar skaffede han sig ved Laan den nødvendige Kapital til Køb af en Byggegrund i Lynæs og til der at opføre et beskedent Hus, der indrettedes til Købmandshandel.

Der fandtes paa dette Tidspunkt — i 1871 — forud kun een Købmandsforretning paa Halsnæs, og denne laa midtvejs mellem Frederiksværk og Lynæs; det viste sig da ogsaa snart, at Peter Brammer var slaaet ind paa den rigtige Vej, og han skulde i de kommende Aar faa rigelig Anvendelse for sine betydelige Evner. Forretningen gik over al Forventning godt; fra hele Halsnæs kom Bønderne med deres Produkter — Æg, Smør, Korn og Kartofler — og gjorde samtidig deres Indkøb i Forretningen, der hurtigt blev udvidet til, foruden den oprindelige Købmandshandel, at omfatte Kul, Foderstoffer, Manufakturvarer, Skrædderi og Skibsprovantering, saaledes at Bønderne saavel som Lejernes Fiskere kunde forsyne sig med alt, hvad de havde Brug for. I 1884 fandt en betydelig Udvidelse Sted; Huset

ombyggedes til en to Etagers Ejendom, og samtidig paabegyndtes en Fiskeeksportforretning, der hurtigt oparbejdedes til at omfatte Eksport i stort Omfang til Tyskland og England. Fiskerne fra hele Nordkysten og fra Isefjord kom til Lynæs med deres store Fangster for samtidig at forsyne sig med alle nødvendige Varer til Baad og Hjem. Det varede nu heller ikke længe, før Peter Brammer begyndte selv at importere Korn, Foderstoffer og Kul, samtidig med at han eksporterede danske Landbrugsprodukter til England, Tyskland og de skandinaviske Lande. I første Halvdel af 1880'erne blev Forretningen udvidet med Filialer i Hundested og St. Karlsminde, og i 1888 begyndte Peter Brammer at bygge Skibe for egen Regning. Rederiet naaede efterhaanden op paa at eje 9 Sejlskibe og 2 Dampere, der besørgede Forretningens Sejladsere paa Ind- og Udland.

Omkring 1890 tog Fiskeeksporten et mægtigt Opsving, og Peter Brammer, der i de senere Aar havde kunnet bevæge sig omkring ved Hjælp af en Stok, færdedes trods sin Svaghed meget paa Rejser i Udlandet. Navnlig i Gøteborg og den svenske Skærgaard gjorde han store Forretninger ved Opkøb af Sild, der med Dampere sendtes direkte til England. Han blev efterhaanden en kendt Mand inden for Fiskebranchen, og paa de store Markeder i London, Hull, Hamburg, Berlin og Bremen var hans Navn særdeles godt omtalt. De Handlende i disse Byer købte altid gerne Fisk fra »P. H. Brammer«, som Firmaet hed, ikke mindst fordi han satte en Ære i at give Varen den helt rigtige Behandling, saa den kom frisk frem til Salgspladserne. Ved Deltagelse i Udstillinger i Berlin, Hamburg, Paris og andre Steder høstede stor Anerkendelse, og en Del Diplomer erhvervedes.

I 1897 forpagtedes Fiskeriet i Arresø for 25 Aar. Fiskeriet blev sat i System og viste sig at være en udmærket Forretning. Forpagtningen overgik senere til Sønnen Carl Brammer i Frederiksværk (se Nr. 83) og er fremdeles i dette Firmas Besiddelse. I Forbindelse med Fiskeeksportforretningen sendtes endvidere Folk til forskellige Fiskepladser i Norge for at undervise Nordmændene i Aalefiskeri. Aalen, der ikke havde Interesse paa det norske Marked, kunde købes fordelagtigt og blev bragt hjem med egne Skibe.

Først i 1890'erne var Peter Brammer tillige begyndt at handle med Trælaster — Fiskerlejerne var i Fremvækst, og hvad var da naturligere end at paabegynde en Forretning med Bygningsartikler og Træ, saa meget mere som Virksomhedens egne Skibe, naar de gik til Sverige og Norge med Landbrugsartikler, kunde tage Tømmer og Brædder med hjem. Uden for sit egentlige Felt gjorde han i øvrigt talrige udmærkede Forretninger ved de store Strandingsauktioner paa Jyllands Vestkyst og andre Steder, hvor han opkøbte de ind-

bjærgede Varer, omladede dem i egne Skibe og videresolgte dem til Købmænd i andre danske Havnebyer. Han gav sig desuden af med Stenfiskeri, der ogsaa var en indbringende Forretning. Nogle af Sejlskibene var saaledes indrettet, at de kunde anvendes til Optagning af Søsten, og han havde store Kontrakter med Bygmestrene for Datidens betydeligste Vandbygningsarbejder, saasom Høfderne langs Jyllands Vestkyst, Københavns Frihavn, Middelgrundstortet m. m.

Da den store Fiskerihavn paa Anholt stod færdig i 1902, mente Peter Brammer, at dette var Stedet for en Fiskeeksportforretning med Sildesalteri, og da de store, søgaaende Fiskerbaade — danske saavel som svenske — begyndte at benytte den nye Havn som Basis, viste denne Antagelse sig at være fuldkommen rigtig. I en lang Aarrække, helt op til 1920, da Fiskerne — der imidlertid havde faaet kraftigere Motorer i deres Baade — gik over til selv at sejle til Fastlandet med Fangsterne, blev Forretningen paa Anholt Havn et fortrinligt Aktiv; fra 1905 havde den tillige omfattet Skibsproviantering, Bageri, Sømandshjem og Afholdsrestauration. Det var ikke sjældent, at der i Efteraarsmaanederne kunde ligge op til 500 Baade i Havnen. Da var der Travlhed i Forretningen baade Dag og Nat. I 1902 købtes endvidere en Trawldamper til eget Fiskeri i Nordsøen og Kattegat. Fangsterne indbragtes til Københavns Frihavn, hvor de solgtes fra Skibet til en anselig Kundekreds.

I 1904 dannedes Aktieselskabet »Dansk Trawl- og Fiskekompagni« med Sæde i København, og da Peter Brammer blev Direktør for Selskabet, flyttede han til Hovedstaden; men paa Grund af Sygdom maatte han dog allerede i 1907 opgive denne Stilling og bosatte sig da paany i Lynæs, hvor han blev til sin Død.

Peter Brammer var stærkt interesseret i kirkelige Forhold og arbejdede ivrigt for Indre Missions Sag, mange Mennesker høstede godt af hans Gavmildhed, og som Arbejdsgiver ønskede han at give sine Folk gode Vilkaar; saaledes lønnede han sine Sejlskibes Besætninger med Part i Fortjenesten, og to af Skibsførerne opnaaede at faa deres Skib til Ejendom, da de havde indtjent dets Værdi. — Alvorlig Sygdom og store Lidelser skulde han gennemgaa i sine sidste Aar; men Energiens var fremdeles usvækket, og han dirigerede sine Forretninger fra sit Sygeværrelse, som oftest sengeliggende.

Da han i 1916 afgik ved Døden i sit Hjem i Lynæs, var Aaleeksportforretningen i Frederiksværk allerede fra 1898 overgaaet til hans ældste Søn Carl (se Nr. 83), og den gamle Hovedforretning i Lynæs, med Undtagelse af Fiskeeksportafdelingen s. St., var i 1908 overtaget af den næstældste Søn Sophus (se Nr. 92). Den yngste Søn, Hans Tausen (se Nr. 95), der i en Aarrække havde været Parthaver i Fiske-

eksportafdelingen i Lynæs, overtog denne samt Filialen i Hundested, medens Forretningen paa Anholt overtoges af Enken og de tre Sønner i Forening¹⁸⁴.

Gift 18/10 1874 i Torup¹⁷⁷ med CORNELIA HELOISE BENEDICTE CONCORDIA ELISABETH JACOPSEN, f. 5/2 1852 i Korsør¹⁸⁵, d. 14/4 1931 i Lynæs¹⁷⁷. — Datter af Justitsraad, Boghandler Edward Vilhelm Jacopsen og Hustru Thalia Ida Gervasine, f. Møhlendorf.

3 Børn (VI, a—VI, c): 83, 92, 95.

83. VI, a. CARL EDUARD BRAMMER [82], f. 28/2 1875 i Lynæs¹⁷⁷, d. 11/4 1932 i Frederiksværk.

Efter Skolegangen i Frederiksborg Latinskole kom han i Købmandslære i Sorø, hvilken Læreplads han dog forlod for at fortsætte sin Uddannelse i sin Farfaders Broder, Valdemar Brammer's (se Nr. 119) Købmandsforretning i Skotterup ved Helsingør. Han afsluttede sin Uddannelse ved at tage Handelseksamen paa Grüners Handelsakademi i København og ansattes saa i Faderens Forretning i Lynæs, hvor han — med en Afbrydelse i 1894, da han aftjente sin Værnepligt i Marinen — forblev til 1898 og

CARL BRAMMER

hovedsagelig var beskæftiget i Fiskeeksportafdelingen. Han giftede sig nu og bosatte sig samtidig i Frederiksværk, idet han helt overtog Aaleeksportforretningen. Denne drev han med Dygtighed og Energi og oparbejdede den til et betydeligt Foretagende, som i Løbet af faa Aar blev den største Forretning af den Art i Norden med Filialer i Norge, Sverige og England. Afdelingen i Sverige kom til i 1919, da han købte en af den svenske Stat stort anlagt Aaleeksportforretning i Åhus i Skaane.

I 1917 lod Carl Brammer sin Forretning indgaa i Aktieselskabet »P. H. Brammer« og fungerede som dettes 1. Direktør; da Selskabet imidlertid ophørte i 1920, købte han sin gamle Forretning tilbage, og denne omdannedes i 1926 til et Aktieselskab under Navnet »Carl Brammer«, hvis Direktør han var til sin Død¹⁸⁴.

Gift 1) 4/9 1898 i København med EMILIE HANSINE LARSEN, f. 5/10 1874 i Nyborg; skilt 1915. — Datter af Jærnbanefunktionær

Jens Larsen og Hustru Mette Marie, f. Axelsen. — 2) 8/8 1915 paa Amager med ELLA ELISABETH SEHESTED MALLING, født LARSEN, f. 8/12 1890 s. St.; skilt 1925. (Gift 1. G. 1912 med Assurandør Alfred Stalye Malling; skilt 1915). — Datter af Birkedommer Edvard Balthazar Larsen og Hustru Petra Johanne, f. Bluhme. — 3) 4/6 1926 i København med ELSE LYBYE, f. 8/5 1902 i Frederiksværk. Som ung Pige studerede hun ved pharmaceutisk Lærestanstalt, men opgav Studierne ved Ægteskabets Indgaaelse. Efter at være blevet Enke har hun drevet Handel med Dame-lingeri og Trikotage, først under private Former; men i 1936 købte hun i Frederiksværk en Forretning med disse Artikler og har efterhaanden drevet den op til at være et Levebrød for sig og sine Børn. — Datter af Dyrlæge Hans Lybye og Hustru Hedvig Olavia Marie, f. Sewerin.

Af 1. Ægteskab 4 Børn (VII, a—VII, d): 84, 85, 88, 89;
af 3. Ægteskab 2 Børn (VII, e—VII, f): 90, 91.

84. VII, a. ELISABETH BRAMMER [83], f. 8/10 1899 i Frederiksværk. — Gift 25/4 1925 i Hellerup med JANUS BIRGER KRISTIAN GUNNER, f. 27/6 1882 i København. — Student 1901, cand. polyt. 1908, derefter Ingeniør i A/S Titan; Professor i Tegning ved Den polytekniske Lærestanstalt 1917, Lærer i Tegning paa Officersskolen 1933. Formand for Dansk Standardiseringsraads Udvalg til Udarbejdelse af danske Tegningsnormer fra 1927. Udgivet: Skrift for teknisk Tegning (1920). Har siden 1936 malet en Del Portrætter og har udstillet forskellige Steder. — R. 1931. (Gift 1. G. 1923 med Ellen, f. Ericksen; skilt 1925.) — Søn af Malermester Lars Peter Christensen Gunner og Hustru Else Kathrine, f. Jensen.
85. VII, b. CARL EINAR GUSTAV BRAMMER [83], f. 13/2 1901 i Frederiksværk. — Efter Realeksamen fra Haslev Gymnasium 1916 gik han paa Brødr. Påhlmans Handelsakademi i København og uddannedes derefter i Fiskeeksportvirksomheder i Lynæs, paa Skagen og Anholt; han aftjente sin Værnepligt ved Infanteriet i 1921 og fortsatte saa nogle Aar sin nævnte særlige Uddannelse ved Engagement i forskellige Fiske-Engros-Virksomheder i tyske Byer og sluttelig ½ Aar i A/B Aaleksporten i Åhus i Skaane. Fra 1925 var han Bogholder i Faderens Aaleksportforretning i Frederiksværk, men rejste i Maj 1928 til Kristiansand i Norge, hvor han drev selvstændig Forretning med Opkøb af levende Aal for Eksport; han afhændede den dog i 1931, rejste hjem og blev Prokurist i Faderens Forretning,

indtil han ved dennes Død i 1932 afløste ham som Direktør for A/S Carl Brammer, Aaleeksport, Frederiksværk; fra 1942 er han desuden Formand for Selskabets Bestyrelse. I 1935 havde han tillige oprettet en Salgsafdeling og Kommissionsforretning paa Københavns Fisketorv. — Ved Siden af denne Virksomhed har han for egen Regning siden 1940 drevet en stor Pelsdyrfarm med Opdræt af Mink, fra 1941 oprettet et Agentur for Eksport af Fisk fra Danmark til Italien og fra 1942 været Statens Forpagter af Fiskeriet i Arresø.

Formand for »Dansk Aaleeksportforening« fra 1932 og for »Provins-Fiskeeksportforeningen« fra 1936; fra samme Aar Redaktør af »Fiskeeksportør-Bladet«. Medlem af Bestyrelserne for Sjællands Pelsdyravlerforening, Turistforeningen for Frederiksværk og Omegn samt A/S Asserbo Golfklub, af hvilken han er Medstifter. — Har uddannet sig som Violinist

EINAR BRAMMER

hos Musikere i København og paa Musikkonservatoriet i Kiel.

Gift 30/5 1928 i Hillerød med ELISA HELLGREN FREDERIKSEN, f. 26/7 1906 i Frederiksværk. — Datter af Bogholder s. St. Niels Sofus Carl Frederiksen og Hustru Karen Kirstine Dorthea, f. Petersen.

2 Børn (VIII, a—VIII, b): 86, 87.

86. VIII, a. CARL OLE BRAMMER [85], f. 12/3 1929 i Kristiansand.

87. VIII, b. CARL HENRIK BRAMMER [85], f. 10/8 1935 i Frederiksværk.

88. VII, c. INGVAR BRAMMER [83], f. 3/10 1902 i Frederiksværk. — Efter et Par Aars Læretid i et Skibsbefragterfirma i København tog han i 1922 til London, hvor han havde Ansettelse i Fiskegrossist-Firmaer, først hos E. Salomonsen & Co. og derefter hos H. Petersen; ved dennes Død omdannedes

Firmaet til et Interessentskab med Carl Brammer (se Nr. 83) som Medindehaver og Ingvar Brammer som Prokurist. Ved Carl Brammers Død solgte Boet hans Andel i Selskabet; men Ingvar fortsatte som Prokurist i Firmaet.

Gift 29/12 1931 i København med SIGRID VIOLA ANDERSSON, f. 16/12 1901 i Vimmerby, Sverige. — Efter Studenter-eksamen havde hun Stilling som Lærerinde. — Datter af Gaardbrukare Anders Gustaf Andersson og Hustru Selma Sofia Danielsdotter, Vimmerby.

89. VII, d. HARALD PETER BRAMMER [83], f. 29/2 1908 i Frederiksværk. — Fik Uddannelse i en Fiske-Engros-Forretning i Kiel, hos Faderen i Frederiksværk og paa Købmandsskolen i København. Driver fra 1932 en selvstændig Engros-Forretning med Aal i London. Han boer i Cambridge. — Gift 17/12 1937 i Ely i Cambridgeshire, England, med GRACE HAZEL. — Uddannet som Børnehavenlærerinde. — Datter af Hotelbestyrer Hazel.

1 Barn (VIII, a): 89 A.

89 A. VIII, a. RITA BRAMMER [89], f. 7/10 1944 i Littleport, Cambridgeshire.

90. VII, e. CARL EDVARD BRAMMER [83], f. 18/8 1926 i København.

91. VII, f. ANNE BRAMMER [83], f. 22/10 1928 i København.

92. VI, b. SOPHUS CHARLES CHRISTIAN BRAMMER [82], f. 28/8 1877 i Lynæs¹⁷⁷.

Efter Skolegang i Frederiksborg Latinskole og Handelsuddannelse hos Kommerceraad Jacob Petersen i København blev han i 1895 ansat i sin Faders Forretning; han aftjente sin Værnepligt i Marinen i 1897 og fik næste Aar Prokura hos Faderen og blev Disponent for samtlige Afdelinger; samtidig havde han rig Lejlighed til at supplere sin Uddannelse ved Rejser i Udlandet. Efter en kortere Periode, i hvilken han fra 1/1 1906 havde været Auktionarius ved Københavns Fiskeauktionshal, der var den første af den Art i Danmark, og i hvilken hans Fader havde anbragt en Del Penge, overtog han fra 1/4 1908 i Overensstemmelse med Faderens Ønske den gamle Hovedforretning i Lynæs med tilhørende Bolig. Medens han kun drev Fiskeeksportafdelingen i mindre Stil og allerede 1910 overlod den helt til Broderen Hans Tausen (se Nr. 95), helligede han sig særlig Trælasthanhandelen og slog allerede i 1912 ind paa Tømmerleverancer til Vandbygnings-

arbejder, hvilken Forretning blev hans Speciale. Han havde saaledes i Tiden indtil 1940, da Forholdene satte en Stopper derfor, Leverancer til ikke færre end 259 Havne-, Bro- og Høfdearbejder. Desuden drev han Handel med dansk Træ ikke blot i Indlandet, men — indtil Krigsudbruddet 1939 — ogsaa paa Tyskland, Holland og England.

I 1917 blev Kontor og Butik flyttet bort fra den gamle Ejendom i Hundested, der nu alene blev Beboelse for Sophus Brammer;

SOPHUS BRAMMER

CATHE BRAMMER
f. Rud Jensen

i 1920 blev Kolonial- og Skibsprovianteringsforretningen solgt, medens Trælastforretningen blev flyttet til Hundested, hvor Udviklingsmulighederne var kommen til at ligge, efter at en ny, stor Havn var blevet bygget der og Byen i 1916 havde faaet Jærnbanelforbindelse med Frederiksværk. Sophus Brammer kunde nu helt anvende Tid og Kræfter paa Trælasthandelen, der blev drevet under Navnet »Hundested Trælasthandel«, indtil den fra 1/4 1941 overgik til et Aktieselskab, i hvilket han blev Direktør. Den 22/4 1942 nedbrændte Trælasthandelens Hovedbygning til Grunden, hvorved Arkivet og den værdifuldeste Del af Lageret gik tabt; men snart efter opførtes en ny to Etagers Bygning med stor Lagerplads og velindrettede Kontorer paa den gamle Plads ved Havnen med Facade mod Hovedgaden.

Forretningen paa Anholt, som Sophus Brammer sammen med sin Fader havde været med til at grundlægge, og som i 1917 var indgaaet i A/S P. H. Brammer, blev ved dette Selskabs Likvi-

dation i 1920 købt af Sophus Brammer; men han afhændede den to Aar efter til Broderen Hans Tausen (se Nr. 95), der dog kun drev den nogle Aar for da paany at overdrage den til Sophus Brammer, som først solgte den endeligt i 1938.

I 20 Aar, fra 1912 til 1932, var Sophus Brammer Formand for I/S Lynæs Havn og foranledigede i denne Periode, at Havnen, der i sin Tid var blevet bygget paa hans Farfaders Initiativ (se Nr. 81), blev ombygget paa tidssvarende Maade. Han var endvidere i 1916 Medstifter af ovennævnte A/S P. H. Brammer og fungerede som kontrollerende Formand i Bestyrelsen indtil 1920; i 1935 var han Medstifter af A/S Gubben's Konserverfabriker i Hundested og var en Tid Bestyrelsens Formand, i 1941 Medstifter af A/S Hundested Isværk. Medlem af Torup Sogneraad 1917—21, af Nord- og Østsjællands Nævnningeting i 8 Aar, af Hovedbestyrelsens Kontrollomite i »Kreditforeningen for industrielle Ejendomme« fra 1932, af Repræsentantskabet for »Kongelig dansk Automobil Klub« fra 1936.

EDITH BRAMMER

Gift 19/5 1905 i Lynæs med INGEBOG CATHE (i Daaben Cathrine) RUD JENSEN, f. 15/10 1881 i Middelfart. — Datter af Strandkontrolør i Lynæs Peter Rud Jensen og Hustru Dorthea Nielsine, f. Hindsgaul.

2 Børn (VII, a—VII, b): 93, 94.

93. VII, a. EDITH RUD BRAMMER [92], f. 17/7 1906 i København. — Efter at have nydt Undervisning hos Privatlærerinde i Hjemmet og suppleret sin Uddannelse ved Udenlandsrejser og Sprogundervisning, særlig i Engelsk, blev hun 1/5 1923 Elev i Faderens Forretning, hvor hun siden har virket og i 1930 fik Prokura. Hun har navnlig beskæftiget sig med Hovedbogholderiet og Korrespondancen samt Køb og Salg af dansk Træ. Naar Faderen er fraværende, fungerer hun som Leder, og hun er Medlem af Bestyrelsen for A/S Hundested Trælasthandel. — Hun er uddannet i Sang fra 1926 til 1931 hos kgl. Operasanger Gunder Knudsen.

94. VII, b. PETER RUD BRAMMER [92], f. 6/5 1919 i København, d. 10/4 1921 i Lynæs.
95. VI, c. HANS TAUSEN BRAMMER [82], f. 10/11 1884 i Lynæs. — Efter Skolegang i Birkerød Latinskole uddannede han sig — med en Afbrydelse i 1904, da han aftjente sin Værnepligt i Marinen — i Fiskeeksport i Norge, Sverige, England og Tyskland samt i Faderens Forretninger i Lynæs, København og paa Anholt. I

HANS TAUSEN BRAMMER

GERDA BRAMMER
f. Germundsson

1910 overtog han Broderen Sophus' Fiskeeksportforretning i Lynæs og begyndte omtrent samtidig en Fiskeeksport- og Skibsprovianteringsforretning paa Odden Havn ved Yderby. Ved Faderens Død i 1916 blev han Eneindehaver af dennes Forretninger af samme Art i Hundested; men disse sidste samt Fiskeeksportforretningen i Lynæs overdrog han i 1917 til A/S P. H. Brammer og var sammen med Broderen Carl Direktør i dette til dets Likvidation i 1920. Forretningen paa Odden havde han allerede afhændet nogle Aar tidligere.

I 1922 overtog han den af Broderen Sophus i 1920 tilbagekøbte Forretning paa Anholt Havn, men afstod den atter til samme Broder efter nogle Aars Forløb. Foruden ovennævnte Forretninger ejede han i en Aarrække nogle store Fiskekuttere, som anvendtes i Tilknytning til de forskellige Virksomheder.

I 1933 flyttede han til Gøteborg, men vendte efter nogen Tids Forløb tilbage til Danmark, hvor han — efter et kort Ophold i Helsingør — paany bosatte sig i København og der oprettede en

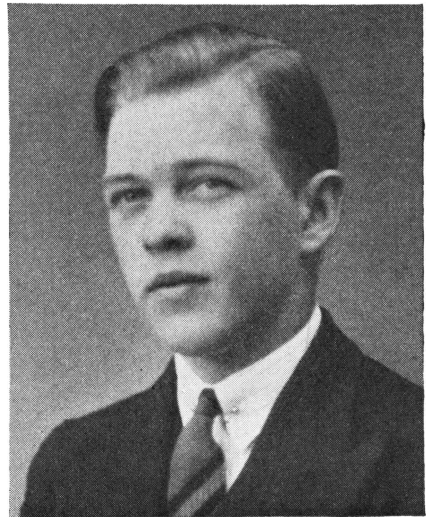
Handel en gros med Fisk, som han i Kraft af sine særlige Kundskaber paa dette Omraade har drevet op til at være en betydelig Virksomhed¹⁸⁴.

Gift 23/8 1914 i Gøteborg med GERDA MARIE GERMUNDSSON, f. 26/9 1890 s. St. — Datter af Stenhuggermester Gustaf Germundsson og Hustru Mathilda Johanna, f. Nicklasson.

1 Barn (VII, a): 96.

96. VII, a. POUL HENNING BRAMMER [95], f. 12/6 1916 i

København. — Efter Undervisning hos Privatlærerinde under Familiens Ophold paa Anholt og senere Skolegang i Glostrup uddannedes han i Fiskeeksportforretninger i Gøteborg og Kiel samt i sin Faders tidligere Forretning paa Odden Havn. Militærtjeneste ved Søværnet i 1938. I 1939 tiltraadte han en Stilling i Rødvig som Bestyrer af Fiskernes Andelssalg og Fiskefiletfabrikken »Codan«, hvilke Firmaer senere er sammensluttede under hans Ledelse som en Salgsorganisation for Fiskerne med Eksportmarked i Tyskland, Schweiz og Italien.

POUL HENNING BRAMMER

Gift 19/6 1942 i Lille Hedinge med BIRGIT NIELSEN, f. 18/3 1922 i Rødvig. Uddannet som Ekspeditrice. — Datter af Malermester Aksel Nielsen og Hustru Margrethe, f. Nielsen.

1 Barn (VIII, a): 97.

97. VIII, a. PER BRAMMER [96], f. 18/7 1943 i Rødvig.

98. V, b. SOPHUS ANTON BRAMMER [81], f. 7/4 1851 i Gjerlev, Draaby Sogn¹⁸³, d. 20/4 s. A. og s. St.¹⁸³.

99. V, c. SOPHUS ANTHON BRAMMER [81], f. 25/9 1852 i Gjerlev, Draaby Sogn¹⁸³, d. 24/5 1880 i København¹⁸⁶. — Efter endt Skolegang blev han fra 14-aars Alderen uddannet paa Anker Heegaards Fabrikker, men kom derefter ind paa Officersskolen. Af Helbredshensyn maatte han dog opgive Officersvejen og søgte ind ved Statsbanerne, hvor han 1878 blev Assistent i Kassererkontoret.

SOPHUS BRAMMER

AGNES BRAMMER
f. Jensen

Gift 27/1 1879¹⁸⁷ i København med sin Faders Næstsøskendebarn AGNES VILHELMINE JENSEN, f. 20/1 1847 i København¹⁸⁷, d. 5/7 1914 s. St.¹⁸⁸. — Hun ansattes 1874 i Det sjællandske Baneselskab (der 1880 overtoges af Staten) som Sekretær hos Direktør i samme, Konferentsraad Viggo Rothe, men overflyttedes s. A. til Kassererkontoret, hvor hun var Assistent, da hun i 1912 tog sin Afsked. — Datter af Inspektør ved Det sjællandske Baneselskab, cand. polyt. Kammerraad Johannes Jensen (Sønnesøn af Amtsprovst Johannes Jensen, se under Nr. 6) og Hustru Johanne Katrine, f. Heegaard.

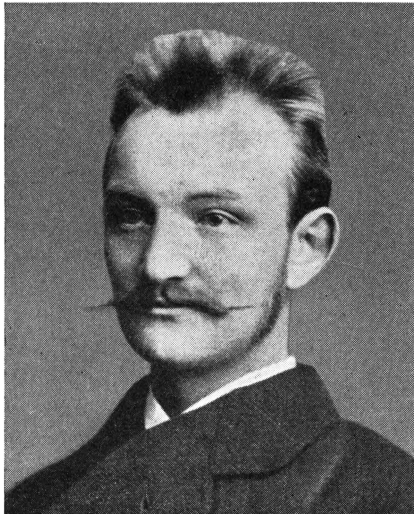
1 Barn (VI, a): 100.

100. VI, a. ALPHA BRAMMER [99], f. 27/8 1879 paa Frederiksberg. — Efter at have taget Præliminæreksamen 1897 og gennemgaaet et Husholdningskursus blev hun 1898 ansat i Statsbanernes Revisionskontor, hvor hun forblev til kort før sit Bryllup. Medstifter af De danske Husmoderforeningers Frederiksbergkreds 1938 og Næstformand i samme fra

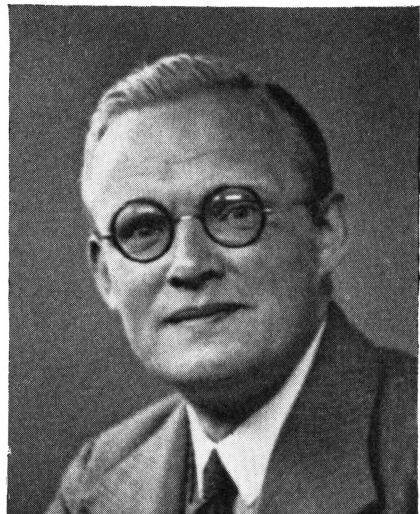
ALPHA JACOBSEN
f. Brammer

Stiftelsen. — Gift 30/4 1902 i København med JULIUS ESKILD JACOBSEN, f. 15/9 1871 i Roskilde, d. 14/11 1943 i København. — Eksam. jur. 1892, Sagfører i København 1899, selvstændig Forretning fra 1902. — Søn af Amtsvejassistent i Roskilde Edouard Alexander Jacobsen og Hustru Julie Vilhelmine, f. Klüver.

101. V, d. ALBERT THEODOR BRAMMER [81], f. 2/11 1854 i Næsby paa Ovrø¹⁸⁹, d. 24/2 1933 i Helsingør. — Efter i Roskilde at være

ALBERT BRAMMER

KAI BRAMMER

udlært i Kolonialbranchen blev han Handelsmedhjælper først i København og senere hos sin Farbroder, Købmand Joachim Brammer (se Nr. 132), i Helsingør. Han etablerede sig ca. 1880 selvstændigt som Købmand i samme By (Stengade 32), men overtog ca. 1900 nævnte Farbroders Forretning i Stengade 14.

Gift 21/6 1887 i Helsingør med FREDE (i Daaben Alfrida) CHARLOTTE LUDVIG, f. 20/9 1864 i Helsingør. — Lever som Enke s. St. — Datter af Direktør for Godthaab Glasværk Robert Carl Ludvig og Hustru Sophie Amalie, f. Hagen.

2 Børn (VI, a—VI, b): 102, 103.

102. VI, a. KAI BRAMMER [101], f. 20/4 1892 i Helsingør. — Student 1910 fra Helsingør, cand. phil. 1911; studerede i 4 Aar Statsvidenskab ved Københavns Universitet; men en Øjenlidelse tvang ham til at opgive Studiet, hvorefter han i nogle Aar var ansat i Københavns Skattevæsen og derefter som Korrespondent i Modefirmaet Hugo Brammer i København, indtil han i 1923

etablerede sig som Bog- og Papirhandler i Helsingør.

Gift 5/2 1930 i Helsingør med MARIE JENSINE KATHRINE NIELSEN, f. 7/3 1895 s. St. — Datter af Stabssergent Martin Nielsen og Hustru Pauline Sophie, f. Jørgensen.

103. VI, b. OVE BRAMMER [101], f. 21/4 1894 i Helsingør. — Realeksamen 1910; udlært i Kolonialbranchen i sin Faders Forretning, som han overtog 1/3 1920. — Gift 16/3 1920 i København med AASE MATHILDE SCHNURRE, f. 27/8 1895

s. St. — Datter af Bagemester Emil Theodor Schnurre og Hustru Henriette Elisabeth Gabriela, f. Kræfting.

1 Barn (VII, a): 104.

104. VII, a. HUGO ALBERT BRAMMER [103], f. 17/6 1922 i Helsingør. — Student 1941 fra s. St., stud. med.

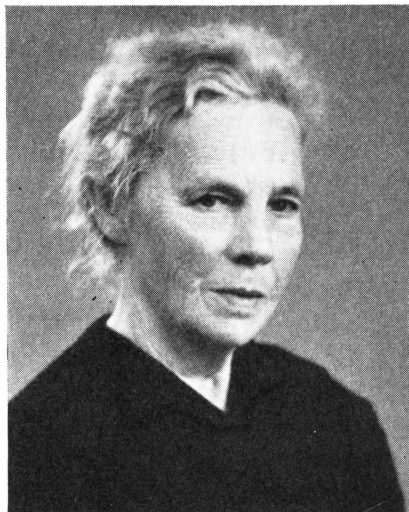
105. V, e. CARL WILHELM BRAMMER [81], f. 30/5 1856 i St. Karlsminde, Torup Sogn¹⁷⁷, d. 14/3 1916 i Hundested¹⁷⁷. — Uddannet som

OVE BRAMMER

WILHELM BRAMMER

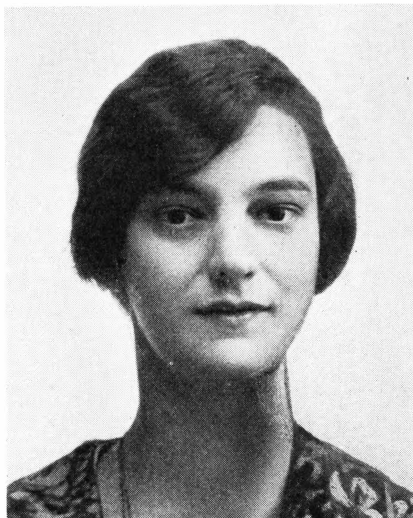
ANNA BRAMMER
f. Larsen

Bogbinder, men forlod dette Fag for at blive Forretningsmand og var først Købmand i St. Karlsminde og fra 1891 til sin Død i Hundested.

Gift 11/8 1895 i Melby¹⁹⁰ med ANNA CAROLINE MARGARETHE KIRSTINE LARSEN, f. 5/1 1873 i Faaborg¹⁹¹. — Anna Brammer hjalp fra sit Giftermaal sin Mand i dennes Forretning i Hundested, og efter hans Død drev hun den selv med et saa godt Resultat, at den havde taget et betydeligt Opsving, da hun i 1925 afhændede den. Hun tog derefter til Søborg, hvor Svigersønnen Eigil Aasted med hendes økonomiske Støtte havde anlagt en Margarinefabrik; hun deltog nu i Driften af denne, overtog den i 1929 og har drevet den selv fra 1930, da Datteren blev separeret fra Aasted. — Datter af Matros Johan Carl Rasmussen af Svendborg og Anne Kirstine Larsen.

2 Børn (VI, a—VI, b): 106, 107.

106. VI, a. DORTHEA BRAMMER [105], f. 17/9 1895 i Hundested. — Gift 25/5 1920 i Lynæs med EIGIL AASTED, f. 24/11 1886 i Rønne. — Student 1905 derfra, cand. phil. 1906, cand. polyt. 1912.

DORTHEA AASTED
f. Brammer

Sekondløjtnant ved Kystartilleriet 1914, Løjtnant af Reserven 1915. Efter Stillinger som Ingeniør ved Gentofte Kommune, hos Amtsvejinspektøren i Præstø, ved Hedeselskabet og hos Stadsingeniørerne i Køge og Horsens var han 1925—30 Margarinefabrikant og Indehaver af Søborg Margarinefabrik; derefter ansat dels hos private Ingeniørfirmaer, dels ved Randers kommunale Gasværk. — Skilt 1937. — Søn af Overlærer, senere Lektor Ingvar Theodor Aasted og Hustru Louise Mathilde Marie, f. Harboe.

107. VI, b. BOËTIUS BRAMMER [105], f. 23/3 1901 i Hundested¹⁷⁷, d. 20/9 s. A. og s. St.¹⁷⁷.

108. V, f. GERHARD PETER BRAMMER [81], f. 5/5 1859 i St. Karlsminde, Torup Sogn¹⁷⁷, d. 29/8 1905 i Frederiksværk⁷⁸. — Oplært ved Landvæsenet havde han som ung et Par Forvalterpladser, sidst under Vemmetofte Kloster. Efter sit Giftermaal drev han 1886—88 en Forretning som Høker og Ostehandler paa Frederiksberg og var

derefter Gaardejer i Ondrup ved Odder, indtil han i 1892 flyttede til St. Karlsminde, hvor han fik overdraget P. H. Brammers Købmandsforretning (tidligere Filial af dennes Hovedforretning i Lynæs); men i 1897 flyttede han til Frederiksværk, hvor han var Depotbestyrer for De forenede Bryggerier til sin Død.

Gift 30/4 1886 i Vemmetofte¹⁹² med **METTE MARIE** (i Daaben Maria) **HANSEN**, f. 5/12 1856 i Rude, Saxild Sogn¹⁹³, d. 17/10 1938 i København. — Hun havde som ugift en Husjomfruplads paa en Herregaard, hvor hun traf Gerhard Brammer, der var Forvalter s. St. De flyttede begge til Vemmetofte, hvor hun blev Husjomfru og han Forvalter. — Datter af Smedemester i Ondrup Christian Magnus Hansen og Hustru Kirsten, f. Mikelsen.

GERHARD BRAMMER

5 Børn (VI, a—VI, e):
109, 110, 111, 113, 116.

109. VI, a. **GERHARD BRAMMER** [108], f. 25/8 1887 paa Frederiksberg¹⁹², d. 21/10 1914 paa Garnisons Sygehus i København. — Han var uddannet som Slagter. Ved Krigsudbruddet i August 1914 indkaldtes han til Sikringsstyrken og gjorde Tjeneste som Motorordonnans; i Septbr. styrtede han med Motorcyclen og kvæstedes dødeligt. — Ugift.

110. VI, b. **VALDEMAR BRAMMER** [108], f. 14/5 1889 i Ondrup, Odder Sogn¹⁹⁴. — Uddannet som Maskinarbejder. — Ugift.

111. VI, c. **KARL KRISTIAN BRAMMER** [108], f. 25/11 1890 i Ondrup, Odder Sogn¹⁹⁴. — Han uddannedes som Snedker 1908—13, var derefter Chauffeur i forskellige Firmaer, indtil han hos Broderen Halvor fik Ansættelse som Tromlefører. 27/3 1919 reddede han i Børskanalen i København en 5 Aars Dreng fra at drukne, hvorfor han fik tildelt Medaillen for Druknedes Redning.

Gift 29/7 1939 i København med **ELLEN VIOLA LUDUVIKA OLSEN**, f. 11/5 1908 s. St. — Datter af Bagermester i København Karl Gustav Olsen og Hustru Mary Luduvika, f. Larsen.

1 Barn (VII, a): 112.

112. VII, a. LIZZIE MARIE BRAMMER [111], f. 16/10 1939 i København.

113. VI, d. HALVOR BRAMMER [108], f. 31/1 1893 i St. Karlsminde¹⁷⁷. — Uddannet som Gartner arbejdede han i dette Fag, indtil han sammen med Entreprenør H. C. Andersen, Buddinge, oprettede Entreprenørfirmaet H. C. Andersen & Halvor Brammer i Søborg. I 1935 blev Brammer Eneindehaver af Firmaet og flyttede det til Kongens Lyngby. Firmaet har efterhaanden oparbejdet en betydelig Forretning og har især udført store Vejbygningsarbejder med Tromleentrepriser som Speciale; paa dette Omraade indtager Firmaet en førende Stilling¹⁹⁵.

HALVOR BRAMMER

Gift 1) 30/7 1922 i Glad-saxe med ANNY JOHANNE MARIE ANDERSEN, f. 22/8 1894.

Skilt 1943. — Datter af ovennævnte Entreprenør Hans Christian Andersen og Hustru Hilda Karoline Marie, f. Hansen. — 2) 4/11 1944 i Vigersted med ODA SCHWANENFLÜGEL, f. de Place Olsen, f. 3/7 1895 paa Frederiksberg. — Datter af Proprietær Peter Dirch Olsen og Hustru Ellen, f. de Place.

I 1. Ægteskab 2 Børn (VII, a—VII, b): 114, 115.

114. VII, a. KAREN BRAMMER [113], f. 27/4 1925 i Buddinge.

115. VII, b. ELSE MARIE BRAMMER [113], f. 14/10 1928 i København.

116. VI, e. ERNA BRAMMER [108], f. 13/5 1894 i St. Karlsminde¹⁷⁷, d. 12/9 s. A. og s. St.¹⁷⁷.

117. IV, b. SUSANNE (Sanne) MARIE BRAMMER [80], f. 5/2 1826 i Ammindrup⁷⁵, d. 29/11 1890 i København¹⁹⁶. — Hun var i Huset hos sin Farmoder, Fru Fangel, fra 1830 til 22/10 1839, derefter hos sine Forældre og fra April 1842 hos Farbroderen i Snedsted (se Nr. 136), hvor hun 7/8 s. A. blev forlovet med sin nedennævnte Mand¹¹⁴, hvem hun i sit Ægteskab fødte 19 Børn. I sine senere Aar var hun ret svagelig. —

Gift 20/5 1845 i Helsingør⁷⁵ med JENS CHRISTENSEN, f. 25/11 1813 i Øster Brønderslev¹⁹⁷, d. 16/2 1892 i København¹⁹⁶. — Efter at have hjulpet sin tidligere Lærer med Undervisningen i sin Fødebys Skole og efter at have været Privatlærer hos en Familie i Hjemegnen blev han i 20 Aars Alderen Lærer i Biskolen i Anneks-Sognet Hallund; han virkede der i 4 Aar, men kom saa i Oktober 1837 paa Snedsted Seminarium, hvorfra han 2 Aar efter dimitteredes med Karakteren »udmærket duelig«. Lederen af Seminariet var da Pastor, Dr. theol. G. P. Brammer, for hvis Børn Jens Christensen efter sin Dimission blev Huslærer, først kun et halvt Aar; men efter et Aars Ansættelse ved et privat Drenginstitut i Aalborg kom han tilbage til Snedsted Præstegaard og fulgte i Foraaret 1843 med Dr. Brammer til Nykøb. F., hvor denne da var blevet Biskop. I Efteraaret s. A. tog Christensen dog imod en Stilling i Høve ved Skælskør, hvor han hos en Møller Petersen var Huslærer for dennes og andre Børn, indtil han 1845 blev kaldet til Skolelærer og Kirkesanger i Hulby ved Korsør; i Febr. 1855 forflyttedes han til Stillinge ved Slagelse og endelig i Oktbr. 1857 til ovennævnte Høve, hvor han forblev, til han fra 1/7 1886 tog sin Afsked og flyttede til København. — Søn af Gaardejer Christen Larsen og Hustru Ane Jensdatter¹⁹⁸.

SUSANNE CHRISTENSEN
f. Brammer

118. IV, c. JOHANNES JENSEN BRAMMER [80], f. 26/5 1827 i Amminstrup⁷⁵, d. 10/1 1839 s. St.⁷⁵. Han druknede i en Tørvegrav, da han var gaaet ud paa for tynd Is.
119. IV, d. KNUD VALDEMAR BRAMMER [80], f. 2/6 1829 i Amminstrup⁷⁵, d. 1/6 1915 i Helsingør. — 18/5 1844 kom han i Handelslære hos Købmand Møller i Hillerød; men efter Krigens Udbrud i 1848 meldte han sig som Frivillig og deltog bl. a. i Slaget ved Frederikstad, dog uden at blive saaret. Han nedsatte sig som selvstændig Købmand i Helsingør, hvor han havde to Forretninger; Hovedforretningen laa i Stengade, den anden paa Hjørnet af Klostergade og Gartnergade; selv boede han i Stengade 9 lige over for Hovedforretningen. Han ejede ikke alene disse Ejendomme, men ogsaa andre i Klostergade og Gartnergade og tillige en Ejendom i Skotterup, hvor han havde en tredie Købmandsforretning,

og hvor han boede om Sommeren. Hans Forretninger omfattede, som almindeligt paa den Tid, alt fra Urtekramvarer til Støbegods og Brændsel¹⁹⁹.

Gift 1) 3/6 1857 i Helsingør⁷⁵ med SOPHIE HOLGINE PETERSEN, f. 6/4 1834 i Helsingør¹⁷⁵, d. 16/5 1861 s. St.¹⁷⁵. — Datter af Muremester Holger Petersen og Hustru Anne Sophie, f. Holm. — 2) 9/4 1879 i Helsingør¹⁷⁵ med ANNE ELINE SOPHIE ANDERSEN, f. GRUBB, f. 12/4 1843

VALDEMAR BRAMMER

HOLGINE BRAMMER
f. Petersen

i Helsingør¹⁷⁵, d. 1/11 1908 s. St. (Gift 1. G. 1866 med Høker og Brygger i Helsingør Lars Andersen, d. 1872¹⁷⁵). — Datter af Brygger Hendrik Grubb og Hustru Margrethe, f. Larsen.

Af 1. Ægteskab 3 Børn (V, a—V, c): 120, 123, 127.

120. V, a. JOHANNES HOLGER VALDEMAR BRAMMER [119], f. 15/4 1858 i Vejle. — Cand. polyt. 1883. Efter at have været Lærer ved en Realskole i Randers 1883—86 blev han Tegner og Konstruktør ved Helsingørs Jernskibs- og Maskinbyggeri, men rejste i April 1889 til Sydney, Australien, hvor han først var ansat paa et Patentkontor og derefter 1890—96 ved Byens Kloakvæsen, først som Tegner, fra 1892 som Overslagsberegner. Da han havde ondt ved at taale Klimaet, tog han 1896 tilbage til Danmark, hvor han efter nogle Aars Arbejde ved forskellig Ingeniørvirksomhed 1900—02 var administrerende Direktør for I/S »Ingeniør Brammer & Co.'s Patentbureau«, men indtraadte 1/1 1903 i N. Chr. Schouboes Ingeniørforretning, indtil han i Juli s. A. rejste til U. S. A., hvor han var Tegner og Beregner hos

forskellige Firmaer i Pennsylvania. Under Verdenskrigen opholdt han sig 1916—18 i Danmark, men vendte tilbage til U. S. A., hvor han var Beregner og indtil 1921 Afdelingschef ved Westinghouse Machine Co. I de følgende Aar foretog han en Række Oversættelser om tekniske Emner for The Mellon Institute og en Gruppe Dagblade; 1923—29 Ingeniør ved The American Aluminium Co., New Kensington.

Gift 22/6 1893 i Sydney med GOLGA MARIE FREDERIKKE JØR-

JOHANNES BRAMMER

JOACHIM BRAMMER

GENSEN, f. 10/8 1870. — Datter af Farvermester ved Sønder Omme Mølle Søren Kristjan Jørgensen og Hustru Edele Otilie, f. Schmidt.
2 Børn (VI, a—VI, b): 121, 122.

121. VI, a. ARTHUR BRAMMER [120], f. 6/2 1900 i Amerika.

122. VI, b. KNUD VALDEMAR BRAMMER [120], f. 2/7 1909 i Amerika.

123. V, b. JOACHIM CARSTIN GERHART PETER BRAMMER [119], f. 9/12 1859 i Helsingør¹⁷⁵, d. 30/8 1933 s. St. — Efter en første Uddannelse i et Bankfirma i Helsingør havde han Ansættelse i et stort Købmands- hus i Nakskov og bestyrede derefter en Tid en af Faderens Købmands- forretninger i Helsingør. 1889—90 havde han sin egen Købmands- forretning i København; men da han ved sin Faders og sin Onkel (se Nr. 132), Købmand Joachim Brammers Hjælp i 1890 havde købt »Nøjsomhed Teglværk« ved Helsingør, blev han først dettes Bestyrer

og senere dets Eneejer. Han solgte det dog i 1907, men maatte nogle faa Aar efter atter overtage det og drev det da, indtil han i 1916 afhændede det til A/S Frederiksholms Tegl- og Kalkværker, der senere har nedlagt det. I Helsingør boede han fra 1899 paa sin Ejendom »Nøjsomhed« paa Hjørnet af Kongevejen og Rønnebærallé, hvor han havde bygget en stor Villa; men denne solgte han i 1916 og købte en mindre paa Stubbedamsvej i Byens Udkant, hvor han boede til sin Død. Han var i 1907 Medstifter af og den egentlige Ophavsmand til Grundlæggelsen af Helsingør og Omegns Bank og var Formand i dens Bestyrelse fra Oprettelsen til dens Rekonstruktion i 1921. Denne Krise for Banken var et — ogsaa i økonomisk Henseende — haardt Slag for ham; men han bevarede Aktionærernes fulde Tillid, hvilket hans vedvarende Stilling som Medlem af Bestyrelsen viste; han sad i denne til sin Død. Han nærede megen Interesse for Handelsstandens Forhold og var saaledes Formand for Understøttelsesforeningen for Handlende og Fabrikanter¹⁹⁹.

Gift 7/4 1885 i København med KATHINKA SOFIE FREDERIKKE PETERSEN, f. 4/6 1862 i København, d. 12/6 1930 i Helsingør. — Datter af Træløstgroserer Julius Petersen og Hustru Frederikke Sofie, f. Frigast.

3 Børn (VI, a—VI, c): 124, 125, 126.

124. VI, a. AJA HOLGINE BRAMMER [123], f. 19/1 1886 i Helsingør (Tvilling; se Nr. 125). — Gift 31/8 1911 s. St. med OVE FREDERIK GRAM, f. 1/4 1881 i København. Uddannet i og ansat ved Bog- og Papirhandel i København 1898—1907, derefter paa et Bogforlag i Leipzig; fra 1/1 1908 ansat som Forretningsfører for Kunst- og Pensionsforeningen »Fremtiden« i København, fra 1/1 1911 tillige Revisor i Sparekassen »Bikuben«. — Søn af Direktør i »Bikuben«, Etatsraad Oluf Justus Christian Frederik Gram og 1. Hustru Anna Cathrine, f. Westphal.
125. VI, b. HELGA FREDERIKKE BRAMMER [123], f. 19/1 1886 i Helsingør (Tvilling; se ovenfor); d. 30/1 1939 i København. — Gift 13/11 1915 i Helsingør med EDUARD INGEMANN, f. 6/3 1878 i København, d. 3/10 1936 s. St. — Efter i tre Aar at have været i Købmandslære i Svinninge gennemgik han Niels Brock's Handelskole og var i nogle Aar ansat paa Tømrermester Oscar Køhlers Kontor i København, desuden havde han søgt yderligere Uddannelse i Hamburg og London. Fra 1908 til sin Død var han ansat i Danske Provinsslagtermestres Hudeauktions-Salg, først som Fuldmægtig, senere som Prokurist. — Søn af Arkitekt Valdemar Ingemann og Hustru Sofie Margrethe, f. Madsen.

126. VI, c. EBBA BRAMMER [123], f. 8/3 1890 i København. — Medlem af Bestyrelsen for Christianshavns Vuggestue og Dag-hjem fra 1936. — Gift 7/4 1910 i Helsingør med ERLAND THAULOW, f. 12/3 1879 i Viborg. — Student 1897 fra Metropolitan-skolen, cand. phil. 1898, cand. polyt. 1903, Studier ved den tekniske Højskole i Dresden 1905, i London 1909. Bestyrer af Dansk Telegrafonfabrik 1903—04, Maskiningeniør og Værkstedsleder paa Fagskolen for Haandværkere og mindre Industridrivende 1907—17. Efter Konkurrence Docent i mekanisk Teknologi ved Den polytekniske Læreanstalt 1909, kgl. Udnævnelse 1/4 1916, Professor og Bestyrer af Læreanstaltens teknologiske Laboratorium 1918. Teknisk Raadgiver for Statslaanefonden 1909—17, Ekspert ved Industriraadet 1915—19 og 1939—40, 1917—22 Bestyrer af Dansk Ingeniørforenings Oplysningsbureau. Medlem af Udvalget vedr. militært Flyvevæsen 1918—21, af Erhvervsministeriets Industrivalg 1924—26, af Dansk Standardiseringsraad fra 1925 og af Danmarks naturvidenskabelige Samfund; Redaktør af Polyteknikeren 1920—25, Medlem af Akademiet for de tekniske Videnskaber fra 1937 samt af Bestyrelsen for forskellige Aktieselskaber og Legater; Formand for Dansk-Belgisk Selskab fra 1937. — Har udgivet: Træ og Træbearbejdning (1912, 1923), Teknisk Virksomhedslære (1923), Maskinarbejde I—II (1928, 1930), Materialer og Ovne (1936). — R. 1925, D.M. 1933; B.K.4, B.L.II.4, F.Æ.L.5. — Søn af Oberstløjtnant Sophus Leopold Thaulow og Hustru Gunhild Francisca Alvilda, f. Frantzen.

EBBA THAULOW
f. Brammer

127. V, c. ANNA WILHELMINE HOLGINE BRAMMER [119], f. 27/3 1861 i Helsingør¹⁷⁵, d. 2/2 1891 i Nøddebo²⁰⁰.
Gift 12/10 1888 i Humlebæk, Tikøb Sogn²⁰¹, med HANS DROST, f. 7/4 1854 i Gjesinge, Bjerreby Sogn²⁰² paa Taasinge, d. 23/3 1917 i Sundby²⁰³. — Uddannet som Løndmand; fra 1888 til 1901 Ejer af Stenslettegaard i Nøddebo Sogn, derefter flyttet til København, hvor han fik Ansættelse i sin Broder, Grosserer Carl Drost's Firma

(Flindt, Drost & Co.), først som Inspektør paa en Tømmerplads, senere som Forhandler af Kul og Koks fra en Amager-Afdeling¹⁹⁹. (Han gift 2. G. med Thyra Johanne Marie Nyborg, d. 1919). — Søn af Gaardejer Jens Hansen Drost og Hustru Johanne Pedersdatter.

128. IV, e. JULIE (i Daaben Juliane) MARIE KIRSTINE BRAMMER [80], f. 28/1 1831 i Ammindrup⁷⁵, d. 12/7 1899 i Hundested¹⁷⁷. — Hun styrede

ANNA DROST
f. Brammer

JULIE BRAMMER

Hus for sin Broder Valdemar (se Nr. 119) i Tiden mellem hans to Ægte-skaber og var derefter Lærerinde i Helsingør. Hun oprettede i Humlebæk et Rekreations- og Hvilehjem for nervøse Kvinder, af hvis Bestyrelse hun en Tid var Medlem. I Efteraaret 1894 fik hun Bolig i Brødrene Sol-denfeldts Stiftelse i København, men under et Besøg i Hundested døde hun af Koldbrand, foraarsaget af Sukkersyge. Hun omtales som en meget energisk og elskværdig Dame¹⁷³. — Ugift.

129. IV, f. GERHARDT PEDER BRAMMER [80], f. 8/6 1832 i Ammindrup⁷⁵, d. 10/1 1852 i Vestindien. — Han var Sømand og i et Brev af 10/11 1850 til Søsteren Fru Rüssel (se Nr. 130), og hendes Mand fortæller han, at han havde været med en Skonnert ladet med Korn til England; Kap-tajnen, der hed Wiberg, var en »udmærket god Mand«, og Styrmanden var ogsaa »et meget godt Menneske«; han havde det meget godt om Bord og »var vel fornøjet i alle Henseender undtagen det, Rejsen var for kort, og Vinterdage i Nordsøen er et haardt og farefuldt Liv«. Han har været paa 3 Dages Besøg i sit Hjem og logerer nu i København hos Madam Andersen i Boldhusgade Nr. 224 for at søge Hyre; men det er vanskeligt,

da der er mange Søfolk i Byen, og »jeg vilde gerne have en lang Tur; det er mest fordelagtigt.« Han slutter Brevet med at sige, at han »har altid været rask og vel tilfreds. Naar blot jeg altid kan være det, er jeg lykkelig i min Stilling.« — Det maa snart derefter være lykkedes ham at komme ud paa den ønskede lange Rejse; thi kun 14 Maaneder efter døde han af gul Feber paa et Skib i de vestindiske Farvande.

130. IV, g. ANE CHRISTIANE ABIGAËL BRAMMER [80], f. 9/12 1833 i Ammintrup⁷⁵, d. 8/7 1894 i København. — Hun var før sit Ægteskab

CHRISTIANE RÜSSEL
f. Brammer

CHRISTIAN BRAMMER

Husjomfru hos en Provst Aagaard¹⁷³. — Gift 5/12 1857 i Helsingø⁷⁵ med RUDOLF RÜSSEL (i Daaben Ryssel), f. 22/8 1822 i Sofie Amaliegaards Skovridergaard under Clausholm Gods, Hornslet Sogn²⁰⁴, d. 6/5 1889 i København. — Dimitteret 1847 fra Lyngby Seminarium i Aarhus Stift (»duelig«), underviste privat fra Novbr. 1848 til Novbr. 1849 Birkedommer i Hammel Kampmanns to Børn til Birkedommerens »særdeles Tilfredshed«; fik Juli 1850 Beskikkelse som Skolelærer og Kirkesanger i Thorsøe, hvilken Tjeneste han iflg. en Udtalelse fra Sognepræst Jens Hansen i Vejerslev »forestod med Flid og Orden og har hans Forhold altid været rosværdigt«; fra 1/12 1850 Hjælpeleer i Krstrup ved Randers; 1857 Skolelærer i Hanehoved ved Frederiksværk og Kirkesanger ved Melby Kirke, 1859 Skolelærer og Kirkesanger i Butterup ved Holbæk²⁰⁵; Afsked 1885. — Søn af Skovrider paa Clausholm Jørgen Rüssel og Hustru Ane Rasmusdatter.

131. IV, h. FREDERIK CHRISTIAN BRAMMER [80], f. 10/1 1836 i Ammindrup⁷⁵, d. 9/9 1900 i Helsingør. — Med Arkitektuddannelse for Øje blev han Tømmersvend og gik en Tid paa Kunstakademiet; men paa Grund af en Legemssvaghed, han havde paadraget sig, da han gik i Tømmerlære, forlod han Faget, læste et Par Aar og kom derefter i Boghandlerlære i Helsingør. I 1864 etablerede han sig selvstændigt i Holbæk og købte desuden i 1870 Chr. Berthelsens Boglade og Ejendom s. St.; han drev denne Forretning som Sortimentboghandel, Kunst- og Papirhandel samt Bogbinderi til 1892, da han afhændede den og flyttede til Helsingør, hvor han havde købt en Ejendom »Hamlet«. — Gift 15/4 1866 i Butterup¹⁶⁶ med SIGNE (i Daaben Hansine) PETRINE AVERNACH, f. 1/10 1840 paa Christianshavn¹⁵⁸, d. 29/5 1933 i København²⁰⁶, hvortil hun var flyttet straks efter at være blevet Enke. — Datter af Skibsfører Peter Hansen Avernach og Hustru Ane Sophie Jacobine, f. de Place.

132. IV, i. JOACHIM CARSTIN BRAMMER [80], f. 24/5 1838 i Ammindrup⁷⁵, d. 4/5 1912 i Helsingør. — Han kom som 14aarig i Handelslære hos en Skibsprovianteringshandler i Helsingør, i hvilken By han fik hele sin Uddannelse, hvor han nedsatte sig som selvstændig Købmand, og hvor han tilbragte Resten af sit lange, virksomme Liv. Han havde først Forretning i et Hus paa Axelortv; men dette nedbrændte ca. 1863, hvorefter han overtog F. Brodersens Købmandshandel i Stengade 14, hvor han ogsaa boede. Han ejede tillige en Hjørneejendom i Stengade og handlede for øvrigt af og til, sammen med andre, med Ejendomme. Han overdrog i 1900 sin Forretning til Brodersønnen Albert Brammer (se Nr. 101), hvorefter Familien flyttede til Nygade 6.

Der fortælles forskellige Træk fra hans Købmandsliv i denne Handlens og Skibsfartens livlige By: Da han var i Handelslære hos Skibsprovianteringshandleren, fik Folkene Klipfisk de 6 à 7 Dage i Ugen, og da denne salte Kost naturligvis medførte en betydelig Tørst, fik de anvist en stor Tønde Vin, hvoraf de i Overensstemmelse med gammel Tradition maatte drikke saa meget, de ønskede — og det blev ofte ikke saa lidt, ogsaa fordi de ingen varme Drikke fik. Efter at Joachim Brammer imidlertid havde oplevet, at Forretningens Førstemand fik Delirium, opgav han Vintønden og slukkede fremtidig sin Tørst ved Vandposten.

Ejendommen i Stengade 14 var en rigtig gammeldags, stor Købmandsgaard med to Gaarde, store Kornlofter, Gæstgiveri med Rejsestald foruden hans egen Stald, Soldaterkamre o. s. v. Gæstgiveriet havde han dog ikke selv med at gøre; det var bortforpagtet. Til Stedet hørte ogsaa et Areal, kaldet »Græsset«, der gik ned til Øresund og var en Rest fra Øresundstoldens Tid, da Byens Købmænd havde hver sin Have med

Glacis ned til Sundet og Kælder under de derværende Lysthuse med Gennemgang til Ankerpladserne, hvorfra da — efter Sigende — Smuglervarerne kunde føres direkte til de paagældende Kældere. »Græsset« forsvandt, da den nuværende Banegaard blev bygget.

I de første Aar i Stengade var det Skik og Brug, at Bøndernes Koner, medens Mændene handlede nede i Forretningen, kom op i Lejligheden til Juliane Brammer, der saa trakterede og underholdt dem og ofte maatte gaa med dem i Byen for at hjælpe dem med Indkøb til Udstyr og lign.

JOACHIM BRAMMER

JULIANE BRAMMER
. Rasmusdatter (kaldet Petersen)

Som Tiderne ændredes, forandredes naturligvis ogsaa Forretningsgangen i en saadan Købmandshandel, og Joachim Brammer fulgte med Tiden; i sine senere Aar havde han saaledes daglig Varevogne helt til Hornbæk og til Humlebæk, og han havde for øvrigt Kunder ogsaa i København, ja endog i Hamborg.

Joachim Brammer var en livligt interesseret Mand og en varm Fædrelandsven, hvilket bl. a. gav sig Udslag i en stadig Forbindelse med Sønderjyder, der ofte var Gæster i hans Hjem, ligesom han og hans Familie gentagne Gange var paa Besøg i Sønderjylland. Han var endvidere kirkeligt og politisk interesseret; han var saaledes konservativt valgt Valgmand ved Landstingsvalg. — Der førtes et meget gæstfrit og livligt Hus hos Joachim Brammers, og mange savnede hans hjælpende Haand og varme Hjærte, da han var død²⁰⁷.

Gift 1/7 1862 i Helsingør¹⁷⁵ med HANNE JULIANE KIRSTINE RASMUSDATTER, kaldet PETERSEN, f. 22/7 1840 i Maarum²⁰⁸, d. 19/6 1926

i Helsingør. — Som Enke boede hun fortsat, sammen med sin svagelige Søn, i Lejligheden i Nygade, hvor hun vedblivende gæstfrit samlede Slægt og Venner om sig og viste Godhed mod mange, især Gamle og Børn. — Datter af Møllersvend, senere Ejer af »Hollandske Mølle« i Helsingør Rasmus Pedersen og Hustru Ingeborg Jørgensdatter.

2 Børn (V, a—V, b): 133, 134.

133. V, a. RASMUS JOHANNES BRAMMER [132], f. 2/11 1862 i Helsingør¹⁷⁵, d. 17/10 1925 s. St. — Han var svagelig fra Fødslen, lidende af en Lammelse i Rygnerverne, og derfor uden Beskæftigelse; men han var velbegavet og stærkt interesseret i Politik og Litteratur, og »han bar sine Lidelser som det elskelige Menneske, han var«. Han boede hos Moderen²⁰⁷. — Ugift.

GYRITHE TEISEN
f. Brammer

134. V, b. GYRITHE INGEBORG MARIE BRAMMER [132], f. 20/7 1864 i Helsingør¹⁷⁵, d. 25/2 1903 s. St. — Gift 28/11 1884 i Helsingør med JENS TEISEN, f. 29/8 1851 i Odense, d. 21/1 1938 i København. — Student 1869 fra Odense, cand. med. 1879, praktiserende Læge i Helsingør fra 1880 til 1929, da han solgte sin Praksis og sin Ejendom, Strandgade 39, og flyttede til København. Underlæge ved Øresundshospitalet i Helsingør 1880—95, Reservelæge i Hæren 1882—86, konst. Læge ved nævnte Hospital 1896—98. — R. 1921. — Søn af Læge i Odense Engelbert Frederik Teisen og Hustru Ane Margrethe, f. Rasmussen.

135. IV, k. HANNE (i Daaben Johanne) JENSINE BRAMMER [80], f. 16/3 1840 i Ammindrup⁷⁵, d. 16/7 1906 i København. — Hun var i mange Aar Husbestyrerinde hos en Overretssagfører i København og derefter i en Aarrække Ejer af et stort Pensionat i Peder Skramsgade s. St. Hun omtales som en udmærket og dygtig Kvinde, meget afholdt af Pensionærer og Slægtninge²⁰⁷. — Ugift.

DEN YNGRE HILLERØD-LINIE

Nr. 136—172; Tavle F.

Stamfader til denne Linie er JOACHIM HENRIK CARSTIN BRAMMER (Nr. 6), f. 25/5 1772 i Hillerød, d. 20/11 1801 s. St. Hører (Adjunkt). — Gift 20/3 1798 med SUSANNE MARIE JENSEN, f. 26/3 1782 i Karlebo, d. 27/5 1867 i Høve.

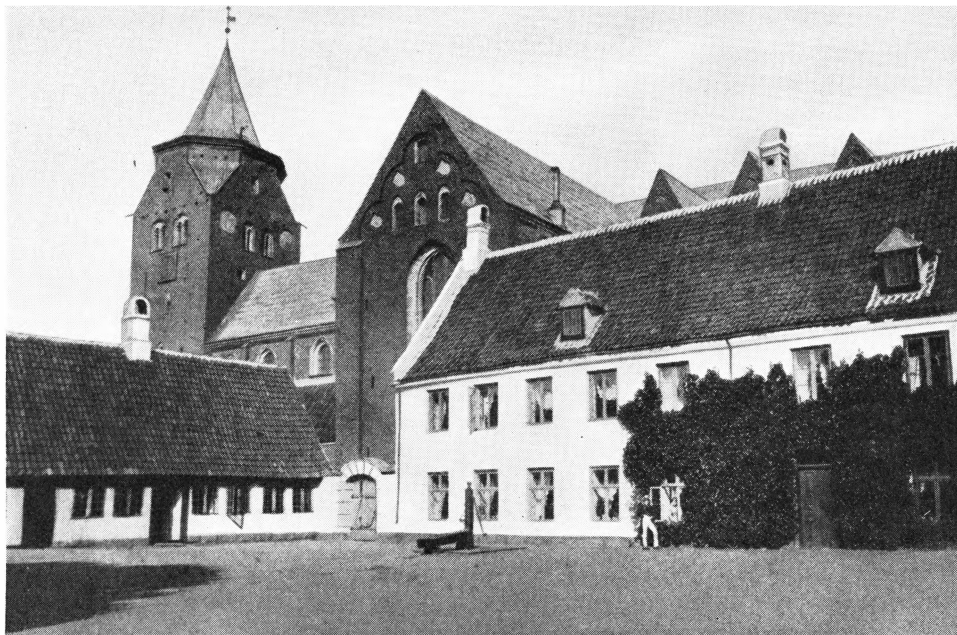
Angaaende hans og Hustrus øvrige Data se S. 52—58.

2 Børn (III, a—III, b): 80 (se S. 81), 136.

136. III, b. GERHARD (i Daaben Gerhardt) PETER BRAMMER [6], f. 5/5 1801 i Hillerød, d. 12/1 1884 i Vejle. — Student fra Frederiksborg 1818, Philologicum og Philosophicum 1819, cand. theol. 1822, Kateket i Nakskov 1826, Licentiatus theol. 1829, Sognepræst til Snedsted og Nørhaa Menigheder i Thy samt Forstander for Snedsted Skolelærerseminarium 1830, Dr. theol. 1836, Sognepræst til Vemmelev og Hemmershøj Menigheder i Sjællands Stift 1842, Biskop over Lolland-Falsters Stift 1843, over Aarhus Stift 1845; Afsked 1881. — R. 1840, D.M. 1851, K. 1852, S.K. 1878.

Gift 2/11 1826 i København med SIGNE (i Daaben Nielsine) HENRICHE HØST, f. 29/1 1804 s. St., d. 3/8 1860 i Aarhus. — Datter af Toldinspektør, Justitsraad Christen Georg Høst og Hustru Cornelia, f. Thunboe.

Da Gerhards Moder som ung Enke i 1804 havde giftet sig med Læge, Dr. med. Fangel, der samme Aar var blevet Fysikus i Stavanger i Norge, fulgte hendes to smaa Sønner med hende derop²⁰⁹, og Gerhard, der allerede som ganske spæd havde været saa syg af Børnekopper, at Lægen havde betragtet hans Tilstand som haabløs, var nu paa Atlanterhavet atter Døden nær (se S. 58). Opholdet i Norge blev paa Grund af Stedfaderens tidlige Død kun af kort Varighed; sammen med Moderen kom han i Huset hos sin Morfader, Amtsprovst Johs. Jensen i Frederiksborg Præstegaard, og han blev da Elev i og Student fra Frederiksborg lærde Skole. Det blev dengang hvert Aar i et Lærermøde afgjort, hvilke Disciple der kunde dimitteres til Universitetet i København, hvor selve Examen artium blev taget under Eksamination af Professorerne; i et saadant Lærermøde i Frederiksborg Skole 1818 blev af de 9 Disciple kun »Visby og Brammer strax med alle vedk. Læreres Samtykke til Dimission bestemt²¹⁰«. Det sidste halve Aar af sin Skoletid havde Brammer vel fremdeles boet i Præstegaarden i Hillerød; men da hans Morfader havde byttet Embede med Præsten Sølling i Hjørunde, var han nu en kort Tid i Huset hos dette Præstepar, der behandlede

AARHUS GL. BISPEGAARD

ham som en Søn, hvorfor han da ogsaa stedse mindedes dem med taknemmelige Følelser. Som ung Student flyttede han ind paa Regensen, idet han straks efter Artium, som han tog med meget smukt Resultat, havde faaet Kommunitetets og Regensens Stipendier*, og han skulde nu tage fat paa et Studium — men hvilket? Ja, allerede i Skolen havde han besluttet sig for Juraen, uagtet hans Rektor og alle øvrige Lærere betragtede ham som selvskreven til at blive Teolog; men det var, som han selv siger, ingeniunde det teologiske Studium, der afskrækkede ham, men Præsteembedet, thi han havde i sin Morfaders Præstegaard hørt paa mange teologiske Samtaler mellem Egnens Præster, der næsten alle var rationalistisk indstillede, og af disse Diskussioner forstaaet, at de grumme gerne vilde være befriet fra Ritualets, Alterbogens og Kirkelovenes forældede Forpligtelser, skønt de dog havde aflagt Ed paa at følge Ritualets Forskrifter. Han fik derfor Ulyst til at blive Præst og foretrak at blive Jurist; »thi saa vidste man dog, hvad man

* Kommunitetet, der er en under Universitetet henlagt Velgørenhedsstiftelse for Studenter, skænket af Frederik II, uddeles til dygtige og trængende Studenter, i Regelen for 2 til 4 Aar; det gives dem oftest først i deres tredje Studieaar; men to Frederiksborgensere er dog privilegerede, saa at de straks opnaar Kommunitetet. Nær til dette er Friholigen Regensen med Regensstipendiet knyttet, saaledes at ingen kan nyde Regensen uden de, som har Kommunitetet.

selv skulde gjøre og holde andre til; dertil kom det ikke uvæsentlige, at han »havde *Lyst* til at blive lovkyndig« og følte sig skikket dertil. Altsaa lod han sig indskrive ved det juridiske Fakultet, og da han det følgende Aar tog Philologicum og Philosophicum, lod han sig ogsaa eksaminere i Naturhistorie. Det viste sig dog snart, at han ikke kunde slaa sig til Ro med denne sin første Bestemmelse, men efterhaanden følte sig mere og mere kaldet til en Præsts Gerning, paavirket dertil saavel ved Studiet af Evangelierne som ved Læsning bl. a. af Claus Harms' Theses* og Grundtvigs Skrifter, af hvilke især hans »bibelske Prædikener« gjorde et afgørende Indtryk paa ham og var et Redskab til hans kristelige Vækkelse; han skriver selv: »Jo dybere jeg følte, at den kristne Tro var nødvendig til min egen Sjæls Fred, desto større Lyst fattede jeg til at forkynde Evangeliet for andre, saa at den Tanke blev efterhaanden levende hos mig, at jeg var af Herren kaldet til hans Ords Forkyndelse.«

Brammer tog da straks efter de ovennævnte Eksaminer fat paa det teologiske Studium, og efter i Foraaret 1820 at have taget Hebraicum blev han allerede i Juli 1822 teologisk Kandidat; han fik ved denne som ved alle sine tidligere Eksaminer laudabilis; for sin senere holdte Dimisprædiken (1825) fik han dog egregie (Udmærkelse) og samme Karakter for den kateketiske Prøve. At han var gaaet saa tidligt op til Embedseksamen, havde sin væsentlige Aarsag i, at Regens- og Kommunitets-Stipendierne udløb 1/10 1822. Han boede nu en Tid i lejede Værelser, bl. a. paa Østerbro, altsaa dengang uden for Byen, hvilket var tilraadet ham af Lægerne, fordi han havde været stærkt angrebet af Gulsot og trængte til Landluft; men i 1824 fik han opfyldt et længe næret Ønske, nemlig at blive Alumnus paa det just da genopbyggede Borchs Kollegium (det var brændt under Bombardementet i 1807). Som Kandidat havde han for øvrigt skaffet sig Indtægter ved at give Undervisning; han fik saaledes Ansættelse i von Westens Institut, hvor han for de øverste studerende Klasser var Lærer i dansk Sprog og Deklamation og senere tillige i Historie og Geografi. Han siger selv, at Kærlighed og Tillid til Børn alle Dage var hans bedste Lærergave, og hans Lærervirksomhed i disse unge Aar, der utvivlsomt fik megen Betydning for hans senere Livs-gerning, bragte ikke blot ham selv, men ogsaa hans Elever Glæde, hvorom en af disse, den berømteste af dem, senere Sjællands Biskop, Dr. theol. H. L. Martensen, aflægger Vidnesbyrd, idet han i sine Erindringer skriver om Brammer²¹¹, at han »var meget elsket af os, fordi han viste sine Disciple en sand Deltagelse«. Blandt hans andre Elever i Instituttet var den senere Stiftsprovst og kgl. Confessionarius J. H. V. Paulli (den ældre) og Forfatteren af »Den Gang jeg drog af Sted« Peter Faber. Han underviste en Tid

* Den tyske Præst og Pastoralteolog Claus Harms (1778—1855) udgav ved Reformationsjubilæet Luthers 95 Theses, forøget med 95 nye, i hvilke han angreb »Fornuftreligionen«, der manglede »Fornuft eller Religion eller begge Dele«.

lang 10 Timer daglig og havde desuden Hjemmearbejde, hvilket var for meget for ham; han blev overanstrengt, fik, som før sagt, en alvorlig Gulsot og maatte opgive sit Arbejde i von Westens Institut.

Brammer, der var blevet forlovet i Januar 1826, søgte nu Præsteembede og blev i August s. A. udnævnt til ordineret Kateket og Førstelærer ved Borgerskolen i Nakskov omtrent med samme Rettigheder og Forpligtelser som en residerende Kapellan; han blev ordineret i Maribo Domkirke 22/9 s. A. af Biskop P. O. Boisen, og 2/11 holdt han Bryllup i sin Bruds Hjem i København. Hans Gerning i Nakskov blev dog kun af ret kort Varighed, og en af Aarsagerne til, at han søgte derfra, var, at hans Helbred i nogen Grad havde svigtet. Det Dobbelt-Embede, han søgte og fik, som Sognepræst for to Menigheder og Forstander for Snedsted Skolelærerseminarium i det barske Thy skulde dog ikke synes særlig egnet for en Mand med mindre godt Helbred; Svaghedstilstanden maa da ogsaa have været af rent forbigaaende Karakter; thi han udfoldede i sin nye Gerning en meget stor Arbejdskraft, og baade i Snedsted og senere i hans lange Bispegerning syntes denne ubrudt og hans Sundhed uden Brist.

Da Brammer flyttede fra Nakskov til den hverken hyggelige eller rummelige Præstegaard i Snedsted, var Familien ret stor, idet han foruden to smaa Sønner havde en Plejesøn, Frederik Høst*, samt sin egen Moder og dennes Søster, Jomfru Juliane Jensen, i Huset. Hans økonomiske Forhold i Snedsted var imidlertid efter hans eget Udsagn gode, skønt hans Gage som Seminarieforstander de første 10 Aar kun var 300 Rd., de sidste Par Aar forhøjet med 200 Rd. som personligt Tillæg; han kunde endog betale hele den Gæld paa nogle tusinde Rd., som han havde stiftet, da han overtog Præstegaards-Avlingen. Men bortset fra denne materielle Side af Sagen var Opholdet i Snedsted i det Hele en lykkelig Tid for Brammer og hans Familie, og han selv følte sig saa hjemme i Sognet og i Præstegaarden, som han hverken før eller efter den Tid følte sig noget Sted.

Han udfoldede i denne Periode hele sin betydelige Arbejdskraft, opfyldt som han var først og fremmest af sin Opgave som Prædikant og Sjælesørger, medens hans store Interesse for en Lærers Gerning fik Udløsning i Arbejdet paa Seminariet. En af hans Elever, Skolelærer Jens Christensen (se Nr. 117) skriver i sine Erindringer om ham, at »hans Prædikener vare fulde af Aand og Kraft og rigtig skikkede til at ramme Hjærter og tænde Lys i Sjælen, hvorfor ogsaa store Skarer strømmede til Snedsted Kirke«, samt at han »forstod ypperligt at danne Kateketer af Seminaristerne og at vække Lysten til Skolegjerningen hos dem«.

Brammer fik dog ogsaa Tid til meget andet aandeligt Arbejde. I Nakskov havde han om de saakaldte Johanneskristne skrevet en Afhandling, som af

* Brammers Svoger Frederik Stoud Høst (1817—94), senere Justitsraad og Godsforvalter paa Støvringgaard Kloster.

Universitetet blev antaget til at forsvares for Licentiatgraden, hvilket skete 27/8 1829; ved Reformationsfesten 1836 erhvervede han nu yderligere den mere sjældne teologiske Doctorgrad for en Afhandling om Venskabet, som han forsvarede 24/10. Begge disse Afhandlinger var, som altid dengang, skrevet og forsvaret paa Latin; men Brammer havde i sin Tid paa Borchs Kollegium, bl. a. ved hyppige, arrangerede Disputter med sine Med-Alumner, opnaaet betydelig Dygtighed i dette Sprog, som han talte hurtigt og flydende. Han, der fra Ungdommen havde ikke alene let ved at skrive, men ogsaa Lyst til at fremtræde som Forfatter, og som allerede i sin Naskov-Tid havde udgivet forskellige Prædikener, udfoldede nu »en beundringsværdig literær Virksomhed udført jævnsides med en dobbelt Embedsgjerning i en af Landets mest afsidesliggende Egne, hvor literært Selskab slet ikke fandtes, og literære Hjælpemidler kun med Besvær kunde tilveiebringes!²¹²« Saaledes udgav han: »Det hellige Land paa Herrens Tid« (1832), der blev oversat paa Islandsk og omtales som »en fortrinlig, livlig skrevet lille Bog, der burde benyttes af enhver Religionslærer«²¹²; 2 Bind »Kirkelige Lejlighedstaler af danske Prædikanter« (1832 og 1834), der udkom i 2 Oplag; »Et Par Ord om gudelige Forsamlinger udenfor Kirken« (1837), hvori han paaviste Forsamlingslivets Skrøbeligheder; »Lærebog i Didaktik og Pædagogik« (1838), der i flere Udgaver brugtes ved Seminarierne; »Postille, indeholdende Prædikener over Kirkeaaarets Højmesse-Texter« (1841), der udkom i tre Oplag og blev uddelt af Missionskollegiet sammen med de Bibler, der bekostedes af det Stistrupske Legat*; endelig skrev han en betydelig Mængde Bidrag til teologiske og kirkelige Tidsskrifter. Antagelig har Brammer dog paa dette afsides Sted i det lange Løb følt sig for langt borte fra de kirkelige og kulturelle Centra; i alt Fald søgte han i 1842 Kald paa Sjælland og blev udnævnt til Sognepræst for Vemmelev og Hemmershøj Menigheder. Han kom dog aldrig til at virke i dette Embede; thi inden han tiltraadte det, blev han, kun 41 Aar gammel, kaldet til fra 1/4 1843 at være Biskop over Lolland-Falsters Stift. Han tilbragte nu 2 Aar i Nykøbing, men blev allerede i 1845 forflyttet til Aarhus Bispestol, som han beklædte i over 35 Aar.

G. P. Brammer (saaledes skrev han sig) kan utvivlsomt karakteriseres som en udpræget »Personlighed«, en Mand, der havde sine bestemte — paa Viden, alvorlig Tænkning og en dyb Overbevisning om sit høje Embedes Forpligtelser grundede — Meninger om den danske Kirke og dens Forhold, og som hverken savnede Villie, Evne eller Mod til at gøre disse Meninger gældende. Det kunde derfor ikke undgaas, at han fik Modstandere og undertiden blev angrebet, saaledes af Professor H. N. Clausen og af Mænd fra den Grundtvigske Kreds, som Vilhelm Birkedal og Skat Rørdam. At han selv

* Laurids Christensen Stistrup (1692—1766), der tjente en Formue som Købmand i Hobro, var religiøst vakt og stiftede et Legat, hvis Renter skulde bruges til Uddeling af Bibler til Almuen i Danmark, Norge og den dansktalende Del af Slesvig.

følte det baade som en Samvittighedssag og en Embedspligt at forsøge at hindre Foranstaltninger, som gik imod hans religiøse og kirkelige Indstilling, er uden for Tvivl, og man faar et Indtryk af hans Følelser i saa Henseende,

BISKOP, DR. THEOL. G. P. BRAMMER
(Efter Maleri af Jørgen Roed)

naar han i et Brev af 26/8 1858 under en Rejse skriver til sin Søn Johannes: »Ogsaa maa man — navnlig jeg — taalmodig og frimodig finde mig i hvad Angreb og Ubehageligheder, mine Modstandere igjennem Pressen ville og have voldet mig, fordi jeg har havt det Mod at stille mig i Gabet for om muligt, at forhindre farlige Forsøg paa at omdanne vor Kirkeforfatning. Professor Clausens Sendebrev til mig har jeg endnu ikke læst. Eftersom jeg, efter hvad Professor Scharling skriver, ikke behøver at svare — og jeg, naar jeg

kommer hjem, heller ikke faaer Stunder dertil, — troer jeg, at det er Guds Villie, at jeg, i hvert Fald for det Første, skal anvende paa mig dennesinde hvad der staaer i en af mine kjæreste Psalmer:

Her vil ties, her vil bies,
O svage Sind!
Vist skal Du hente, kun ved at vente,
Vor Sommer ind.

Ja, maatte der kun oprinde en Sommertid for vor betrængte Kirke, skal jeg med Guds Hjælp let kunne bære hvad Slud og Storm der i Vente- og Forberedelsestiden maatte falde i min Lod.

Brammer stod dog ingenlunde isoleret, men var tværtimod i Anskuelse og Venskab nær knyttet til en Række fremragende Gejstlige, saaledes først og fremmest Biskopperne J. P. Mynster, C. T. Engelstoft, Otto Laub og H. L. Martensen, med hvilke han stod i livlig Brevveksling. Sidstnævnte siger saaledes i sine Livserindringer²¹³: »Blandt de Biskopper, jeg ikke indviede, maa jeg nævne den Mand, der indviede mig*, Biskop Brammer. Med hvert Aar kom vi hinanden nærmere. Jeg var fra min Barndom vant til at see hen til ham som til en kjær Lærer. Nu modtog jeg gjerne hans Meddelelser om Embedsforhold og raadslog med ham om vigtigere Puncter«. At hans nedenfor omtalte mangeaarige Møder i Aarhus med Landets øvrige Bisper (Martensen undtaget) lod sig gennemføre, vidner da ogsaa om, hvor højt anset han var mellem sine Kaldsfæller.

I sin Bispetid fortsatte han i nogen Grad sin Skribentvirksomhed, saaledes udsendte han i 1850 »Vor Tids Fordringer til Danmarks Skolevæsen«, i 1858 »Indlæg i Kirkeforfatnings-Sagen«**, hvori han anbefalede Menighedsraad og hævdede det mislige i »at bygge ovenfra« ved Oprettelsen af et Kirkeraad, og som medførte det ovenfor nævnte Angreb paa ham fra Professor H. N. Clausens Side; i 1859 kom »Præsten og Menigheden«, en Samling af hans Taler ved Præste- og Kirke-Indvielser; i 1864 udsendte han et 3. Bind »Kirkelige Lejlighedstaler af danske Prædikanter«. Trykt foreligger ogsaa forskellige andre Taler af ham samt de »Hyrdebreve«, som han gennem en Aarrække, gerne ved Nytaarstid, sendte til Stiftets Præster, og hvori han bl. a. udtalte

* Derom meddeler Martensen i »Af mit Levned« III, S. 5—6: Min Indvielse til Sjællands Biskop blev efter mit eget Ønske udført af min kjære Biskop Brammer, min Barndoms Lærer. Under denne Act indtraf det uheldige Tilfælde, at et Stykke af Loftet i Frue Kirke, en Gipsmasse, faldt ned, hvorved der opstod en stor Forvirring. Brammer tog det med megen Ro og Besindighed og standsede nogle Øjeblikke. Medens han talede, saae han, som han har sagt mig, den store Gipsmasse at styrte ned, men at fordele sig i Faldet og at komme ned i Stumper. Derefter fortsatte han, og Alt blev gennemført og tilendebragt i god Orden; thi Forvirringen blandt de Tilstedeværende ophørte snart.

** Brammer havde været Medlem af Kirkekommissionen af 1853.

sig om Tidens kirkepolitiske Spørgsmaal, og endelig kom der fra hans Haand adskillige Indlæg i teologiske Tidsskrifter.

G. P. Brammers biskoppelige Virksomhed og hans Indflydelse paa de kirkelige Forhold herhjemme kan ikke ret vel bedømmes af en Lægmand; men for at give Slægten en paa videnskabeligt Grundlag bygget, saa vidt mulig objektiv Skildring af hans Livsværk har Forfatteren af denne Slægtbog formaaet Arkivar ved Rigsarkivet, Kirkehistorikeren, Dr. theol. Bjørn Kornerup* til at udarbejde og overgive mig — til Brug her — følgende Bidrag til Skildringen af denne, det kan vel uden Modsigelse siges: Slægtens betydeligste Mand.

»Gerhard Peter Brammer indtager en betydningsfuld Plads i den talstærke Kreds af Kulturbiskopper, der er karakteristisk for dansk Kirkestyre i det 19. Aarhundrede. Maa han som Aand, som Taler, som Lærd træde tilbage for Mænd som Fr. Münter, J. P. Mynster, H. L. Martensen, D. G. Monrad o. a., saa kan der dog ikke herske Tvivl om, at han gennem sin ualmindelig lange Bispetid har været en af de mest virksomme og indflydelsesrige Medlemmer af det daværende Bispekollegium. Naar dette kun i ringere Grad er almindelig erkendt i Øjeblikket, hænger det sammen med, at Brammer navnlig i sine ældre Aar skarpt gjorde Front mod de Fremskridtsretninger, der kom til at beherske Udviklingen i den følgende Periode. Han maa da i saa Henseende dele Skæbne med en Række andre udmærkede Mænd, hvis Indsats først den historiske Forskning i en senere, mere objektiv Tid vil være i Stand til med Retfærdighed at skildre og bedømme.

Lige fra sine ganske unge Dage viste G. P. Brammer sig som en aandslivlig, foretagsom, mangesidigt begavet Personlighed, som det bl. a. fremgaar af hans posthume Erindringer »Biskop Dr. G. P. Brammers Ungdomsliv, udg. af Johs. Kok«, 1884, — paa sin Vis et af de mest fængslende og værdifulde Memoireskrifter fra det 19. Aarhundredes Danmark. Oprindelig drømte han vistnok om at vinde Navn som Videnskabsmand og Forfatter, og den Disputats om Mandæismen, ved hvilken han 1829 vandt den teologiske Licentiatgrad, vidner om udpræget videnskabelige Evner og har anlagt Synspunkter, som Forskningen først efter ca. 100 Aars Forløb ad andre Veje er naaet frem til. Senere — som Seminarieforstander i Snedsted — gjorde Brammer sig bekendt som Pædagog, som en ypperlig Lærer og Vejleder for unge Mennesker, der vilde uddanne sig til Skolegerning. Livet igennem vedblev han at være en fortrinlig Katekisor, hvad der især kom ham til Nytte ved Visitatser.

* Dr. theol. Bjørn Kornerup (f. 1896), der sammen med Professor, Dr. theol. J. Oskar Andersen er Redaktør af »Kirkehistoriske Samlinger«, udgivet af Selskabet for Danmarks Kirkehistorie, har i dette Tidsskrift — foruden de S. 122 nævnte Breve fra G. P. Brammer til Kultusminister Fischer — udgivet en Række andre Breve fra Brammer (6. Række, 4. Binds 3. Hæfte, 1944), og Udgivelsen vil blive fortsat i følgende Hæfter.

Brammers største Indsats kom dog til at ligge paa det praktisk kirkelige Omraade, især som Biskop, først fra 1843 over Lolland-Falsters Stift, siden fra 1845 til 1881 over Aarhus Stift. Skønt Brammer som Prædikant ikke indtog en Plads i første Række i Kraft af personlig Originalitet i Form eller Indhold, kunde han dog meget vel — efter samtidiges Vidnesbyrd — fængsle ved Klarhed og Kraft, især som Lejlighedstaler, men hans ejendommelige Begavelse kom først og fremmest til sin Ret paa det rent administrative Omraade, og han havde ikke faa Forudsætninger for at kunne gøre sig gældende paa dette Felt. Gennem mange Aars Bispe styre erhvervede han et indtrængende Kendskab til alle lokale og personelle Forhold i det store Stift, han sad desuden inde med solide teologiske, kirkehistoriske og kirkeretslige Kundskaber og en omfattende praktisk Erfaring, og selve det administrative Arbejde faldt den jernfittige Mand let og naturligt. Dertil kom, at han var et stort Stykke af en Diplomat, der ad Forhandlingens Vej ofte forstod at opnaa positive Resultater. Derom vidner bl. a. hans store Brevveksling med Kultusminister J. C. H. Fischer (udgivet i Kirkehistoriske Samlinger 6. R. II, 574—677). Han holdt vel stærkt paa Bispeembedets Myndighed, men undgik næsten altid at give sig Blottelser og forstod i det hele meget godt, hvor langt han turde gaa.

Teologisk og kirkeligt følte Brammer sig i sin Ungdom stærkt tiltrukket af Grundtvig, men efter et skarpt personligt Brud med denne nærmede han sig Mynster, hvis Mand han mere og mere blev. Det er da ogsaa den Mynsterske Linie, han viderefører i sit eget Bispe styre med en til det sidste udpræget, skarp Kampstilling over for det grundtvigske Frihedsrøre baade i kirkelig, pædagogisk og politisk Henseende. Han følte sig som Repræsentant for den »positive«, evangelisk-lutherske bestemte, midtsamlende Retning i den danske Kirke, men trods al højirkelig Konservatisme forstod han med en mærkelig Smidighed paa flere Omraader at følge med Tiden. Derom vidner f. Eks. hans Interesse for Missionssagen og for Diakonissestiftelsen, som han i Modsætning til flere af sine Kolleger omfattede med megen Varme, desuden hans Stilling til Kirkeforfatningsspørgsmaalet. Trods al Betoning af Bispeembedet som bærende kirkelig Faktor tog han allerede 1858 til Orde for Indførelse af Menighedsraad, som han betragtede som velegnede til at danne Fundamentet i den Kirkeforfatning, han fandt var en Nødvendighed.

Gennem en længere Periode samlede Brammer en Del af Rigets Bisper i sin Bispegaard til aarlige Møder, ved hvilke han selv førte Forsædet. Derigennem udøvede han en betydelig Indflydelse paa sine Embedsbrødre og indirekte paa den kirkelige Helhedsudvikling i Danmark. Ogsaa gennem hans udstrakte Brevveksling kan hans Paavirkning spores. Der er saaledes næppe Tvivl om, at selv en Mand som H. L. Martensen paa flere Punkter staar i Gæld til Brammers Indflydelse, og i den store Kamp mod Valgmenighedsloven af 1868 stod de troligt ved hinandens Side.

G. P. Brammer blev jævnlig angrebet, og som alle karakterfulde Personligheder havde han adskillige Modstandere i de Kredse, han ikke yndede. En Bedømmelse af hans kirkelige Standpunkt — og af hans deraf bestemte Indsats — vil være i høj Grad afhængig af den enkelte Bedømmers subjektivt farvede Ståde. Historisk set kan det dog ikke være tvivlsomt, at ligesom G. P. Brammer har spillet en virkelig betydningsfuld Rolle som Deltager i den danske Kirkes Styre igennem et meget langt Tidsrum i det 19. Aarhundrede, saaledes har hans omfattende, mangesidige Arbejde været baaret af en oprigtig Overbevisning om saa godt som muligt ud fra sine Forudsætninger at tjene Kirke og Land.«

Aarhus Bispegaard laa i Brammers Tid paa det nuværende Bispetov; det var en gammel, lang, gulkalket Hovedbygning i 2 Etager med Facade mod Domkirken, fortsat i en lille østlig Køkkenfløj; mod Vest indrammedes den ret store Gaard af en lang Bygning med Kontorer og Stalde m. m.; hvor Teatret nu ligger, var der Have. I den meget rummelige Hovedbygning, hvis sidste Beboer Brammer var, optoges flere Værelser paa 1. Sal af hans store Bibliotek, og bag disse laa hans Studereværelse, hvor den yderst flittige Mand tilbragte sin meste Tid, naar han ikke var paa Visitatsrejser; han var i udpræget Grad Morgenmand og sad Aaret rundt, selv paa sine gamle Dage, ved sit Skrivebord fra Kl. 5—6, og han fandt Tid til udover sine mange embedsmæssige Skrivelser og sine Studier at føre en meget omfattende Korrespondance ikke alene med Kaldsfæller og med Institutioner og ledende Personligheder, som hans Gerning eller Interesser paa en eller anden Maade bragte ham i Berøring med, og ikke blot med Familie og Venner, men i udstrakt Grad med Personer, som han under sit Livsløb havde faaet Interesse for, eller som søgte hans Raad eller Bistand; thi — som Biskop Martensen udtrykker det²¹³ — han var »en kjærlig Natur, havde megen Sands for det Individuelle, hvad der hørte til den Enkeltes Anliggender og til Familielivet, og hans Venner kunde tale til ham om deres individuelle Glæder og Sorger, og altid vente Deltagelse«.

Helt op i sin høje Alder var Brammer en energisk Visitor, der fra det tidlige Foraar til hen i November Maaned ofte var paa Rejse, og det kunde være trættende nok; men Selskabslivet, der fulgte med, trættede ham — erklærede han i et Brev af 6/11 1859 — dog mere end Visitatsgerningen; thi det medførte, at han kom sildig i Seng, og han vaagnede dog tidligt og stod op, naar han vaagnede. I en lang Række Aar foregik disse Rejser alene med Hestevogn, og Bispen kørte da i egen Vogn til den første af de Præstegaarde, han vilde besøge, og lod sig hente i den sidste, Ture paa op til en halv Snes Mil. Under Visitatserne fik hans ypperlige Gaver som Kateket og hans Evne til at tale et varmt og indtrængende Ord til de unge rig Anvendelse, og han benyttede tillige Lejligheden til ofte selv at prædike i

mange af Stiftets Kirker, lige som han hyppig stod paa Prædikestolen i Aarhus Domkirke; han var, som Biskop Mynster sagde om ham, »en af de Bisper, der jævnlig prædikede Guds Ord«. Det kan i denne Forbindelse tilføjes, at han i sin lange Bispetid ordinerede ikke mindre end 182 Præster.

Medens Brammer, forinden han kom til Aarhus, ikke var bleven ramt af store personlige Sorger, maatte han siden bære tunge Tab i sin aller nærmeste Kreds. Hans Hustru, med hvem han levede det kærligste, mest harmoniske Samliv, døde 1860 af en Kræftlidelse efter en Række Aars Sygdom. Hun skildres som en lille, ret svær Dame med et Par ualmindelig smukke og livlige Øjne, stærk baade i Sympatier og Antipatier, ikke meget praktisk anlagt, men meget optaget af aandelige Interesser og først og fremmest dybt religiøs; hun var utvivlsomt sin Mand en stor Støtte i hans Gerning, hvorom hans Ungdomserindringer ogsaa bærer Vidnesbyrd. Hun blev syg allerede i Begyndelsen af 1850'erne og havde gennem Aarene mange Smærter, som hun bar med overordentlig Villiekraft. Forinden Bispindens Død havde Ægteparret mistet to ganske unge Døttre, og de to gifte Døttre døde med et Aars Mellemrum sidst i 1860'erne; endelig var det et haardt Slag for den gamle Biskop, da hans Søn Johannes (se Nr. 143), som han stod ganske særlig nær, og dennes Hustru begge gik bort i 1882.

SIGNE BRAMMER
f. Høst

Bispen selv var af lav Vækst og mente, at dette var en Arv fra Morfaderen, der var ualmindelig lille; han førte sig imidlertid med megen Værdighed, maaske netop noget paavirket dertil af Bevidstheden om sin ringe Højde. Denne Holdning kan vel ogsaa have bidraget til den Opfattelse, at han havde »et fornemt Væsen«. Sandheden er dog utvivlsomt, at selv om han paa sin Vis var sig sit Værd bevidst, var han en i kristelig Forstand ydmyg Mand, og hans kærlige Hjærte og hans gode og humane Sindelag gav sig Udslag paa mange Maader og over for mange Mennesker.

Livet i Bispegaarden har i Bispens yngre Aar været oplivet af de mange, i alt 9 Børn og alt, hvad dermed fulgte; men der har ogsaa været en Del Selskabelighed, mest i Omgang med Byens Embedsmænd. Efter Bispindens Død, da Hjemmet blev forestaaet af forskellige Damer, og da Børnene efterhaanden var borte derfra, blev der stille i den store Bolig. Endnu blev der dog af og til holdt større Selskaber, undertiden af mere officiel Karakter,

og naar der Nytaarsdag i Bispegaarden — som Skik og Brug dengang var — mødte en stor Kreds af uniformerede Embedsmænd, Officerer og andre for at overbringe deres Nytaarsønsker, kunde man deraf slutte sig til Omgangskredsens Art. Ofte var der dog ogsaa liggende Gæster i Bispegaarden, deriblandt lejlighedsvis Gejstlige paa Besøg, men oftest Børn og Svigerbørn, og i de seneste Aar var det den gamle Børneven en stor Glæde og Oplivelse, naar — især Søndag Eftermiddage — de i Byen boende Børnebørn færdedes i Bispegaarden. Var end Forholdet mellem Bedstefader og Børnebørn altid kærligt og smukt, var det dog ingenlunde fortroligt, end mindre »kammeratligt«, som det nu om Dage kan være Tilfældet mellem tilsvarende Generationer; thi der var altid noget vist højtideligt ved den lille gamle Herre i Diplomatfrakken, selv i Omgangen med Børnebørnene. Alligevel var han ingenlunde blottet for Humor; han siger selv, at han som Dreng var meget lattermild, og han kunde da ogsaa paa sine gamle Dage le hjærteligt.

Hans litterære Interesser var omfattende, og han baade læste og købte mange Bøger uden for sit egentlige Fag, vel især Biografier og lign., men ogsaa Skønlitteratur, og naar han af og til kom til København, besøgte han gerne det kgl. Teater; selv havde han i sin Skoletid med Iver dyrket Thalias Kunst. Musikalsk var han absolut ikke; han havde imidlertid let ved at skrive Vers, og dette fik allerede Udtryk, da han som Skoledreng »fik betroet af sine Meddisciple« at skrive en »Sang, bestemt til at afsynges af Frederiksborg lærde Skoles Disciple paa deres Lærers, Professor Benthens Fødselsdag d. 3. Februar 1818«. Manuskripterne til et halvt Hundrede af den Række Vers og Digte, han siden skrev, er opbevarede, og de giver især Udtryk for hans inderlige Kærlighed til Hustruen, hvem Størsteparten er helliget; men de aller fleste har tillige et religiøst Indhold, og enkelte har Form af Salmer. Til et Par af disse har hans nære Ven gennem Livet, Komponisten A. P. Berggreen (1801—1880), sat Musik. I dette hans poetiske Forfatterskab indgaar ogsaa forskellige Lejlighedsdigte, saaledes en Sang til Kong Frederik VI paa dennes Fødselsdag i 1827, en anden i Anledning af Kong Christian VIII's Besøg i Thy 1842. Der er næppe tabt meget ved, at kun saa faa af disse Digte og Sange er kommen offentlig frem, da de ikke er særlig originale eller betydelige som Poesi betragtet; men de bærer Vidnes-

GERHARD PETER BRAMMER

byrd om deres Forfatters lyriske Sans og navnlig om hans letbevægelige, varme Hjærte, og derfor kan de ikke forbigaa, naar man vil prøve paa at give et Indtryk af denne Mands menneskelige Værd.

Brammer var allerede i 1840 som Præst og Seminarieførstander i Snedsted bleven Ridder af Danebrog, han blev Danebrogsmand 1851, Kommandør 1852 og fik endelig i 1878 Storkorset af Danebrog*; desuden var han i 1868, i 25 Aaret for hans Biske-Udnævnelse, bleven hædret ved at faa tildelt Rang med Sjællands Biskop. Det kan i denne Forbindelse nævnes, at da Sjællands Bispestol var ledig i 1854, var ogsaa Brammers Navn fremme som Arvtager efter J. P. Mynster²¹⁴; men — som ofte før og siden — blev det en Universitetsprofessor, der blev Kirkens Primas, og Brammer havde jo paa et tidligt Stadium forladt den egentlige teologiske Videnskab.

Ogsaa fra anden Side blev han hædret i Anledning af sit Bispjubileum; saaledes modtog han af Stiftets Præster sit Portræt (malet af Professor Jørgen Roed), der nu hænger i Aarhus Domkirke, og hvoraf et Fotografi er gengivet Side 119, samt to meget smukke Porcellæns-Vaser, af hvilke den ene ses paa hosstaaende Billede**. Endvidere stiftede Skolelærerne i Aarhus Stift ved denne Lejlighed et Legat for Skolelærerdøttre bærende Biskop Brammers Navn. Ogsaa et andet Legat blev senere knyttet til hans Navn, idet Stiftets Præster, da han 16/8 1876

G. P. BRAMMERS STORKORSKJOLD

* Ved Tildelingen af Storkorset af Danebrog er det en Regel, at den Paagældende, for saa vidt han ikke forud har et Slægtsvaaben, lader et saadant udfærdige, og samtidig meddeler han Ordenskapitlet sit Valgsprog. Vaabenskjoldene ophænges paa Frederiksborg Slot. — Her gengives G. P. Brammers, ved hans Udnævnelse til Storkorsridder komponerede Vaabenskjold; hans Valgsprog var: »Per aspera Jesu Christi cruce ad astra«. (o: Ved Jesu Christi Kors gennem Kamp til Stjernerne).

** Vaserne, der er 45 cm høje, er udgaaet fra Bing & Grøndahls Porcellænsfabrik og komponerede af Landskabsmaler A. Juuel; paa hver Side af Vaserne findes et Prospekt malet af den lothringske Kunstner Becker, der da var knyttet til Fabrikken. Prospekterne viser Frederiksborg Slot samt Byerne Nakskov, Nykøbing F. og Aarhus, alle set fra Vandet. Paa Vaserne's Fod staar i Guld: Til Biskop G. P. Brammer den 1. April 1868 fra Aarhus Stifts Præster. — Vaserne ejes nu af Fr. Brammer (Nr. 155).

havde 50 Aars Jubilæum som Gejstlig, oprettede et Legat, hvis Midler efter hans Bestemmelse bliver anvendt til Fordel for forældreløse Præstedøtre i Aarhus Stift. I Overrækkelsesskrivelsen hedder det, at Legatet »skulde vidne for Efterslægten om, at Deres Tilsyn undergivne Præster vide at paaskjønne den Krafts, Kjærligheds og Sindigheds Aand, hvoraf hele Deres Virksomhed har baaret og bærer saa umiskjendeligt Præg*». Endelig overrakte Stiftets Præster Brammer ved hans Afsked som Biskop en Adresse, hvori mindes om, at Biskop Mynster ved hans Bispevielse i 1843 havde udtalt sig saaledes: »Jeg lægger paa Dine Skuldre alle Embedets Byrder, jeg lægger paa Din Samvittighed alt Embedets Ansvar, jeg vier Dig til mangen udvortes og indvortes Kamp, til mange ængstelige Tanker, jeg forpligter Dig til mangen sur Møie og deriblandt til mangt anstrængt Arbejde, hvorom Du skal haabe, at det skulde tjene til at fornye Livet i Kirken, men som skal være forgjæves og ingen Understøttelse finde; jeg lægger paa Din Sjæl Bekymringer for alle de Dig betroede Menigheder.« Og Adressen fortsætter: »Nu er disse alvorlige og betydningsfulde Ord blevne de rette Udtryk for, hvad De har formaaet at bære og at udrette ved Guds Naade i Deres lange Embedstid. I en Række af 38 Aar har De baaret det biskopelige Embedes Byrder og følt det fulde Ansvar derved, De har kjæmpet de Kampe seirrigt til Ende, som ere uadskillige derfra, De har arbeidet med Haab og mod Haab som Herrens tro Tjener, for at forny Livet i Kirken og frede om det, De har ofte været bekymret for Menighederne og dog glad i Fortrøstning til, at Gud er mægtig i de Svage. Det er i Erkjendelsen heraf, at vi føle Trang til at bevidne Dem vor inderlige Hengivenhed, uskrømtede Højagtelse og dybtfølte Taknemmelighed, som vi i Tillid til Deres broderligt kjærlige Sind imod os haabe, at De vil modtage med Glæde og bevare i venlig Erindring«.

Disse smukke Afskedsord fra Stiftets Præster har sikkert meget glædet

* Ved sit Testamente forøgede Brammer begge disse to Legaters Midler, ligesom han ogsaa bestemte forskellige Beløb til Arveprinsesse Carolines Asyl og Det tekniske Institut i Aarhus samt til den nye Kirke i Frederiksbjerg ved Aarhus og Præsteboligen ved samme. Brammer havde som Biskop i Aarhus betydelige Indtægter, idet han ved sin Tiltrædelse ikke havde ønsket Embedets Tiende-Afgifter afløst og erstattet med fast Gage.

den gamle Biskops Hjærte, ligesom ogsaa den Tilkendegivelse han gennem Kirke- og Undervisnings-Ministeriet modtog fra Hans Majestæt Kongen, der udtaler »sin allerhøjeste Beklagelse af den Nødvendighed, hvori han paa Grund af sin høje Alder har set sig nødsaget til at fratræde det biskoppelige Embede, som han i en saa lang Aarrække har beklædt med en Værdighed, Dygtighed og Nidkærhed, som har vundet Hans Majestæt Kongens allerhøjeste Paaskjønnelse«.

At det ikke har været let for Biskop Brammer at tage Afsked med sin Gerning, ses af det Afskedsbrev, som han sendte til Stiftets Gejstlighed, og hvori han bl. a. siger: »Det var min ueftergivelige Pligt at bede Kongen om Tilladelse til at nedlægge den Hyrdestav, som jeg i min høje Alder ikke længere magtede at føre; men den var saa fast klynget til mit Hjerte, at det ikke vil forundre eller forarge Eder, om det kommer til at bløde lidt ved Skilsmissen«.

Han bosatte sig nu i Vejle, hvor han købte en Villa med Have, og hvor hans yngste Søn (se Nr. 167) paa det Tidspunkt havde sin Gerning. Uden at lide af nogen Sygdom var hans legemlige Kræfter dog efterhaanden ret smaa; men hans Aandskraft var ubruds, hvorom bl. a. de Ungdomserindringer, han skrev under sit Otium, tilstrækkeligt vidner, og som Biskop Martensen ogsaa paa dette Tidspunkt omtaler, idet han udtrykker Ønsket om, at Biskop Brammer »saalænge Jordlivet skal vedvare, maatte beholde den Aandens Kraft og Friskhed, der viser sig i hans Breve«²¹³.

Han døde stille i Vejle den 12. Januar 1884 og blev begravet fra Aarhus Domkirke d. 23. s. M., hvor hans Efterfølger, Biskop, Dr. theol. Fog, Stiftsprovst H. Sørensen og hans Søn, Provst B. Brammer talte; ved Graven paa Aarhus gamle søndre Kirkegaard talte hans ældste Søn, Pastor Georg Brammer. Den mægtige Domkirke var fyldt af det store Følge, blandt hvilke var mere end 70 Gejstlige. Biskop Fog udtalte i sin Tale om den Afdøde bl. a., at »Guds Naade havde lagt skønne Aandens Sædekorn paa hans Vugge, og en Villie, der aldrig svigtede, havde udviklet den til Blomst og Frugt, saa at han tidlig vendte Menneskenes Øjne hen paa sig som til den, af hvem man ventede sig det fortrinlige«; han fremhævede endvidere den Fromhed, Inderlighed og Varme, hvormed Brammer i sand Enfoldighed havde forkyndt Guds hellige Evangelium for Menigheden, og i sin høje Alderdom som da han stod i sin Manddoms fulde Kraft; hvorledes han havde ført Bispestaven »i et stille og fromt Sinds Værdighed, med et Hjærte, der var Sandheden tro i Kærlighed, med en indsigtfuld og forstandig Sjæls Alvor«, og hvorledes hans Raad altid blev æsket og hørt med fortrinsvis Paaagtelse, saa ofte der skulde tages Beslutninger om vor Kirkes almindelige Anliggender her i Fædrelandet. Stiftsprovst Sørensen, der gennem mange Aar havde samarbejdet med Biskop Brammer og havde et nøje personligt Kendskab til ham, udtalte bl. a., at det, der gjorde ham til en saa betydelig Mand, som han virkelig var, det var

frem for noget andet hans Hjertes Bøn; »han var en Bønnens Mand, derfor var hans Hjerte saa godt og hans Liv saa betydningsfuldt, derfor blev hans Evner og Kræfter saa store, derfor bar hans Gerning saa megen Frugt, og derfor var hans Dom over andre saa mild.« — Ved Nedlæggelsen af den søndre Kirkegaard blev Biskop Brammers Kiste ved Kommunens Foranstaltning i 1937 flyttet til den nye »nordre Kirkegaard«, hvor hans Gravsted fremdeles holdes vedlige.

9 Børn (IV, a—IV, i): 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 166, 167.

GEORG BRAMMER

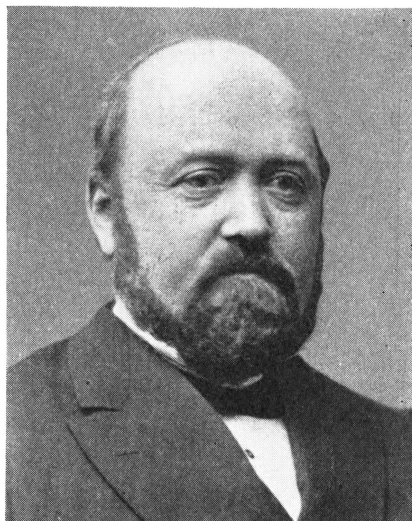

SOPHIE BRAMMER
f. Rosendahl

137. IV, a. CHRISTEN GEORG HØST BRAMMER [136], f. 16/10 1827 i Nakskov²¹⁵, d. 30/11 1904 paa Frederiksberg. — Student 1845 fra Nykøbing F., cand. theol. (laud.) 1850, kst. Adjunkt ved Kathedralskolen i Nykøbing F. 1851, fast ansat 1852. Sognepræst til Egebæk i Sønderjylland 1855, afsat af Tyskerne 1864, Pastor vicar. i Viby ved Aarhus 1865—73, Sognepræst til Urlev og Stenderup i Aarhus Stift 1875, Afsked paa Grund af Svagelighed 1892. — I sin store og smukke Præstegaard i Urlev levede denne milde og stilfærdige Mand et roligt Liv som Præst og Sjælesørger sammen med sin elskelige Hustru, begge højt værdsatte, ikke blot af Slægt og Venner, der Sommer efter Sommer var velkomne Gæster i det hyggelige Præstehjem med den dejlige Have, men ikke mindre af de to Sognes Menigheder, hvis Medlemmer, da Pastor Brammers rejste fra Egnen, i to Adresser paa den smukkeste Maade gav Udtryk for deres Taknemmelighed for og Paaskønnelse af hans mangeaarige, velsignelsesrige Virksomhed iblandt dem, idet de tilføjede, at begges »bramfri, trofaste og kærlige Vandel« vedblivende vilde staa for dem »som et Forbillede paa den Kærlighed og Ydmyghed, som er Kristendommens sandeste

og herligste Kendetegn«. — Det barnløse Ægtepar optog paa deres ældre Dage Frøken Julie Krog, Datter af den sønderjydske Præst Jens Krog, som Plejedatter i deres Hjem. Efter Afskeden fra Urlev boede de til deres Død paa Frederiksberg. — Han var blandt de 54 tidligere slesvigske Præster, der underskrev Protestadressen til Biskop H. L. Martensen, da denne offentlig havde udtalt en skarp Dom om Sprogreskripterne fra Tiden mellem de to slesvigske Krige.

Gift 21/9 1855 i Aarhus med ELFRIDA SOPHIE ROSENDAHL, f. 15/12 1826 i Fredericia, d. 20/2 1917 paa Frederiksberg. — Datter af Skolebestyrer i Fredericia, senere Rektor for Kathedralskolen i Nykøbing F., Professor Erik Peter Rosendahl og Hustru Bodil Katrine, f. Main.

HENRIK BRAMMER

138. IV, b. HENRIK BØETHIUS BRAMMER [136], f. 31/5 1830 i Nakskov²¹⁵, d. 30/5 1890 i Randers. — Han var uddannet som Tømrer og opholdt sig fra 1853 en Tid i Afrika, men kom hjem og blev Landmand; han købte sidst i 1850'erne en mindre Gaard, Dybkjærslund, i Gjødvad Sogn ved Silkeborg, men solgte den ca. 1875 og overtog da Frederikkesminde i Kondrup By, Borup Sogn ved Ran-

ders; dens tidligere Navn var »Kondruphald«, den havde et Tilliggende af 200 Tdr. Ld. Han var da i en Aarrække Formand for Sogneraadet i sit Sogn. Efter i 1884 at have solgt Ejendommen flyttede han til Randers, hvor han levede som Particulier, og hvor han og hans Hustru optog Latinskoleelever som Pensionærer i deres Hjem.

Gift 18/12 1883 i Odense²¹⁶ med ANNA (i Daaben Anne) MATHILDE THØISEN, f. 30/9 1840 i Kværndrup²¹⁷ paa Fyen, d. 30/8 1927 i Randers. — Før sit Giftermaal boede hun i Odense sammen med en Søster og underviste der i Musik. Som Enke optoges hun i Febr. 1900 i »Randers Hospital«, hvorfra hun omtales som »en fin og elskelig gammel Dame, almindelig afholdt af de øvrige Beboere²¹⁸«. — Datter af Gæstgiver, senere Gaardfæster Martin Thøisen og Hustru Anne Marie Elisabeth, f. Skaarup.

139. IV, c. CORNELIUS BENEDIKT BRAMMER [136], f. 22/3 1832 i Snedsted, d. 14/2 1900 paa Frederiksberg. — Student 1849 fra Aarhus, cand. theol. (laud.) 1855, Kapellan pro persona i Tranebjerg paa Samsø s. A., Sognepræst til Skads i Sønderjylland 1858, afsat af Tyskerne 28/5 1867;

Sognepræst til Vejerslev, Aidt og Thorsø 1869, Provst for Lysgaard, Hids og Hovbjerg Herreders Provsti 1873, Sognepræst til Stouby og Hornum 1877, Provst for Bjerre og Hatting Herreders Provsti 1885; Afsked paa Grund af Svagelighed 1898. — R. 1888, D.M. 1898. — Har udgivet nogle Prædikener og Lejlighedstaler. — Gift 15/7 1858 i Aarhus med JOHANNE MARIE ELISABETH HERSKIND, f. 9/5 1836 i Aarhus, d. 30/5 1923 paa Frederiksberg. — Datter af Købmand i Aarhus, Konsul Peter Herskind og Hustru Anne Marie Margrethe, f. Petersen.

BENEDIKT BRAMMER

MARIE BRAMMER
f. Herskind

Da Benedikt Brammer i Jan. 1855 havde taget sin Embedseksamen, overvejede han under et derpaa følgende Ophold hos Faderen i Aarhus, Bispegaard at søge ud i Missionsarbejdet; men da han blev opfordret til at søge en ledig Stilling som personel Kapellan hos en ældre Provst paa Samsø²¹⁹, tog han imod dette Tilbud i Forventning om ogsaa der at kunne faa Anvendelse for sit Missionskald, og det skulde da ogsaa vise sig, at der var et rigt Arbejdsfelt for den unge ivrige Præst paa Baggrund af den rationalistiske Indstilling, der hidtil havde været raadende i Sognet. Han var kun 23 Aar, da han, efter særlig indhentet Tilladelse, blev ordineret af sin Fader i Aarhus Domkirke og derefter tiltraadte sin Tjeneste. Den gamle Sognepræst, der var svagelig, overlod ham da næsten hele Præstegerningen, og Brammer opnaaede snart at se den store Tranebjerg Kirke fyldt under Gudstjenesterne, ligesom der var talrig Deltagelse i de af ham indførte Bibellæsninger og andre Sammenkomster med religiøst vækkende Formaal.

Efter 2 ½ Aars Arbejde paa Samsø maatte Brammer finde anden

Virksomhed, fordi hans Sognepræsts Død medførte Bortfald af Kapellantjenesten, og da Skads Sognekald i det nordvestlige Slesvig blev ledigt, søgte han det. Det var et Valgkald, idet Menigheden selv valgte sin Præst blandt 3 af Kirkevisitatoriet udpegede Kandidater; efter at have prædikeret dernede opnaede han Valg i Marts 1858; i Juli s. A. holdt han Bryllup, og Brudeparret kørte i Hestevogn, som man dengang gjorde, den 3 Dages Tur fra Aarhus til den lille, men hyggelige Præstegaard i Skads, der laa kun et Par km fra Vesterhavet. Sognet havde kun 400 Beboere, og de var alle af dansk Sindelag; indensogns mærkedes saaledes intet direkte til nationale Stridigheder i de første Aar; men fra Efteraaret 1863 var denne, forholdsvis idylliske Tid forbi, og Trængslernes Aar begyndte. En Forsmag herpaa fik Pastor Brammers under et Besøg hos Venner i Tønder, da Efterretningen om Kongens Død d. 15. Novbr. straks i denne, dengang saa tyske By medførte Hurraraab og andre Gadedemonstrationer uden for de dansksindedes Huse. Efter Danes virkes Rømning i Begyndelsen af Febr. 1864 blev ogsaa det meste af Nordslesvig besat af Tyskerne, saaledes Tønder By, hvorfra Provst W. Hjort, der i Hast maatte flygte, kom kørende med hele sin Familie og en Del reddet Gods til Pastor Brammers Hjem, efter at alle Vinduer i Tønder Præstegaard var slaaet ud, Huset tømt for alt spiseligt m. v. Familien, med Undtagelse af Provsten selv, blev i Skads Præstegaard i nogle Uger; men Skads Sogn slap for tysk Indkvartering — fordi det var saa lille, at kun relativt faa tyske Soldater kunde anbringes der, for faa under Hensyn til den Respekt, Tyskerne havde for Kaptajn-løjtnant O. C. Hammer, der laa med en Flotille ved Vesterhavsoerne. Men saa kom Wienerfreden d. 30. Oktbr. 1864, og snart derefter blev Spørgsmaalet om de tilbageværende danske Embedsmænds Forbliven i deres Embeder aktuelt. De tyske Myndigheder forlangte dog endnu ikke nogen Edsaflæggelse; men Betingelsen for Embedsmændenes Forbliven var Afgivelse af en Lydigheds-Erklæring til Preussens Konge. Dette Krav var det yderst pinligt for de danske Embedsmænd at opfylde, og naar Brammer og 5 andre Præster i Tønder Provsti — Provst Hjort selv var blevet afskediget allerede i Marts — efter mange fælles Overvejelser, hvori ogsaa adskillige af de mere fremtrædende Bønder havde deltaget og haft betydelig Indflydelse, dog besluttede sig dertil, skete det, dels fordi de forstod, at deres Forbliven vilde være en Støtte for den dansksindede Befolkning, dels fordi de ikke kunde slippe Haabet om, at det preussiske Herredømme kun vilde blive kort — et Haab, som senere blev underbygget af Løftet i Pragfreden af 23/8 1866, § 5.

Denne Afgørelse af Lydighedsspørgsmaalet blev dog hurtigt udsat for at blive omstyrtet; thi Generalsuperintendent B. Pedersen Godt udsendte en Anordning om, at der 4. Decbr. skulde afholdes en Fredsfest,

og Præsterne fik Paabud om ved denne at holde Takkegudstjeneste i Kirkerne. Dette kunde Pastor Brammer absolut ikke være med til, hvorfor han skriftlig nægtede det med den Motivering, at en saadan Tak vilde være Løgn ikke alene for ham selv, men ogsaa for hans Menighed. Et Par Dage efter kom en Gendarm ridende til Præstegaarden og oplæste en Befaling til Præsten om næste Dag at møde i Flensborg hos Civilkommissær K. v. Zedlitz-Neukirch. Der var 50 km til Flensborg, og Jærnbane fandtes jo ikke, saa der var ingen Tid at spille; men da Brammer næste Dag mødte hos Kommissæren, forløb Mødet anderledes end ventet. v. Zedlitz spurgte, om Brammer ikke kunde prædike over det Ord, der var opgivet ham som Tekst for Prædikenen, hvortil han svarede, at det kunde han godt, da han selvfølgelig kunde prædike over ethvert Ord i den hellige Skrift; men han kunde ikke tale i den Aand, der forlangtes ved denne Lejlighed. »Bryd Dem ikke om Aanden, men tal over Teksten!« sagde v. Zedlitz — og dermed var den Knude løst. Da Dagen for Festgudtjenesten oprandt, og Degnen som sædvanlig havde hentet Kirkedørsnøglen og var gaaet over for at ringe, kom han straks tilbage og meddelte, at ringe kunde han ikke — for der var ingen Knebel i Klokken! Det viste sig, at der heller ingen Menighed var: Der mødte ikke eet Menneske i Kirken, bortset fra Præsten og Degnen, saa der blev ikke noget af at holde Takkegudstjeneste i Skads Kirke.

Nu kom der en vanskelig Tid for de danske Præster i Slesvig, og Ubehageligheder fra de tyske Myndigheders Side hørte snart til Dagens Orden; derunder hørte den stadige Spionage fra Gendarmerne samt Inspektioner og Visitatser i Præstegaarden af civile og kirkelige Myndigheder. Saaledes fik Pastor Brammer en Dag Besøg af ovennævnte Generalsuperintendent Godt, der bl. a. talte om den udeblevne Takkegudstjeneste i Skads Kirke og bemærkede: »Ja, faldt De ikke den Gang, vil der maaske komme andre Ting, De maa falde for.« Og deri fik han Ret.

I Begyndelsen af 1867 affordredes der Embeds- og Bestillingsmændene Troskabsed til Kongen af Preussen. Over for dette Krav var Pastor Brammer ikke et Øjeblik i Tvivl. Han hverken kunde eller vilde aflægge en saadan Ed, og denne Indstilling til Spørgsmaalet faldt helt sammen med Opfattelsen hos Befolkningen i hans Sogn, ja i hele den nordlige og nordvestlige Del af Slesvig. Provstiets Præster blev tilsagt til at møde i Tønder for at aflægge Eden paa Raadhuset der, og da Brammer havde afgivet sin negative Erklæring og bagefter kom hen i Gæstgivergaarden for at køre hjem, meldte en Mand sig hos ham og præsenterede sig som hans Efterfølger i Embedet — og forlangte tilmed at køre med hjem i hans Vogn! Dette fik han nu ikke Lov til; men det viste sig altsaa, at Myndighederne forud var klare over, hvilke Præster der maatte gaa, og allerede havde udpeget deres Efterfølgere!

Den næste Dag indfandt den tyske Præst sig i Skads Præstegaard og indtog der bl. a. Brammers Studereværelse; Forholdet var nu det, at de danske Præster vel var suspenderede og intet maatte udrette i Kirke og Skole; men de skulde blive i deres Præstegaarde, til Afskedigelsen forelaa officielt, og indtil da skulde de huse og bespise de tyske Efterfølgere, hvilket ikke var behageligt for nogen af Parterne; thi der kunde jo ikke være Tale om Hjærtelighed over for Tyskeren, kun om Høflighed, og man holdt sig til den nødvendigste Omgang. Heller ikke i Menigheden mødte den tyske Præst andet end kølig Høflighed, og i Kirken kom næsten ingen, skønt Pastor Brammer opfordrede dertil og selv med sin Hustru overværede Gudstjenesten.

Denne Situation varede fra Paaske til Pinse, saa kom Afskedigelsen, og Søndag efter Pinse holdt Pastor Brammer Afskedsprædiken, ikke i Kirken, men i en stor Lade, der var tømt for Korn og smykket som en Hal, beklædt med Danebrogsflag; der mødte Folk fra nær og fjern, og Laden kunde ikke rumme dem, saa mange maatte blive udenfor. De tilstedeværende Gendarmer lyttede forgæves, der var intet »misliebigt« at indberette; thi alt forløb stilfærdigt og højtidsfuldt.

Inden Afrejsen holdtes Auktion i Præstegaarden; men kun faa Møbler blev udbudt til Salg; thi de fleste var fordelt hos Venner i Sognet i Forventning om en snarlig Tilbagekomst — stolende paa Opfyldelsen af Pragfredens Løfteparagraf, en Tillid, der saa skammeligt blev svigtet.

Rejsen fra Skads gik til Aarhus Bispegaard, og der blev Præsteparret en Tid, afventende hvad der vilde ske med Nordslesvig; han hjalp Byens og Omegnens Præster i deres Gerning og holdt desuden Bibellæsninger, medens hans Hustru styrede Huset for Svigerfaderen, der var Enke-mand. Da Udsigten til at kunne vende tilbage til Slesvig efterhaanden var svundet ind, maatte Brammer søge nyt Embede, og i Febr. 1869 blev han kaldet til Sognepræst i Vejerslev, Aidt og Thorsø Sogne med Bopæl i Vejerslev, ca. 20 km Nordøst for Silkeborg. Det var en stor Forandring fra de i ydre Henseende smaa Forhold i Skads; thi her var en stor Præstegaard med ca. 100 Tdr. Ld. Jordtilliggende og en stor Hus-holdning; der var 3 Kirker, og da Brammer efter nogle Aars Forløb tillige blev Provst for 3 vidtstrakte Herreder (850 km²) med 36 Kirker og over 40 Skoler, var der rigeligt Brug for hans Energi og Arbejds-kraft. Da han efter 8 Aars Gerning her kom til Stouby Sogn i det fede Bjerre Herred mellem Vejle og Horsens Fjorde, rykkede han ind i en af de gamle, hyggelige Præstegaarde — Gammelby Præstegaard — der baade, hvad angik Hus, Have og Jordtilliggende, var meget stor. Avlingen var vel bortforpagtet; men Præsten holdt selv oftest 4 Køreheste, og der var Kusk, Gartner, Husjomfru og 2—3 andre Kvinder ved »Folkebordet«, medens der »inde« foruden Præsten, hans Hustru, en Plejedatter, som

de havde taget til sig allerede, medens de var i Skads, og som var en Broderdatter af Fru Brammer, i alle de senere Aar var Kapellan og unge Husholdningsselever — for ikke at tale om de mange af Slægten og andre, der især om Sommeren nød godt af disse begavede og elskværdige Præstefolks Gæstfrihed og af Aanden i deres Hjem. Det var, kort sagt, et af de »rigtige«, gode, gamle, store Præstegaardshjem, hvoraf der vel dengang endnu var en Del — deriblandt Broderen Georgs i Urlev, der var Nabo-sogn til Stouby — men som nu er mere sjældne. Naar der var kommen

FRITS HERSKIND

CORNELIA HERSKIND
f. Brammer

personel Kapellan paa Kaldet, var det, fordi Brammer ogsaa her — fra 1885 — fik en Provstegerning at varetage, og da der i Stouby-Hornum Sogne var over 2000 Mennesker og Provstiet omfattede 26 Kirker og ca. 40 Skoler, var der rigeligt Arbejde for to virksomme Præster.

Provst Brammer havde været Medlem af et Par kirkelige Kommissioner og havde gjort et interesseret Arbejde for ydre Mission, især Salthalmissionen. Han hørte, ligesom Broderen, til de 54 tidligere slesvigske Præster, der underskrev Protestadressen til Biskop Martensen (se S. 130). — Efter sin Afsked boede han til sin Død paa Frederiksberg.

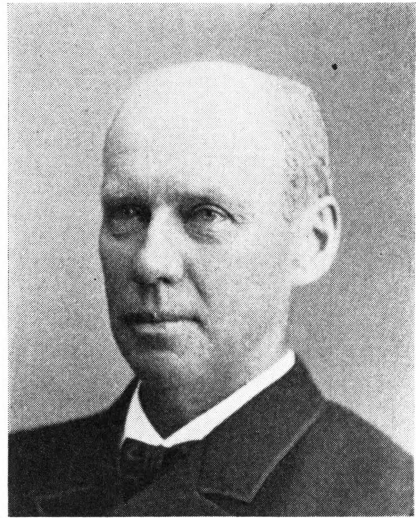
140. IV, d. SUSANNE CORNELIA JULIANE BRAMMER [136], f. 10/2 1834 i Snedsted, d. 22/1 1850 i Aarhus af Tyfus.

141. IV, e. CORNELIA BRAMMER [136], f. 12/12 1836 i Snedsted, d. 23/4 1868 i Hartlepool i England. — Gift 22/10 1858 i Aarhus med FRITS (i Daaben Frederik) HOLGER WILLIAM AUGUST HERSKIND, f. 13/8 1831 i Aarhus, d. 6/12 1907 i London, begravet i Seaton Carew ved W. Hartle-

pool. — Han kom som 16aarig til Newcastle for der at faa Uddannelse i et stort Handelshus, som senere sendte ham til Hartlepool for at bestyre en Filial. Denne overtog han efter nogle Aars Forløb, og i en lang Aarrække drev han her en omfattende Virksomhed som Skibsreder. (Gift 2. Gang 1873 med Sophia, f. Blackburne). — Søn af Købmand i Aarhus, Konsul Peter Herskind og Hustru Anne Marie Margrethe, f. Petersen (se ogsaa Nr. 139).

ELISE FRIIS
f. Brammer

FREDERIK FRIIS

142. IV, f. ELISE BRAMMER [136], f. 12/5 1839 i Snedsted, d. 23/3 1869 i Montreux i Schweiz, hvortil hun for sit Helbreds Skyld var rejst i Efteraaret 1868, og hvor hun ligger begravet. — Gift 24/6 1862 i Aarhus med FREDERIK FRIIS, f. 6/12 1836 paa Lyngbygaard i Lyngby Sogn ved Aarhus, d. 29/1 1917 paa Frederiksberg. — Landbrugskandidat 1860 og derefter et Par Aar Forvalter paa Fædrengaarden; 1862—1907 Ejer af Herregaarden Duelund ved Kjellerup, som i hans Besiddelsestid i flere Henseender blev en Mønstergaard og Hjemsted for en Række Forsøg, navnlig vedrørende Mejerivæsen og Husdyrenes Fodring. Han spillede en ledende Rolle i Landboorganisationerne, var saaledes Medstifter af og 1866—89 Formand for Silkeborg-Lysgaard-Hids Herreders Landboforening, 1887—91 Næstformand for Foreningen af jydsk Landboforeninger, desuden Medlem af og Formand for en Række Udvalg inden for Landbruget; Medlem af det 1887 oprettede Jærnbanaarad og 1874—92 af Viborg Amtsråd. — Forstander for Landbohøjskolens landøkonomiske Forsøgslaboratorium 1891—1908, 1894 konstitueret som og 1896 udnævnt til Direktør for Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, hvilken

Stilling han fratraadte, medens han var Landbrugsminister i Ministeriet Sehested (27/4 1900—24/7 1901), men derefter atter varetog indtil sin Afsked i 1916. — Han var Medlem af Landhusholdningsselskabets Bestyrelsesraad 1876—98, Præsident 1898—1900 og 1902—10, Næstformand i Landbokommissionen af 1894, Formand for Landbrugstoldkommissionen 1900—01. — Æresmedlem af Foreningen af jyske Landboforeninger 1891, af Foreningen af danske Landbrugskandidater, af Sel-

DOROTHEA BRAMMER
f. Graae

JOHANNES BRAMMER

skabet til Norges Vel og af Landhusholdningsselskabet 1910; Medlem af det svenske Landbrugsakademi m. m. — Paa hans 70 Aars Dag overrakte Dansk Mejeristforening og De samvirkende danske Mejeriforeninger ham Segelcke-Medaillen, der yderst sjældent er uddelt.

Friis var en nobel, stilfærdig og tilbageholdende Mand, der aldrig selv trængte sig frem; han havde alsidig agronomisk Indsigt, sund Dømmekraft samt repræsentative og administrative Anlæg, der i Forbindelse med hans Retsindighed, hans elskværdige og rolige Optræden samt hans Iver for Landbrugets Fremme førte ham frem i første Række inden for Landets Hovederhverv²⁰. — Jægermester 1874, Hofjægermester 1881. R. 1875, D.M. 1883, K.² 1898, K.¹ 1901, F.M.I. 1908, N.St.O.2¹, R.St.A.1. — Søn af Godsejer, Ritmester, Hofjægermester Johannes Friis og Hustru Sophie Dorothea, f. Meulengracht.

143. IV, g. JOHANNES DANIEL BRAMMER [136], f. 13/11 1840 i Snedsted, d. 12/3 1882 i Nykøbing F. — I 1861 blev han ansat som Assistent i Nationalbankens Filial i Aarhus med fast Ansættelse fra 1866; men fra

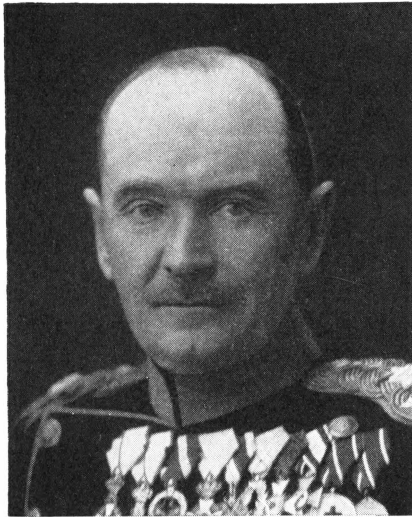
1/1 1868 udnævntes han til Stiftskasserer for Aarhus Stift, under hvilket Embede tillige hørte Forretningerne som Kasserer og Regnskabsfører for Støvringgaard Jomfrukloster. Da Nationalbanken fra 1/1 1882 oprettede en ny Filial i Nykøbing F., blev han dennes første Bestyrer og Kasserer. — Han var i sit nære Samliv med Faderen denne en kærlig Søn og uundværlige Hjælper paa mange Omraader, især i Biskoppens sidste Embedsaar. I øvrigt var han en livligt interesseret og virksom Mand, der fik Tid til ogsaa at deltage i forskellig privat Virksomhed. Han var i sjælden Grad afholdt og værdsat paa Grund af sit milde, lyse og aabne Sind, og der er talrige Vidnesbyrd om hans smukke, menneskelige Egenskaber og hans vindende Personlighed. Det vakte da ogsaa Deltagelse i vide Kredse, da han umiddelbart efter Afrejsen fra Aarhus og Overtagelsen af sin nye Stilling i Nykøbing under Arbejdet med Bankens Igangsættelse paadrog sig en Infektion (Rosen), der medførte Døden, og da hans, gennem mange Aar legemligt svage, men aandeligt stærke og fromme Hustru kun fem Maaneder efter ligeledes gik bort.

Gift 22/8 1867 i Idestrup paa Falster med DOROTHEA GRAAE, f. 5/5 1844 i Marie Magdalene Præstegaard i Randers Amt, d. 17/8 1882 i Idestrup Præstegaard. — Datter af Sognepræst Gomme Frederik August Graae og 1. Hustru Dorothea, f. Suhr.

5 Børn (V, a—V, e): 144, 154, 155, 164, 165.

144. V, a. GERHARD PETER BRAMMER [143], f. 9/6 1870 i Aarhus, d. 25/11 1924 paa Garnisons Sygehus i København. — Han blev Student fra Nykøbing F. 1887 og cand. phil. 1888, studerede nogle Aar Teologi, men afbrød dette Studium for i en kortere Tid at søge Uddannelse paa et Veksellererkontor og i 1891 at aftjene sin Værnepligt ved Fodfolket; han vendte vel kortvarigt tilbage til det teologiske Studium, men han var i disse Aar vaklende med Hensyn til, hvilken Fremtidsvej han skulde vælge. Han bestemte sig imidlertid — utvivlsomt paavirket af sin Tjenestetid i Akademisk Skyttekorps og af sin Soldatertid — til at blive Officer, gennemgik et Kursus og blev 1894 optaget i Officersskolens næstældste Klasse. 1896 blev han Sekondløjtnant i Fodfolket og samme Aar Premierløjtnant med Garnison i Aarhus, hvor han forblev i tre Aar, indtil han i 1899 blev forsat til den kgl. Livgarde. Efter i 1903—05 at have gennemgaaet Officersskolens ældste Klasses Stabsafdeling gjorde han 1906—11 Tjeneste i Krigsministeriet og var herunder i de sidste 4 Aar Adjudant hos de skiftende Forsvarsministre (I. C. Christensen, N. Neergaard, Christoffer Krabbe). I Foraaret 1910 var Gerhard Brammer bleven Kaptajn, og det var hans Haab snart at kunne vende tilbage til Livgarden; men da han allerede i nogen Tid havde været stærkt

angrebet af en haardnakket Ledderheumatisme, der gjorde Geledtjenesten vanskelig for ham, og for hvilken han havde søgt Helbredelse ved Ophold i Afrika og paa evropæiske Bædesteder, besluttede han sig til at modtage Forsvarsministeriets Tilbud om at indtræde i Forplejningskorpset, hvor Ministeriet gerne vilde have en generalstabsuddannet Officer som Skoleforstander med Tanken paa eventuelt senere at lade ham indtage højere Stillinger i Korpset. Brammer

GERHARD BRAMMER

VIOLET BRAMMER
f. Herskind

udnævntes da i Foraaret 1911 til Overintendant, i 1918 til Stabsintendant og Generalkommandointendant ved 1. Generalkommando og endelig s. A. til Generalintendant og Chef for Forplejningskorpset. Under Tjenesten som Overintendant havde han erhvervet sig en grundig Viden paa Forplejningstjenestens Omraade, bl. a. paa Tjenesterejser først til Belgien, en Rejse, der blev afbrudt ved Verdenskrigens Udbrud, og senere — under Krigen — atter til Belgien samt til Frankrig. I 1917 var han Delegeret for Danske Røde Kors i Tyskland og besøgte da en Række Fangelejre.

At Hærloven af 1922 i høj Grad indskrænkede Hærens faste Personal, hvilket ikke mindst gik ud over Forplejningskorpset, var for Brammer Aarsag til Sorg og Bekymring for Landets Fremtid. Dette bidrog sikkert meget til, at han, der altid havde været stærkt politisk interesseret, ved Folketingsvalget i Foraaret 1924 lod sig opstille som Det konservative Folkepartis Kandidat i Københavns 10. Kreds, dog uden at opnaa Valg.

Hans rheumatiske Lidelse, som han stadig søgte at bekæmpe,

bl. a. ved Badekure hjemme og i Udlandet, var ham til mere og mere Gene; men hans mangesidige Begavelse i Forbindelse med hans ukuelige Energi og Virkelyst, hans Livsmod og lyse Humør gjorde det dog muligt for ham ikke alene at lede sit Embedsomraade med megen Omsigt og Dygtighed, men ogsaa paa andre Omraader at gøre en betydelig Indsats²²¹. Da han i Oktbr. 1924 blev angrebet af anden alvorlig Sygdom, havde han dog ikke Kræfter til at staa denne igennem, men døde efter et 6 Ugers Sygeleje.

Han havde fra Ungdommen megen litterær Interesse og udpræget sproglig Sans, hvilket gav sig Udslag paa forskellig Maade; han skrev saaledes i en Aarrække litterære Kritikker i »Jyllandsposten« og militære Artikler i »Berlingske Tidende« og »Illustreret Tidende«. I Anledning af Livgardens 250 Aars Jubilæum skrev han »Livgarden 1658—1908«, der omtales som »en af de fyldigste, smukkeste og vistnok den bedste af vore Afdelingshistorier«²²¹ og ved Jubilæumsfesten 25/7 1908 tildelte Kongen ham for dette Arbejde Ridderkorset af Dannebrog med meget anerkendende Ord. Han udsendte endvidere i 1912 »Studerterne fra 1887« og i 1919 »Den danske Hærs Intendanturtjeneste 1848—1918«, der beretter Korpsets Historie i det paagældende Tidsrum og derunder bl. a. giver interessante Personkarakteristikker af dets overordnede Embedsmænd.

Brammer var 1913—18 Sekretær i »Foreningen til Dyrenes Beskyttelse« og samtidig Redaktør af »Dyrevennen«; fra 1919 til sin Død var han Foreningens Formand og øvede paa denne Post en betydningsfuld Indflydelse inden for dansk Dyrebeskyttelse og Nordens Samvirke i denne Sag. Ved hans Død skrev »Dyrevennen«²²² bl. a.: »Som Foreningens Sekretær og Redaktør af »Dyrevennen« fra 1913—18 blev han midt i denne Brydningstid en klarende Kraft. Hans sikre Sans og Evne til at se Sagens Kærne, hans kloge Ligevægt, varme Menneskelighed og ubestikkelige Redelighed og Retfærdighedssans bidrog meget til at føre Foreningen godt igennem disse urolige Aar, saa Resultatet blev: voksende Medlemstal, stærkere Organisation og Sammenhold og øget Anseelse. Som Foreningens Formand fra 1919 har Generalintendant Brammer bygget videre paa det vundne, forstaaende og maaltbevidst.«

Fra 1922 var Brammer Vicepræsident for De danske Garderforeningers Fællesrepræsentation, hvis Blad — »Garderbladet«²²³ — ved hans Død udtrykker sin Beklagelse af, at denne Mand, »der ved sin overlegne og helstøbte Personlighed og sine store Evner var selvskreven til de høje Poster, der blev betroet ham«, kun fik saa sørgelig kort Tid at virke i Præsidiet, men, slutter Bladet, »vi vil alle mindes ham som den Ridder og Gentleman, den varme Fædrelandsven, den pligttro Hædersmand, han var i alle Livets Forhold.«

Fra Novbr. 1923 var Brammer Formand for Officersforeningen i København, og s. A. blev han Medlem af Hovedbestyrelsen for Den konservative Vælgerforening for København og Frederiksberg samt Formand for dennes 10. Kreds. — R. 1908, D.M. 1919, K.² 1923, F.O.A.; Gr.Fr.5; L.S.Æ.K.3; N.St.O.2¹; Pr.r.K.2&3; Pr.R.Ø.4; R.St.Stan.3; S.V.2¹; Ø.r.K.O.; Fi.H.R.2¹. — Kammerjunker 1900.

Gift 3/10 1901 i London med CONSTANCE VIOLET SOPHIE HERSKIND, f. 23/5 1876 i Seaton Carew, England. — Uddannet som Violoncellist og som Malerinde. Hun har siden Mandens Død mest opholdt sig i Udlandet, især i England, hvor hun nu er bosat. — Datter af Skibsreder i Hartlepool Frits Holger William August Herskind (se ogsaa Nr. 139 og 141) og 2. Hustru Sophia, f. Blackburne.

4 Børn (VI, a—VI, d):
145, 148, 149, 152.

145. VI, a. NIELS CHRISTIAN JOHANNES BRAMMER [144],

f. 9/9 1903 i København. — Da han i Sommeren 1914 var paa Feriebesøg hos sin Mor-moder i England, udbrød Verdenskrigen, hvorfor han an-

bragtes paa en engelsk Kostskole, hvorfra han først kom hjem efter Krigens Ophør i 1918. Han gik Søofficersvejen, blev Søkadet 1921, Søløjtnant I og II henholdsvis 1926 og 1927, gik paa Officersskolen 1930—32, avancerede til Kaptajnløjtnant 1936 og til Orlogskaptajn 1940. Efter flere Udkommandoer — saaledes med Tjeneste i Kongeskibet »Dannebrog« 1935, da Kronprinsparret formæledes i Stockholm, og i 1939 — samt forskellig anden Tjeneste var han under nuværende Krig bl. a. Chef for Bevogtningsfartøjet »Støren« 1939—40 og senere for Ministryrgergrupper. Han var interneret af Tyskerne 29/8—22/10 1943 og tog umiddelbart derefter til Sverige, hvor han siden har opholdt sig.

Han har gjort et betydeligt Arbejde inden for Det danske Spejderkorps, saaledes været Medlem af dettes Bestyrelse 1932—42, heraf 1932—35 som Leder af Korpsets Søspejderarbejde; Distriktsassistent i Korpsets Københavnske Distrikt 1936—43 og Sekretær for Landsraadet for Spejdernes Hjelpekorps 1940—43.

NIELS BRAMMER

Han har været Medarbejder ved Eksercerreglement for Søværnet 1935, Lærebog for Orlogsgaster 1937, Flagreglement for Søværnet 1939, Honnørreglement for Søværnet 1939 og Lærebog i Sømandskab 1940; desuden har han deltaget i Udarbejdelsen af Spejderkorpsets forskellige Publikationer samt skrevet Artikler i Fagtidsskrifter og Dagspresse. — For sit Arbejde for Spejdersagen har han modtaget Det danske Spejderkorps Fortjenstmedaille 1932 og desuden Hæderstegn fra danske, norske og finske Spejderkorps.

Gift 8/5 1931 i Taarbæk med ULLA SJØQVIST, f. 10/5 1908 paa Frederiksberg. — Uddannet i Vævning i Danmark og Sverige 1924—28, Montessori-Børnehavkursus 1930—32. Leder af Ulvearbejdet i Det danske Spejderkorps Københavns Distrikt 1938—42. — Separeret 1942. — Datter af Grosserer Adolph Vilhelm Sjøqvist og Hustru Ellen Beate, f. Hansen-Harild.

2 Børn (VII, a—VII, b): 146, 147.

146. VII, a. ULF BRAMMER [145], f. 14/9 1932 i København.

147. VII, b. METTE BRAMMER [145], f. 21/10 1933 i København.

148. VI, b. GERDA SOPHIE DOROTHEA BRAMMER [144], f. 23/5 1907 i København. — Har haft Kontorpladser i København og i England; er desuden uddannet i Ridning og har været Ridelærerinde i England, hvor hun nu opholder sig sammen med Moderen. — Ugift.

149. VI, c. GEORGE (i Daaben Georg) WILHELM GERHARD BRAMMER [144], f. 16/9 1909 i København (Tvilling; se Nr. 152). — Tog Realeksamen 1926 fra Gl. Hellerup Gymnasium og fik Uddannelse paa Niels Brocks Handelsskole, hvorefter han rejste til England, hvor han fik Indfødsret 1939 og siden fører Navnet George. Efter Studier ved London Polytecnic havde han forskellige Stillinger i London, studerede Ejendomsmæglerfaget ved Universitetet s. St. og blev fra Maj 1939 ansat paa Ejendomsmæglerkontor i Basingstoke i Hampshire. I Septbr. s. A. indtraadte han som Frivillig ved Sanitetstjeneste i Luftbeskyttelsen og Novbr. s. A. i den engelske Hærs mekaniserede Kavalleri; Løjtnant 1940, nu Kaptajn. Som Officer en Tid med de engelske Besættelsestropper i Island.

Gift 18/9 1940 i Hafnarfjordur, Island, med ANNA FLYGENRING, f. 8/9 1907 s. St. — Datter af Købmand, Medlem af Althinget August Theodor Flygenring og Hustru Thørunn Stefansdøttir.

2 Børn (VII, a—VII, b): 150, 151.

150. VII, a. DAVID BRAMMER [149], f. 12/10 1942 i Reykjavik.

151. VII, b. NINA IRENE BRAMMER [149], f. 6/1 1944 i Free-land, Oxfordshire, England.

152. VI, d. HANS FREDERIK HOLGER BRAMMER [144], f. 16/9 1909 i København (Tvilling; se Nr. 149). — Student fra Herlufsholm 1927, cand. phil. 1928. Sygdom hindrede ham i at afslutte nogle Aars Studium ved Universitetet i København med en Embeds-eksamen. Fra 1942 Ansættelse i Direktoratet for Vareforsyning.

Gift 23/12 1935 i Københav-
n med INGER LOUISE
SCHAARUP, f. 27/9 1905 i Rin-
dom ved Ringkøbing. — Ud-
dannet i Sygeplejegerning. —
Datter af Amtsfuldmægtig,
cand. jur. Carl Gustav Schaa-
rup og Hustru Olga Elisabeth,
f. Frølund-Christensen.

1 Barn (VII, a): 153.

153. VII, a. SUSANNE BRAM-
MER [152], f. 13/9 1939
i København.

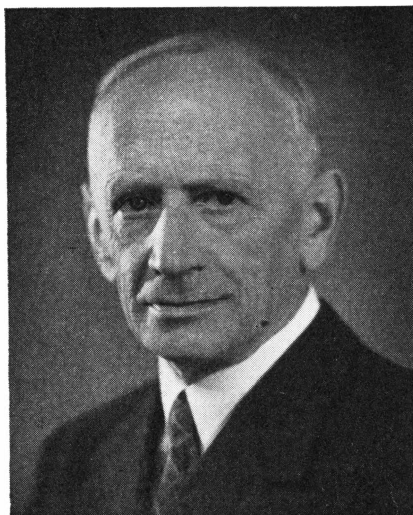

ELLEN FRIIS
f. Brammer

154. V, b. ELLEN (i Daaben Eline)
BRAMMER [143], f. 22/7 1871 i

Aarhus, d. 9/12 1944 i Charlottenlund. — Efter endt Skolegang fort-
sat Uddannelse i Schweiz 1887—88. — Gift 28/10 1892 i Nykøbing
F. med sin Fætter SOPHUS FRIIS, f. 13/7 1865 paa Herregaarden
Duelund ved Kjellerup. — Landbrugskandidat 1887, derefter For-
valter paa Fædrengaarden indtil han i 1892 overtog Forpagtningen
af samme, Ejer fra 1907 til 1912. Han har siden boet i Charlottenlund
og bl. a. i en lang Aarrække haft Ansættelse paa Landbohøjskolens
landøkonomiske Forsøgslaboratorium, hvilken Tjeneste han fremdeles
bestrider. — 1900—12 Formand for Kjellerup Landboforening og
tillige for andre lokale Landbrugssammenslutninger; Medlem af Det
kgl. danske Landhusholdningsselskabs Maskinudvalg og Dommer ved
dettes Maskinprøver 1905—14, ved Statens Redskabsprøver 1914—
32; Censor ved Landbohøjskolens Landbrugseksamen fra 1913. —
Søn af Godsejer, Direktør for Landbohøjskolen og Forstander for
dennes Landøkonomiske Forsøgslaboratorium, Hofjægermester Frede-
rik Friis og Hustru Elise, f. Brammer (se Nr. 142).

155. V, c. **FREDERIK THEODOR BRAMMER** [143], f. 27/7 1872 i Aarhus. — 4. Klasses Hovedeksamen 1888, Forstkandidat 1895, Sekondløjtnant ved Fæstningsartilleriet 1898, Løjtnant af Forstærkningen 1904—19. Efter Embedseksamen forskellig forstlig Virksomhed, ca. ½ Aars Ophold i Frankrig 1899, Opmaalingsarbejde under Københavns Stadskonduktør 1900—01. Forstassistent ved Statsskovvæsenet fra 1/5 1901 med Tjeneste ved 2. Overførsterinspektion, i Skovreguleringen og paa Tisvilde-Frederiksværk Skovdistrikt; Skovrider for

FREDERIK BRAMMER

MARGRETHE BRAMMER
f. Jantzen

Buderupholm Statsskovdistrikt 1911 med Bopæl paa Mosskovgaard ved Skørping og samtidig Statens Tilsynsførende med de private Skove i Aalborg, Hjørring og Thisted Amter; tjenstgørende Skovrider i Direktoratet for Statsskovbruget 1913 med Bopæl i Klampenborg; Overførster ved Vallø adelige Stift 1919 med Embedsbolig paa Hegnetslund ved Herfølge, havde tillige Bestyrelsen af Stiftets Jagtvæsen samt af det af ham oprettede »Vallø Stifts Savværk«. Af Helbredshensyn Afsked med Pension 1/11 1939 og derefter Bopæl i København. — Overtilsyn med Støvringgaard Klosters Skove fra 1912; Sekretær for Dansk Skovforening 1907—11, Redaktør (sammen med Udgiveren, Professor C. V. Prytz) af »Tidsskrift for Skovvæsen« 1908—14; Medlem af Brændselsnævnet af 1917 og Formand for dettes Udvalg angaaende Hugsten i og Fremskaffelsen af Brænde fra Landets Skove samt dette Brændes Fordeling til Befolkningen; efter Nævnets Ophør Formand for »Statens Brændeadministration« 1920—22; Medlem af den af Landbrugsministeriet nedsatte Skovlovkommission af 1920, af Dansk Skovforenings Repræsentantskab 1926—39.

Har skrevet: »Dansk Skovforenings Virksomhed 1888—1913«, Afsnittet »Dansk Skovbrug under Verdenskrigens Indflydelse« i Værket »Danmarks Skove« (1938), en Del faglige Artikler i forstlige Tidsskrifter samt nærværende Slægtebog om Slægten Brammer. — R. 1920, D.M. 1938; S.N.3, Fi.M.M.3.

Gift 28/12 1898 i København med MARGRETHE JANTZEN, f. 26/4 1873 i København. — 5 Maaneders Ophold i England 1891, gennemgaaet toaarigt Privatlærerinde-Kursus hos Frk. N. Zahle 1892—

TAGE BRAMMER

ELSE BRAMMER
f. Panner

94, Inspektrice paa Tegne- og Kunstindustriskolen for Kvinder 1896—98. — Datter af Vare- og Vekselmægler i København, Løjtnant (Veteran fra Krigen 1848—50) Hans Valdemar Emil Jantzen og Hustru Adolphine Vilhelmine Charlotte, f. Larsen.

3 Børn (VI, a—VI, c): 156, 159, 163.

156. VI, a. TAGE JOHANNES BRAMMER [155], f. 12/8 1899 paa Frederiksberg. — Efter Studentereksamen 1918 fra Herlufsholm studerede han i et Par Aar Medicin og var derefter et Aar Assistent i Københavns Handelsbank, men bestemte sig saa for Juraen og blev cand. jur. 1929; forinden havde han dog — i 1924 — aftjent sin Værnepligt i Forplejningskorpset. Straks efter sin Embeds-eksamen blev han fg. Sekretær i Kongeriget Danmarks Hypotekbank, men kom Aaret efter ind som fg. Sekretær i Finansministeriet (Finansernes Centralstyrelse) med fast Ansættelse 1931. Fra 1/4 1940 udnævntes han til Amtsforvalter for Aabenraa-Sønderborg Amtstuedistrikt med Bopæl i Aabenraa; han er tillige

Skovkasserer for Aabenraa og Sønderborg Statsskovdistrikter. — 1931—38 var han Sekretær for Bevillingsudvalget for Akkordlaan til Landbrugere og 1936—40 for Bevillingsudvalget for Saneringslaan til Landbrugere. 1930—35 Medlem af Intendanturforeningens Bestyrelse, fra 1943 af Bestyrelsen for Aabenraa Turistforening, 1944 Næstformand.

Gift 28/12 1932 i Hørsholm med ELSE PANNER (i Daaben: Else Jessen Pedersen; Navneforandring ved Øvrighedsbevis af

KATE BRAMMER
f. Danielsen

VAGN ERIK BRAMMER

15/9 1909), f. 10/6 1903 paa Frederiksberg. — Student 1922 fra Karen Kjærs Skole, 1924 Studieophold ved Universitetet i Oxford, England; 1925—30 ansat i Direktoratet for Statens Sindsygehospita-ler. — Datter af Chef for Rigshospitalets Røntgenklinik, Dr. med. hon. causa Hans Jessen Panner (tidligere: Pedersen) og Hustru Olga, f. Maag. (Søster til Revisor G. P. Brammers Hustru, se Nr. 168).

2 Børn (VII, a—VII, b): 157, 158.

157. VII, a. ANNE MERETE BRAMMER [156], f. 7/12 1936 i København.

158. VII, b. ELSEBETH BENEDICTE BRAMMER [156], f. 11/10 1939 i København.

159. VI, b. VAGN ERIK BRAMMER [155], f. 4/10 1902 paa Frederiksberg. — Student fra Herlufsholm 1920, cand. jur. 1926. — Straks efter Embedseksamen blev han fg. Sekretær i Udenrigsministeriet, men tog et halvt Aar efter imod et Tilbud om at blive Fuldmægtig hos Højesteretssagfører J. V. Møldrup m. fl. i

København og slog dermed ind paa Sagførervejen. Han blev Landsretssagfører 14/3 1931 og 1/1 1936 optaget som Kompagnon i det nævnte Sagførerfirma. 1939 antaget til Udførelse af offentlige og beneficerede Sager ved Østre Landsret, Sø- og Handelsretten i København samt Københavns Byret. — Medlem af Studenterforeningens Seniorat 1923 og 1923—24; en Tid Formand for »Studenterforeningens Konservative«; 1925—27 Medlem af Bestyrelsen for Akademisk Skytteforening; 1931 Halvkompagnifører i Akademisk Skyttekorps; fra 1940 Medlem af Bestyrelsen for Foreningen »To Løver«. Endvidere Medlem af Bestyrelserne for Aktieselskaberne »Normina«, »British Motors«, »K. W. Bruun & Co.«, »Smith, Mygind og Hüttemeier«, »E. Munksgaards Korsetfabrik«, »Junckers Savværk« m. fl.

Gift 13/11 1929 i København med KATE KRAGELUND, f. DANIELSEN, f. 5/1 1900 i Charlottenlund. (Gift 1. G. 1923 med Læge Svend Emil Kragelund; skilt 1929). — Student 1918 fra Ordrup Gymnasium. — Datter af Læge, Specialist i Øre-, Næse- og Halssygdomme Georg Carl Alfred Danielsen og Hustru Karen Dagmar Kirstine, f. Jensen.

3 Børn (VII, a—VII, c): 160, 161, 162.

160. VII, a. JENS ERIK BRAMMER [159], f. 23/1 1935 i København.

161. VII, b. ABELONE BRAMMER [159], f. 6/4 1937 i København.

162. VII, c. KLAVS KRISTIAN BRAMMER [159], f. 19/5 1941 i Helr.

163. VI, c. ELSE MARGRETHE BRAMMER [155], f. 2/1 1907 paa Frederiksberg. — Udgaet fra 2. Gymnasieklasse i Haslev Gymnasium 1924, derefter Ophold for videre Uddannelse 9 Maaneder i Montreux, Schweiz, 1924—25, 2 Maaneder i Brighton, England, 1925. Ansat i Sparekassen for København og Omegn fra Jan. 1928 til sit Giftermaal, ogsaa derefter periodevis, og efter sin Separation varigt Arbejde s. St., fast Ansættelse 1942. — Gift 18/4 1931 i Køge med HENNING ANDERS

ELSE MARGRETHE FØNNESEBCH
f. Brammer

FONNESBECH, f. 3/9 1904 paa Dragsgaard, Bælum Sogn. — Ansat i Sparekassen for Kjøbenhavn og Omegn 1922, Assistent 1924, Overassistent 1937, Fuldmægtig 1941. — Skilt 1941. (Han gift 2. G. 1941 med Gudrun Kold, f. Dahlberg). — Søn af Proprietær, Jægermester Axel Vilhelm Fønnesbech og Hustru Nina Petrea, f. Paulsen.

164. V, d. ASTRID SIGNE DOROTHEA BRAMMER [143], f. 16/4 1875 i Aarhus. — Efter endt Skolegang i Frk. M. Kruses Institut paa Frede-

ASTRID DAM
f. BRAMMER

SIGNE BRAMMER

riksberg fortsat Uddannelse i Schweitz 1890—91. — Gift 28/4 1896 i Stouby med HOLGER DAM, f. 24/2 1869 i Aalborg, d. 28/4 1906 i København. — Student 1885 fra Aalborg, cand. jur. 1890, Underretssagfører i Aalborg 1894, Overretssagfører 1897. — Søn af Fabrikant Carl Georg Dam og Hustru Ida Damine, f. Reinert.

165. V, e. SIGNE BRAMMER [143], f. 4/4 1878 i Aarhus. — Uddannet som Malerinde; Elev af Professor Otto Haslund, Studierejser til Frankrig og Italien; dyrker saavel Portræt- som Landskabsmaleriet. Har udstillet paa Charlottenborg samt privat, sammen med andre Kunstnerinder, i København m. fl. Steder. — Ugift.

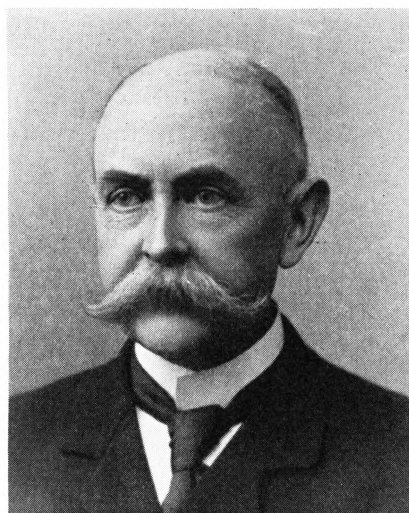
166. IV, h. CAROLINE AMALIE BRAMMER [136], f. 10/5 1844 i Nykøbing F.²²⁴, d. 27/11 1858 i Aarhus.

167. IV, i. JACOB PETER MYNSTER BRAMMER [136], f. 19/9 1847 i Aarhus, d. 14/7 1912 i København. — Uddannet ved Handelen, først paa Grü-

ners Handelsakademi i København, derefter 1864—68 i et Handelsfirma i Hull, England. Han var i et Par Aar Medindehaver af et Handelsfirma i Aarhus, men blev ved Den danske Landmandsbanks Oprettelse i 1872 ansat i denne og blev s. A. Bogholder i dens Afdeling i Vejle, 1883 Bestyrer af dens Afdeling i Kallundborg; 1898 Afsked paa Grund af Sygdom, hvorefter han levede som Pensionist i København og paa Frederiksberg til sin Død. — Cancelliraad 1883, Justitsraad 1897.

AMALIE BRAMMER
f. Termansen

JACOB BRAMMER

Gift 19/9 1875 i Vejle med AUGUSTA AMALIE TERMANSEN, f. 3/3 1854 i Vejen Mølle, d. 24/9 1918 i København. — Datter af Proprietær Christian Termansen og Hustru Christiane, f. Fog.

3 Børn (V, a—V, c): 168, 171, 172.

168. V, a. GERHARD PETER BRAMMER [167], f. 22/8 1876 i Vejle. — Sekondløjtnant af Fodfolket 1896, Løjtnant af Forstærkningen 1904; Assistent i Den danske Landmandsbank i København 1898, Fuldmægtig 1916, Afsked med Pension 1926; derefter ansat i Østifternes Kreditforening i København. Driver tillige privat Virksomhed som Revisor.

Gift 3/11 1909 i København med ESTHER MAAG, f. 23/4 1879 i Westra Broby Församling i Kristiansstad Län, Sverige, dansk Indfødsret 1899. — Præliminæreksamen 1896, ansat i Statsbanernes statistiske Kontor, derefter i Københavns Skattedirektorat 1905—09. — Datter af Patron, Ejer af »Store Hyllinge« i Skaane, senere

Grosserer i København William Maag og Hustru Theodora Andrea, f. von Harten.

2 Børn (VI, a—VI, b): 169, 170.

169. VI, a. VIBEKE BRAMMER [168], f. 10/5 1919 paa Frederiksberg. Realeksamen 1938; Klinikassistent hos Speciallæger s. St. 1939—42, Laboratorie-Uddannelse 1943, Sekretær hos Læge paa Rigshospitalet 1944.

GERHARD BRAMMER

ESTHER BRAMMER
f. Maag

170. VI, b. MAGNA BRAMMER [168], f. 18/11 1923 paa Frederiksberg. — Realeksamen 1940; efter Kursus i Sprog og Handelsfag ansat i Nordisk Livs- og Ulykkesforsikringselskab i København 1941—43; fra 1944 Ansættelse i Danmarks Nationalbanks Clearing Kontor.

171. V, b. INGEBORG CHRISTIANE BRAMMER [167], f. 1/1 1879 i Vejle. — Ansat i Københavns Skattedirektorat 1900—10. — Gift 1) 7/6 1910 paa Frederiksberg med JOHAN OTTO ANTON VOLQVARTZ, f. 6/5 1858 i København, d. 1/10 1922 s. St. Uddannet paa Københavns Hjorteapotek, cand. pharm. 1880, Dispensator ved Kommune-hospitalet i København 1890—1909, derefter Indehaver af Aaboulevardens Apothek s. St. Medudgiver af »Formulæ nosocomii Civitatis Hafniensis« (1908). — Søn af Grosserer F. C. Volqvartz og Hustru Marie Louise, f. Driebein. — 2) 16/1 1931 i København med ERNST KJÆRSGAARD, f. 17/8 1866 i Helsingør. — Efter Købmandsuddannelse i Danmark og England Forretningsbestyrer i København 1889—91, Indehaver af en Købmandsforretning i Frederikshavn 1891—1902.

Forretningsfører ved A/S Kristeligt Dagblad og Duplex-Trykkeriet i København 1903—14, Redaktør af nævnte Blad 1914—33 og 1936—44, Medlem af Det kirkelige Udvalg 1921, af Bestyrelserne for Kolonien Filadelfia 1921—39, Københavns Kirkefond, Dansk Kirke i Udlandet, Den forenede danske Kirke i Amerika, Nyborgmøderne, De nødstedte Kirker i Europa, Kurstedet A/S Nyborg Strand samt A/S Kristeligt Dagblad; Formand i Bestyrelsen for De samvirkende Menighedsplejer til 1940, derefter Næstformand; endvidere Næst-

INGEBORG KJÆRSGAARD
f. Brammer

NELLY ROSENCRANTZ
f. Brammer

formand i Bestyrelsen for Sct. Lucas Stiftelse. — R. 1941. (Gift 1. G. 1893 med Ingeborg, f. Møller, d. 1925). — Søn af Bagermester Lauritz Kjærsgaard og Hustru Wilhelmine, f. Engholm.

172. V, c. NELLY (i Daaben Cornelia) ELISE AMALIE BRAMMER [167], f. 19/6 1884 i Kallundborg. — Ansat i Københavns Kommunes statistiske Kontor 1907, i Finansministeriets 1. Revisionsdepartement 1909—15. — Gift 26/5 1915 i København med FRITZ VERNER GOTTLÖB ROSENCRANTZ, f. 5/1 1885 paa Herregaarden Gyllebo i Skaane. — Kancelieksamen 1910, jur. cand. 1914; e. o. Notarie ved Svea Hofrätt 1914, Länsbokhållare i Södermanlands Län 1917, Länsnotarie i Jämtlands Län 1918, Förste Rådman i Simrishamn 1921, t. f. Borgmästare der 1933; Ordförande i Barnavårdsnämnden og Brandstyrelsen; Medlem af Styrelsen for Simrishamn Sparbank og Viceordförande i Samrealskolan. Afsked med Pension 1944; derefter Bopæl paa Toppeladugård Slot i Skaane. — S.V.3¹. — Søn af Kammerherre, Ryttmästare Børge Axel Johan Christian Rosencrantz og Hustru Charlotte Emerentze Frederikke Baronesse Rosenkrantz.

DEN JYDSKE LINIE

Nr. 173—187; Tavle G.

Stamfaderen til denne Linie er: CLAUS JOHANNES CHRISTIAN BRAMMER (Nr. 8), f. 3/12 1779 i Hillerød, d. 30/12 1822 i Gredstedbro. Grænsekontrolør. — Gift 24/1 1810 i Næstved med LYCKE MARIE LARSEN, f. 17/12 1789 i Slagelse, d. 15/3 1824 i Fredericia.

Angaaende hans og Hustrus øvrige Data se S. 59.

6 Børn (III, a—III, f): 173, 174, 175, 176, 186, 187.

173. III, a. ANE MARIE GIERTRUD BRAMMER [8], f. 25/9 1810 i Næstved¹²⁶, d. 28/11 1825 i Fredericia¹³¹.

174. III, b. LYKKE SOPHIE BRAMMER [8], f. 1/1 1813 i Fredericia²²⁵; hun opholdt sig ved sin Konfirmation i 1827 hos Gæstgiver Hyrup s. St.²²⁵.

175. III, c. BIRGITHE ALLETTE KIRSTINE BRAMMER [8], f. 5/10 1814 i Fredericia²²⁵; ved sin Konfirmation i 1829 opholdt hun sig hos Commandersergeant Ebling s. St.²²⁶.

176. III, d. FREDERIK (i Daaben Friderich) CHRISTIAN BRAMMER [8], f. 6/9 1816 i Fredericia²²⁵, d. 9/3 1900 paa Pints Mølle, Kolt Sogn²²⁷. — Efter Moderens Død blev han i Fredericia, hvor han var »Plejesøn« hos »Avlsmand« Lauge Michelsen og Hustru Ane Kirstine²²⁸, indtil han i 1846 købte en Gaard i Dyngby, Bjergager Sogn (Hads Herred). I Folketællingslisterne for 1850 betegnes han som Gaardmand, og han holder 3 Tjenestefolk; men i Listerne for 1855 staar han opført som Ejer af et Hus og kaldes Indsiddet; han holder da ogsaa kun 1 Tjenestepige, skønt der er 4 smaa Børn. Samme Aar købte han imidlertid Gaard i Balle i Odder Sogn og flyttede dertil; men 1867 rejste Familien til »Sølvsten« ved Lyngaa, en Gaard paa ca. 70 Td. Ld.²²⁹, og han blev sluttelig i 1873 Ejer af Pints Vandmølle i Kolt Sogn ved Hørning²³⁰; til Ejendommen hørte, foruden Mølleriet, ogsaa Jordbrug.

Gift 22/1 1847 i Aale med LOVISE MADSDATTER VISSING*, f. 28/6 1822 paa Bjerregaard i Aale Sogn²³⁰, d. 26/12 1896 paa Pints Mølle, Kolt Sogn²²⁷.

— Datter af Gaardejer Mads Jensen Vissing og Hustru Mette Bertelsdatter.

9 Børn (IV, a—IV, i): 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185.

* Familien skriver sig oftest Wissing.

177. IV, a. ANE KIRSTINE BRAMMER [176], f. 10/1 1848 i Dyngby²³¹, d. 1869 (?). — Ugift.

178. IV, b. MADSS WISSING BRAMMER [176], f. 11/1 1850 i Dyngby²³¹, d. 13/6 1920 i Skanderborg²³². — Han opholdt sig i 1896 endnu hos Faderen paa Pints Mølle²³³, men blev senere Ejer af »Skovsgaard« ved Hørning, en Gaard paa 26 Td. Ld.²³⁴; den brændte i 1914, men blev genopbygget. Han solgte den dog i 1915 og flyttede til Skanderborg, hvor

FREDERIK BRAMMER

LOVISE BRAMMER
f. Vissing

han havde lidt Jord med Kohold og solgte Mælk til Byens Beboere²³⁵. — Gift 8/7 1902 i Blegind²³⁵ med sin Husbestyrerinde KIRSTINE NIELSEN, f. 13/10 1872 i Illerup By, Dover Sogn²³², d. 15/12 1922 paa Epidemisygehuset i Randers, begravet i Skanderborg²³². — Datter af Gaardejer Jørgen Nielsen og Hustru Ane Kirstine, f. Andersen.

179. IV, c. METTE BIRGITTE BRAMMER [176], f. 7/5 1851 i Dyngby²³¹, d. 16/2 1916 i Horsens (begravet i Bjært²³⁶), hvortil hun som Enke flyttede i 1909. — Gift 10/11 1875 i Kolt²²⁷ med sin Fætter PEDER SØRENSEN UHRSKOV, f. 28/8 1851 i Tørring Sogn²³⁷, d. 18/7 1907 i Binderup, Sdr. Bjært Sogn²³⁷. — Gaardejer i Binderup. — Søn af Gaardejer Søren Pedersen Uhrskov og Hustru Johanne, f. Vissing.

180. IV, d. LYKKE MARIE BRAMMER [176], f. 20/11 1853 i Dyngby²³¹, d. 24/11 1857 i Balle²³⁸ (af Skarlagensfeber).

181. IV, e. CHRISTINE LOVISE BRAMMER [176], f. 15/1 1856 i Balle²³⁸, d. 22/11 1857 s. St.²³⁸ (ligeledes af Skarlagensfeber).

182. IV, f. LYKKE MARIE CHRISTINE LOUISE BRAMMER [176], f. 28/10 1857 i Balle²³⁸, d. 30/4 1869 paa Gaarden »Sølvsten« i Skjød Sogn²³⁹.

183. IV, g. AGNETE BRAMMER [176], f. 28/2 1860 i Balle²³⁸, d. 30/1 1927 i New York²²⁹. — Hun rejste i Septbr. 1888 til Amerika, hvor hun først var i Texas og derefter fire Aar i New Mexico; derfra kom hun til Philadelphia, hvor hun 1892²²⁹ blev gift med JENS GYLDING HOUMANN, f. 30/1 1855 i Velling ved Horsens²⁴⁰, d. 1913 i Philadelphia²²⁹, hvor han var Forretningsmand. — Søn af Bolsmand, senere Vognmand i Horsens Peder Winther Houmann og Hustru Bodil Marie, f. Vissing.

184. IV, h. En Søn [176]²³⁸, f. 11/5 1862 i Balle, d. 29/6 s. A. og s. St.²³⁸ (udøbt).

185. IV, i. MARIE BRAMMER [176], f. 16/6 1865 i Balle²³⁸. — Hun opholdt sig efter Forældrenes Død i Aarhus, indtil hun i Oktober 1901 rejste til Amerika; der boede hun først i Philadelphia, senere i New York, hvor hun havde en Broderiforretning. I August 1932 kom hun tilbage til Danmark og boer nu i Aarhus.

MARIE BRAMMER

186. III, e. CARL FREDERIK (i Daaben Friderich) HENRICH PETER BRAMMER [8], f. 16/11 1818 i Fredericia²²⁵.

Han opholdt sig ved sin Konfirmation i 1833 i Huset hos en Tolder Andersen s. St.²⁴¹, var en Tid til Søs²⁴² og bosatte sig derefter i New York, hvor han havde en Forretning og, saa vidt vides, tjente en Del Penge²²⁹. Han giftede sig der; men for øvrigt vides intet nærmere om ham, hans Hustru og hans mulige Efterkommere.

187. III, f. LOVISA AUGUSTA BRAMMER [8], f. 30/11 1820²²⁵ i Gredstedbro, Jernved Sogn, d. 4/3 1895 i Odense²⁴³, hvor hun som Enke havde boet sammen med to Døttre. Hun var efter Moderens Død Plejebarn hos Møller og elegeret Borger i Fredericia Andreas Ducker og var der endnu i 1834²²⁸. — Gift 22/4 1843 i Odense²⁴⁴ med CARL FERDINAND LARSEN, f. 16/9 1818 s. St.²⁴⁴, d. 19/6 1863 s. St.²⁴⁴. — Han havde i 1841 faaet Borgerskab som Købmand i sin Fødeby, men opsagde det i 1861 og fik i Stedet Borgerskab som Gæstgiver og drev da »Larsens Hotel« (det nuværende »Brochmanns Hotel«), som han havde overtaget efter sin Fader. Aaret efter hans tidlige

Død opsagde Enken Borgerskabet²⁴⁴. Han var en Tid Medlem af Odense Byraad²⁴⁵. Ved sin Død omtales han i Fyns Stiftstidende²⁴⁶ som en livlig og meget begavet Mand, der som Borgerrepræsentant med Iver havde arbejdet i Kommunens Tjeneste. — Søn af Hotelejer og Brændevinsbrænder Frederik Larsen og Hustru Karen, f. Theilgaard.

KILDER

I nedenstaaende Kildefortegnelse er det af Generalintendant Gerhard Brammer tilvejebragte Materiale betegnet: (G. B.). (Se Forordet.)

Oplysningerne om Den norske Linie er, naar intet andet meddeles, overvejende tilvejebragt af Toldinspektør Frits Brammer i Fredrikstad (se Forordet).

Brugte Forkortelser.

Amtsf.	Amtsforvalter.	L. A.	Landsarkiv.
Bd.	Bind.	Prot.	Protokol.
Berl. Tid.	Berlingske Tidende.	R. A.	Rigsarkivet.
Bil.	Bilag.	Reg.	Register.
Br.	Brammer.	Relat.- og	Relations- og Resolutions-
D. Canc.	Danske Cancelli.	Resol.- Prot.	Protokol.
Departm.	Departement.	Rentk.	Rentekammeret.
Frborg.	Frederiksborg.	S.	Side.
Journ.	Journal.	Sj. Kont.	Sjællandske Kontor.
Kb.	Kirkebog.	Sj. L. A.	Sjællandske og Lolland-
Kbhvn.	København.		Falsterske Landsarkiv.
Kopib.	Kopibog.	Skr.	Skrivelse.

1. Iflg. Tilgangsbog for Slesvigske Jægerkorps samt Oberstløjtnant Hirsch's Samlinger. (G. B.). 2. Kbhvns. Stadsarkiv, Borgerskabsprot. 3. Hermannsburger Zeitung 14/7 1928. 4. Skr. 21/5 1913 fra Staats Archiv Schleswig (G. B.), nogle af Seminarie-Overlærer Heinrich Br. foretagne Undersøgelser, Zeitschrift der Gesellschaft für Schleswig-Holstein-Lauenburgische Geschichte XXVI, S. 302, 338; XXXVIII, Note 4 til S. 24; LVII, S. 273, samt Ahrends: Gejstligheden i Slesvig og Holsten. 5. Ovennævnte Tidsskrift XXIX, S. 226, 227. 6. s. St. LVIII, S. 78 ff. 7. Krusendorfs Daabsreg. for 1732; R. A., Ny Enkekasse, Sag 3405, Bil. 7. 8. Skr. 8/10 1942 fra Kirchenbuchamt der Propstei Hütten, Eckernförde. 9. Krusendorfs Copulationsreg. for 1736. 10. Biskop G. P. Br.'s Ungdomsliv, S. 1. 11. Brevene er fra Bregentveds Arkiv,	skænkede af Lensgreve Fr. Moltke til Generalintendant G. Br.; nu i Fr. Br.'s Eje. 12. Sj. L. A., Forseglingsprot. 1 B, Sag 243. 13. R. A., D. Canc., 2. Departm., Kopib. A, S. 136. 14. R. A., Struensees Cabinets Arkiv, Cabinets Ordres Vol. 1, Sag 156. 15. Iflg. en vis Tradition inden for Slægten Br. 16. Bernstorffske Papirer, udg. af Aage Friis, Bd. III, S. 687. 17. R. A., Bestallingsprot. for Rentk., Nr. 16, S. 70. 18. s. St., S. 193. 19. Esbønderup Kb. 20. Vordingborg Kb. 21. R. A., Rentk.'s Kopib., Sj. Kont., Prot. Juni 1765—Oktbr. 1766, S. 644. 22. s. St., S. 642. 23. R. A., Sj. Kont., Journ. 5 B, Sag 15. 24. s. St., Journ. 14, Sag 588. 25. R. A., Rentk., Journ.-Sager, Sj. Kont. 1766—71, Nr. 2522, 2759.

26. R. A., Rentk., Kopib., Sj. Kont., Ordres og Missive Prot., Skr. 22/4 og 29/8 1769.
27. R. A., 4. Departm., Prot. o. indk. Sager 14/5—28/9 1772 C, Sag 885.
28. R. A., Sj. Kont., Journ. Nr. 18, Sag 1672.
29. s. St., Sag 3164.
30. R. A., Rentk., Relat.- og Resol.- Prot. 1792, Sag 6.
31. R. A., Sj. Kont., Journ. Nr. 18, Sag 1672 og Kopib. Nr. 2084, Sag 690.
32. R. A., Rentk., Relat.- og Resol.- Prot. 1796 B, Sag 300.
33. Sj. L. A., Sluttede Skifter Erborg. Amt vedk. 1792—1805, Skifte efter Amtsf. Br.
34. R. A., Sj. Kont., Journ. 3 B, Sag 12.
35. s. St., Journ. 5 B, Sag 557, 657.
36. R. A., Rentk., Sj. Kont., Journ. 21, Sag 1328, 1594; Journ. o. indk. Sager 1766—71, Sag 3560.
37. R. A., Rentk., Kopib. 24/3—31/12 1770, S. 142, 255.
38. s. St., S. 143, 158, 224.
39. R. A., Rentk., Sj. Kont., Kopib. Nr. 2074, Sag 525.
40. s. St., Kopib. Nr. 2072, Sag 212.
41. s. St., Kopib. Nr. 2086, Sag 805.
42. R. A., Rentk., Relat.- og Resol.- Prot. 1/7—31/12 1782, Sag 172; Sj. Kont., Journ. Nr. 12, Sag 62, 352.
43. R. A., Rentk., Relat.- og Resol.- Prot. 1787, Sag 6.
44. s. St., Prot. 1793, Sag 79; Sj. Kont., Journ. 19, Sag 1901.
45. R. A., Rentk. Journ.-Sager, Sj. Kont., Journ. 13, Sag 1176.
46. Oplysninger vedr. Amtsf. Br.'s Ejendomme findes: R. A., Rentk., Sj. Kont., Journ. 16, Sag 2788; Journ. 17, Sag 186, 504, 1059, 1203; Journ. 18, Sag 1114; Journ. 20, Sag 173, 382, 539; Journ. 21., Sag 1429, 1629; Relat.- og Resol.- Prot. 1788, Sag 208; 1792, Sag 94 m. Bil.; 1793, Sag 212; 1795, Sag 308. — Sj. L. A., Hillerød Købstad og Erborg. Birks Skøde- og Pantebog 1769—95, S. 168, 169, 260, 292, 311, 330, 346; s. St. 1795—1802, S. 120.
47. Hugo Mathiessen: Hillerød By, udg. af Erborg. Amts historiske Samfund (1925), S. 170.
48. Meddelt af fhv. Amtsf. Ravn.
49. R. A., Rentk., Sj. Kont., Journ. 16, Sag 2907.
50. s. St., Journ. 22, Sag 3222; Journ. 23, Sag 689.
51. s. St., Journ. 23, Sag 2336, 2619, 2707, 2708; Journ. 24, Sag 220; Relat.- og Resol.- Prot. 1796, Sag 65.
52. Berl. Tid. 1796, Nr. 39.
53. Sj. L. A., Korrespond.-Bog for Amtsf. i Erborg. Amt; f. Eks. S. 476, 496.
54. R. A., Rentk., Relat.- og Resol.- Prot. 1792, Sag 247; Prot. 1796, Sag 300; Sj. Kont., Kopib. 2089, Sag 2788.
55. R. A., Rentk., Sj. Kont. Kopib. 2088, Sag 1655.
56. Sj. L. A., Hillerød Købstads Skifteprot. Nr. 1, Registrerings Prot. B, 1778—85.
57. Sj. L. A., Hillerød Købstad og Erborg. Birks Skøde- og Pantebog 1769—95, S. 156, 194, 227, 270, 306.
58. s. St., S. 173, 174, 286.
59. R. A., Rentk., Relat.- og Resol.- Prot. 1798, Sag 25.
60. R. A., Rentk., Sj. Kont., Journ. 24, Sag 363; Journ. 25, Sag 1842, 2216, 2401.
61. s. St., Journ. 23, Sag 2337, 2619; Relat.- og Resol.- Prot. 1796, Sag 65.
62. s. St., Journ. 26, Sag 3196, 3414.
63. Fredensborg Kb.
64. Berl. Tid. 1833, Nr. 11.
65. Sj. L. A., Erborg. Distrikt, Amtsf.-Embedet, Korrespond. Prot.
66. Hillerød Kb.
67. Adressekomp.'s Efterretngr. 1837, Nr. 205, samt Fredensborg Kb., men Kontraminiestrialbogen i Sj. L. A. har fejlagtig Deobr. i St. for Oktbr.
68. D. biograf. Leks. I, S. 489 samt Bruun: Danmarks Amtsf. 1660—1842.
69. Frømskaffet i 1918 gn. Byhistorikeren C. Plünneke, Fredrikstad (G. B.).
70. R. A., Kbhvns. Universitetsmatrikul.
71. R. A., Kbhvns. Universitets jur. Fakultet, Distinctionsprot. 1789—1831.
72. R. A., Norske Forestillinger og Resol. (G. B.).

73. kgl. Resol. af 15/2 1832 (G. B.).
 74. Trinitatis Kb.
 75. Helsinge Kb.
 76. Lengnick: Genealogier o. adelige og borgerlige Familier.
 77. Notmark Kb.
 78. Vinderød Kb.
 79. I Folketællingslisten for 1787 er Schulmeister opført som Skriver hos Amtsf. Br. og boende hos denne.
 80. R. A., Frederiksværks Overleverings Act 1804, S. 488.
 81. R. A., Frederiksværks Kopib. 1818, Sag 423.
 82. R. A., kgl. Resol. vedr. Frederiksværk.
 83. R. A., Frederiksværks Kopib. 1811, Sag 201; 1816, Sag 346; 1809, Sag af 22/2.
 84. s. St., 1824, Sag 46.
 85. s. St., 1829, Sag 104.
 86. Sj. L. A., Skifteprot. for Kronborg Amtsstue, S. 56, 117.
 87. Gerhard L. Grove: Slægten Plum, S. 42.
 88. Wiberg: Bidrag til en alm. dansk Præstehistorie.
 89. Strø Kb.
 90. R. A., Kbhvns. Universitetsmatrikul 1788.
 91. R. A., Kbhvns. Universitets theol. Eksam.-Prot., 1746—1800.
 92. R. A., D. Canc., jyske Reg. 1796, Sag 445.
 93. R. A., D. Canc., Reg. for 1. Departm. 1800, Sag 137 m. Bil.
 94. Vor Frue Kirkes Vielsesbog; Efternavnet Br. er bortfaldet i Kb.!
 95. R. A., Rentk., Relat.- og Resol.-Prot. 1779, Sag 8.
 96. Sj. L. A., Sj. Stifts Bispearkiv, Kopib. 1806.
 97. s. St., Indkomne Sager Strø Herred vedk. 1781—1820.
 98. s. St., Biskop Balles Visitatsbog 1799—1807.
 99. s. St., Erklærings-Prot. 1809, Sag 27.
 100. s. St., Biske-Koncepter for 1814.
 101. R. A., D. Canc., Journ. for 1. Departm. 1809, Sag 1077.
 102. R. A., Rentk., Sj. Kont., Journ. 35, Sag 3367.
 103. Sj. L. A., Sj. Stifts Bispearkiv, Biske-Koncepter for 1813.
 104. R. A., Rentk., Relat.- og Resol.- Prot. 1804, Litr. A, Sag 174.
 105. Sj. L. A., Sj. Stifts Bispearkiv, Erklærings-Prot. 1804, Sag 184.
 106. s. St., Biskop Münters Visitatsbøger 1808—29.
 107. s. St., Erklærings- Prot. 1807, Sag 23.
 108. R. A., D. Canc., Journ. for 1. Departm. 1807, Sag 21.
 109. Sj. L. A., Sj. Stifts Bispearkiv, Erklærings- Prot. 1808, Sag 310.
 110. Meddelt af Assurandør Poul Br. (Nr. 72).
 111. R. A., Naadesekretariatet (G. B.).
 112. Sj. L. A., Forsegling- og Registrerings-Prot. 1840—41, Nr. 3, S. 57.
 113. Sj. L. A., Behandlings- Prot. 1840—41, Nr. 3, S. 29, 34.
 114. Fru Susanne Fængels efterladte Optegnelser.
 115. Sj. L. A., Frborg. lærde Skole, Breve og Dokumenter 1781—1801.
 116. Karlebo Kb.
 117. Høve Kb.
 118. Sj. L. A., Skifteprot. for den gejstlige Skifteret i Hillerød 1791—1817.
 119. Biskop G. P. Br.'s Ungdomsliv, S. 29, 38.
 120. Kr. Carøe: Den danske Lægestand 1786—1838.
 121. Slangerup Kb.
 122. Brev 14/12 1917 fra Fru Christensens Datter, Fru Signe Zakarias-Nielsen (G. B.).
 123. R. A., Universitetets jur. Fakultet, Petita.
 124. s. St., Distinctions Prot.
 125. V. Richter: 100 Aars Dødsfald samt Berl. Tid. 1823, Nr. 3.
 126. Næstved St. Peders Kb.
 127. R. A., Jyske Toldkammers Journ. 1811, Sag 1240 (G. B.).
 128. R. A., D. Forestillinger og Resol., 1820, Sag 22 (G. B.).
 129. Berl. Tid. 1823, Nr. 3.
 130. Slagelse St. Peders Kb.
 131. Brev 29/10 1914 fra L. A. i Viborg (G. B.).
 132. Brev af 13/9 1876 til Biskop G. P. Br. fra Alethe Br. (Nr. 44).

133. Skr. af 12/12 1917 fra Stiftsarkiverne i Christiania (G. B.).
134. Adresseavisen 1857, Nr. 126.
135. Vor Frue Kb.
136. Meddelelserne om Nr. 11 er navnlig baseret paa hans egne efterladte Optegnelser, paa Oplysninger fra Lærer Dynløv i Kjeldbylille (1914), Udtalelser i »Møens Dagblad« 23/3 og 29/3 1904 samt en Ansøgning fra ham selv af 23/10 1851 om Invalideforsørgelse (G. B.).
137. Birkerød Kb.
138. Berl. Tid. 1889, Nr. 267, samt V. Richter: 100 Aars Dødsfald.
139. Hun findes ikke opført med Efternavn i Fredensborg Kb., hverken ved Datterens Fødsel eller ved sin egen Vielse.
140. Vor Frue Kb.
141. Vordingborg Kb.
142. Kjeldby Kb.
143. Faderens efterladte Optegnelser.
144. Boeslunde Kb.
145. Skr. 28/7 1942 fra Stiftelsen »Georg Stages Minde«.
146. Garnisons Kb.
147. Krigsmin.'s Arkiv, Skr. 6/5 1913 og 26/1 1918 (G. B.).
148. Iflg. Skifteprot. (G. B.).
149. Nørhaa Kb.
150. St. Mathæus Kb.
151. Kbhvns. Stadsarkiv, Borgerskabs-Prot. 1825—36, S. 84.
152. Iflg. Lengnicks Genealogier.
153. Vadsø Kb. (G. B.).
154. Helligaands Kb.
155. Berl. Tid. 1891, Nr. 265.
156. V. Richter: 100 Aars Dødsfald.
157. Brev af 2/10 1919 fra Andreas Br. (Nr. 71), (G. B.).
158. Vor Frelses Kb.
159. Oplysningerne om Rasm. Esbensen og Hustru er givet, dels i 1913 af Sønnen Hans E. (G. B.), dels 8/11 1943 i Brev fra Frk. Astrid Esbensen, Oslo.
160. Andreas Br.'s egne Meddelelser i Brev af 6/12 1914 (G. B.).
161. Væsentligst efter Nekrolog i Nationaltidende.
162. Berl. Tid. 1830, Nr. 109.
163. Skr. 3/6 1913 fra Sct. Petri Kirchenkollegium (G. B.) samt Berl. Tid. 1891, Nr. 264.
164. Strø Kb.; der stod oprindeligt: døbt 27/2, men Datoen er rettet med andet Blæk til 20/2, formentlig Fødselsdatoen.
165. Brev 28/4 1913 fra Kbhvns. alm. Hospital (G. B.).
166. Butterup Kb.
167. Sj. L. A., Sj. Stifts Bispearkiv, Journ. og Brevbog 1823, henlagte Sager Nr. 29.
168. Biskop G. P. Br.'s Ungdomsliv, S. 141.
169. Sj. L. A., Sj. Stifts Bispearkiv, Kollatsformularer 1821—34.
170. s. St., Biskop Mynsters Visitatsbøger 1835—53.
171. s. St., Journ. og Brevbog 1824, Sag 939.
172. Brev 21/1 1918 fra hans Datterdatters Datter, Frk. Louise Skaarup (G. B.).
173. Meddelt af Fru Augusta Rüssel, Svingerdatter af Christiane Rüssel.
174. Svinninge Kb.
175. St. Olai Kb.
176. Fru Susanne Fangels efterladte Optegnelser samt Helsinge Kb.; Kontraminiertalbogen i Sj. L. A. har dog Datoen 20/1.
177. Torup Kb.
178. Sj. L. A., Provstearkivet for Lyng-Erborg., Ølstykke og Horns Herreders Provsti 1851—61, Kopib. Nr. 1, Sag 633, 679.
179. Sj. L. A., Sj. Stifts Bispearkiv, Skolelærer-Collatser 1841—60.
180. Skr. 29/11 1943 fra Dansk Fiskeriforening.
181. Meddelelserne om Carl Br.'s Virke for Fiskerne og Fiskeriet støtter sig væsentligst paa Oplysninger fra hans Sønneson, Direktør Sophus Br. (Nr. 92).
182. Dansk Fiskeriforenings Medlemsblad 1901, Nr. 26.
183. Draaby Kb.
184. Meddelelserne støtter sig paa Oplysninger fra Direktør Sophus Br.
185. Korsør Kb.

186. Berl. Tid. 1880, Nr. 20.
187. J. Vahl: Slægtebog over Afkommet af Anders Sørensen Vedel, S. 64.
188. Berl. Tid. 1914, Nr. 185.
189. Ovrø Kb.
190. Melby Kb.
191. Faaborg Kb.
192. Skr. 9/10 1919 fra Frederiksberg Klokkerkontor (G. B.).
193. Saxild Kb.
194. Opgivelse fra Sognepræsten ca. 10/10 1919 (G. B.).
195. Berl. Aftenavis 30/1 1943.
196. Brev 3/10 1919 fra Vestre Kirkegaards Kontor (G. B.).
197. Brev 21/1 1918 fra Datteren, Pastorinde Skaarup (G. B.) samt A. Petersen: Den Jonstrupske Stat, S. 53.
198. Oplysningerne om Jens Christensen i Hovedsagen fra hans egne, i 1888 nedskrevne Erindringer.
199. Oplysningerne hovedsagelig fra Professorinde Thaulow (Nr. 126).
200. Nøddebo Kb.
201. Tikøb Kb.
202. Bjerreby Kb.
203. Brev 4/11 1919 fra Datteren, Frk. Anna Drost (G. B.).
204. Hornslet Kb.
205. Oplysningerne om Rüssel i Hovedsagen fra hans egne efterladte Papirer.
206. Berl. Tid. 1933, Nr. 148.
207. Oplysningerne hovedsagelig fra Frk. Margrethe Teisen (Datter af Nr. 134).
208. Maarum Kb.
209. Skildringen af G. P. Br. og hans Virke er — naar intet andet er særlig anført — væsentligst bygget paa hans egne Ungdomserindringer, paa Artikler om ham i D. biograf. Leks. og i S. Elvius: »Danmarks Præstehistorie 1869—84« samt paa Breve og personlige Erindringer.
210. Sj. L. A., Frborg. lærde Skole, Delibrationsprot.
211. H. Martensen: Af mit Levned I, S. 13.
212. Professor, Sognepræst Johs. Kok i en Anmærkning, S. 251 i G. P. Br.s »Ungdomsliv«, som Kok var Udgiver af.
213. H. Martensen: Af mit Levned III, S. 135.
214. D. biograf. Leks. XV, S. 373.
215. Næskov Kb.
216. St. Knuds Kb.
217. Kværndrup Kb.
218. Brev 17/7 1942 fra Hospitalets Forstander.
219. Skildringen af Provst B. Br.'s Liv og Virke er for en Del bygget paa hans Hustrus efterladte Optegnelser.
220. D. biograf. Leks. VII, S. 405—7.
221. s. St. III, S. 605.
222. »Dyrevennen« 1924, Nr. 11—12.
223. »Garderbladet« 1924, Nr. 12.
224. Nykøbing F. Kb.
225. Brev 13/10 1914 fra L. A. i Viborg (G. B.).
226. Brev 18/6 1944 fra Arkivar Kistrup. L. A. i Viborg.
227. Kolt Kb.
228. R. A., Folketællingslisten for Fredericia 1834.
229. Meddelt af Frk. Marie Br. (Nr. 185).
230. Brev 14/12 1917 fra L. A. i Viborg (G. B.).
231. Bjergager Kb.
232. Skanderborg Kb.
233. Brev 7/1 1918 fra Ning Herredskontor (G. B.).
234. Jyllandsposten 22/8 1915 (G. B.).
235. Brev 7/1 1918 fra Præsten i Høring (G. B.).
236. Bjært Kb.
237. Brev 14/1 1917 fra Pastor Moe, Bjært (G. B.).
238. Odder Kb.
239. Skjød Kb.
240. Bryrup Kb.
241. Brev 29/10 1914 fra L. A. i Viborg (G. B.).
242. Brev 24/2 1943 fra samme.
243. St. Hans Kb.
244. Brev 10/5 1944 fra L. A. i Odense.
245. »Geschichte der Familien Larsen, Lassen, Helweg-Larsen und Liljefalk. Bearbejdet von Theodor Larsen. Hamburg, 1931.« (Et maskinskrevet Arbejde, hvoraf et Eksemplar i Overretssagfører Albert Helweg-Larsens Eje).
246. Fyens Stiftstidende for 19/6 1863.

PERSONREGISTER

Tallene henviser til Siden; Tallene med *Kursiv* angiver den eller de Sider, hvor Vedkommendes Biografi findes. — Gifte Kvinder findes under deres Pigenavn, for saa vidt dette kendes. — En Stjerne ved Navnet viser, at Vedkommende er portrætteret her i Bogen; Stjernen er anbragt ved Kaldenavnet. — Br. er Forkortelse af Brammer. — Navne fra Kildefortegnelsen er ikke medtagne i Personregisteret.

Aasted, Eigil. Ingeniør	101	Balle, N. E. Biskop	47, 48, 55, 57
— I. Th. Lektor	101	Balsløw, J. F. Reuss. Amtsforvalter . . .	37
Abel. Fiskeri-Forpagter	30	Bastholm, Chr. Konfessionarius . . .	53, 57
Adeler, F. ~ B. Luxdorff	45	Bay, Oluf. Overretssagfører	13
Ahrensberg, V. M. ~ Vald. Rasmussen.	73	Bendtsen, Bendt. Rektor . . .	53-55, 57, 125
Andersen, Anny J. M. ~ Halvor Br. . . .	103	Berggreen, A. P. Komponist	125
— A. K. ~ Jørg. Nielsen	153	Bernstorff, A. E. H. E. Greve	13
— H. Chr. Entreprenør	103	— A. P. Greve	24
— J. Oskar. Professor	121	Bertelsdatter, Mette ~ M. Jensen Vis-	
— Kirsten ~ Peder Hansen	74	sing	152
— Lars. Brygger	105	Bie. Landinspektør	82, 84
Andersson, Anders Gustaf. Gaardbru-		Birkedal, Vilh. Præst	118
kare	93	Blackburne, S. ~ F. H. W. A. Herskind	
— Sigrid Viola ~ Ingvar Br.	93		136, 141
Anna Sophie. Dronning	20	Bluhme, P. J. ~ E. B. Larsen	91
Arctander, Hans Nicolai. Amtmand. 36, 37,		Bock, Margrethe ~ Hans Gøtje	19
41, 43, 48, 79		Boctius, M. M. ~ Rasm. Fangel	58
— Paul Nielssen. Kaptajn	43	Boisen, P. O. Biskop	117
— Paul. Direktør	13	Borch, Ella ~ E. H. Rasmussen	72
— Thomas Manwering Arthur. Sogne-		Born. Justitsraad	45
præst	79	Bramherr, Matthias. Diakon	12
Arentz, Gulbrand. Amtsforvalter	37	Bramer, Aasta. Lærerinde	68
Aspesæter, Gullik. Gaardbruker	67	— Agathe Marie ~ Th. Chr. Graff . .	66, 69
— Thorius. Ingeniør	67	— Anna Othilie ~ E. G. Gundersen . .	65
Avernach, P. H. Skibsfører	111	— Camilla Josefa ~ Thorius Aspesæter	67
— Signe Petrine ~ Frederik Christian		— Carl Emil	66
Br.	111	— Ebbe. Kontorist	69
Axelser, Mette Marie ~ Jens Larsen . .	91	— Fredrik* Christian. Skibskaptajn . .	65
Baden, J. Professor	53	— Fredrikke Marie ~ M. C. Høidahl . .	65
Badstuber, Gottlob (eller Gottlieb). Re-		— Frits Olger	67
gimentsskriver	25, 30	— Frits* Olger Gram. Toldinspektør. 8,	
Bagli, Grethe ~ G. Aspesæter	67	— Hanna* Augustine ~ C. F. Petter-	
Bakke, Laura ~ Torleif Br.	69	sen	64-65, 69
— L. Bisseberg. Gaardbruker	68	— Hans Anton. Sømand	66
— Margit ~ Petter B. H. Bramer	68	— Just* Nicolaus Smith. Tandler. 65,	66

- Bramer, Kai Reier. Kontorist..... 68
 — Lajla 69
 — Lise Helga 68
 — Margareth 69
 — Margit Andrea ~ Bjarne Brynildsen 68
 — Mona Ragna 68
 — Petra 69
 — Petter Birger Halfdan. Gaardbruker 68
 — Petter* Julius. Skibskaptajn 66
 — Rolf. Maskiningeniør 69
 — Trygve Gram. Ingeniør 68
 Brammer, Abelone 147
 — Agneta Birgitte ~ H. N. Arctander 13,
 41, 43, 79
 — Agnete ~ J. G. Houmann 154
 — Aja Holgine ~ Ove Fr. Gram 107
 — Albert* Theodor. Købmand... 99, 111
 — Alethe Elisabeth Caroline Petrine
 Louise 70
 — Alpha* ~ Jul. E. Jacobsen... 14, 98-99
 — Andreas* Esbensen. Kgl. Skibsmaa-
 ler 78
 — Ane Andrea Friderikke Augusta .. 77
 — Anc Christiane* Abigael ~ R. Rüs-
 sel 84, 109, 110
 — Ane Kirstine 153
 — Ane Margrethe Sophie Hedeveg... 76, 77
 — Ane Marie Giertrud 152
 — Anna ~ Th. M. A. Arctander 79
 — Anna Pauline Catharine 70
 — Anna* Wilhelmine Holgine ~ Hans
 Drost 108
 — Anne 93
 — Anne Kirstine 77
 — Anne Merete 146
 — Anne Syrine ~ P. D. Schmidt 60
 — Arendt Frederick. Agent, Bogholder 76
 — Arthur 106
 — Astrid* Signe Dorothea ~ Holger
 Dam 148
 — Barthold 12
 — Barthold. Præst, Konrektor 12
 — Barthold Johannes. Præst 12
 — Birgithe Allette Kirstine 152
 — Bodil 69
 — Boëtius 101
 — Bolle* Frederik Plum. Sognepræst 13,
 43, 45-52, 56, 75
 — Børge. Kontorassistent 11
 Brammer, Børge. Slagtermester 11
 — Carl* Eduard. Fiskeeksportør . 88, 89,
 90-91, 93
 — Carl Edvard 93
 — Carl Einar* Gustav. Fiskeeksportør
 91-92
 — Carl Frederik Henrich Peter 154
 — Carl* Hendrik Boethius. Skolelærer 84-86
 — Carl Henrik 92
 — Carl Ole 92
 — Carl* Peter. Restauratør 72
 — Carl Valdemar 73
 — Carl Wilhelm*. Købmand 85, 100
 — Caroline Amalie 148
 — Casper August 70
 — Casper August Fredrik 70
 — Charlotte* Marie. Kommunelærer-
 inde ~ J. H. Møller 71
 — Christen Georg* Høst. Sognepræst 128,
 129-130, 135
 — Christine Lovise 153
 — Claus Johannes Christian. Grænse-
 kontrolør 59, 152
 — Cornelia* ~ F. H. W. A. Herskind.. 135
 — Cornelius Benedikt*. Provst .. 128,
 130-135
 — David 143
 — Dorthea* ~ E. Aasted 101
 — Ebba* ~ E. Thaulow 108
 — Edith* Rud. Prokurist 95
 — Elisabeth ~ J. B. K. Gunner 91
 — Elisabeth Sophie ~ P. C. Schulmei-
 ster 39, 44-45
 — Elise* ~ Fr. Friis 136, 143
 — Ellen* ~ Soph. Friis 143
 — Elsebeth Benedicte 146
 — Else Frederikke 73
 — Else* Margrethe ~ H. A. Fonnes-
 bech 147
 — Else Marie 103
 — Else Mathilde 73
 — Emma 77
 — Emma Cathinea 77
 — Erna 103
 — Ernst Georg Peter. Skibsmægler,
 Grosserer 76
 — Ernst Georg Wilhelm 80
 — Ernst Kristoffer Drexler 80
 — Frederik Carl. Skovridor 11

- Brammer, Frederik Carl Gram. Told-
 visitor 43-44, 60
- Frederik Christian. Amtsforvalter 7,
 11, 13, 19-42, 43
- Frederik Christian*. Boghandler... 111
- Frederik* Christian. Gaard- og Mølle-
 ejer 152
- Frederik Christian*. Lærer... 61, 62-64,
 71
- Frederik* Theodor. Overførster 7-9, 126,
 144-145.
- Fredrik* Christian. Skibskaptajn 60-62.
- Fredrikke Augusta. Sproglærerinde 77
- Frits Christian. Officer 75
- Fritz Johan Frands. Købmand... 71
- Fritz Paul Goos 71
- George Wilhelm Gerhard. Ejendoms-
 mægler, Kaptajn. 142
- Gerda ~ M. V. Kirkeby 73
- Gerda Sophie Dorothea 142
- Gerhard. Slagter 102
- Gerhard Peter. Cand. jur. 58
- Gerhard* Peter. Biskop ... 8, 9, 20, 21,
 37, 58, 104, 114-129, 134
- Gerhard* Peter. Depotbestyrer 101-102
- Gerhard* Peter. Generalintendant 7,
 138-141
- Gerhard Peter*. Grosserer, Boghol-
 der. 52, 75
- Gerhard* Peter. Revisor 146, 149
- Gerhard Peder. Sømand 109-110
- Gert. Kusk 20, 21
- Grantley 76
- Gudrun Astrid ~ H. S. Olsen 73
- Gyrithe* Ingeborg Marie ~ J. Toisen 113
- Halvor. Entreprenør 103
- Hanna Noline Birgithe ~ P. Grøn-
 ner. 70
- Hanne Jensine 113
- Hans Asmus. Handelsskole-Forstan-
 der. 11
- Hans Frederik Holger 143
- Hans Gerhard. Gartner. 28
- Hans* Tausen. Fiskeeksportør. 89, 93,
 95, 96-97
- Hansine Nicolette. 80
- Harald Peter. Grosserer 93
- Heinrich. Godsejer, Kammersekre-
 tær 12
- Heinrich. Seminarie-Overlærer .. 12, 13
- Brammer, Heinrich Jürgen. Skrædder
 mester 11
- Helga Frederikke ~ E. Ingemann.. 107
- Henriette* Kirstine. Sproglærerinde
 76, 77
- Henrik* Boethius. Proprietær 130
- Hugo. Grosserer 11
- Hugo Albert. Stud. med. 100
- Ingar. Polititjenestemand. 69
- Ingeborg* Christiane ~ 1) J. O. A.
 Volqvartz, 2) E. Kjærsgaard. 150
- Ingvar. Prokurist 92-93
- Jacob Heinrich. Købmand 11
- Jacob* Peter Mynster. Bankbesty-
 rer 128, 148-149
- Jacoba Amalie Dagmar. Lærerinde. 74
- Jens Erik 147
- J. M. Kriminalbetjent 11
- Joachim* Carstin. Købmand ... 99, 106,
 111-112
- Joachim* Carstin Gerhart Peter.
 Teglværksejer 106-107
- Joachim Henrik* Carstin. Hører. 39,
 52-58, 81, 114
- Joachimine Henriette. Konventual-
 inde 52, 80
- Johann. Kgl. Husfoged 12
- Johannes Carl. Bogbindersvend ... 80
- Johannes* Daniel. Bankbestyrer 119, 124,
 137-138
- Johannes* Frederik Christian. Lærer 58,
 81-84
- Johannes* Holger Valdemar. In-
 genior 105-106
- Johannes Jensen 104
- Julie* Marie Kirstine. 58, 109
- Kai*. Boghandler. 99-100
- Karen 103
- Karl Kristian. Snedker 102
- Klavs Kristian 147
- Knud Valdemar 106
- Knud Valdemar*. Købmand .. 90,
 104-105, 109
- Lizzie Marie. 103
- Lovisa Augusta ~ C. F. Larsen. 13, 154
- Lykko Marie 153
- Lykke Marie Christine Lovise. 154
- Lykke Sophie 152
- Mads Wissing. Gaardejer 153
- Magna. 150

- Brammer, Marie* 154
 — Marquard 12
 — Marx Juergen. Toldassistent 11
 — Mathilde Henrikka ~ R. G. Esben-
 sen 77
 — Max. Læge 11
 — Mette 142
 — Mette Birgitte ~ P. S. Uhrskov... 153
 — Nelly* Elise Amalie ~ F. V. G. Ro-
 sencrantz 151
 — Niels* Christian Johannes. Orlogs-
 kaptajn 141-142
 — Nina Irene 143
 — Ove*. Købmand 100
 — Per 97
 — Peter* Hansen. Købmand, Fiske-
 eksportør 87-90
 — Peter Rud 96
 — Poul Andreas Gram. Assurandør.. 78-79
 — Poul Frederik. Vognmand 73
 — Poul Henning*. Fiskeeksportør... 97
 — Rasmus Christian 80
 — Rasmus Johannes 113
 — Rita 93
 — Roar. Diakon 69
 — Sara Caroline Vilhelmine ~ 1) E. H.
 Rasmussen, 2) C. V. A. Hansen. 14, 72
 — Sievert. Kirkherr 12
 — Signe*. Malerinde 148
 — Sophus* Anthon. Jærnbaneassistent
 97-98
 — Sophus Anton 97
 — Sophus* Charles Christian. Direktør 7, 8,
 9, 89, 93-95
 — Susanne 143
 — Susanne Cornelia Juliane 135
 — Susanne* Marie ~ Jens Christensen 14,
 58, 84, 103-104
 — Tage* Johannes. Amtsforvalter . . 8,
 145-146
 — Torleif. Ingeniør 69
 — Tyra Augusta Johanne* ~ J. P.
 Hansen 74
 — Ulf 142
 — Vagn* Erik. Landsretssagfører. 146-147
 — Valdemar. Maskinarbejder 102
 — Vibeke 150
 — Wilhelm. Manufakturhandler 11
 — William Heinrich. Stationsforstan-
 der 11
 Breda, Henrik. Ingeniør 68
 — Ragna Elisabeth ~ T. Gram Bramer 68
 Brock, P. Museumsinspektør 64
 Brüel, G. L. B. Kgl. Skovrider 13
 — L. B. Kgl. Skovrider 13
 — L. F. E. Kgl. Skovrider 13
 Brynildsen, Bjarne. Bygmester 68
 — Nils. Bygmester 68
 Bugge, Thomas. Professor, Astronom.. 53
 Bülow, W. L. von. Oberstløjtnant 34
 Carl af Hessen. Prins 44
 Carlsdatter, Giertrud ~ Lars Larsen... 59
 Carsten. Tjener 19
 Carstensen, Chr. Ehrenfried. Herreds-
 provst 46
 Caspersen, Sara ~ C. A. F. Schmidt. 44,
 60, 61
 Christensen, Helga* Christine ~ F. O.
 G. Bramer 68
 — Jens. Skolelærer 104, 117
 — Johan. Snedkermester 68
 Clausen, H. N. Professor 118, 120
 Clemmensen, Antonia Elisabeth ~ Poul
 Fr. Br. 73
 — Carl Chr. Skorstensfejermester 73
 Dahlberg, Gudrun ~ H. A. Fønnesbech 148
 Dajon, Frantz. Bygningskommissær... 25
 Dam, C. G. Fabrikant 148
 — Eva* ~ Poul A. Gram Br. 79
 — Holger. Overretssagfører 148
 — Vilh. Bredahl. Fabrikant 79
 Daniëlsdotter, S. S. ~ A. G. Andersson 93
 Daniëlsen, G. C. A. Læge 147
 — Kate ~ 1) S. E. Kragelund, 2) Vagn
 Erik Br. 147
 Danner, Louise. Grevinde 85
 Driebein, M. L. ~ F. C. Volqvartz 150
 Drost, Hans. Forretningsmand ... 108-109
 — Carl. Grosserer 108
 — Jens Hansen. Gaardejer 109
 Ducker, Andreas. Møller 154
 Ebling. Kommandersergent 152
 Engelstoft, C. T. Biskop 120
 Engholm, Vilhelmine ~ L. Kjærsgaard 151
 Ericksen, Ellen ~ Janus Gunner 91
 Esbensen, Andreas. Handelsmand ... 77
 — Arent Nicolaj. Fiskeeksportør ... 76
 — Hans Fredrik. Købmand 77
 — Henriette* Christine ~ G. Peter Br. 75
 — Rasmus Galberg. Købmand 77

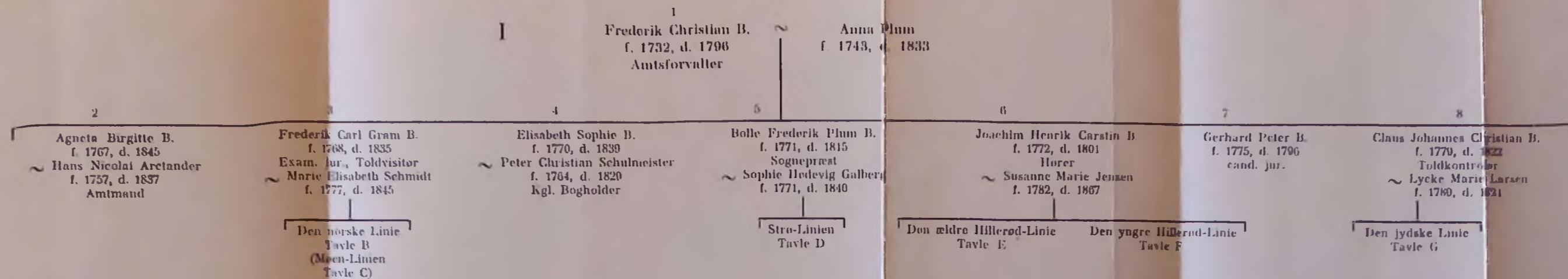
- Faber, Peter. Telegrafdirektør, Forfatter 116
 Fangel, Johan Boetius. Fysikus.. 52, 56-58,
 81, 114
 — Karl Erasmus 58
 — Kristiane Marie. Pastorinde 81
 — Rasmus. Præst 58, 81
 Fischer, J. C. H. Kultusminister.. 121, 122
 Fjelstrup, Kristine Amalie ~ Th. M. A.
 Arctander..... 79
 Flyngenring, Anna ~ George W. G. Br. 142
 — A. Th. Købmand 142
 Fog, B. J. Biskop 128
 — Christiane ~ Chr. Termansen..... 149
 Fonnesbech, A. V. Proprietær 148
 — Henning Anders. Fuldmægtig . 147-148
 Frantzen, G. F. A. ~ S. L. Thaulow... 108
 Frederiksen, Elisa Hellgren ~ C. E. G.
 Br..... 92
 — N. S. C. Bogholder 92
 Fresløw, Ida Mathilde ~ E. K. Schaltz 72
 Frigast, F. S. ~ Jul. Petersen..... 107
 Friis, Frederik*. Godsejer, Direktør
 136-137, 143
 — Johannes. Godsejer 137
 — Sophus. Godsejer 143
 Frølund-Christensen, O. E. ~ C. G.
 Schaarup 143
 Galberg, A. M. ~ A. N. Esbensen 76
 — Otto. Møller 46
 — Sophie Hedevig ~ Bolle F. P. Br.
 46-52, 75
 Germundsson, Gerda* Marie ~ Hans T.
 Br..... 97
 — Gustaf. Stenhuggermester 97
 Godt, B. Pedersen. Generalsuperinten-
 dent 132, 133
 Goos, Andreas Jørgen. Slotsforvalter.. 38
 — Henriette Augustine Charlotte ~ H.
 C. Petersen..... 61
 — Johan Claus. Slotsmøller 44, 61
 Graae, Dorothea* ~ Johannes D. Br. 138
 — G. Fr. A. Sognepræst..... 138
 Graff, Jørga ~ Hans Hansen 69
 — Theodor Christian. Kontorchef... 69
 Gram, August M. Garvermester 78
 — Chr. Fr. Kammerherre 21
 — Friderich Carl. Amtmand ... 21-25, 29,
 33, 34, 37, 38, 41, 42
 — O J C. F. Direktør 107
 — Ove Frederik. Forretningsfører ... 107
 Gram, Victoria Charlotte Augusta ~ A.
 E. Br. 78
 Grubb, Anne Eline Sophie ~ 1) L. An-
 dersen, 2) K. V. Br..... 105
 — Hendrik. Brygger..... 105
 Grundtvig, N. F. S. Biskop 116, 122
 Grønner, Peter. Skibskaptajn .. 44, 60, 70
 Gundersen, Emil Gotfred. Lagerchef .. 65
 — Nikolaj. Sømand 65
 Gunner, Janus Birger Kristian. Professor 91
 — L. P. Christensen. Malermester ... 91
 Gutfeldt, Fr. Carl. Amtsprovst 49, 50
 Gøtje, Hans 19
 Gøtjen, Gret ~ Gert Br. 19, 20, 21
 — Lemke 19, 21
 Haffner, von. Generalkvartermester... 49
 Hagen, Sophie Amalie ~ R. C. Ludvig 99
 Hall, Ann ~ E. G. P. Br. 76
 — . Forpagter 76
 Hammer, O. C. Kaptajnløjtnant..... 132
 Hansen, A. M. J. S. ~ V. F. Olsen.... 73
 — Carl Vilhelm Amandus. Husejer... 72
 — Chr. M. Smedemester 102
 — Dorothea* Cecilia ~ Carl H. B. Br.. 86
 — Hans. Døvscolelærer 69
 — H. K. M. ~ H. Chr. Andersen 103
 — Jens. Sognepræst 110
 — Jens Peter. Værkfører 74
 — J. H. W. ~ Poul Hansen 64
 — Karen Marie* ~ Fr. Chr. Br. ... 64, 71
 — Mette Marie ~ Gerh. P. Br. 102
 — Niels. Grosserer 72
 — Peder. Skolelærer 84, 86
 — Peder. Gaardejer 74
 — Poul. Hjulmand 64
 Hansen-Harild, E. B. ~ A. V. Sjøqvist 142
 Harboe, L. M. M. ~ I. Th. Aasted.... 101
 Harms, Claus. Præst 116
 Harten, Th. A. von ~ W. Maag 150
 Haslund, Otto. Kunstmaler 148
 Haugland, P. ~ N. Brynildsen..... 68
 Hazel, Grace ~ H. P. Br. 93
 — . Hotelbestyrer 93
 Heegaard, J. K. ~ Johs. Jensen 98
 Helgesen, Oline ~ Iver Olsen..... 65
 Henrichsen, Thomas. Gaardejer 35
 Herskind, Constance Violet* Sophie ~
 Gerh. P. Br. 141
 — Frits* Holger William August. Skibs-
 reder 135-136, 141

- Herskind, Johanne Marie* Elisabeth ~
 C. Benedikt Br. 131-135
 — Peter. Konsul 131, 136
 Hindsgaul, D. N. ~ P. Rud Jensen 95
 Hjort, W. Provst 132
 Holm, A. S. ~ Holger Petersen 105
 Holstein, Christian. Greve, Amtmand . 19
 — Frederik Conrad. Lensgreve, General-
 løjtnant 19, 20
 — Sophie Hedevig von ~ Fr. Carl Gram 24
 — Ulrich Adolph. Lensgreve 20
 Hornemann. Toldinspektør 59
 Houmann, Jens Gylding. Forretnings-
 mand 154
 — P. W. Vognmand 154
 Hyrup. Gæstgiver 152
 Høeg, K. Pedersdatter ~ Otto Galberg 46
 Høidahl, Martinus Christiansen. Køb-
 mand 65-66
 Høst, Chr. G. Toldinspektør 114
 — Frederik Stoud. Godsforvalter 117
 — Signe* Henriche ~ G. P. Br. . . 114-129
 Ingemann, Eduard. Prokurist 107
 — Vald. Arkitekt 107
 Iversen, Bolette* ~ P. J. Bramer 66
 Jacobsen, E. A. Amtsvejassistent 99
 — Erik. Dr. med. 14
 — Julius Eskild. Sagfører 99
 Jacopsen, Cornelia* Heloise Benedicte
 Concordia Elisabeth ~ Peter H. Br. 90
 — E. V. Boghandler 90
 Jantzen, Margrethe* ~ Fr. Th. Br. 145
 — H. V. E. Vare- og Vekselmægler . . 145
 Jensdatter, Ane ~ Chr. Larsen 104
 Jensen, Agnes* Vilhelmine ~ Soph. A. Br. 98
 — E. K. ~ L. P. Christensen Gunner. 91
 — Ingeborg Cathe* Rud ~ Sophus C.
 C. Br. 95
 — Johannes. Amtsprovst. . . . 39, 48, 52-58,
 81, 98, 114
 — Johannes. Cand. polyt., Inspektør . 98
 — Julianc. 58, 117
 — Knud. Gaardmand 84
 — K. D. K. ~ G. C. A. Danielsen . . . 147
 — Peter Rud. Strandkontrolør 95
 — Susanne* Marie ~ 1) J. H. C. Br. 2)
 J. B. Fangel. 52-58, 81, 84, 114
 Johansen, Anne ~ C. Trulsen 66
 Jørgensdatter, Ingeb. ~ Rasm. Peder-
 sen 113
- Jørgensen, Golga Marie Frederikke ~
 J. H. V. Br. 106
 — P. S. ~ Martin Nielsen 100
 — Søren Kr. Farvermester 106
 Kampmann, Haack. Birkedommer 110
 Karstin, C. E. ~ B. F. Plum 19, 25
 — Joachim Henrich 52
 Kirkeby, J. Chr. Nielsen. Kusk 73
 — Marius Victor. Blikkenslager 73
 Kjærsgaard, Ernst. Købmand, Redak-
 tør 150-151
 — Lauritz. Bagermester 151
 Klog, E. L. ~ Andreas Esbensen 77
 Klüver, J. V. ~ E. A. Jacobsen 99
 Knudsdatter, Anne* Lucie ~ Johs. Fr.
 Chr. Br. 84
 Kock, Jacob Grube. Skibskaptajn 61
 — Jacoba C. C. ~ Peter Petersen . 61,
 71, 72
 Kok, Johs. Professor. Præst 121
 Korkendrup, Hansine ~ H. C. Rasmus-
 sen 72
 Kornerup, Bjørn. Arkivar, Dr. theol. 8, 121
 Kotz, Anna Barbara ~ Fritz J. F. Br. 72
 — Barbara ~ R. Kotz 72
 — Robert. Skolelærer 72
 Kragelund, S. E. Læge 147
 Krog, Julie 130
 — Jens. Sognepræst 130
 Kruuse, Jens. Dr. phil. 14
 Kræfting, H. E. G. ~ E. Th. Schnurre 100
 Larsen, Andrea* Marie ~ Fr. Chr. Br. 61-62
 — Anna* Caroline Margarethe Kirstine
 ~ C. Wilh. Br. 101
 — Anne Kirstine 101
 — A. V. C. ~ H. V. E. Jantzen. 145
 — Carl Ferdinand. Hotelejer 154-155
 — Christen. Gaardejer 104
 — E. B. Birkedommer 91
 — Ella Elisabeth Sehested ~ 1) A. S.
 Malling, 2) Carl E. Br. 91
 — Emilie Hansine ~ Carl E. Br. 90
 — Fr. Hotelejer 154
 — Hans. Fragtmænd 62
 — Jens. Jærnbånefunktionær 91
 — Johanne ~ Hans Larsen 62
 — Lars. Vægter 59
 — Lycke Marie ~ Claus Johs. Chr. Br.
 59, 152
 — Margrethe ~ H. Grubb 105

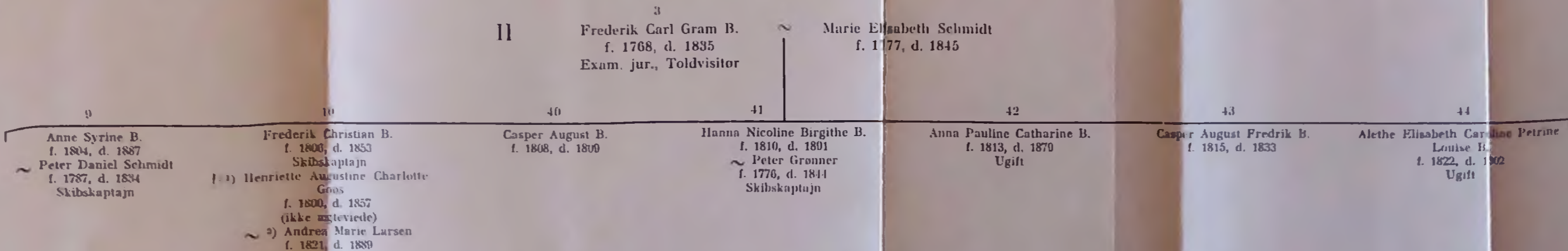
- Larsen, M. L. ~ K. G. Olsen 102
 Laub, Otto. Biskop 120
 Lerche, Dagmar ~ Viceadmiral A. du
 Plessis de Richelieu 13
 — G. H. F. Gesandt 13
 — H. G. F. Kammerherre 13
 — Marie ~ Baron L. Wedell-Wedells-
 borg 13
 Levetzow, H. von. Amtmand . . . 29, 31, 32,
 39-41, 44, 53
 Lindholm, Oscar. Kontorchef 14
 Longville, de. Generalmajorinde 25
 Lowson, Jakob. Amtsforvalter, Kommit-
 teret 24-26
 Ludvig, Frede Charlotte ~ Alb. Th. Br. 99
 — R. C. Direktor 99
 Lund, Stadsfysikus, Professor 81
 Luxdorph, Bolle. Oversekretær, Envoyé 45
 Lybye, Else ~ Carl E. Br. 91
 — Hans. Dyrlyge 91
 Løve, R. K. ~ H. Breda 68
 Maag, Esther* ~ G. P. Br. 146, 149
 — Olga ~ H. J. Panner 146
 — W. Grosserer 150
 Madsen, S. M. ~ Vald. Ingemann 107
 Main, B. K. ~ E. P. Rosendahl 130
 Malling, A. S. Assurandør 91
 Martensen, H. L. Biskop. 116, 120-123, 128,
 130, 135
 Meulengracht, S. D. ~ Johs. Friis 137
 Michelsen, Lauge. Avlsmand 152
 Mikkelsen, Kirsten ~ Chr. M. Hansen . 102
 Moltke, A. G. Greve 20
 Monrad, D. G. Biskop 121
 Morgenstierne, von Munthe af. Kon-
 ferentsraad 35
 Mortonsdatter, A. M. ~ Peder Hansen . 86
 Munch-Christensen, J. H. Overingeniør 14
 Münster, Fr. Biskop 49-51, 82, 83, 121
 Mynster, J. P. M. Biskop . 83, 120-122, 124,
 126, 127
 Møhlendorf, T. I. G. ~ E. V. Jacobsen . 90
 Møller, Ingeborg ~ E. Kjærsgaard . . . 151
 — Jacob. Grosserer 71
 — Johan Henrik. Vice-Skoleinspektør. 71
 Nicklasson, M. J. ~ G. Germundsson . . 97
 Nielsen, Aksel. Malermester 97
 — Amalie ~ N. Gundersen 65
 — Birgit ~ Poul Henning Br. 97
 — Elvine ~ C. C. Clemmensen 73
 Nielsen, Jørgen. Gaardejer 153
 — Kirstine ~ Mads W. Br. 153
 — Margrethe ~ Aksel Nielsen 97
 — Marie Jensine Kathrine ~ Kai Br. . 100
 — Martin. Stabssergent 100
 Norsted, Marthe ~ L. B. Bakke 68
 Nyborg, Th. J. M. ~ Hans Drost 109
 Olsen, Christiane Marie ~ V. B. Dam . . 79
 — Ellen Viola Luduvika ~ Karl K. Br. 102
 — Holger Sofus. Fabrikant 73
 — Iver. Kommandersergent 65
 — K. G. Bagermester 102
 — Maren Lovise ~ Fredrik Chr. Bra-
 mer 65
 — Oda de Place ~ 1) Schwanenflügel,
 2) Halvor Br. 103
 — Peter Dirch. Proprietær 103
 — Petrine ~ Johan Christensen 68
 — Vilh. Fr. Maskinmester 73
 Panner, Else* ~ Tage J. Br. 146
 — H. Jessen. Dr. med. 146
 Paulli, J. H. V. Stiftsprovst 116
 Paulsen, N. P. ~ A. V. Fønnesbech . . . 148
 Pedersdatter, Johanne ~ J. Hansen
 Drost 109
 Pedersen, Maren ~ J. C. N. Kirkeby . . 73
 — Rasmus. Møller 113
 Petersen, A. M. M. ~ P. Herskind 131, 136
 — Hanne Juliane* Kirstine Rasmus-
 datter ~ Joachim C. Br. 112-113
 — Holger. Murormester 105
 — H. C. Fuldmægtig 61
 — Jacob. Købmand 93
 — Julius. Grosserer 107
 — K. K. D. ~ N. S. C. Frederiksen . . . 92
 — Kathinka Sofie Frederikke ~ J. C.
 G. P. Br. 107
 — Peter. Vognmand 71
 — Sophie Holgine* ~ K. Vald. Br. . . . 105
 Pettersen, Conrad Ferdinand. Styr-
 mand 64-65
 — L. O. Skomagermester 65
 Pflugmacher. Apoteker 81
 Place, A. S. J. de ~ P. H. Avernach . . 111
 — Ellen de ~ P. D. Olsen 103
 Plum, Agnete ~ F. Dajon 25
 — Agnethe Birgitta ~ G. Badstuber . . 25
 — Anna ~ Frederik Christian Br. . . . 19-41
 — B. Fr. Regimentsskriver 19, 25, 45
 — Claus. Præst 45

- Pontoppidan, Clara, f. Rasmussen.
 Skuespillerinde 13
- Prytz, C. V. Professor 144
- Rantzow, Chr. Fr. E. Rigsgreve 25, 34,
 35, 41
- Rasmusdatter, Ane ~ Jørg. Rüssel... 110
- Rasmussen, A. M. ~ E. F. Teisen 113
- Eduard Heinrich. Kolonialhandler . 72
- Frederikke Sofie ~ Carl Peter Br... 72
- H. Chr. Skræddermester 72
- Johan Carl. Matros 101
- Valdemar. Tømrermester 73
- Reiersen, A. Provst 33
- Reinert, J. D. ~ C. G. Dam 148
- Reventlow, Christine Sophie ~ Lens-
 greve U. A. Holstein 20
- Ditlev. Greve 24
- Riisbrigh, B. Professor 53
- Roed, Jørgen. Portrætmaler 126
- Rosencrantz, B. A. J. C. Kammerherre 151
- Fritz Verner Gottlob. Borgmästare 151
- Rosendahl, E. P. Rektor 130
- Elfrida Sophie* ~ Chr. Georg H. Br. 130
- Rosenkilde, M. M. ~ Niels Hansen... 72
- Rosenkrantz, Ch. E. F. ~ B. A. J. C.
 Rosencrantz 151
- Rothe, Viggo. Konferentsraad 98
- Rüssel, Jørgen. Skovrider 110
- Rudolf. Skolelærer 110
- Rørdam, Skat. Biskop 118
- Schaarup, C. G. Amtsfuldægtig 143
- Inger Louise ~ Hans Fr. H. Br... 143
- Schaltz, Augusta Mathilde Emilie Pe-
 trea ~ Carl Peter Br. 72
- E. K. Ølhandler 72
- Scharling, C. E. Professor 119
- Schmidt, C. A. F. Slotsmøller... 44, 60, 61
- Edele Ottilie ~ S. Kr. Jørgensen... 106
- Marie Elisabeth ~ Fr. C. G. Br... 44, 60,
 61
- Peter Daniel. Skibskaptajn 60
- Schnurre, Aase Mathilde ~ Ove Br... 100
- E. Th. Bagermester 100
- Schulmeister, A. M. G. ~ L. F. E.
 Brüel 13
- Peter Christian. Kgl. Bogholder 37, 44-45
- Sewerin, H. O. M. ~ H. Lybye 91
- Sjøqvist, A. V. Grosserer 142
- Ulla ~ Niels C. J. Br. 142
- Skaarup, A. M. E. ~ M. Thøisen 130
- Skolemester, Chr. Christensen. Hus-
 mand 44
- Smith. Magister 25
- Stahl, Sebastian Hinr. Præst 20
- Stefansdóttir, T. ~ A. Th. Flygenring 142
- Stistrup, L. C. Købmand, Legatstifter. 118
- Struensee, J. Fr. Minister, Greve 22
- Studsgaard, C. B. Biskop 46, 47
- Suhr, Dorothea ~ G. Fr. A. Graae 138
- Sundbye, N. Birkedommer 29
- Svingelberg, M. M. ~ Jacob Møller... 71
- Sølling, Peter. Sognepræst 114
- Sørensdatter, Olea ~ L. O. Pettersen .. 65
- Sørensen, Hans. Stiftsprovst 128
- Teisen, E. F. Læge 113
- Jens. Læge 113
- Termansen, Augusta Amalie* ~ J. P.
 M. Br. 149
- Chr. Proprietær 149
- Thaulow, Allette Kristine ~ P. Niels-
 søn Arctander 43
- Erland. Professor 108
- S. L. Oberstløjtnant 108
- V. E. ~ A. M. Gram 78
- Theilgaard, Karen ~ Fr. Larsen 155
- Thunboe, Cornelia ~ C. G. Høst 114
- Thøisen, Anna Mathilde ~ Henrik B. Br. 130
- M. Gaardfæster 130
- Trulsen, Chr. Gaardbruger 66
- Uhrskov, Peder Sørensen. Gaardejer.. 153
- S. P. Gaardejer 153
- Ulstrup, N. Fuldmægtig 38
- Ussing, Abigael Marie ~ Johs. Jensen. 52
- Vissing, B. M. ~ P. W. Houmann... 154
- Johanne ~ S. P. Uhrskov 153
- Lovise* Madsdatter ~ Fr. Chr. Br. 152
- M. Jensen. Gaardejer 152
- Volqvartz, F. C. Grosserer 150
- Johan Otto Anton. Apoteker... 150
- Wedel, Johan Peter. Hører, senere
 Provst 54, 84
- Wendel, L. F. ~ P. D. Schmidt 60
- Westphal, A. C. ~ O. J. C. F. Gram ... 107
- Wisch, M. Postmester 35
- Wolgand, Johan Samuel. Hører 53
- Zedlitz-Neukirch, K. von. Civilkommis-
 sær 133
- Zuerg, Christiane Dorothea 28

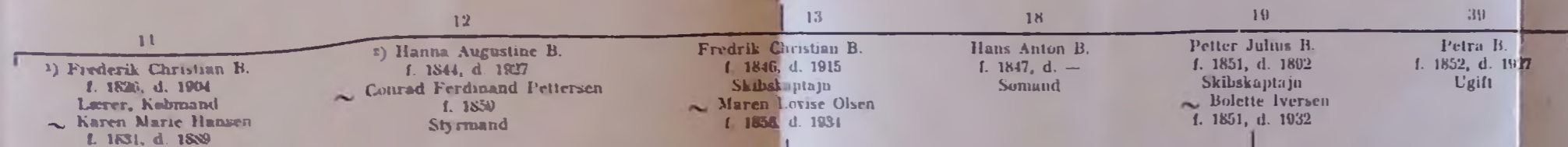
II

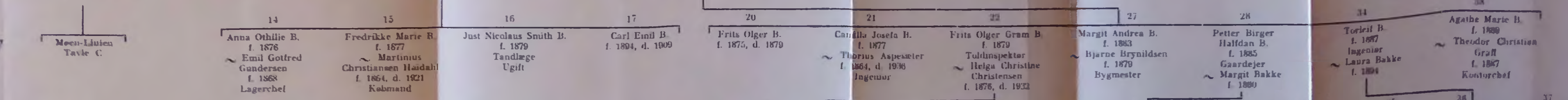
III

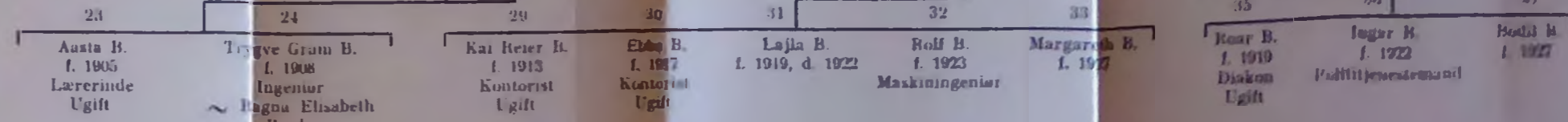
IV

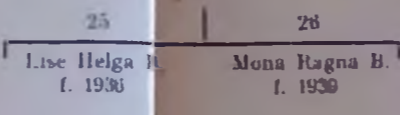
V

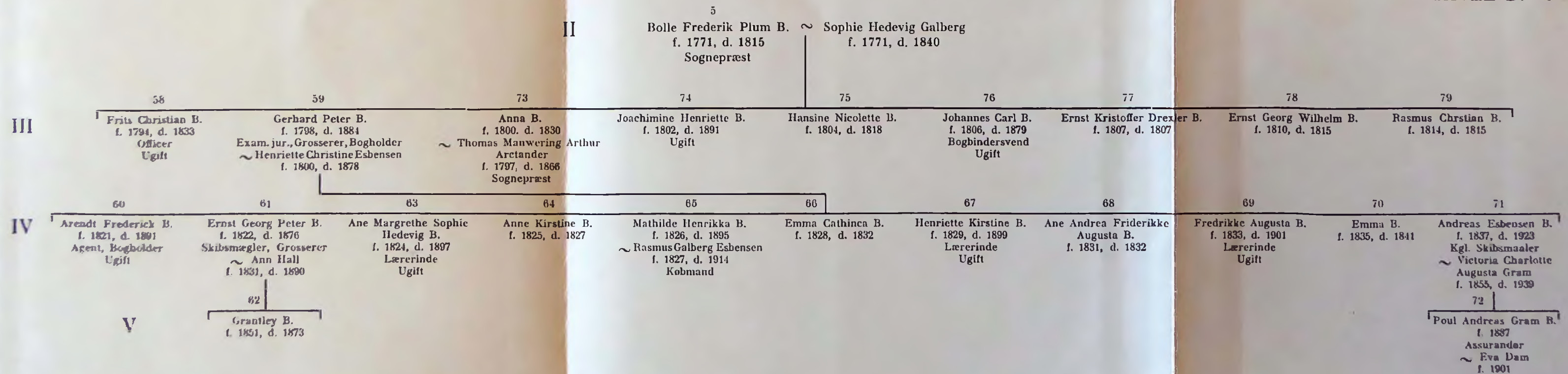
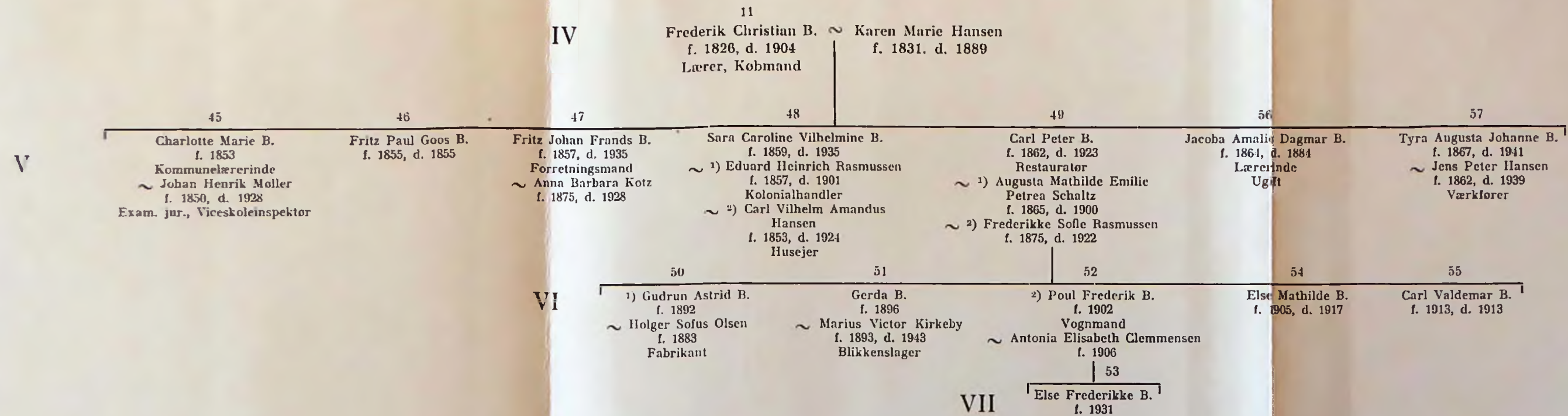
VI

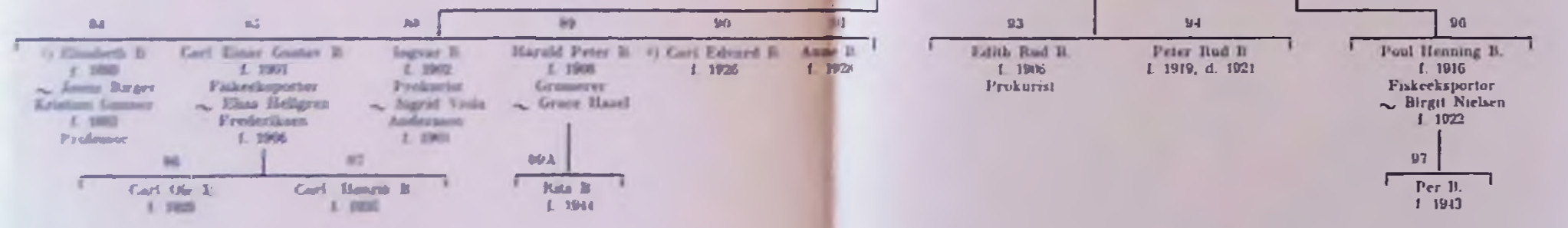
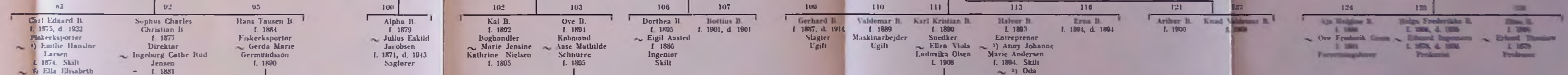
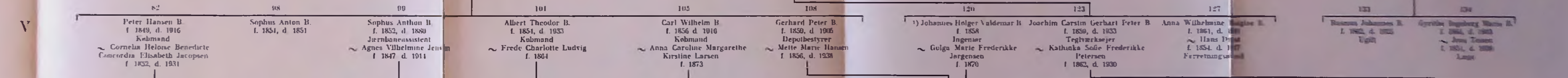
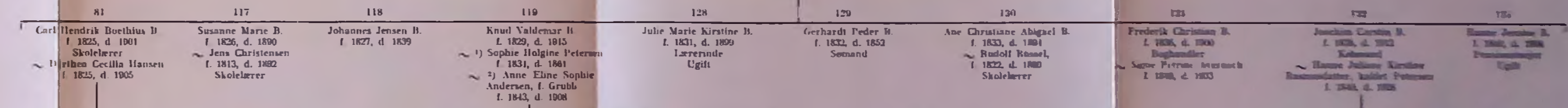

VII

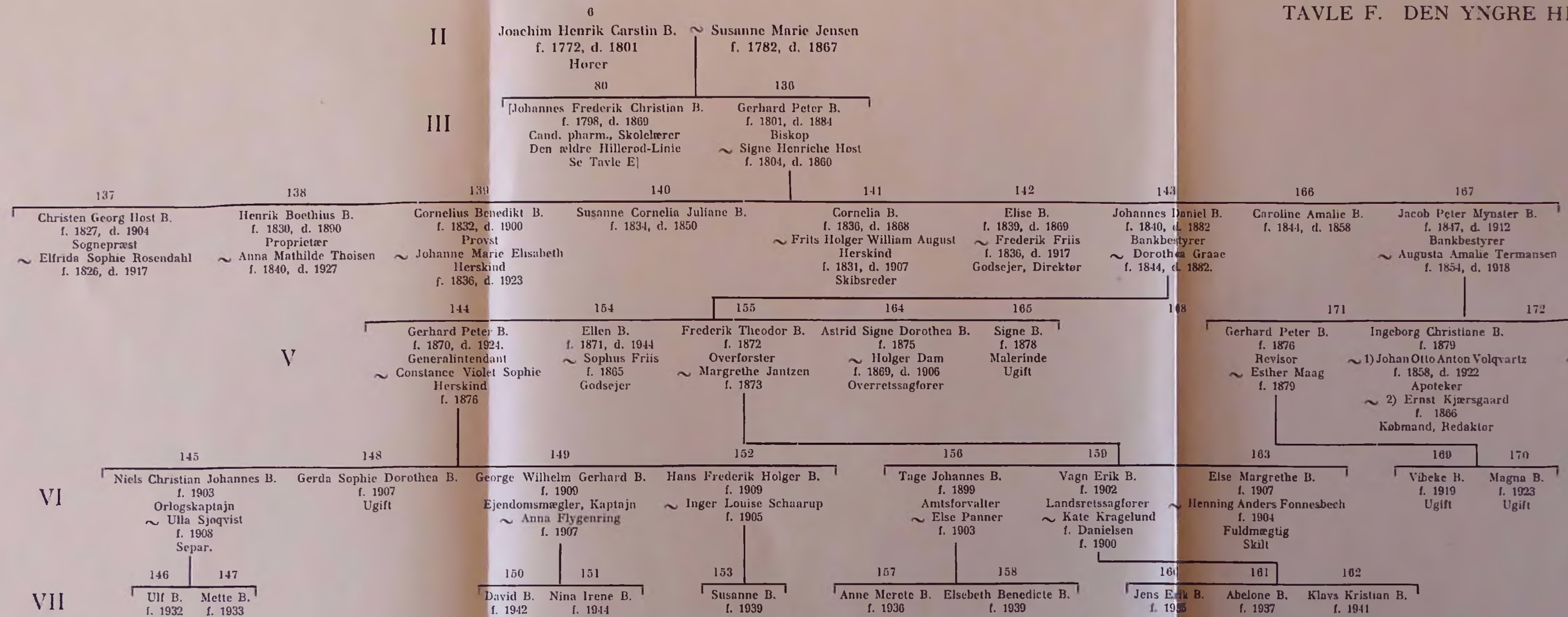
NB. Den norske Linie, fra og med Slægtled IV, skrives sig i Almindelighed Bemannet (med kem oet m); herfra er dog undtaget Ingeniør Torleif Bemannet (Nr. 34) og hans Børn.

TAVLE F. DEN YNGRE HILLERØD-LINIE

IV

TAVLE G. DEN JYDSKE LINIE

III

IV

